Volume III

No. 6

16*th March*, 1963.

(*Saturday*)

25*th Phalgun* 1884 *S. E.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

——:o:——

Official Report

——:o:——

CONTENTS.

	PAGES
Oral Answers to Questions: ..	783–843
Annual Financial Statement (Budget) for the year 1963—1964–Voting of Demands for Grants:	
Demand No. II–Excise Department Rs. 1,02,04,000.	844–902
Demand No. XXVIII–Welfare of Scheduled Tribes, Castes and Other Backward Classes Rs. 3,33,96,700. (Not concluded).	
Answers to Unstarred Questions ..	903–1018

Printed at JYOTHI PRESS, Hyderabad,
for the Director, Government Press, Hyderabad, (A. P.)

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

Thirty-Second day of the Second Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Saturday, the 16th March, 1963.

The House met at Half past Eight of the Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Girijans cultivating Patta lands in Vekatapuram Range.

1403—

* 1537 (1253) Q:—*Sri Md. Tahaseel (Bhadrachalam)*:—Will the hon. Minister for Revenue be please to state:

(a) whether it is a fact that wages have not been paid to the Girijans cultivating patta lands in Venkatapuram Range of Upper Godavari Division since 1961 for cutting the timber in their patta lands and transport the same to Godavari shore (in their carts) free of charge; and

(b) if so, the reasons for the non-payment of wages so far for the said work?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy)–

(a) No information is available.

(b) Does not arise.

The matter will, however, be considered further, if further details such as the particular land or person concerned is given.

శ్రీ మహమ్మద్ తహశీల్:- ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు అక్కడ పట్టా భూములలోవున్న కలపను ఆ రైతులచేతనే నరికించి, రివర్ వరకు వారిబండ్లతోనే తోలించడం జరుగుతోంది. బండ్లులేనివారు స్వంతడబ్బులతో బాడుగబళ్ళు పెట్టి, తోలించవలసి వుంటోంది. ఆ విధంగా ఎందుకు వచ్చిందని ఫారెస్టు ఉద్యోగులను నేనడిగి నప్పుడు వారు లెక్కలు తయారవ్వాలి, ఆ తరువాత యిస్తాము అన్నారు. సంవత్సరం అయినా యింకా తయారు కాలేదు అనడం జరుగుతోంది. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు శ్రద్ధతీసుకొని వెంటనేడబ్బు యిప్పించే ఏర్పాటు చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:-జిలా ఫారెస్టు ఆఫీసర్లనుకూడ consult చేయడం జరిగింది. పైర్బిల్స్‌కు యింకా పేమెంటు చేయవలసివున్నదా అనికూడ అడగడం జరిగింది. వారు మాకు ఏమీ తెలియదు. యిచ్చేది అయితేమాత్రం లేదనిచెప్పారు. గౌరవ సభ్యులు ఫారెస్టు మంత్రిగారికి ఒక ప్రశ్న ప్రత్యేకంగా వేసినట్లయితే ఎక్కడెక్కడ బాకీలున్నాయో, ఏ భూములలో కలప నరికించబడిందో వారు చెప్పగలుగుతారు.

శ్రీ మహమ్మద్ తహశీల్:- నేను యీ ప్రశ్న ఫారెస్టు మంత్రిగారికే వేశాను. మరి రెవిన్యూ మంత్రిగారికి ఎట్లావచ్చిందో తెలియదు. అయినా, మరొక ప్రశ్న వేస్తాను.

Banjar lands to Harijans in Adoni Taluk.

1404—

* 1863 Q.—*Sri P. O. Satyanarayana Raju*:—(*Put by Sri P Venkata Reddy*: (*Kalvakurthi*)—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the extent of banjar lands assigned to Harijans in Kosigi, Kowtalam, Nandavaram, Peddathumbalam firkas of Adoni Taluk, Kurnool district during the year 1961–62;

(b) if so, the extent alloted to each Harijan;

(c) whether pattas were issued to them;

(d) if not, the number of cases pending issue of pattas ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—

		Acs. Cents.
(a)	Kosigi Firka	325–77
	Kowtalam Firka	740–41
	Nandavaram Firka	127–01
	Peddatumbalam	141–08
	Total	1,334–27

(b) A statement is laid on the Table of the House.

(c) Yes, Sir.

(d) There are only six cases in Kosigi Firka in which pattas are yet to be issued. These are shown in the Statement–II laid on the Table of the House and they cover an area of 25–28 acres.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

APPENDIX I

Peddatumbalam Firka

S. No.	Name of the Village	Name of the Harijan	Extent assigned Wet	Dry	Patta issued or not
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Yerigeri	Begari Allaiah	—	2–06	Patta issued
2.	Myakone	Mantriki Thimmappa	—	4–23	do
3.	Peddatumbalam	A. S. John	—	4–02	do
4.	Gavigattu	Harijana Narasappa	—	5–00	do
5.	Peddatumbalam	Narasappa	—	5–00	do
6.	Chinnatumbalam	Huligappa	—	4–49	do
7.	do	Sangala Arlappa	—	2–12	do
8.	Peddatumbalam	Ayyappa	—	5–00	do
9.	do	Thayappa	—	5–00	do
10.	Chinnatumbalam	Madiga Manumanna	—	4–98	do

11.	do	Madiga Eranna	—	3–59	do
12.	do	Lingappa	—	1–50	do
13.	do	Madiga Narasadu	—	5–00	do
14.	Gavigattu	Hanumakka	—	3–18	do
15.	do	Madiga Hanumanthu	—	1–97	do
16.	Myakadona	Narasamma	—	5–00	do
17.	Peddakadadur	Madiga Puttappa	—	4–45	do
18.	Gavigattu	Madiga Erappa	—	3–34	do
19.	do	Urukundappa	—	4–01	do
20.	Nagalapuram	Erappa	—	3–23	do
21.	Bapaladoddi	Talari Narasaiah	—	4–35	do
22.	Yerigeri	Chinna Erranna	—	3–09	do
23.	do	Madiga Pedda Eragadu	—	3–25	do
24.	do	Madiga Eranna	—	3–38	do
25.	do	Pullaiah	—	3–50	do
26.	do	Madiga Erugadu	—	4–70	do
27.	Kappagal	Madiga Thayappa	—	1–68	do
28.	Yerigeri	Madiga Bheemudu	—	3–58	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
29.	do	Chinna Eranna	—	3–51	do
30.	Peddatumbalam	Kumari Narasamma	—	2–82	do
31.	Gavigattu	Hanumappa	—	4–58	do
32.	do	Guddayyagiri Mukkayya	—	1–01	do
33.	Peddatumbalam	Madiga Obbayya	—	5–00	do
34.	Gavigatti	Veramma	—	5–00	do
35.	do	Pedda Narasadu	—	5–00	do
36.	do	Bheemakka	—	5–06	do
37.	Peddatumbalam	Hanumanthu	—	4–30	do
	Kosig Firka			141–08	
1.	Jampapuram	Narayan	—	3–74	Patta issued
2.	do	Buddappa	—	2–90	do
3.	do	Harijan Narasappa	—	2–86	do
4.	do	Harijan Hanumanthamma	—	2–90	do

5.	Doddi	Narasappa	—	4–14	do
6.	do	Madiga Thimmappa	—	4–77	do
7.	Erangal	Harijan Thippaiah	—	4–41	do
8.	do	Mukamma	—	2–86	do
9.	do	Harijan Narasappa	—	1–69	do
10.	do	Bajarappa	—	2–83	do
11.	Duddi	Madiga Hanumantha	—	3–25	do
12.	Dibbanadoddi	H. B. Jhansirani	—	3–61	do
13.	Jampapuram	Chinna Roshaiah	—	1–84	do
14.	Chirtanakal	Dasari Papanna	—	4–95	do
15.	Jampapuram	Madiga Giddaiah	—	4–55	do
16.	Agasonur	Narasimhaiah	—	2–32	do
17.	Irangal	Hrijan Thimmappa	—	3–41	do
18.	do	Madiga Bobbodu	—	1–80	do
19.	do	Dasari Hanumanthaiah	—	1–53	do
20.	do	Urukundudu	—	1–19	do
21.	do	Guddi Hanumaiah	—	1–86	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
22.	do	Hrijan Reghanna	—	4–70	do
23.	do	Harijan Anandam	—	3–80	do
24.	do	Harijan Hanumanthu	—	1–52	do
25.	do	Harijan Eranna	—	2–37	do
26.	do	Kanakaiah	—	1–35	do
27.	do	Ramaiah	—	3–52	do
28.	do	Chinna Hanumanthu	—	2–62	do
29.	Vandagal	Madiga Urukundappa	—	5–10	do
30.	do	Velli Thimmaiah	—	3–10	do
31.	do	Vetti Allappa	—	5–00	do
32.	do	Dasari Vendagallaiah	—	5–02	do
33.	do	Jolli Jerubandiga	—	2–11	do
34.	Basapuram	Dasari Thimmappa	—	5–57	do
35.	do	Madiga Narasadu	—	1–62	do

36.	Kosigi	Nagaladinne Hussainappa	—	5–00	do
37.	Vanagallu	Mukunda Hanumanna	—	5–00	do
38.	do	Kanchamma	—	5–07	do
39.	do	Madiga Bajarappa	—	5–00	do
40.	Kosigi	Pedda Bheemaiah	—	4–72	do
41.	do	Amaraiah	—	4–52	do
42.	do	Sukamma	—	4–62	do
43.	do	Chinna Eranna	—	4–08	do
44.	do	Agasanur Laxmaiah	—	2–24	do
45.	do	Chonti Urukundaiah	—	2–77	do
46.	Agasanur	Dasari Thimmaiah	—	5–13	do
47.	do	James	—	1–23	do
48.	Basapuram	Laxmiah	—	1–97	do
49.	do	Venkata Laxmanna	—	2–04	do
50.	Satanur	Madiga Hanumaiah	—	5–00	do
51.	Basapuram	M. Narsadu	—	3–96	do
52.	do	Yesanna	—	1–84	do
53.	Bompalli	Talari Bheemdu	—	3–30	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
54.	do	Eranna	—	3–60	do
55.	do	M. Gajjodu	—	4–22	do
56.	do	M. D. Elizabethamma	—	4–79	do
57.	do	Thimothi	—	5–05	do
58.	do	David	—	5–07	do
59.	do	M. Bheemaiah	—	5–02	do
60.	do	M. H. Danial	—	4–92	do
61.	do	M. Govindappa	—	5–57	do
62.	Agasanur	H. Lakshmi Dasari	—	2–00	do
63.	Basapuram	Madiga Elappa	—	4–75	do
64.	do	Madiga Lakshmiah	—	3–74	do
65.	Kasadoddi	Yerra Hanumanna	—	2–00	do
66.	Vandgal	Madiga Hanumappa	—	5–00	do
67.	do	Madiga Totappa	—	5–00	do
68.	Agasanur	Muneppa	—	5–00	do

69.	do	Harijan Bajaraiah	—	5–79	do
70.	do	Harijan Yerranna	—	5–00	do
71.	Vandagal	Mulageri Narasappa	—	2–20	do
72.	Agasanur	Manoharadas	—	5–12	do
73.	do	Harijan Thippagadu	—	5–43	do
74.	Belagal	Madiga Narasappa	—	4–94	do
75.	Vandagal	Madiga Eramma	—	5–00	do
76.	Jampapuram	Chinna Basaapp	—	5–15	do
77.	Kandakur	Bojadas	—	2–00	do
78.	Kadidoddi	Hanumanthu	—	4–52	do
79.	Agasanur	Malapalli Hanumakka	—	2–17	do
80.	Duddi	Barika Narasamma	—	3–79	do
81.	Irangal	Smt. Duddi Thimmakka	—	1–37	do
82.	Duddi	Kosigaiah	—	4–13	do
83.	Vandagal	Lanka Chinna Hanmanthu	—	3–57	do
84.	Sajjalagudam	Uppara Thayappa	—	1–53	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
85.	Kadidoddi	Thayappa	—	5–00	do
86.	Agasanur	Barika Chinna Eranna	—	5–27	do
87.	do	Smt. Barikia Hampamma	—	1–73	do
88.	do	Talari Chinna Paeerakppa	—	1–93	do
89.	Duddi	H. Ramaiah	—	1–50	do
90.	Agasanur	Thayapypa	—	4–60	do
				325–77	

Kowtalam Firka.

S. No.	Name of the Village	Name of the Harijan	Extent assigned Wet	Dry	Patta issued or not
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Kamavaram	Jayaraj	—	3–53	Patta issued
2.	do	Chinna Mukayya	—	4–23	do
3.	do	Smt. Laxmamma	—	4–23	do
4.	do	Eramma	—	4–84	do
5.	do	Harijan K. Ayyamma	—	5–00	do
6.	do	H. Bajarappa	—	5–17	do
7.	do	H. Narasappa	—	5–00	do
8.	do	A. Eranna	—	4–09	do
9.	do	H. Maremma	—	5–19	do
10.	do	H. Narasingappa	—	5–00	do
11.	do	H. T. Eruga	—	5–25	do
12.	do	H. P. Garjappa	—	5–36	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
13.	do	Devdas	—	1–75	do
14.	do	Chinna Ayyappa	—	4–46	do
15.	do	H. Subhadramma	—	5–00	do
16.	do	Harijan Nagamma	—	2–19	do
17.	do	H. Eruga	—	4–95	do
18.	Chirtappalli	H. Narasappa	—	5–82	do
19.	do	H. Yemanappa	—	5–89	do
20.	Thippaladoddi	H. Sundaramma	—	3–15	do
21.	Kamavaram	H. Honnurappal	—	5–00	do
22.	do	Aseervadam	—	4–19	do
23.	do	Yakub	—	5–00	do
24.	Urkunda	Madiga Marenna	—	4–23	do
25.	Halvi	Harijan Laxmanna	—	4–79	do
26.	Uruhunda	Chagi Erappa	—	1–80	do
27.	do	Thayamma	—	1–85	do
28.	do	Chinna Narasaiah	—	5–00	do

29.	do	Madiga Narasappa	—	2–43	do
30.	do	Chinna Eranna	—	3–45	do
31.	do	Devaputra	—	2–43	do
32.	do	Madiga Narasappa	—	4–20	do
33.	Kamavaram	Harijan Yellamma	—	2–88	do
34.	do	Basvi Eramma	—	5–43	do
35.	do	Harijan Arlappa	—	5–00	do
36.	Halvi	Harijan Siddanna	—	5–00	do
37.	do	Harijan Eranna	—	5–06	do
38.	do	Harijan Mareppa	—	4–70	do
39.	do	Harijan Nagappa	—	5–17	do
40.	do	Harijan Jayaseelamma	—	5–38	do
41.	do	Harijan Ratnaiah	—	5–07	do
42.	do	Harijan Manikyamma	—	5–61	do
43.	do	Harijan Siddamma	—	4–23	do
44.	do	Harijan Hanumanthapa	—	5–07	do
45.	do	Harijan Chinna Erappa	—	5–19	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
46.	do	Harijan Mareppa	—	4–39	do
47.	do	Harijan Santhamma	—	5–00	do
48.	do	Harijan Maremma	—	5–00	do
49.	Kamavaram	Harijan Hanumakka	—	5–21	do
50.	do	Harijan Ayyanna	—	5–00	do
51.	do	Harijan Hampaiah	—	5–00	do
52.	do	Harijan Pedda Allappa	—	5–34	do
53.	do	Harijan Puddappa	—	5–00	do
54.	do	Harijan Thappa	—	5–00	do
55.	do	Harijan Marenna	—	5–00	do
56.	do	Madiga Narasamma	—	5–00	do
57.	do	Dasari Venkoba	—	5–00	do
58.	do	Harijan Vandagal Thippiah	—	5–26	do
59.	do	Harijan Moakaiah	—	5–40	do
60.	do	Harijan Thippaiah	—	5–31	do
61.	do	Harijan Narasamma	—	5–13	do
62.	do	Mala Eraga	—	5–30	do
63.	do	Harijan Narasamma	—	5–50	do

64.	do	Harijan Yusuf	—	4–22	do
65.	do	Harijan Maremma	—	4–72	do
66.	do	Harijan Nijagunappa	—	4–41	do
67.	Halvi	Harijan Bhavani Maha-devappa	—	4–36	do
68.	do	Harijan Durgaiah	—	2–30	do
69.	do	Harijan Mahadevappa	—	4–44	do
70.	Kamavaram	Adoni Narasappa	—	4–32	do
71.	do	H. Thavulaiah	—	5–00	do
72.	do	H. Ch. Eranna	—	5–27	do
73.	do	K. Basamma	—	4–92	do
74.	do	K. Yerudas	—	5–00	do
75.	do	H. P. Parasappa	—	4–50	do
76.	do	H. Bheemappa	—	5–00	do
77.	do	H. Devadas	—	5–00	do
78.	do	H. Siddappa	—	4–00	do
79.	do	H. Mathaiah	—	5–00	do
80.	do	H. Sunkamma	—	5–00	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
81.	do	H. Maremma	—	5–16	do
82.	do	H. Prabhudas	—	5–00	do
83.	do	H. Basappa	—	4–50	do
84.	do	H. Devamma	—	5–47	do
85.	do	H. Bheemakka	—	5–00	do
86.	do	H. Hussainappa	—	3–06	do
87.	do	H. Eswarappa	—	5–00	do
88.	do	H. Gangamma	—	5-00	do
89.	do	H. Erappa	—	5–00	do
90.	do	H. Mareppa	—	5–00	do
91.	do	H. Jankaiah	—	5–00	do
92.	do	H. Eramma	—	5–00	do
93.	do	H. Manassee	—	5–16	do
94.	do	H. Mariamma	—	5–00	do
95.	do	H. Mallappa	—	5–16	do
96.	do	H. Maremma	—	5–16	do

97.	do	H. Maremma	—	5-16	do
98.	do	H. Sitamma	—	5-16	do
99.	do	H. Syama Rao	—	5-00	do
100.	do	H. Hanumanthamma	—	5-00	do
101.	do	H. Joseph	—	5-00	do
102.	Kamavaram	Pramananda	—	4 12	do
103.	do	H. Narasappa	—	5-12	do
104.	do	H. Maremma	—	5-00	do
105.	do	H. Hanumakka	—	5-47	do
106.	do	H. Eranna	—	5-21	do
107.	do	H. P. Eranna	—	5-00	do
108.	do	H. Oleppa	—	5-00	do
109.	do	H. Eranna	—	4-17	do
110.	do	H. Urukunda	—	5-00	do
111.	do	H. Narasappa	—	5-00	bo
112.	do	H. Mareppa	—	5-25	do
113.	do	H. Thippanna	—	5-00	do
114.	Chudi	Kanti Basappa	—	5-46	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
115.	do	Basvi Eramma	—	5–16	do
116.	Kamavaram	H. Basappa	—	3–67	do
117.	do	H. Erappa	—	5–20	do
118.	do	H. Durgamma	—	4–57	do
119.	do	H. Dubbaiah	—	5–00	do
120.	do	Basvi Hanumakka	—	4–02	do
121.	do	H. Thayappa	—	5–00	do
122.	do	Harijan Venkappa	—	5–03	do
123.	do	Harijan Eranna	—	5–10	do
124.	do	Harijan Pakkeera	—	5–50	do
125.	do	Harijan Jeenappa	—	5–05	do
126.	do	Harijan Jairaj	—	4–51	do
127.	do	Erappa	—	5–10	do
128.	do	Harijan Eruga	—	4–58	do

129.	do	Madiga Yellamma	—	4-76	do
130.	do	Harijan Narasappa	—	4-93	do
131.	do	Harijan Ayappa	—	5-00	do
132.	do	Harijan Narasappa	—	5-50	do
133.	do	Harijan Devaputra	—	5-89	do
134.	do	Harijan Aralappa	—	5-13	do
135.	do	Harijan Jalupala	—	4-62	do
136.	do	Harijan Bheemaiah	—	4-14	do
137.	do	Harijan Hampanna	—	5-11	do
138.	do	Harijan Rangappa	—	5-45	do
139.	do	Harijan Hussainamma	—	5-00	do
140.	do	Bajarappa	—	4-08	do
141.	do	Harijan Baghappa	—	5-00	do
142.	do	Harijan Kallukunta Apyammn	—	5-00	do
143.	Chudi	Madiga Veeramma	—	2-68	do
144.	do	Dasari Venkoba	—	3-91	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
145.	do	Madiga Huchappa	—	5–65	do
146.	Kamavaram	Harijan Peddavenkappa	—	4–00	do
147.	do	Harijan Ramappa	—	3–72	do
148.	Halvi	Harijan Balasubrahmanyam	—	5–00	do
149.	Kamavaram	P. Narsa	—	4–88	do
150.	Chitrapalli	Thippamma	—	3–59	do
151.	do	P. Ayyappa	—	3–79	do
152.	do	Thikka Mallamma	—	2–69	do
153.	do	Lingamma	—	4–90	do
154.	do	P. Hanumanthu	—	2–96	do
155.	do	G. Eranna	—	5–05	do
156.	do	Dayanna	—	4–54	do
157.	Kamavaram	Hanumanthu	—	5–14	do
158.	do	Muthaiah	—	5–66	do
		Total		740–41	

Nandayal Firka

S. No.	Name of the Village	Name of the Harijan	Extent assigned Wet	Extent assigned Dry	Patta issued or not
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Sowlahalli	Kothamiddi Narasappa	—	3–79	Patta issued
2.	do	Madiga Thayappa	—	1–94	do
3.	Malapalli	Madiga Narasappa	—	2–04	do
4.	Chetnihalli	Mallaiah	—	4–00	do
5.	Sowlahalli	Madiga Urukundappa	—	3–21	do
6.	do	Yerigeri Erappa	—	4–65	do
7.	Rayachoti	Madiga Ganganna	—	5-02	do
8.	do	Madiga Pedda Pakeerappa	—	2–66	do
9.	do	Madiga Savanna	—	5–11	do
10.	Rachameri	Gangi Peddathimmakka	—	5–06	do
11.	do	Madiga Narasappa	—	4–94	do
12.	Madhavaram	Begari Narasodu	—	5–00	do
13.	Malapalli	Madiga Sanjeevaiah	—	5–00	do
14.	Tsamalagudur	Chenchu Hanumanthu	—	3–84	do
15.	do	Chinna Lakshmaiah	—	3–84	do

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
16.	do	Chenchu Hanumakka	—	4–67	do
17.	do	Chenchu Chinna Naganna	—	4–68	do
18.	do	Chenchu Ramaiah	—	4–28	do
19.	do	Chenchu Rogodu	—	4–28	do
20.	do	Chenchu Hanumaiah	—	5–00	do
21.	do	Chenchu Nagaiah	—	5–24	do
22.	Malapalli	Bheemaian	—	3–84	do
23.	Sunkeswari	Laxmamma	—	0–61	do
24.	do	V. Nagappa	—	4–45	do
25.	do	K. Hanumanthu	—	5–18	do
26.	do	Adivamma	—	5–20	do
27.	do	Naganna	—	4–21	do
28.	Chetnihalli	Chinna Rangaiah	—	3–72	do
29.	do	Pedda Nagasappa	—	5–55	do
30.	Madhavaram	Doddayya	—	5–00	do
		Total		127–00	

APPENDIX–II

Kosigi Firka

S. No.	Name of the Village	Name of the Harijan	Extent assigned Wet	Dry	Whether patta issued or not
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Duddi 590/Dar/71	Srimathi Gorva Pakeeramma, d/o Siddaiah, Kosigi	—	5–25	Sub–Division fees Rs. 3/– has to be credited. Stone value Rs. 4–13 has to be credited. Patta not issued.
2.	Duddi 591/Dar/71	G. Erappa, s/o Urukundappa. Kosigi	—	3–95	Sub–division fees Rs. 3/– has to be credited. Patta not issued.
3.	Duddi 768/Dar/70	Sri G. Thikkanna, s/o Mahadevappa, Kosigi	—	5–24	Sub–division fees Rs. 3/– stone value Rs. 1–13 has to be credited. Patta not issued.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
4.	Duddi 852/Dar/70	Sri Thayappa, s/o Allappa, Kosigi	— 2–75	Sub–division Rs. 3/– has to be collected, patta not issued.	
5.	Duddi 858/Dar/70	Sri Narasappa, s/o Allappa, Kosigi	— 3–08	Sub–division fees Rs. 3/– has to be collected.	
6.	Duddi 919/Dar/70	Sri Pedda Narasappa, s/o Urukondappa	— 5–00	Sub–division fees Rs. 3/- has to be credited. Stone value Rs. 1–13 has to collected. Patta not issued.	
			25–28		

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (యర్రగొండిపాలెం):– చాల భాగం పట్టాలు యిచ్చారు, సంతోషం. కాని యింకా 6 కేసులున్నాయి. సబ్ డివిజన్ ఫీజు కట్టనందువల్ల అవి యివ్వ లేదు హరిజనులు స్టోన్ వాల్యూ యివ్వనక్కర్లేదు. ఇందులో స్టోన్ వాల్యూకూడ మాపించారు. అది మినహా యింపుచేసి సబ్ డివిజన్ ఫీజువసూలుచేసి పట్టాలు యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– సబ్ డివిజన్ ఫీజు కట్టినట్లయితే తొందరగా చేయించవచ్చు.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య:– అధ్యక్షా, ఈ స్టేటుమెంటులో చాల పేర్లున్నాయి. చాల అసహ్యంగా మాదిగ తిప్పడు, మాదిగ సుబ్బడు, మాదిగ ఉరకడు అని వ్రాశారు. ఆ విధంగా వ్రాయడం చాలవిచారకరం. అట్లాగాక, విలేజిఅకౌంట్స్‌లో వ్యక్తి పేరు, తండ్రిపేరు వ్రాయించేటట్లు ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీచేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– సామాన్యంగా పేరు అడిగి అతను ఆ పేరు చెబితేనే వ్రాసివుంటారు. చదువుసంధ్యలు బాగా అభివృద్ధి అయినప్పుడు వారుకూడ పేర్లు మార్చుకోడం జరుగుతుంది. గ్రామాలలో ఆ పేర్లుగలవాళ్ళు ఆ విధంగా చెబితేనే వ్రాసిన పేర్లే కాని యివి ప్రత్యేకంగా సృష్టించి వ్రాయలేదు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ:– గ్రామాలలో భూస్వాములు మున్నగువారు పూర్వంనుంచి ఆ విధంగా పిలిచే అలవాటు వుంది. చదువుకున్న వారినికూడ తిప్పడు, వెంకడు, రాముడు అని అంటూ వుంటారు. **Socialistic Pattern of Society** లో పేర్లు వ్రాసేటప్పుడు గౌరవనీయపదజాలం ఉపయోగించేటట్లు **instructions** యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– సంఘంలో కొన్నిలోపాలు వున్నాయి. ఇవి తీసేయడానికి రానురాను ప్రయత్నం జరుగుతోంది. అతని పేరు తిప్పడు అని చెప్పినప్పుడు అధికార్లు తిప్పయ్య అని వ్రాస్తే ఎప్పుడైనా పేరులో భేదం వుండడంవల్ల కొన్ని అనర్థాలు రావచ్చు. అందువల్ల మొదటనే పేరు మార్పుచేసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:– ఈ ఫీర్కాలలో కేటాయించిన పొలాలుగాక ఇంకా బంజరుభూమి **cultivable waste** ఎంత వుంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి. **Ban lift** అయిన తరువాత పంపిణీ జరుగుతుంది.

శ్రీ యం. పిచ్చెయ్య:– తిప్పడు అని పేరువున్నా ఇంటి పేరుకూడ వుంటుంది. కులం పేరు చెప్పి అసభ్యకరంగా వ్రాసి యీ లేబిల్ మీద వుంచారు. ఇంతకు ముందే ప్రభుత్వం అవమానకరంగా పేర్లువ్రాసిన ఉద్యోగస్థులను వారన్ చేసియుండవలసింది. ప్రభుత్వం ఎందుకు అట్లా చేయలేదో ఆశ్చర్యకరంగా వుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– ఎవరికీ ఎవరినీ అవమానపరచాలనే వుద్దేశం లేదు. ప్రభుత్వానికి ఆ వుద్దేశం అంతకంటేలేదు. పేర్లు వారి యిష్టంవచ్చినట్లు మార్పు పాటించకుంటే తప్పకుండా జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. రామారావు (గుడివాడ):– హరిజనులకు సంబంధించి తిప్పడు, వెంకడు అనేవిధంగా పేర్లు వ్రాయకూడదని పూర్వం మద్రాసు గవర్నమెంటు యిచ్చిన ఒక జి. ఒ. వున్నది. మరు ఒకసారి మంత్రిగారు క్రిందివారికి ఆర్డర్లు జారీచేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– ఇదివరకు జి. ఒ. వున్నట్లయితే తప్పకుండా పాటించ వలసిందే.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు):– పేరు అడిగినప్పుడు తిప్పడు అని చెప్పవచ్చుగాని మాదిగ, వెలమ, ఏనాది అనిచెప్పడానికి అవకాశంలేదు. ఒకవేళ చెప్పాడని ఊహించుకున్నా పైన పాత జి. ఒ. ను దృష్టిలో పెట్టుకొని సరిచేయవలసి వుంటుంది కదా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:– నాకు తెలియదు. ఆ జి. ఒ ను చూడవలసిన అవసరం వుంది. ఉంటే, దానిని ఇంప్లిమెంటు చేయమని పంపించడానికి అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– వారు దరఖాస్తులు పెట్టినప్పుడు సంతకాలు—పేర్లు వుంటాయి. సంతకాలు చేయలేనివాడైతే ఫలానావారి ఎడమచేతి బొటనవేలిముద్ర అని వ్రాస్తారు. దరఖాస్తులోనే మాదిగ తిప్పడు అని వ్రాసుకుంటే ప్రభుత్వం మాత్రం ఏమి చేయగలదు? అయితే, ప్రభుత్వోద్యోగులు వారి పేర్లు ఆడిగి వ్రాసేటప్పుడు తిప్పడు అని చెబితే తిప్పయ్య అంటే బాగుంటుదని చెప్పి ఆ విధంగా వ్రాస్తే బాగుంటుంది. కాని దానిని గురించి మనం ఎక్కువగా చర్చచేస్తే బాగుండదు.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి (కమలాపూర్):– కులం, గోత్రం వుంటుంది కాబట్టి దానినిబట్టి వ్రాయించితే శాస్త్ర అభ్యుదయంగా వుంటుంది. అట్లా సర్క్యులర్. యిస్యూ చేస్తే బాగుంటుంది.

డా.ఎం. చెన్నా రెడ్డి:– రాలేదు.

శ్రీ టి. బాల కృష్ణయ్య (సత్యవేదు):– భూస్వాములు అంగీకరించని చోట కంపల్సరీగా acquire చేసి రోడ్లవేయడానికి చర్యతీసుకుంటారా?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి:– తీసుకోము. ఎందుకంటే కావాలంటే అందరూ అంగీకరించి రోడ్లను వేసుకొనడానికి ప్రజాసంస్థలలోను పంచాయతి రాజ్యసంస్థ ప్రజా ప్రతినిధుల పలుకుబడి నుపయోగించి రోడ్డుకావాలనే వారికి కరువు కలుగలేదు. ఎందరో ముందుకువస్తున్నారు. ఇప్పట్లో మొండికి వేసుకున్నవారి రోడ్లను abandon చేసుకోవాలనే ప్రభుత్వంయొక్క ధోరణి అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:– నామనవికూడా వారు చెప్పినదానికి దగ్గరగా ఉంది. అన్ని భూములు యిస్తారు. ఒక అర ఫర్లాంగు ఆయన obstruction Tactics ఉపయోగించి రోడ్డురాకుండా చేయాలనుకున్నప్పుడు ఆ ఒకనివల్ల రోడ్డు abandon చేయడం న్యాయంకాదు. ఆ ఒక్కచోట aggressionగా acquire చేస్తామని exceptionalగా తీసుకోవలసిన అవసరముంది. ఆలోచిస్తారా?

డాక్టరు ఎం. చెన్నా రెడ్డి:– అటువంటి exceptions రూలుకి ప్రమాదముగా పరిణమిస్తాయి. ఒక biteలో ఆవిధముగా చేస్తే contagious వాతావరణం అంతటా వ్యాపించి సామాన్యంగా జరిగేది జరగదు. ప్రజాభిప్రాయంయొక్క ఒత్తిడి 'నువ్వు ఒక్కడివే ఎందుకు అడ్డం వస్తావు' అని చెప్పగలిగితే మంచిది. లేకపోతే ముందుకువచ్చే కార్యక్రమాలను తీసుకొనడానికే డబ్బు సరిపోవడంలేదు. Priority యిచ్చే question చెప్పాను. కాని compensationకి అధికారం లేదనేమాట నాదికాదు.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి:– కంపల్సరీగా తీసుకోనిదే రోడ్లుకావు. చాలారోడ్లు అర ఫర్లాంగులో అభ్యంతరంవల్ల నిలచిపోయాయి. 90 మంది ఒప్పుకుంటే పదిమంది ఒప్పుకోనందువల్ల నిలిచిపోవాలంటే రోడ్లు మానివేయడం మంచిది. కంపల్సరీగా తీసుకోవడం గురించి ఆలోచిస్తారా?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి:– గౌరవసభ్యులు రోడ్డుమానేయడం మంచిదనడంలో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ తహశీల్:– కంపల్సరీగా తీసుకోకపోతే ఉద్యోగులను మంత్రులను influence చేసే పరిస్థితిలో కొన్ని కాకుండాపోతున్నాయి. అందుచేత ఎవరైనా రోడ్డుకి అడ్డంగా వచ్చినప్పటికీ తప్పనిసరిగా తీసుకునే పద్ధతిని అవలంబిస్తారా?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి:– మంత్రుల గౌరవసభ్యుల పలుకుబడిని దురుపయోగం చేసే చెడ్డఅలవాటు దేశంలో లేదని మనవిచేయడంలేదు. కొంతమంది తమ పలుకుబడిని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని నాదృష్టికి వచ్చింది. అదికాదు నేను మనవిచేసేది. అంతా సాఫీగా జరిగిపోయే రోడ్లకే డబ్బువసతి సరిపోవడంలేదు. మనకున్న డబ్బు పరిమితిలో తగాదాలులేని రోడ్లను తీసుకొని పనిజరుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. చినఅప్పలనాయుడు:– ప్రజలు కంట్రిబ్యూషనుద్వారా land holderకు డబ్బు యివ్వడానికి అవకాశం కలుగజేసినపుడు ప్రభుత్వం acquire చేయడానికి సహాయపడతారా?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి:– దానికంటె మంచిది, ప్రజలందరు నిజంగా మొండివాడుగా ఉన్నవాడికి డబ్బుయిచ్చి సామరస్యంగా చేసుకొనడానికి వీలునుగురించి కాదు నేను చెప్పేది. Priorities question వచ్చినపుడు మనకు డబ్బు పరిమితితో బాధపడుతున్నపుడు దేనికి priority ఇవ్వాలి ఏది consider చేయాలి అనేది ప్రశ్న. ప్రశ్న అడిగిన గౌరవసభ్యులు ఇక్కడ లేరు గాని స్పష్టముగా తెలియగలందులకు వారి నియోజకవర్గంలోని ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. రోడ్డు సాగిపోయినతరువాత స్టేకోర్టుకుపోయి స్టేఆర్డరు తేవడం జరిగింది. దానిగురించి ఆడిమాండుపైన చర్చలలో మనవిచేశాను. గౌరవసభ్యులుగాని మిగతా అనధికారులుగాని తమపలుకుబడిని ఉపయోగించి స్టేఆర్డరు లేకుండాచేయాలి. ఒక స్టేఆర్డరుకు లొంగిపోతే డబ్బుయిచ్చి వ్యవహారం చేస్తే అన్నిచోట్లకూడా మగతాజిల్లాలలో ఈవిధమైన పనులకు ఇబ్బంది వస్తుందనే ఆలోచనతోనే ప్రభుత్వం ఈధోరణి అవలంభిస్తోంది.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు:– రోడ్డువేయడము అవసరమే. ప్రజల సహకారము వుండాలి. ప్రభుత్వసహకారము వుండాలి. 2 ఎకరాలున్నవారు, 1½ ఎకరము వున్నవారు మొత్తము భూమిని పోగొట్టుకోవలసివస్తున్నది. ఈసందర్భాలలో వీరికి compensation ఇవ్వడానికి ఏదయినా, ఒక విధానము అనుసరించవలసిన అవసరము వుందనుకొంటాను. ఇల్లెందు తాలూకాలోని లింగాలనుంచి డోర్నకల్‌కు రోడ్డు వేస్తున్నారు. 1¾ ఎకరము ఒక అతనికి భూమివుంటే 1½ ఎకరము పోతున్నది. ఒక అతనికి 10 ఎకరాలుంటే 7 ఎకరాలు పోతున్నది. ఆఫీసర్లకు లంచాలు ఇవ్వకపోతే రోడ్డును direct చేసే పద్ధతులలో చిక్కుపెట్టడము జరుగుతోంది. కాబట్టి కొద్దిఆస్థి వున్నవారికి compensate చేయడానికి ఏదైనా provision ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా. యం. చెన్నా రెడ్డి:– అధ్యక్షా, వీలుగా అయితే గవర్నమెంటు లాండు allotment చేయడంలో కొన్నిపరిమితులవరకు ఇస్తున్నాము ఆలాగే ఇటువంటి

భూములకుకూడ వీలునుబట్టి compensation ఇవ్వడం జరుగుతుంది. 2. నిజముగా ఏమీలేక బాధపడేవారికి గ్రామస్థులు స్వయముగా కలుసుకొని cash రూపముగానో, మరొకవిధముగానో తోడ్పడాలి. గవర్నమెంటుపైనే పడవేసేపద్ధతి సరియైనదికాదు. అవసరములేకపోతే రోడ్డుమానుకోండి. పంచాయితి సమితి రోడ్డును తీసుకోవాలనీ ఉత్తర్వులు ప్రభుత్వమునుంచి రావడములేదు; Alignmentలో ఎవరో ఆఫీసర్లు లంచాలు తీసుకొని అన్యాయం చేస్తున్నారని కక్ష సాధించడానికి ఒకరి భూమిని నాశనము చేద్దామని ఈవిధంగా చేస్తున్నారని చెప్పారు. అటువంటి కేసులు రావచ్చు. అటువంటి కేసులలో ప్రభుత్వము దోక్యముచేసుకొని అన్యాయం చేశారని అనిపిస్తే పైనవున్న ఆఫీసరుసు పంపించి న్యాయమైన పద్ధతిలో చేయించడానికి ప్రభుత్వము వూనుకొంటుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :-అధ్యక్షా, ఈరోడ్డు విషయాలలో కొన్ని injunctions దావాలు పడినవి. ఎర్రగొండపాలెం సమితిలో 3,4 దావాలు పడినవి. ఈ రోడ్డు formation కంట్రాక్టరుకు ఇస్తారు. కంట్రాక్టరు తన ఇష్టమువచ్చినట్లు రోడ్డు వేసుకొంటూ పోతున్నాడు. Plan లేకుండా రోడ్లువేయడము ఒకటి, భూఖామందు consent B. D. O. గాని, ప్రెసిడెంటుగాని తీసుకోకుండా కంట్రాక్టరుకు వదిలిపెడుతున్నారు. కాబట్టి అలాకాకుండా రోడ్డు ఫాక్షేషనుకుప్లాను, ముందు భూఖామందు consent తీసుకొనేవిధముగా ఏర్పాటుచేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

డా. యం. చెన్నారెడ్డి :- రోడ్డుకు ప్లాను, alignment కావడము అనే దానికోసము భేదాభిప్రాయములేదు. ప్లానులేకుండా కంట్రాక్టరు ఇష్టమువచ్చినట్లు రోడ్లు వేయవలసినదని చెప్పడము తప్పపద్ధతి అని అంగీకరిస్తున్నాను. అటువంటిది జరిగినది నిజమే అయితే గౌరవసభ్యులు నాదృష్టికి తేగలిగితే తప్పక విచారణ చేయిస్తాను. Consent మొదలే తీసుకోవాలంటే సాధ్యముకాదు. కొంతమంది అనుభవములేని ఆఫీసర్లు పోయి "మీరు consent ఇస్తారా" అంటే ఎవ్వరూ ఇవ్వము అనే చెపుతారు. కొందరు ఆఫీసర్లు తు.చ. తప్పకుండా చేయాలని అనుకొంటే, consent వస్తేనే రోడ్డు మొదలుపెడదామనుకొంటే Act కావాలి, registration కావాలి, దానికి దాయాదులు కావాలి. మైనర్సు వున్నారుకనుక వారు పెరిగి మేజర్సు అయ్యేవరకు కాకూడదు. అనే ఆకడెమిక్ ధోరణిలోపోతే రోడ్డు కుదరదు. లౌకికముగా, సాంసారికముగా పలుకుబడిని ఉపయోగించారు. సామరస్యముగా, ఐక్యముగా అందరి అభిప్రాయాలను సమీకరించుకొని చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సలహాలవల్ల ఒక ప్రమాదము వస్తుంది. ప్రతిగ్రామములోను మొండివాళ్ళను తయారుచేసే పద్ధతిగా తయారవుతోంది. ఒక మొండివాడు ఉంటే అక్కడ రోడ్డు వేయడము విరమించు

కోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. మొత్తము గ్రామస్థులు రోడ్డు వేయడానికి సిద్ధమయినప్పటికి మొండివాడు అడ్డుపడితే రోడ్డు ఆగిపోవలసినదే. దాన్నిగురించి పట్టించుకోవద్దని మంత్రిగారు అంటున్నారు. దానివల్ల మొత్తం అందరి interest మొండివాడికి sacrifice చేయవలసివస్తుంది. అటువంటిచోట్ల మొండివాడి భూమిని acquire చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి: మరల అదే జవాబు repeat చేయవలసివస్తోంది అధ్యక్షా. అన్ని ఊళ్ళలో మొండివాళ్ళను సృష్టించే ఉద్యమము సాగితే చెప్పలేను కాని ఇప్పటి వరకు అదృష్టముకొద్ది మొండివారులేని గ్రామాలు అనేకము ఉన్నవి. అటువంటి రోడ్ను స్కీములకు కావలసిన డబ్బు ప్రభుత్వము దగ్గర లేదు. జిల్లాపరిషత్తులదగ్గర లేదు కాబట్టి ఆ ఇబ్బంది ఇప్పుడుకాదు ఎదుర్కొనేది. కావాలంటే కొంతకాల మయిన తరువాత ఎదుర్కొందాము.

శ్రీ దామోదర రెడ్డి : అధ్యక్షా, భూమిని తీసుకొని రోడ్డు వేశారనుకోండి. కాని ఆ భూమిగల ఆసామి చేటివరకు శిస్తు చెల్లిస్తూ వస్తున్నాడు. అతనిని ఆ పట్టా భూమినుంచి తగ్గించేదానికి చర్య తీసుకొంటారా ?

డా. ఎమ్. చెన్నా రెడ్డి : తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము. ఎక్కడయినా జరుగకపోతే గౌరవసభ్యులు నా దృష్టికి తెస్తే చర్యలు తీసుకొంటాము. జమాబందీ జరిగేటప్పుడు స్థానికముగాఉన్న రెవిన్యూఆఫీసర్లు వెంటనే పట్టాభూమినుంచి తీసివేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. ఆవిధముగా చేయకుండావుంటే అన్యాయము. అటువంటి కేసుల విషయంలో చర్యలు తీసుకొంటాము.

శ్రీ టి. బాలకిష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఒక individual interest కంటె community interest పెద్దది. కనుక మొండివాళ్లు ఉన్నపుడు తప్పనిసరిగా వారి landను acquire చేసి రోడ్డును వేయడము మంచిదని నా ఉద్దేశము.

శ్రీ వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎక్కడయినా మొండివాళ్ళు ఉన్నట్లయితే ఆ ఊళ్ళోనే మరొక భూమి ఇచ్చి సర్దుబాటు చేసుకొనే అవకాశంవుంది. Spill over works వున్నవి. 2 సంవత్సరముల పూర్వమే Highways వారు కంట్రాక్టర్లు ఇతరజిల్లాలవారు ఈ రోడ్లు, 20, 25 మైళ్ళు పొడుగుఅయినందువల్ల కంట్రాక్టర్ల ప్రభావముగాని, పలుకుబడిగాని ఇక్కడవుండదు. రైతులు అటకాయిస్తే పనులు జరగకుండా పోవు. కాబట్టి spill over works విషయములో అటువంటిది సడలించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి : అటువంటి exceptional caseలో వేరుగా examine చేయిస్తాను.

Supervisory staff in Blocks of Nellore District.

1409—

* 2172 Q.—*Sri S. Vemayya* (*Put by Sri M. Pitchaiah*): Will the hon. Minister for Planning be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Engineering Supervisors and Overseers have not been posted so far to Buchireddipalem, Sullurpet, Veligandla and Verikuntapadu blocks of Nellore district, now; and

(b) if so, the reasons for the delay?

Dr. M. Chenna Reddy :– (a) Engineering Supervisors have been posted to all the four blocks and they are in position. One Overseer has also been posted to Veligandla block and he is working there. Overseers to the remaining three blocks have yet to be posted.

(b) Overseers to the remaining three blocks viz. Buchireddipalem, Sullurpet and Varikuntapadu could not be posted as the posts were not sanctioned for those blocks. Action is being taken to sanction the posts.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య : అధ్యక్షా, Blocks ఏర్పడిన ఎన్నిమాసాలకు పీరిని post చేయడము జరిగినది.

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి : ఉదాహరణకు వెలిగండ్ల బ్లాకు 1–11–59 న ఏర్పడితే 2–11–59 న సూపర్ వైజరు appointment జరిగినది. వరికొండపాడు 1–6–62 న ఏర్పడితే 12–9–62 న appointment జరిగినది. నూళ్ళూరుపేట బ్లాకు 1–6–62 న ఏర్పడితే 1-4-1962 నాడే appointment జరిగింది. సమితి ఎన్నికలు కాకపూర్వమే pre-extension Blockలో పని జరుగుతోందనే దృష్టితో 2 మాసాల ముందే సూపర్ వైజరును appoint చేయడము జరిగినది. బుచ్చిరెడ్డిపాలెం బ్లాకు 1-6-1962 న ఏర్పడితే 4 సెప్టెంబరు 1962 న appoint చేయడము జరిగింది.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి : అధ్యక్షా, అగ్రత కలిగిన సూపరువైజర్లు లేక appoint చేయకుండా ఉంటున్నారా ?

డా. ఎం. చెన్నా రెడ్డి : ఆ 4 సమితులలో ఏవిధముగా appoint చేయబడినది అని ప్రశ్నలో అడిగారు. జనరల్ గా సరియైన వారులేక, promotionsలో ఏమైన ఆటంకాలు ఉండేను, దానికి తగిన ఎక్కువసంఖ్యలో లేకపోతే జరుగుతుంది.

సాధారణముగా ఈ సూపర్ వైజర్సును ఎక్కడివారి నక్కడే నియమించేదానిని ఈ డిపార్టుమెంటు ప్రయత్నము చేస్తున్నది.

Irrigational sources at Mallapur.

1410—

* 595 (2375) Q.—*Sri A. Narayana Reddy (Buggaram* : —Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that there are no irrigational sources at Mallapur, Metpalli taluk, Karimnagar district as Pedda Cheruvu and other minor irrigational sources like (kuntas) are washed away or damaged due to heavy rains;

(b) whether the Government propose to take up the renovation of Pedda Cheruvu (tank) and other six (kuntas) at Mallapur, Metpalli taluk in Karimnagar district; and

(c) if so when, and the estimated amount therefore?

The Minister for Irrigation and Power (Sri A. C. Subba Reddy : – (a) and (b) Yes, Sir.

(c) The details are given below : –

Sl. No.	Name of the source	Amount of estimate	Remarks.
1.	Pedda Cheruvu	Rs. 10,000	Estimate is being prepared
2.	Lingam Cheruvu	3,450	The work is being executed
3.	Devoni Cunta	8,350	The work will be taken up after estimate is sanctioned.
4.	Peethiri Cunta		
5.	Bonappa Cunta	3,730	The work is being executed
6.	Rainakalacheruvu	825	The work is being executed

Besides the above six breached tanks, two more Kuntas namely Randla Kunta and Bokkalayala Kunta though not damaged in 1961 have been surveyed by the M. I. C. Division for thorough restoration.

శ్రీ ఎ. నారాయణ రెడ్డి : పెద్ద చెరువు ముఖ్యమైనది. రెండు సంవత్సరముల క్రింద కొట్టుకుపోవటంవల్ల దానిక్రింద సాగుకావటంలేదు. ఆ tank bed క్రింద భూమి సారవంతమైనది. రెండు సంవత్సరాలు దాటినాసేద్యం చేయటానికి అవకాశం ఉంటుందా ?

Sri A. C. Subba Reddy: Estimate is being prepared and it will be taken up.

Nizam Sagar Canal Distributory

1411—

* 706 (2587) Q.—*Sri Harinarayana*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state:

(a) why the supply of water has been stopped under Nizamsagar Canal Distributory No. 57 for Tabi Crops in Nizamabad district;

(b) under what circumstances the same water was supplied to Armoor taluk, Nizamabad district; and

(c) whether it is a fact that due to this non-supply of water the lands situated under distributory No. 56 are affected and the animals do not get sufficient fodder?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) and (c) The water for second crop is not let down through these distributaries as they fall in the non-perennial zone of the Project.

(b) In the years of good rainfall when Reservoir is surplussing even at the end of first crop the water is supplied to Armoor taluk from the 3rd week of November to about 10th of December to fill the tanks only and not for direct irrigation.

+ Q. No. 1412 (*1055)

Villages of Adilabad District to be Submerged under Pochampad Project

1413 –

* 1077 Q.—*Sri P. Narasa Reddy*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) the names of the villages notified to be submerged under the Pochampad Project Scheme in Nirmal taluk of Adilabad district;

(b) whether Government propose to allot any suitable site to them in order to settle down at present pending orders for actual migration of villages; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) The following are the four villages which get submerged under medium sized Pochampad Project :—

1.	Pochampad	Village proper and a portion of land
2.	Lolam	—do—
3.	Bopparam	A portion of land
4.	Yelmal	—do—

(b) The construction of Pochampad Project is in the preliminary stage and the question of allotment of land for actual migration of the villages that would get submerged will be taken up at the appropriate stage.

(c) Does not arise.

+ Not put and not answered. Hence the question and answer have been included in the proceedings at the end of Question Hour.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి (నిర్మల్) : ఈ గ్రామంలో block activities జరగటం లేదు. ప్రజలు ఇండ్లు కట్టుకోటానికి బాధపడుతున్నారు. ప్రాజెక్టు పూర్తి అయ్యే టప్పటికి వెళ్ళిపోవాలని ఎప్పుడు migration orders వస్తాయో - అందువల్ల వారికి alternative rites చూపించటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : సమయంవచ్చినప్పుడు తప్పకుండా చూపిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : ప్రాజెక్టు కట్టుకోవటం భాయం కనుక alternative site చూపించటం ఇప్పటినుండి చేస్తే మేమంచిది. తాత్కాలికంగా ఉన్న ఇబ్బంది పోతుంది. Stability వారికి ఏర్పడటానికి వీలుంటుంది కనుక అలా చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : నిజమేనండి. కాని ఆ ప్రాజెక్టుకు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి Green signal రాలేదు. అది వచ్చినతరువాత, దానినిబట్టి, 66 T.M.C, 44 T.M.C. లో తేలినతరువాత, ఆ వివరాలు తయారుచేసిన తరువాత దానినిగురించి ఆలోచించటం జరుగుతుంది.

Gangaram Project

1414 —

* 1080 Q.—*Sri K. Rajamallu* :—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the investigation and survey of a minor irrigation project namely Gangaram Project (Thorricheruvu of Gangaram near Kachangalli village) in Chennur taluk of Adilabad district has been completed; and

(b) if so, the result of the investigation and survey and the stage at which it stands?

Sri A. C. Subba Reddy :— (a) and (b) A minor sized scheme known as Kachanpally Project near Kachanpally village is still under investigation.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : Investigation పూర్తి కావటానికి ఎంతకాలం పడుతుంది.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: Revenue department కు వెళ్ళింది. వారి దగ్గరనుండి సలహా వచ్చినతరువాత మొదలుపెట్టబడుతుంది.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : దానిక్రింద ఎంత ఆయకట్టు ఉండబోతున్నది ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : 853 ఎకరాలు.

శ్రీ కె. రాజమల్లు : Revenue department నుండి త్వరగా రావటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : చేస్తాము.

Budameru Floods in 1962

1415 –

* 2207 Q.—*Sri V. Visweswara Rao* (*Put by Sri V. Satyanarayana*):—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that the Budameru floods occured in 1st and 2nd weeks of September 1962 in Krishna district ;

(b) if so, the loss in Vijayawada taluk ; and

(c) the area of transplanted lands covered with sand ?

Sri A. C. Subba Reddy :--(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 9,000/-.

(c) No area of transplanted land was covered with sand.

Overhead Railway Bridge at Kanteshwar

1416—

* 969 Q. –*Sri Hari Narayana* :—Will the hon. Minister for Buildings and Highways be pleased to state :

(a) when the narrow overhead Railway Bridge at Kanteshwar Nizamabad taluk and district will be widened; and

(b) the reasons for the delay in the matter?

The Minister for Buildings and Highways (*Sri Mir Ahmed Ali Khan*):—(a) As and when funds are available.

(b) Due to paucity of funds.

شری ہری نارائن - آنریبل منسٹر صاحب کو معلوم ہے کہ مین گیٹ
( ) کتنا ہے - آنریبل منسٹر خود وہاں سے گزر چکے ہونگے -
کیا اس کے لئے کوئی انتظام کیا جا سکتا ہے -

نواب میر احمد علی خاں - چار پانچ لاکھ روپیے کا کام ہے - اس وقت گنجائش نہیں ہے اس وجہ سے اس کام کو لینے میں مجبوری ہے -

شری ہری نارائن - اس کو کب تک کر سکینگے -

نواب میر احمد علی خاں - تھرڈ فائیوایر پلان میں تو اس کا کوئی موقع نہیں ہے -

Sri A. Sarveshwara Rao:—The hon'ble Minister was pleased to answer "As and when funds are available". Would the hon'ble Minister be kind enough to say when funds would be available?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—In the Third Five Year Plan only six crores are available for the roads while for the spill-over works alone a sum of seven crores is needed. And there are certain difficulties in the case of widening such narrow overhead railway bridges which require four to five lakhs of rupees. In the Third Plan Period it is not possible to take up such works.

Incentives to the Cotton-growers

1417—

* 2234 Q.—*Sri K. V. Narayana Reddy*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

Whether the Government formulated any proposals for offering incentives to cotton-growers so as to help them for growing better type of cotton in sufficient quantity within easy reach of the Textile Mills and for exporting more tobacco and its products?

The Minister for Agriculture (*Sri A. Balarami Reddy*):

The answer is in the affirmative.

శ్రీ కె. వి. నారాయణ రెడ్డి : ఆ incentives ఏమిటో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఈ మధ్య బడ్జెటు ప్రసంగంలో వివరంగా చెప్పాను. సశ్యరక్షణకు ఎకరానికి 10 రూపాయలు ఇస్తున్నాము. పిత్తనాలు ఖరీదు చేసే టప్పుడు క్వింటాలుకు 9 రూపాయిలు సబ్సిడిగా ఇస్తున్నాము. అంతేగాక irrigation facilities ఇవ్వాలని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. వారు పండించినపంటకు zinning facilities create చేయటానికి ఒక Co-operative Societies ఏర్పాటు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. విమానాలద్వారా ఉచితంగా మందులు చల్లుతున్నాము. ఈ సంవత్సరం కర్నూలుజిల్లాలో 10 వేల ఎకరాలకు చల్లటం జరిగింది. రైతులనుండి డబ్బు ఏమీ తీసుకోలేదు. వారికి ఇచ్చిన ఇన్సెక్టిసైడ్స్‌మీద 25% సబ్సిడి ఇవ్వటం జరిగింది.

శ్రీ జి. గంగారెడ్డి (మధోల్) : పత్తి ధర అన్నిధాన్యాలకంటె తక్కువగా ఉంది. అందువల్ల రైతులు ఎక్కువగా పండించటంలేదు కనుక దీనిధర పెంచటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఇంతవరకు మా దృష్టికి రాలేదు. ఏదైనా ఇబ్బంది ఉంటే సవరించటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : మన రాష్ట్రంలో పండించే పత్తి textile mills సరిపోతున్నదా లేక import చేసుకోవలసివస్తున్నదా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : చాలదు. కొన్ని కోట్ల రూపాయల పత్తి ఇతర దేశాలనుండి దిగుమతి చేసుకోవటం జరుగుతున్నది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : ఏరియల్ స్ప్రే, ఇన్సెక్టిసైడ్స్ వల్ల ఎకరానికి ఎంత ఖర్చవుతుందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : Government of India వారు ఉచితంగా సప్లయి చేశారు. మా దగ్గర ఎకరానికి ఎంత ఖర్చయినదో లెక్కలేదు. కాని ఉపయోగించ బడిన ఇన్సెక్టిసైడ్స్‌కు 25% సబ్సిడి మాత్రం ఇచ్చాము.

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు (వరంగల్) : వరంగల్లు జిల్లాలో ఆజంజాహి కాటన్ మిల్లు ఉన్నది. అది మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అన్నిటికంటె పెద్దది. దానికొరకు కనీసం పత్తి ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకొన్నారా ? బడ్జెటులో చాలా పరిశ్రమలు ఉన్నట్లు చదివి వినిపిస్తున్నారు. కాని వరంగల్ జిల్లాలో మాత్రం ఇంతవరకు ఏ కార్యక్రమము జరిగినట్లు కన్పడడంలేదు. ఆ విషయంలో ఏమైన enlighten చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఇప్పుడిప్పుడే rice fallows లో long stapple cotton వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామండి. అది pilot projects క్రింద రెండు

జిల్లాలలో ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది అక్కడ succeed అయినతరువాత, ఇతర జిల్లాలకు విస్తృతం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య : మనం పత్తిని విదేశాలనుంచి చాలా పెద్దమొత్తాలలో దిగుమతి కొంటున్నామని మంత్రిగారు చెలవిచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో, ముఖ్యంగా తెనాలితాలూకాలోను, ఇంకా అనేక తాలూకాలలో పత్తి పండుతుందని ఈమధ్యనే తెలిసింది. దానిని ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నది.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : దానిని ప్రభుత్వము ప్రోత్సహిస్తూనే ఉన్నదండి. రెండు సంవత్సరములకు ముందు కేవలం ఒకవంద ఎకరాలు ఆదివేస్తే, గత సంవత్సరం సుమారు 10 వేలు ఎకరాలు రెండుజిల్లాలలో వేయడం జరిగింది. అక్కడ successful అయితే, పై సంవత్సరం ఇతర జిల్లాలలో rice fallows లో వేయడానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ బి. నాగభూషణరావు : అసలు నేను అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే, మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వరంగల్లులో ఉండే ఆజంజాహి మిల్లు చాలా పెద్దది దానికి పత్తి చాలా ఆవసరం. కనుక అటువంటిచోట్ల కొంత ఈ కార్యక్రమం ఎందుకు ప్రారంభించలేదు ? అంతేకాకుండా, రైల్వే రాకపోకలుగాని, పత్తిని దిగుమతి చేయడం, లేక ఎగుమతి చేయడంగాని చాలా కష్టమవుతుంది కాబట్టి, ముందు అక్కడేమైనా చేయగలుగుతారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఇప్పుడు ఆర్థిక పరిస్థితులు అడ్డము వస్తాయండీ. ఈ plan లో provision ప్రకారం, మనం ముందు ఎక్కడో ఒకచోట ప్రయత్నం చేస్తాము. అక్కడ అది successful అయితే, దానిని ఇతరప్రాంతాలకు విస్తృతం చేసేదానికి ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : మన రాష్ట్రంలో మంచి climate, మంచి fertile lands ఉన్నాయి. Dozen varieties of cotton seeds అని ఇదివరకు మంత్రిగారు ఒకసారి చెప్పారు. అందులో ఈ C. L. N. cotton కు అనేది చాలా early growth ఉంటుంది. మూడు మాసాలలోనే growth వస్తుంది. అది అమెరికన్ cotton కంటె బాగుంటుంది. కనుక దానిని ఉత్పత్తి చేసేకొరకు పథకం ఏమైనా తయారుచేశారా.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : అది కేవలం experimental stage లో ఉన్నదండి. మనరాష్ట్రంలో సుమారు 70 ప్రాంతాలలో దానిని experiment చేసేదానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. దానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. అన్నీ సక్రమంగా పరిష్కరించగలిగినప్పుడు అది విరివిగా ఉత్పత్తి చేసేదాని కొరకు రైతులకు ప్రచారం చేస్తాము.

Coupes in West Forest Division in Chittoor District.

1418—

* 2326 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu* (*Put by Sri T.K.R. Sarma*) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the number of coupes working in West Forest Division in Chittoor district ; and

(b) whether removal of dry fuel is permitted by the public from the reserve forests on seigniorage rates at present ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri A. Balarami Reddy :—(a) 24 (twenty four).

(b) The answer is in the negative.

(c) Removal of dry fuel from the forests is not permitted, in the interests of protection of forests.

Agreement between the Management of the Sirpur Paper Mills and the Forest Department.

1419—

* 2494 Q.—*Sri P. Subbaiah* :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the management of the Sirpur Paper Mills entered into an agreement with the Forest Department for the supply of bamboos ; and

(b) if so, the cost of bamboos per ton, as per the said agreement ?

Sri A. Balarami Reddy :—The answer is placed on the Table of the House.

Paper placed on the Table of the House.

Statement showing the particulars of agreements entered into by the Sirpur Paper Mills with the Forest Department for supply of bamboos.

Sl. No.	Government order granting lease	Particulars of areas granted to the Mills	Duration of lease	Royalty fixed per ton
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Licence and lease agreement granted by the former Govt. of Hyderabad in 1939.	Entire district of Adilabad excluding ex-Jagir areas.	30 years from 1939.	Rs. 3.00
2.	G. O. Ms. No. 1846, Agriculture dt. 18—8—1959.	9 bamboo growing series in Palwancha Division in Khammam district.	12 years from 1959.	Rs. 5.00
3.	G. O. Ms. No. 1497, Agriculture dt. 16—7—1962.	64 bamboo coupes in the Andhra region of the State.	Only 1 year during 1962-'63.	Rs. 6.50
4.	G. O. Ms. No. 2290, Agriculture dt 1—12—1962.	Ex Jagir areas in Adilabad district viz., Englapur and Daspola series in Nirmal Division & Madharam series in Asifabad Division.	Only 1year during 1962-'63	Rs. 9.00

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— నల్లమలా forests నుంచి bambooను సిరిపూర్ పేపర్ మిల్లుకు పంపుతున్నారంటే అక్కడ private contractors టన్ను 14 నుంచి 15 రూపాలవరకు కొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని మాకు ఇచ్చినటువంటి table లో రు. 6–50 న. పై. అని ఉన్నది. ఇంత పెద్ద వ్యత్యాసం ఉండడానికి అసలు కారణం ఏమిటో సెలవిస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామి రెడ్డి:— ఇప్పుడు మనరాష్ట్రంలో private contractorsకు ఇతర రైతులు కావలసిన వెదుళ్ళు ఇచ్చిన తరువాత, 38,500 టన్నులు వెదుళ్ళు surplus గా ఉన్నదని లెక్కలవల్ల తెలిసింది. దానివల్ల దీనిని ఈ factoryకి ఒక negotiated rate of Rs. 6–50 n. P. చొప్పున ఇస్తాము. అంతేకాకుండా ఈ factory లో గవర్నమెంటుకు 14.7 percent shares ఉన్నాయి. 45 లక్షల రూపాయలు పెట్టుబడి ఆ factoryలో ఉన్నది. అంతేకాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలలో అక్కడ ఉండేటటువంటి ప్రభుత్వాలు ఈ వెదుళ్ళను factoriesకు ఇచ్చే rates చూస్తే మన rates చాలా బాగానే ఉన్నాయి. ఇతరచోట్ల టన్ను 5 రూపాయల చొప్పున కూడా PaperMillsకు ఇస్తున్నారు. అందువల్ల మనం ఇక్కడ రూ. 6–50 న. పై. వంతున, అది కూడా surplus వెదుళ్ళు అనే ఉద్దేశంతో ఇస్తున్నాము. అంతే కాకుండా మన Andhra Paper Mills కు టన్నుకు రూ. 5 లు చొప్పునే charge చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఈ factory కి రూ. 6–50 న. పై. చేసినాము. ఈ మధ్య ఇంకొక కూపు ఇస్తే, అది 9 రూపాయల మేరకు ఇస్తున్నాము. Surplus bamboo వాళ్ళకు ఇస్తున్నాము కాబట్టి మనకేమీ అందులో నష్టం లేదు.

• శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం (మాడుగుల):— డిసెంబరులో ఒక questionను answer చేశారు. అందులో "A licence was granted to Sirpur Paper Mills giving monopoly of the right to cut all the bamboo in the forests of Adilabad district in the Telangana area" అని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఇందులో రెండు contracts ఉన్నాయి. ఒకటేమో 89 లక్షలకు ఇచ్చినట్లు ఉన్నది. ఒకటి 1–12–62 న ఇచ్చిన మోస్తరుగా కనిపిస్తున్నది. అప్పుడు ఇందులో మరొక ప్రశ్న వేసినాము. అదేమైనా renew చేస్తారా, ఈ licence extend ఏమైనా చేస్తారా అని. దానికి, అటువంటి ఉద్దేశం ఏమీ లేదన్నారు. కనుక answer లో కొంత వ్యత్యాసం కనిపించింది ఈ వ్యత్యాసం ఎందుకు వచ్చిందనేది ఒకటి. రెండవది ఆదిలాబాదులోనే రెండువున్నాయి. మొదటిదాంట్లో మొట్టమొదట ex-jagir areas exclude చేశారు, మొన్న డిసెంబరులో include చేశారు. Negotiated contracts అని ఇప్పుడు చెబుతున్నారు. మొన్న ఇక్కడ answer చెప్పడంలో, గవర్నమెంటు యొక్క policy negotiated contract system కాదు, auction చేస్తామని చెప్పారు. ఈ వ్యత్యాసం గురించి కొంచెము చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:– ఏదో ఎప్పుడో ఇచ్చిన answerకు దీనికి ముడిపెట్టడ కాదు. దీని చరిత్ర చాలా ఉన్నది. గత ఏడు ఏళ్ళలో కనీసం ఒక dozen పర్యాయా దీనిని answer చేసి ఉంటాను. అప్పుడు enter అయినటువంటి contract అది Sirpur Mills కానివ్వండి, సర్ సిల్క్ కానివ్వండి, forest coupe క వ్వండి, లేక power alcohol విషయం కానివ్వండి, దానిని మార్చడాన వీలుఉన్నదా అని Advocate—Generalకు refer చేయడం జరిగిం వాళ్ళతో ఆలోచించాము. ఆది ఏమాత్రం, అంగుళంకూడా తప్పడానికి వీలులేదని, contracts అంతా rightగా చేయబడినాయని వారు చెప్పడంచేత ఏమి చేయడా వీలులేక, ఏదైనా కొంత rates అయినా పెంచుకొందామనే ఉద్దేశంతో ఇది అప్ప చేయబడింది అని అసెంబ్లీ ముందు between 1957 and 1962 నేను ఎన్నో పర యాలు answer చేశాను. 1939లో వచ్చిన agreement ఇది. అప్పుడు మూడు రూ యలు మాత్రమే, per ton, ఉండినది. మరి 1957 వచ్చేసరికి 5½ రూపాయల పెంచాము. ఆ agreement ను రద్దుచేయడానికి వీలులేదు. కాబట్టి 5½ రూ. ల పెంచాము. తరువాత 1960 వచ్చేసరికి, విశ్వనాథంగారు చెప్పినట్లు, 6½ రూ. ల పెంచాము. 1962 లో 9 రూపాయలకు పెంచేసినారు. దానిని తీసివేయడానికి వీ లేదుకాబట్టి క్రమక్రమంగా ఈవిధంగా పెంచుతున్నాము. Apart from that ఈపా Industry, originalగా ప్రభుత్వము start చేసింది. గవర్నమెంటుకు dire interests ఉన్నాయి. ఎప్పుడైతే ఈ agreements ను రద్దుచేయడానికి వీలులేద legal opinion వచ్చిందో, అప్పుడు ఉన్న దానిని 9 రూపాయలకు పెంచాము. యిం ఇతర రాష్ట్రాలలో 5 రూపాయలకు కూడా ఇస్తున్నారని బలరామరెడ్డిగారుచెప్పా కానిఇక్కడ మనము 9 రూపాయలవరకు పెంచాము. దీనిని ఇతర industriesతో పోలిస్తే లాభంలేదు. Agreements ఉన్నాయి. Commitments ఉన్నాయి. ఇప్పు over night మనంబయటికి పోవడానికి వీలులేదు Expansion scheme జరిగిం ఈ మధ్య 3,4 ఏళ్ళుగా 100 tons కు కూడా దీనిని expand చేయడం ఈలాం వన్నీ జరిగినాయి. ఈ ప్రశ్న వేయగానే నేను తెలుసుకొన్నాను. ఎందుకుగా ఇదివేస్తున్నారని. Sandalwood బాపతు అయి ఉంటుంది. దానికిగాను, దా తీసుకువచ్చి దీనికి ముడిపెడితే లాభంలేదు. ఇది 1939 నుంచి contin అవుతున్నది. దీనిని తీసివేయటానికి వీలులేదు. Governmentకు financ interest కూడా ఆ factory లో ఉన్నది. వీటన్నిటిని రాష్ట్రంలో పెట్టుకొనే కొం రేటు అయినా పెంచుకొందామని 8 రూపాయలనుంచి 9 రూపాయలవరకు పెంచడ జరిగింది. ఇంకా వీలైతే 10,11,12 రూపాయలకు పెంచడానికికూడా ఆలోచించ కాని దీనిని sandalwood తో ముడి పెట్టితే లాభంలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:– ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి జవాబునుబట్టి ఈ agreement మనలను bind చేస్తున్నది, కాబట్టి rates పెంచినా

అన్నారు. ఇప్పుడు answer చూచినట్లయితే, పాత agreementకు ఈ కొత్తగా ఇచ్చిన licences కు ఏ విధమైన సంబంధములేదు. పాత agreement లో "The entire district of Adilabad excluding ex-jagir areas" అనిఉన్నది. నాల్గవ item చూచినట్లయితే "ex-Jagir areas in Adilabad district" అని ఉన్నది. ఇది వేరు, అదివేరు, పాతదానిలో మూడు రూపాయలకు ఇచ్చాము కాబట్టి ఇప్పుడు హెచ్చు చేయవలసి వచ్చిందనే ప్రశ్నేలేదు. ఇది కొత్తది. ఈ policy dictate చేసిన తరువాతనే negotiated contracts అక్కరలేదు, publication చేస్తాము, tenders పిలుస్తాము అనేటటువంటిది వచ్చింది. దానికి దీనికి ఏమీ సంబంధంలేదు. గవర్నమెంటు మళ్ళీ మేము ఈ విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఆలోచించాము అంటే అది వేరేవిషయం. అందుచేతను ఈ వ్యత్యాసం ఎందుకు వచ్చిందో మంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది. రెండవది, 5 రూపాయలకు హెచ్చించామని అన్నారు. అది మరొకచోట, ఖమ్మం జిల్లాలో, ఆ మొదటి agreementకు దీనికి ఏమీ సంబంధంలేదు మొదటి agreement అయితే, అది agreement అయిన తరువాత, దానిని తిరిగి రద్దుచేయవలసిందని చెప్పేటటువంటి వాడినికాను. కాని agreement కు మనకు సంబంధంలేదు. Nine bamboo growing series in Palvancha division in Cummum district. అది negotiated contract. "Ex-jagir areas in Adilabad district" అదికూడా పాత agreements తో సంబంధంలేదు. అందుచేతనే ఈ వ్యత్యాసం విషయమై అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఇది గవర్నమెంట్ స్టార్టుచేసిన కంపెనీ, ఇది రన్నింగ్ కంపెనీ. ఇప్పుడు సగం కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చి, సగం ఆక్షన్ ఇచ్చి చేయటానికి లేదు. 1939 వ సంవత్సరం నుండి ఈ రకంగా bamboos సరఫరా చేయటం జరుగుతున్నది. ఇది ఎప్పటినుండో సాంప్రదాయ సిద్ధంగా వస్తున్నది.

ఈ దినం ఒక్కసారి ఇదంతా మనం మార్పు చేయడానికి లేదు. కొత్త ఇండస్ట్రీస్ వస్తే, మనం ఏదైనా కొత్త పాలసీలు చేసుకోటానికి వీలవుతుంది. 1931 నుండి ఉన్నటువంటి ఇండస్ట్రీ. కాంట్రాక్ట్ ఇవాళ అదిలాబాద్ జిల్లాకే కావచ్చు. Expansion Scheme కు ఎప్పుడైతే ఒప్పుకొన్నామో అప్పుడు ఎక్కువగాకూడా bamboos సరఫరా చేయవలసి ఉంటుంది. ఎకనమిక్‌గా ఉండేటట్లుగా 3 రు. లు ఉన్నదానిని రు. 9 లకు పెంచితే మంచిది అని ఈ అసెంబ్లీవారి అభిప్రాయమైతే అది తప్పకుండా రెయిజ్ చేయటానికి నాకు ఎట్టి objection లేదు దానిని తప్పకుండా raise చేస్తాము.

Agricultural Production

1420—

* 2666 Q.—*Sri M. Ramagopal Reddy*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the targets in agricultural production laid down for the first, second and third years of the Third Five Year Plan;

(b) the names of the crops, which have exceeded the targets and those of which could not achieve the targets fixed in the State; and

(c) the reasons thereof; and the steps taken to improve the tempo of production?

Sri A. Balarami Reddy:—The answer is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Clause (a): *The targets in Agricultural Production laid down for the First, Second and Third Five Year Plan.*

Sl. No.	Name of the Crop.	Targets for additional production potential for individual year. 1961—1962 (over previous year)	1962—1963 (over previous year)	1963—1964 (over previous year)	Achievement of production potential for 1961—1262	Achievement (anticipated for 1962-1963
1.	Foodgrains (in lakh tons)	4–11	4–60	5–07	3–38	4–77
2.	Sugarcane (Gur) ,,	0–24	0–24	0–24	0–45	0–24
3.	Oil Seeds ,,	0–86	0–80	0–86	1–23	0–86
4.	Cotton (in bales)	0–12	0–19	0–27	0–22	0–19

Clause (b): *The names of the Crops, which have exceeded the targets and those of which could not achieve the targets fixed in the State: and*

(c): *the reasons thereof, and the steps taken to improve the tempo of production.*

The achievements for the year 1961–62 in the case of Sugarcane, Oil Seeds and Cotton Crops are higher than those targetted. In the case of foodgrains there are no grainwise targets fixed, as the approved yardsticks are to be adopted for foodgrain crops as a whole. For the year 1961–62, against the target of 4.11 lakhs tons of foodgrains, the production potential of 3.38 lakhs tons could be achieved. The short fall of 0.73 lakhs tons is due to the short supply of fertilizers in the year 1961–62. As against the target of 3 23 lakhs of Nitrogenous fertilizers, 1.83 lakhs tons only could be distributed during 1961–62. To increase the tempo of Agricultural production especially in the present context of emergency, the schemes relating to agricultural production have been re-examined from the stand point of their importance for increasing the production. The Research schemes which are not of immediate benefit have been deferred and the savings have been diverted to production programmes, namely plant protection, package programmes for cotton and oilseeds etc. for the current year as well as for 1963–64.

It is also programmed to increase the production through the schemes under Minor Irrigation and Soil Conservation by 50% over and above the existing targets.

To step up agricultural production further, the proposal of modified package approach is under examination for implementing the same in some more districts in the State.

Package programme in Kurnool District.

1421—

* 3088 Q.—*Sri P. Subbaiah* :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the time from which the posts of Mukhya Sevikas are kept vacant in Darsi, Sullurpet, Naidupet and Varikuntapad blocks in Nellore district; and

(b) when they will be filled up?

Dr. M. Chenna Reddy:—(a) The posts of Mukhya Sevikas in the undermentioned blocks are vacant as follows:—

Darsi–from 28–7–1961.

Sullurpet–from 1–4–62 to 11–7–1962.

Naidupet–from 25-10–61 to 23–11–1961.

Varikuntapadu–from 24–8–62 to 20–10–1962.

(b) All posts except in Darsi have been filled up.

Medium size Projects in Pulicherla Block.

1635—

* 2599 Q.—*Sri C. K. Narayana Reddy (Pileru)*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state:

(a) whether the Government are in receipt of the representation, dated 2—8—1962 from Sri V. Raja Reddy, President, Pulicherla Panchayat Samithi, Miryalagudem of Nalgonda district, regarding the medium-size project in Pulicherla Block; and

(b) if so, the action taken thereon?

Sri A. C. Subba Reddy: (a) Yes, Sir.

(b) Out of the seven schemes referred to in the representation, the estimate for Moolapalli reservoir and Moolavaricheruvu have already been prepared and the opinion of Revenue Department is awaited. The Chief Engineer (Minor Irrigation) has been requested to investigate the other schemes.

Construction of Channels from Malleswaram to Peddapatnam.

1636—

* 3002 Q.—*Sri G. Mahalakshmi (Razol)*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state:

Whether the Government propose to sanction the construction work of side channels on both sides from 2nd mile of the branch channel that proceeds directly for 5 miles eastwards from Malleswaram to Peddapatnam and irrigates the lands there, in Bandar taluk, Krishna district ?

Sri A. C. Subba Reddy :—Yes, Sir.

Supply of Tractors to the Ryots in Chittoor Dt.

1637—

* 3152 Q.—*Sri K. Nanjappa* (*Palmaner*) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether any praposal is under consideration of the Government to keep one or two tractors and oil engines at the taluk-headquarters with the agriculture department in Chittoor district, for supply to the ryots requiring the same on hire basis ; and

(b) the loss, if any, resulting to the Government as a result of this arrangement?

Sri A. Balarami Reddy : - (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

Ramagundam Power House

1412—

* 1055 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :—

(a) when the appl cation for import licence to the materials required for Ramagundam Power House was sent by the State Government to the Central Government; and

(b) the stage at which the matter stands?

A: - (a) Application for import licence for obtaining certain spares for the existing boiler of the Ramagundam Power House has been sent to the Government of India by the Chief Engineer, Electricity (Projects & Board) on 5-9-1962.

(b) The Import Licence has since been received.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1963-64:

Voting of Demands for Grants:

DEMAND No. II-Excise Department-Rs. 1,02,04,000.

DEMAND No. XXVIII-Welfare of Scheduled Tribes, Castes and Other Backward Classes- Rs. 3,33,96,700.

శ్రీ ఎస్. ఆర్. దాట్ల:-అధ్యక్షా, కనీసం కల్లుమీదనైనా నిషేధం తొలగించ మని, నీరా దుకాణాలవిషయం ఎట్లాగూ ఆలోచన చేస్తున్నామని ప్రభుత్వంవారు చెప్పారు కాబట్టి 'స్వీట్ టూడీ'లాల్సు- 1959 లో కొన్ని సవరింపులు తీసుకువచ్చి మార్పులు తీసుకురావాలని, లేనిచో ప్రయోజనం ఉండదని నిన్న తమద్వారా ప్రభుత్వా నికి మనవిచేశాను. "నీరా దుకాణాలు సహకారసంఘాలకు కాలుకు ఇవ్వటమే మా పాలసీ కాని, ఇప్పుడుమాత్రం వేలం వేస్తున్నాము." అని మంత్రిగారు తమ నోట్‌లో తెలియజేశారు. అందరికీ నీరా అందుబాటులో ఉండాలంటే, ఆ దుకాణాలు వేలం వేయాలని చెప్పటం హాస్యాస్పదమైన విషయము. అందరికి అందుబాటులో ఉండా లంటే, సహకారసంఘాలకు ఇవ్వటం, ప్రతి గీతకార్మికుడు స్వంతంగా గీసుకొని స్వంతంగా అమ్ముకొనే అవకాశం ఇవ్వటం, సరైనపద్ధతి అని మనవిచేస్తున్నాను. నీరా దుకాణాలను వేలంవేయటం సరైందికాదు. చెట్టుకుపన్ను కట్టి గీసిన ప్రతి కార్మికునకు తమంతటతాము అమ్ముకొనే అవకాశం ఇవ్వాలి. గతంలో కల్లు ఉన్నప్పుడు ట్రీటాక్స్ ఎంత ఉండేదో ఇప్పుడుకూడ అంతే ఉండాలని నేను చెప్పటంలేదు. ఇప్పుడు అన్ని వస్తువులధరలు పెరిగినట్లుగానే- ట్రీటాక్స్‌ను పెంచటానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు. ట్రీటాక్స్ నిర్ణయించేటప్పుడు తెలంగాణాలో గైతుకు ఇవ్వవలసిన డబ్బు కూడ కలిపి తీసుకొంటున్నారు. ఆంధ్ర ఏరియాలో అది సాధ్యంకాదు. ఆంధ్ర ఏరియాలో గైతు చెట్టు ఒకటికి 5 నుండి 10 రు.ల వరకు పన్ను తీసుకొనే అవకాశం ఉంది. ట్రీటాక్స్ నిర్ణయించేటప్పుడు అదికూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఆదాయం రాబట్టుటతోబాటు గీతకార్మికులయొక్క- శ్రేయస్సుకూడ దృష్టిలో పెట్టుకో వాలి. అందువల్ల చెట్టుపన్ను పెంచి ప్రతిగీతకార్మికుడు, ప్రతి గీతవృత్తిదారుడు స్వంతంగా గీసుకొని తోపుల్లో అమ్ముకోవటంతోబాటు గ్రామాల్లోగాని, పట్టణాలలోగాని ఒక నిర్ణీతమైన స్థలంలో అమ్ముకోవచ్చును అనే పద్ధతిలో వారికి ఇవ్వటం ఒకటే మార్గం. ఇప్పుడు మళ్ళీ వేలంపాట పెడితే, పెట్టుబడిదారులు, ధనవంతులు, కంట్రాక్టర్స్ దీనిలో ప్రవేశించటం జరుగుతుంది. ఆంధ్రఏరియాలో ఈ గ్రామపెత్తందార్లను ఈ వేలం పాటలో ప్రవేశపెట్టి, రాజకీయాలు కల్పించి, గీతకార్మికులకు వృత్తిలేకుండా చేసే ప్రమాదాన్ని చేతులారా తీసుకురావద్దని విన్నవిస్తున్నాను. ఇప్పుడు గీతకార్మికులు ఒక

పూట గంజి ఎండుచేప బెల్లంతో తింటూంటే–వారికి వృత్తి లేకుండా చేయవద్దని కోరుతున్నాను. ట్రీటాక్సు పెంచి, ఆ ట్రీటాక్సు కట్టుకొనేవారందరికీకూడ నీరా గీసుకొని తోపుల్లోను, నిర్మితమైన స్థలాల్లోను అమ్ముకొనే అవకాశం కలిగించాలి. దానికి స్టాఫ్ పెంచి చేయటానికి ఇంకా కొంతకాలం ఆలస్యం అయ్యేటట్లుగా ఉంటే – తాత్కాలికంగా ఈ నీరాదుకాణాలను ఇప్పుడు ఉన్న నీరా సొసైటీలకే కాలుక ఇచ్చేపద్ధతి నిర్ణయించమని కోరుతున్నాను.

(*Mr. Deputy Speaker in the Chair*)

గతంలో నిషేధ చట్టం ప్రవేశపెట్టకముందు ఏ ఏ దుకాణానికి ఏ ఏ rate ఉండేదో అది average కట్టవచ్చు. దానిని యిప్పుడు ధరల పెరుగుదలతోపాటు కొద్దిగా మార్పులు చేయవచ్చు. కావాలంటే ఈ విధమైన మార్పులుచేసి తాత్కాలికంగా నీరా దుకాణాలను నీరా సొసైటీలకు అప్పజెప్పాలని శాశ్వతంగామటుకు గీసుకొనే కార్మికునికే స్వయంగా అమ్ముకొనే అవకాశం కల్పించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. నీరా దుకాణాల పేరుతో తాటి బెల్లం పరిశ్రమకు ఏవిధమైన నష్టం రాకుండా గమనించమని నాకోరిక. ఈ నిషేధ చట్టం ప్రవేశపెట్టక ముందు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో, నెల్లూరు జిల్లాలో జిల్లా వ్యాపితంగాను, మిగతా జిల్లాలలో ప్రాంతాల వారీగాను తాటిబెల్లం పరిశ్రమ గతంలోనే ఉన్నది. ఇప్పుడు ఆ తాటిబెల్లం పరిశ్రమకు ఏ విధమైన ఆటంకం, అభ్యంతరం లేని పద్ధతిలో నీరా దుకాణాలను ప్రవేశపెట్టాలి. అలా కాకుండా తాటిబెల్లానికి నష్టం జరిగే పద్ధతిలో అయితే ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో గీత కార్మికులకు క్రొత్తకష్టాలు తెచ్చిపెట్టిన వారు అవుతారనే విషయాన్ని గమనించమని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే తాటిబెల్లం విడుదల అవడంలేదు. అందుచేత పంచదార స్కీము తీసుకువచ్చి పెడదామని గతంలో మంత్రిగారు పదే పదే నొక్కిచెప్పారు రాష్ట్రంలో ఒకటన్ను unit పంచదార యంత్రాలను తీసుకువచ్చి పెట్టడంలో గవర్నమెంటు తనశక్తి నంతటిని వినియోగిస్తుందని మంత్రిగారు చాల పట్టుదలగా చెప్పారు. ఆ విషయం దీనిలో ఉదహరించలేదు. పంచదార స్కీమును ఎంతమాత్రం వదలడానికి వీలులేదు. దానిని కొనసాగించాలి. నీరా షాపులు పెట్టినంతమాత్రాన, లేక కల్లుమీద నిషేధం తొలగించినంత మాత్రాల పంచదార స్కీము లేకపోతే గీత కార్మికులకు పూర్తివృత్తి జరగదు అనే విషయాన్ని కమ్యూనిస్టు M. L. A. గానే కాకుండా Tappers ప్రతినిధిగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. గీసే టప్పుడు, సేరం చేశారని అనుమానించగానే వెంటనే గీత పరికరాలను స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారు. అనుమానం బుజువు కాలేదు. బుజువు అయినతరువాత, నేరస్థుడు అయినతరువాత తీసుకోవాలా, అక్కరలేదా అనే సమస్య

లేదు. అవి అమాంతంగా బజారులో దొరికేవికావు. సంవత్సరాలతరబడి స్వయంగా తయారుచేసుకోవలసిన పరికరాలు. కాబట్టి పరికరాలను స్వాధీనం చేసుకునే పద్ధతిని వెంటనే ఆపుచేయాలి. నీరా సమస్యను తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు. బెల్లం తయారు చేసే గీతకార్మికులకు నీరా స్వంత ఉపయోగంనిమిత్తం అవసరం. గతంలో బెల్లపు పారిశ్రామికులకు స్వంత ఉపయోగం నిమిత్తం తెల్లకల్లుకు ఒక్కొక్కరికి రెండుచెట్లు licence యిచ్చేవారు. అదేవిధంగా ఈనాడుకూడ బెల్లం తయారుచేసే కార్మికులకు మనిషి ఒకరికి రెండుచెట్లు స్వంత ఉపయోగం నిమిత్తం అనుమతించాలని ఆవిధమైన మార్పులు Sweet Toddy Rulesలో తీసుకురావాలని తమద్వారా మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి బెల్లపు సొసైటీలు, నీరాసొసైటీలు ఏమీ ఉపయోగపడనిరీతిగా ఉన్నాయి. ఈసొసైటీలద్వారా ప్రభుత్వం అప్పులు యివ్వకపోయినట్లయితే అవి గీతవృత్తికి ఎంతమాత్రం ఉపయోగపడవు. కాబట్టి సొసైటీలద్వారా గీతకార్మికులకు అప్పులుయిచ్చేపద్ధతి అవలంబించాలని కోరుతున్నాను. Ex-tappers యొక్క సంక్షేమానికి చదువు సదుపాయం చేయకపోవడం చాలా విచారకరము. మామూలుగా backward classesతో పాటు వీరికికూడ చదువు చెప్పిస్తున్నాము గదా అనవచ్చు. వీరి వృత్తి మనం చేతులారా తీసివేశాము. ప్రభుత్వంయొక్క చర్యవల్లనే వారు చేస్తున్న వృత్తులు పోయినాయి. కాబట్టి వారికి ప్రత్యేకంగా నిర్బంధ ఉచిత విద్య నేర్పించాలి. వారికి scholar-ships యిచ్చి హాస్టల్సులో seat యిచ్చి పుస్తక సదుపాయాలు అన్నీచేసి కనీసం వారికి School final వరకైనా విద్య నేర్పించే బాధ్యత తీసుకోవాలని నాకోరిక. తెలంగాణా areaకు సంబంధించి ప్రభుత్వాన్ని రెండువిషయాలు అడుగుతున్నాను. Hostels పెట్టకుండా అయిదారువందల సొసైటీలకే మామ్లూ యివ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇంతమటుకు వారికెక్కడ ప్రకారం 1,012 సొసైటీలకు యిచ్చారు. ఈ సంవత్సరం 300 మాత్రమే యిస్తున్నారు. మేము ఏదో కళ్ళనీళ్ళు తుడవడానికి అన్నాముగాని ఆచరణలో పెట్టము అంటూరా సరే. లేదా పెట్టదలచుకుంటే, 5 సంవత్సరాలుగా వున్నది, యిప్పటికైనా కొద్దిగా వ్యాపారంచేసే వారందరికి వెంటనే మామ్లూ యిచ్చేఏర్పాట్లు ఉన్నాయా? లేక మాకళ్ళనీళ్ళు తుడవడంకోసం వ్యవహరిస్తున్నారా? అది నిర్ధారణచేయడం ఒకటి. రెండవది బకాయిల విషయంలో ధనికులు, లక్షాధికారులు ఎగగొడుతున్నారు అంటే రాజకీయ కారణాల వల్ల ప్రభుత్వం వసూలు చేయడంలేదని అనుకుంటున్నారు. దానికి ఎన్నో ఆటంకాలు ఉన్నాయని అనుకుంటున్నారు. ప్రతి సమావేశంలో యిది వస్తూనే ఉన్నది. బకాయిదారుల list పైట పెట్టండి. అనధికారులయొక్క సహకారం తీసుకొని ఎవరు యిచ్చుకోగలరు, ఎవరు యిచ్చుకోలేరు అనేది నిర్ధారణ చేయకుండా రాజకీయకారణంకోసం

పెద్దపెద్ద లక్షాధికారులు ఎగవేసిన బకాయిలను సమర్థిస్తున్నారు. గట్టిగా వసూలు చేయడంలేదు అనే నిందను శాశ్వతంగా ప్రభుత్వం మోయనక్కరలేకుండా Houseను confidence లోకి తీసుకొని దానిని finalise చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) : అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ మద్య పాన నిషేధపద్దులు ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. దీనిమీద సుదీర్ఘమైన చర్చ జరిగే సందర్భంలో పలువురు సభ్యులు పాల్గొన్నారు. ఈ రెండు పద్దులు సంఘసంస్కర్తగా రాజకీయంగా ఆలోచించేవారికి చాల ప్రముఖమైన పద్దులు అని చెప్పకతప్పదు. స్వతంత్రభారతంలో రెండే రెండు ఆశయాలు ఉన్నాయి. (1) ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం సిద్ధింపచేసుకోవడం, (2) సాంఘిక న్యాయం సిద్ధింపచేసుకోవడం. ఈ రెండూ, పదేపదే ఎన్నిమాటలలో చెప్పుకున్నా రామరాజ్యం అనిపించుకున్నా, నవసమాజ నిర్మాణం అని చెప్పుకున్నా, శ్రేయోరాజ్యం అని పిలుచుకున్నా, ధ్వనింపచేస్తున్నాయి. వీటిని చేరుకోడానికి ఈ రెండు పద్దులయొక్క ప్రాముఖ్యత ఇంతఅని చెప్పలేము. వీటిని గురించి ప్రభుత్వంవారు చేసిన కృషి గణనీయమైనదని వారిని అభినందించక తప్పదని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనుల విషయం ఒకటి, రెండుమాటలలో చెబుతున్నాను. గుడికి బడికి వెలియై అంటరానివారుగా చూడబడి కూటికిగుడ్డకు సోచుకోనటువంటి నికృష్టమైన దరిద్రజాతిలో, సమాజంలో మానవులుగా పరిగణింపబడనటువంటి స్థితిలో ఉన్నవారిని గురించి రాజకీయవేత్తలచేత, సంఘసంస్కర్తలచేత శాసనకర్తలచేత ఎంతో శ్లాఘనీయమైన కృషి జరుగుతూ వచ్చిందనే సంగతి మనం మరచిపోలేము. ఈ రోజున హరిజన సమాజంలో గొప్ప చైతన్యం వచ్చింది. నికృష్టమై అంధకార బంధురమైన జీవితంలో ఉన్నవారికి ఆశాజనకంగా భవిష్యత్తు ఉన్నదనే నమ్మకం కలగడానికి వీలుగా మన ప్రభుత్వం అన్నిరంగాలలో కృషిచేస్తూ వచ్చినదనే సంగతి మనవి చేస్తున్నాను. విద్యారంగంలో హరిజనులగురించి చెప్పాలంటే—చదువు మొదలు పెట్టినదగ్గరనుంచి కళాశాల విద్య పూర్తిచేసేవరకు లేదా వేలకువేలు ఖరీదైన వృత్తి విద్య చదివేటప్పుడుకూడ, ఒక్క దమ్మిడి ఖర్చులేకుండా హరిజన విద్యగురించి ప్రభుత్వంవారు డబ్బు వెచ్చిస్తున్నారనే సంగతి మనం మరచిపోకూడదు.

ఓనమాలు చదివే రోజులనుండి స్కూలుఫైనలువరకు డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్‌నుండి సహాయం పొందుతున్నారు. ఒకరోజున అత్యుత్సాహంకూడ తెలియనివారు ఈరోజున కళాశాల విద్యనుకూడ పొందగలుగుతున్నారు. పెద్ద పెద్ద ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు మొదలైన టెక్నికల్ విద్యనుకూడ చక్కగా పొందగలుగు

తున్నారు. పెద్దపెద్ద చదువులు చదివి ప్రభుత్వ అధికారులుగా ఎంతోమంది ఉంటూ తమకు, తమ దేశానికి పేరు ప్రఖ్యాతులార్జించుతున్నారు. మసిబొగ్గునుండి మాణిక్యం వచ్చినట్లుగా వీరిని చూచి ఎంతోగర్వపడే పరిస్థితి ఈనాడున్నది. మాకుకూడ అవకాశములు ఇచ్చినట్లయితే మేముకూడ ఉపయోగించుకొనగలమని హరిజనులు ఎంతోమంది పెద్దపెద్ద స్థానములలోఉంటూ నిరూపించుచున్నారు. ఆ విషయం తమకందరికీ కూడ తెలుసు. ప్రభుత్వస్థాయిలో ఉద్యోగులుగాఉంటూ అనేకమంది తమతమ బాధ్యతలను చక్కగా నెరవేరుస్తూ అందరి మన్ననలను పొందుతున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వమునొక్క కృషి ప్రశంసాపాత్రముగానున్నదని మరియొకసారి చెప్పుచున్నాను. ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్సుగాను, పోలీసు ఆఫీసర్సుగానుకూడ పెక్కుమంది ఉన్నారు. కేంద్రప్రభుత్వములో కూడ పెక్కుమంది పనిచేయుచున్నారు. ప్రైవేటురంగంలో కూడ పెద్దపెద్ద ఇంజనీయర్లుగా, ఇతర టెక్నికల్ పోస్టులందుకూడ అనేకమంది ఉన్నారు. ఇందుకు మనం ఎంతో సంతోషించాలి. శరీరంలో ఒకచోట ఒక కురుపు లేస్తే మనసంతా బాధపడినట్లు, సంఘములో వెనుకబడి కొందరు బాధపడుతుంటే వారి అభివృద్ధికొరకు ప్రభుత్వము ఆవిధముగా కృషిచేయుచున్నది. పల్లెటూళ్ళలో ఉండే పది, పదిహేను ఎకరాలుగల ఒకరైతు తన కుమారుని యం. బి. బి. యస్. చదివించుకోలేడు. కాని, సాధారణ హరిజనుడ్ము తన కుమారుని ఈనాడు చదివించుకునే అవకాశమున్నది. అందువలననే ఎంతోమంది హరిజనులుకూడ డాక్టర్సుగాను, ఇంజనీర్లుగాను రాగలుగుతున్నారు. ఇది ప్రభుత్వమువారు చేసిన గొప్ప సేవలలో ఒకటియని చెబుతున్నాను. 1939 వరకు హరిజనులకు చదువుకొనడానికి స్కాలర్ షిప్పులులేవు. లా చదువుకొనవలయుననుకుంటే నాకు స్కాలర్‌షిప్పు దొరకలేదు. ఈరోజున ఒక్క న్యాయశాస్త్రమే గాదు, అన్ని వృత్తివిద్యలలోను స్కాలర్‌షిప్పులు ఇస్తున్నారు. ఈ విషయములోగూడ ప్రభుత్వమును అభినందించకుండా ఉండలేము. ఈరోజున హరిజనులకు సంబంధించి భోజన, వసతి సదుపాయముల నిమిత్తం 700 హాస్టల్సు వైచిల్లర ఉన్నాయి. వెలకు పదిహేను రూపాయిలచొప్పున సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. హరిజనులలో కూడ ఆత్మభక్తి ఆత్మగౌరవం, సంస్కారం కలిగించుటకు ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషి ప్రశంసాపాత్రమైనది. ఈసమయములో హాస్టల్సులో ఇస్తున్న పదిహేను రూపాయిలు సరిపోతాయా, చాలవా అనే విషయమును కూడ తీసుకువస్తున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను దృష్టిలోవుంచుకొని ఆలోచించినప్పుడు ఈ పదిహేను రూపాయిలు చాలవని, దానిని ఇరవైరూపాయిల వరకైనా పెంచితే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఆలోచించి, తప్పక ఆవిధంగా పెంచడానికి ప్రయత్నిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ సమయములో మరియొక విషయమును కూడ గుర్తించవలసియున్నది. ఏదో, కొద్దిమంది విద్యను పొంది, ఉద్యోగములు చేయుచున్నంత మాత్రమున అంతా చదువు కుంటున్నారని, అందరూ ఉద్యోగములలో ఉన్నారని, తద్వారా అంతా అభివృద్ధి చెందినారని అనుకొనడానికి వీలులేదు నిన్న ఒకరు చెప్పినట్లుగా, నూటికి ఎనభైమంది హరిజనులు వెనకబడియుండడానికి కారణం, వారికి సరియైన వృత్తి లేకపోవడమే. ఇంకా అనేకవేలమంది వ్యవసాయకూలీలుగా ఉన్నారు. భూమిపై ఇక్కడ వున్నంత వత్తిడి మరెక్కడాలేదు. దీనికి మనమేమి చేయాలి; అమెరికాలో నూటికి పన్నెండు మంది మాత్రమే వ్యవసాయంపై ఆధారపడివున్నారు కాని మనదేశంలో చూడండి మూడువందలనుండి తొమ్మిదివందలవరకు ఇక్కడవున్నారు. దీనికి మార్గం ఏమిటి ? పారిశ్రామికరంగములోకి ఎక్కువమందిని తరలించినట్లయితే ఈ సమస్యను పరిష్కరించవచ్చునని నిన్న ఒకరు సూచించారు. మామూలుగా ఆలోచిస్తే అది బాగుగానే కనబడుతుంది; రెండు మూడు రోజులక్రిందట అమెరికా ప్రెసిడెంటు కెన్నెడీ చేసిన ప్రసంగాన్ని చూడండి. అమెరికాను గూర్చి మాట్లాడుతూ ఆయన ఇక్కడి ప్రప్రథమ సమస్య నిరుద్యోగ సమస్య అని చెప్పారు. నూటికి పన్నెండుమంది మాత్రమే భూమిపై ఆధారపడివున్నవారికే నిరుద్యోగసమస్య ప్రథమ సమస్యగావుంటే, ఇంక మూడువందలనుండి తొమ్మిదివందలవరకు ఉన్న ఇక్కడ మనమేమనుకోవాలి ? ఈ సమయములో కాపిటల్ ఇన్ టెన్సివ్ స్కీముల ద్వారా ఇండస్ట్రియలైజ్ చేయవలయుననేగాక, కుటీరపరిశ్రమలవంటి వాటిగూర్చి ఆలోచించవలసియున్నది. అందుకనే సాంఘికసంక్షేమశాఖలో ఇప్పుడిప్పుడు కుటీరపరిశ్రమలకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వవలయునని ఆలోచిస్తున్నారు. అటవిజాతులవారి శ్రేయస్సుగూర్చి కూడ మనవారు తగుకృషి చేశారు. వారికి విద్య, విజ్ఞానము గరపి, అనాగరికదశనుండి నాగరికదశకు మార్చడానికి అనేక పథకాలు వేస్తున్నారు మన్యప్రాంతములనుండి వారు తెచ్చు అటవీ సంపదను స్వల్పధరకు కాజేసి మధ్య దళారీలనుండి వారిని రక్షించుటకు పరపతి సహకార సంఘములవంటి సదుపాయములు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. అయితే ఇవి సక్రమంగా పనిచేయుచున్నవా అంటే కొన్ని చోట్ల హెచ్చుతగ్గులు జరుగుతున్నమాట నిజమే. ఒక రిద్దరు సభ్యులు ఈ విషయాన్ని గూర్చి చెప్పారు. వాటిని సర్దుబాటు చేయాలి. సక్రమంగా వారి శ్రేయస్సుకొరకు పనిచేసేట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. తద్వారా వారు సంఘములవద్దకు రాకుండా ఇతరచోట్లకు పారిపోయి అమ్ముకొనకుండా చూడవలసినదిగా కూడ కోరుతున్నాను.

ఇక మందులవిషయం. అటవీప్రాంతములో 'యాస్' అనే జబ్బు విపరీతముగా ప్రబలుతున్నది. చిన్నచిన్న గడ్డల రూపములో ఇది వస్తూవుంటుంది. ప్రభుత్వంవారు

మొబైల్ వాన్స్‌ద్వారా ఇంజక్షన్స్ మొదలైనవి ఇస్తున్నారు. అలాగే ఇతర అంటు వ్యాధులనుండికూడ చెంచులు మొదలైన అటవిజాతులవారిని రక్షించడానికి ప్రభుత్వం ప్రశంసార్హమైన కృషి చేయుచున్నది. ఈ పద్దును నేను బలపరుస్తూ, ప్రభుత్వమును మరియొకసారి అభినందిస్తూ ఇంతటితో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. పున్నయ్య (పొందూరు):- అధ్యక్ష మహాశయా, మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన పద్దులను బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలను ఈ సందర్భములో ప్రస్తావిస్తాను. మాకు యిచ్చిన సమాచారములో ప్రతి ఒక్క అక్షరంకూడ యదార్థమే నని హరిజన సభ్యులమందరంకూడ అంగీకరిస్తున్నాం. అయితే, మేము ఏవైనా విషయాలు చెప్పినప్పుడు వాటిగూర్చి విపరీతమైన అర్థాలు తీయడం మాత్రం అంతమంచిది కాదని ప్రప్రథమంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఏవైనా జరగలేదు, అని అంశే యిప్పటి వరకూ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదని అర్థంకాదు. ప్రభుత్వముచేసిన ప్రతిదానిని మేము బలపరుస్తూనే వున్నాము. ఏవైనా సూచనలను మేము చేసినప్పుడు యింతవరకు సంతృప్తికరముగానే చేసినారు, యికముందు వీటిని కూడ చేయవలయునని చెప్పడం తప్ప, యింతవరకు ఏమీ చేయలేదని కాదు. వాటిని ఆవిధంగానే తీసుకోవలయును తప్ప వేరొక దృష్టితో తీసుకొనడం మంచిదికాదని మనవిజేస్తున్నాను. హరిజన సమస్యల వల్ల ఈవిధమైన మిస్-అండర్ స్టాండింగ్ వున్నదని నా అభిప్రాయం. కనుక, ఆ విధంగా అర్థం చేసుకొనడం నిర్మాణాత్మకమైన ధోరణి కాదనిమాత్రం చెబుతున్నాను. దీనికి ఒక విధమైన రాజకీయ ప్రాధాన్యత వుందని గమనించి, మిత్రులంతా కలిసి ఈ సమస్యాపరిష్కారానికి ఆలోచించవలయునని నా అభిప్రాయం. పూనా పాక్ట్ ఎందుకు ఏర్పడింది; కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో గ్యారంటీలను ఎందుకు ఏర్పాటు చేశారు; వీటిని సక్రమంగా అమలు జరుపుటకు మనం చేయవలసినది విధులు ఏమిటి అనే ధోరణిలో ఆలోచించవలయునని మనవిజేస్తున్నాను.

మేము పీరి ఉద్యోగం గురించి మాట్లాడితే చదువు సంధ్యలు లేకుండా ఉద్యోగం కావాలని కోరుతున్నారనే దురభిప్రాయం ఒకటి ఏర్పడింది. ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషను కావాలంటున్నాము. చదువు సంధ్యలు లేనివారికి అడ్మినిస్ట్రేషను యిచ్చేస్తే అంతా నాశనమైపోతుందనే అభిప్రాయం వున్నది. అర్హతలు లేకుండా ఉద్యోగాలు కావాలని ఎవరైనా కోరుతున్నారా? పరీక్షలలో హరిజనులకు మార్కులు తక్కువ వచ్చినా పాస్ చేయాలని ఏ హరిజన సభ్యుడైనా కోరుతున్నాడా? గజిటెడ్ ఆఫీసరు పోస్టులున్నాయి. అందులో రిజర్వేషను కావాలంటున్నాము. మేము కోరేది-ఆప్టరాల్, ఈక్వల్ అపరార్చునిటీ యివ్వండి అని. మెరిట్ అనేది దృష్టిలో లేకుండా ఉద్యోగం

యివ్వాలని కాదు. ఈ ఇంటర్ ప్రెటేషను ఎందుకు తీస్తున్నారో తెలియడం లేదు. అప్పాయింట్ మెంట్సులో రిజర్వేషను, కాన్ స్టిట్యూషనల్ గ్యారంటీలే మేము కావాలని అడుగుతున్నాము. దురదృష్టవశాత్తుగాని, అదృష్టవశాత్తుగాని, సంజీవయ్యగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ప్రమోషనులకుకూడ ఈ రిజర్వేషను సిద్ధాంతం అప్లయి చేస్తే మంచిదని—కాబినెట్ నిర్ణయం చేసిందో లేదో తెలియదు కాని—ఒక జి.ఓ. ఇష్యూ చేయడం జరిగింది. దానిపైన బ్రహ్మాండమైన దుమారం లేచిపోయింది. అయితే దాని నెందుకు స్క్రాప్ చేయకూడదు? ఎందుకు ఆ జి. ఓ. వుండడం? ఇంతమంది ప్రజలకు వ్యతిరేకం అయితే ఆ జి. ఓ. అసలు వుండనక్కరలేదు. స్క్రాప్ చేసేస్తే తర్జనభర్జనలు లేకుండా పోతుంది. ధైర్యం, సాహసంతోకూడిన ఆ కార్యం ఎందుకు చేయకూడదు? దేశం మొత్తంమీద బ్రహ్మాండమైన అలజడి ఎందుకు కలిగించాలి? ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదా? అది సక్రమంగా వుంటేనే వుంచండి. అక్రమంగా వున్నదని ప్రభుత్వం భావించినప్పుడు అధికారం వున్నది కాబట్టి తీసేయవచ్చుకదా, తీసేయడానికి శక్తిలేదా? ఈ విషయంలో బాగా ఆలోచించి చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

హాస్టల్స్ విషయం వుంది. హరిజనులు హాస్టల్సు పెట్టితే ఒబొక ఓబిజెన్ అయిపోతోంది అంటున్నారు. ఇతరులనే పెట్టుకోమనండి? అప్పుడేమవుతుందో చూద్దాం. ఇతరులెవ్వరు పెట్టినా కరప్షను లేదట, హరిజనులు పెట్టితే కరప్షనట. ఇది ఒక విపరీతమైన ఆందోళనకు కారణమవుతున్నది. రాజకీయంగా యిటువంటి ఆరోపణలు చేస్తుండడం సరైనదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. కరప్షనువుంటే ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నది? ఇంతమంది సభ్యులు చెబుతున్నప్పుడు కఠినమైన యాక్షను ఎందుకు తీసుకోకూడదు? జిల్లా వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్సు, కలెక్టరు ఏమి చేస్తున్నారు? వారు రికమెండ్ చేస్తేనేకదా ప్రభుత్వం గ్రాంటులిస్తుంది. బాడ్లీ మేనేజ్డ్ హాస్టల్స్‌కు మేమెవ్వరము సపోర్టు చేయడంలేదే. వాటిని వుండాలని యేము ఎప్పుడైనా కోరామా? ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ఒక సాంఘిక కార్యకర్త హాస్టలు పెట్టుకొంటున్నాడు. దానిమీద బాధాకరమైన పరిస్థితితో చూడడం సరైన ధోరణికాదు. సంఘంలో వ్యాయంకోసం కృషి చేయాలన్నప్పుడు అది జరుగుతున్నదా, లేదా అనేది కూడా ఆలోచించాలి. చాల ప్రభుత్వ హాస్టల్సు గురించికూడ నాకు తెలుసు. వాటిలో కరప్షను లేదంటారా? ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకుంటే నేను వెంటనే రుజువుకూడ చేయగలను. కంప్లయింటు లేదని వారు కరప్షనులేదని చెప్పుకుంటున్నారు. ఫస్ట్ క్వాలిటీ బియ్యం బస్తా 60 రూపాయల ఖరీదుపెట్టి యివ్వాలని ప్రభుత్వం తాఖీదు. ప్రభుత్వంచే

నియమింపబడిన వార్డెను, లోయర్ డివిజన్ గుమాస్తా 55 రూపాయలకు సెకండ్ క్వాలిటీ లేక థర్డ్ క్వాలిటీ రైసు కొంటారు. లెక్కలలో మాత్రం ఫస్ట్ క్వాలిటీ వుంటుంది సరుగుడు కట్టెలు-ఫ్యూయల్‌కు యివ్వాలనిఉంది. ఆ క్లార్క్ ఏవో కొంటాడు. ఖర్చు పెట్టినదాంట్లో - ఆ డబ్బులో డిఫరెన్సు ఏమవుతుంది? ఆ గుమాస్తా, వెల్ఫేర్ ఆఫీసరుకూడ ప్రతినెలా పంచుకుంటున్నారు. ఇది ఒక విపరీతమైన పరిస్థితులకు దారి తీస్తోంది. కాబట్టి మా జిల్లాలో సరైన పద్ధతిలో నడిచేటట్లు ప్రభుత్వ హాస్టల్సు పెట్టాలని చెబుతున్నాను. కరప్షను నిరోధించడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా కృషిచేయాలి. ఒక వెల్ఫేర్ ఆఫీసరును ఒకేచోట పది, ఇరవై ఏండ్లు అట్టేపెట్టటం ఎందుకు? వారిని 5 సంవత్సరాలకంటె ఎక్కువకాలం ఎందుకు వుంచాలి? వారు యింకొక డిపార్టుమెంటుకు పనికిరారా? ఎల్లప్పుడు అక్కడే వుండాలా? అతనికి ప్రతినెలా ఎన్నిబస్తాల బియ్యం వస్తాయో-ప్రభుత్వం ఎంక్వయిరీ చేయడానికి పూనుకుంటుందా? ఇది కరప్షనుకాదా? ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వ్యవహారం-200 రూపాయల బిల్డింగు బాగా కనబడుతోంది. సైనుబోర్డులు మంచివి పెట్టుతున్నారు. కంప్లయింట్స్‌లేవు. ఇవన్నీకూడ బైటకు లెక్కలలో కనుపించవు కాని ఆ డిఫరెన్సు ఎక్కడకు పోతుంది? ఎంక్వయిరీ చేయడానికి పూనుకుంటారా? అన్‌టచ్‌బిలిటీ వుంది. అన్‌టచ్‌బిలిటీ ఆక్టు సరిగా అమలు చేయబడుతున్నదీ లేనిదీ చూడవద్దా? రిపోర్టులు ఎవరిస్తారు? కాన్‌స్టిట్యూషనల్ గ్యారంటీలు వచ్చాయికదా. ఎడ్యుకేషను విషయంలో బ్రహ్మాండంగా కృషిచేస్తున్నారు. ఇందుకు సంతోషపడుతున్నాను. మా సభ్యులమందరమూ వినయపూర్వకంగా కృతజ్ఞత తెలియ జేస్తున్నాము. మేము చాల గర్విస్తున్నాము. ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నివిధాల పొగడాలంటే అన్నివిధాలకూడ పొగడతాము. అన్‌టచ్‌బిలిటీ లేదంటారా? మనూమా బీగం గారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా మున్నగు రెండు మూడు జిల్లాలలో అస్పృశ్యత పోయిందని ఒక స్టేటుమెంటు ప్లేస్ చేయడం జరిగింది. సబ్సిక్వెంట్ యియర్స్‌లో అటువంటి పొరపాట్లేమీ జరగలేదు. అస్పృశ్యత లేకపోతే యీరిప్రజెంటేషను తీసేయవచ్చుకదా. గ్రామాలలోకూడ అస్పృశ్యత సంపూర్ణంగా నిర్మూలన అయిపోయిందనే భావం వున్నప్పుడు మేముకూడ ముందుకువచ్చి రిప్రజెంటేషను తీసేయాలని చెబుతాము. ఏ గ్రామంలోనైనా ఒక్క కేసు ఫైలుచేశారా? దీనికి బాధ్యత ఎవరిది? హరిజన సభ్యులదా? మేము చెప్పినా ప్రయోజనం కంప్లయింట్స్‌కు విలువ ఏమిటి? కాగ్నిజబుల్ ఆఫెన్స్ అంటే పోలీసు డిపార్టుమెంటు వెంటనే యాక్షను తీసుకోవాలి. అన్‌టచ్‌బిలిటీ ప్రతిగ్రామంలోకూడ వుంది. లేకపోతే హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా బావులెందుకు నిర్మించారు? అస్పృశ్యత లేకపోతే ప్రత్యేకంగా బావులు ఎందుకు వుండాలి? గ్రామంలో వేరే బావులు లేవా? సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పాటు చేస్తున్న

బావుల సంగతి ఏమిటి? హరిజనులకోసం హరిజనవాడలు నిర్మిస్తున్నారు. జనాభా ప్రాతిపదికపైన మన రాష్ట్రానికి కేటాయింపులు జరగాలని శ్రీ విశ్వనాథంగారు, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెబుతారు. అందులో హరిజన పాపులేషన్ సంగతి ఏమి చేస్తున్నారు? మన రాష్ట్రంలో వీరికి పాపులేషను బేసిస్ మీద అలాట్‌మెంట్స్ జరగకూడదా? ఈనాడేకాదు, ప్లానులు పూర్తిఅయిపోయినప్పటికీకూడ హరిజన సమస్య యథాతథంగానే వుంటుంది. అప్పుడైనా ఒక ప్లాను వేసుకోవాలికదా, మరొక 5 సంవత్సరాలుగాని 20 సంవత్సరాలుగాని గడచినా, రిప్రజెంటేషను తీసేసినా, ఈ ప్రజలున్నంతవరకు వీరి అభివృద్ధికి కృషి చేయవలసిన అవసరం వున్నదికదా. దానికి ప్రాతిపదికలు యిప్పుడే ఎందుకు వేసుకోకూడదు? ఒక క్రమమైన పద్ధతి ఎందుకు ఆలోచించకూడదు? ట్రయిబల్ వెల్‌ఫేర్ గురించి కొంతవరకు కృషి జరుగుతోంది. విస్తృతమైన కృషిచేస్తున్నారు. రోడ్లు వేస్తున్నారు, ఉద్యోగాలున్నాయి. ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడడానికి చేస్తున్నారు. డబ్బు యిస్తున్నారు. ఇంకా ఎక్కువ యివ్వాలని కోరుతున్నాము. అటువంటి పథకం వీరికికూడ ఎందుకు వేయకూడదు? హాస్టల్సు పెట్టినంత మాత్రాన, ఎడ్యుకేషనల్ ఫెసిలిటీస్ యిచ్చినంతమాత్రాన సరిపోయిందా?

ఒక ప్రణాళికను ఎందుకు సృష్టించకూడదు? ఇటువంటి కేటాయింపులకోసమై కేంద్రప్రభుత్వంతో ఎందుకు మాట్లాడకూడదు? మనకు చేతకాకపోతే కేంద్రప్రభుత్వానికి ఇచ్చివేయవచ్చును; కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకోవచ్చునుకదా. అపుడు ఏ అలజడి ఉండదు. ఎన్నో కోట్లు ఖర్చుచేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వానికి శక్తికూడాఉంటుంది. Housing scheme central sponsored scheme. కేంద్రప్రభుత్వం ఏమీఇవ్వలేదు కాబట్టితీసివేశామని అన్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి బాధ్యతలేదా? House sites acquisition విషయంలోనేకాక గృహనిర్మాణంలోకూడా ప్రతిపట్టణంలోను సహకార సంఘాలుపెట్టి construct చేస్తున్నపుడు దానికి కావలసిన డబ్బు ఎందుకుకేటాయించకూడదు? కేంద్రప్రభుత్వంవారు స్కీము రద్దు చేశారు కాబట్టి చమ్కిడీ ఇవ్వడం లేదు కాబట్టి రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసివేసినది అన్నారు. Is it an excuse, Sir. ఆలోచించవలసిఉన్నది. ప్రతిగ్రామంలోను బావి ఏర్పాటు కావాలి, రెండువేల రూపాయిలు మాత్రమే బావికై ఇస్తున్నారు. మా జిల్లా మొత్తానికి 40 వేల రూపాయిలు ఇచ్చారు. అంటే 20 నూతులు వస్తాయన్నమాట. సంవత్సరానికి 20 నూతులు చొప్పున జిల్లాకువస్తే, ఈ కార్యక్రమం ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? ఒక్కొక్క తాలూకాలో సంవత్సరానికి పది నూతుల చొప్పున ప్రణాళిక ఉంటే ఎప్పటికి యీ బావుల కార్యక్రమం పూర్తిఅవుతుంది. బావులు కట్టమని చెబుతున్నాకాని ప్లాట్ ఫారాలు కట్టడంలేదు, సమితులకు జిల్లాపరిషత్తులకు అప్పగించాము అంటున్నారు. సమితులు

ఏమి చేస్తున్నాయి ? ఎప్పుడైనా హరిజనుల కార్యక్రమంక్రింద ఒక సుయ్యి అయినా కట్టించారా ? Statistics call for చేయండి. Welfare department వాళ్ళే call for చేయాలి. సమితులలో హరిజనులకు జరుగుతున్న కృషి తెప్పించండి. ఒక broad G.O. issue చేశారు. 15% వరకు హరిజనుల అభివృద్ధికొరకు ఖర్చు చేయాలని G.O. issue చేశారు. అమలు చేస్తున్నారా ? కనీసం నూతులకోసమైనా చేయండి. ఎందుకు ఆలోచన చేయరు ? అంతా వారికేనా అంటున్నారు. అదృష్టవశాత్తు గాంధీ మహాత్ముడు బ్రహ్మాండమైన సేవచేశారు; ప్రకాశంగారివంటి జాతీయనాయకుల కృషి చేశారు, సంజీవరెడ్డిగారికి తెలుసు. జాతీయ ప్రాముఖ్యత కలిగిన ఈ సమస్య సందర్భంలో కులతత్వ సమస్యగా ఆలోచిస్తే ఎట్లా ? సాంఘికన్యాయం కోసం కృషి చేయాలి. అందుకు ఏమిచేయాలో ఆలోచించండి, పెద్దలున్నారు. మనం జాతీయ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నవారముకదా ! అటువంటివారున్న ఫలు ఇటువంటి భావాలు రావు. దురదృష్టవశాత్తు అటువంటివారు లేకపోవడమే ఈ రాష్ట్రానికి ఈ సమస్యకు వచ్చిన దరిద్రం, దీనావస్థ అనిచెప్పుకోవాలి. ఇంతమంది శాసనసభ్యులము ఉన్నప్పుడు represent చేయవద్దా ! అప్పారావుగారివంటి మంచివారు ఈ శాఖకు మంత్రిగా రావడం సంతోషం. అసలు సమస్య అనేదేలేదా ! సదాలక్ష్మిగారు అప్పుడప్పుడు ఉపన్యాసాలు చేస్తుంటే రాష్ట్రంలో బాధపడుతున్నారు. ఏమిచేస్తున్నారని మావంటి శాసనసభ్యులనుకూడ అడుగుతున్నారు. ఏమిచేస్తున్నారు మీరందరు అంటే ఊరుకున్నాము, బాధపడుతున్నాము. పెద్దలందరు గమనించుకోవాలని మా సహృదయ పూర్వకమైన ప్రార్థన. ఆమెను బాధపెట్టవద్దని మా రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికి శాసన సభ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తుమించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం : అధ్యక్షా, ఇందులో మొదట Excise, తరువాత Social Welfare, తరువాత Scheduled Tribes చాలా ముఖ్యమైన మూడు డిమాండులను ఒకే చర్చలో కలిపారు. విపులంగా మాట్లాడడానికి కష్టంఅవుతుంది. చాలామంది చాలా విషయాలు చెప్పారు. కాబట్టి వదలిపెట్టి నాకు తోచినవి డిమాండులోని విషయాలనుగురించి మనవిచేస్తాను. ప్రొహిబిషన్ విషయమై నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. దానిని రద్దుచేయాలనే విషయంలో అన్నిపార్టీలవారు ఏకంగానే ఉన్నారు. ఒకరోజు మాట ఇస్తారు; ఒకరోజు మాపుస్తారు. ఇది పద్ధతి అయిపోయింది. దానివిషయమై నేను ప్రత్యేకంగా వివరించనక్కరలేదు. ఆరోజున కొంతమంది—116 మంది సభ్యులు సంతకం పెడితే తీసివేస్తామన్నారు. తరువాతమాట మార్చుకోవలసివచ్చింది. మార్చుకున్నారు. మాట మార్చుకునేందుకు హక్కు ఉన్నది

కాబట్టి వారిని ఏమీ అనదలచుకోలేదు. కాని ఒకటి గ్రహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం follow అయే పాలసీకి ఒకపద్ధతి ఉందా లేదాఅని. ప్రొహిబిషన్ పాలసీయే అయితే ఇందరం ఒప్పుకుంటాము. ఇది ప్రొహిబిషన్ పాలసీకాదు. ఢిల్లీలో ఒక ప్రొహిబిషన్; బెంగాలులో ఒకప్రొహిబిషన్; తెలంగాణాలో మరొకరకం ప్రొహిబిషన్ ఉంది. ఆంధ్ర ఏరియాలో మరొకపద్ధతి ఉన్నది; ఏదో ఒక నికరమైన పద్ధతిని ప్రభుత్వంవారు అనుసరిస్తారని మేమందరమూ చాలాకాలంగా ఆశిస్తున్నాము. ఈ ప్రొహిబిషన్‌వల్ల corruption దేశంలో బాగా పెచ్చుపెరుగుపోయింది; intensive corruption కు ఇది breeding ground అయిపోయింది. కాబట్టి లక్షలకొలది ప్రజలను చాలామంది ఉద్యోగులను, యావన్మందిని తప్పుమార్గంలో తీసుపవెళ్ళే పాలసీ అయిపోయింది ఈ పాలసీని కొంతకాలం హృదయపూర్వకంగా అమలుచేయడానికి యత్నం చేశాము, కాని చేసిన యత్నాలు జయప్రదంకాలేదు. కాబట్టి మార్చుకుంటే బాగుంటుందని ప్రతిపక్షంవారము చాలారోజులుగా చెబుతున్నాము. 1952 లో composite state లో మనవిచేసుకున్నాము. అప్పటికే fail అయిపోయింది. మంత్రివర్గానికి బాగా తెలుసును. అయినా మార్చుకోలేదు కాబట్టే బడ్జెటు డిస్కషన్ అనేది చాలా తప్పువాతావరణంలో నడుస్తోంది. False atmosphere లో మనం చేసుకుంటున్నాము. ఇదివరకు గూఢ్యంగా ఉండేది. కాని మొన్నసే ప్రభుత్వ పార్టీ సభ్యులు 116 మందో 120 మందో సంతకంపెట్టి తీసివేయవలసిందని అన్నారు. అయినా ఈరోజున మరల దానిని ఉంచాలని డిమాండు పెట్టి ప్రొహిబిషన్‌ను మేము తీసివేయము అనిఅంటే ఈ చర్చ అంతా ఎంత తప్పువాతావరణంలో జరుగుతోందో తెలుస్తుంది. 'సత్యమేవజయతి' అని స్లోగన్‌ను ధర్మశాస్త్రాన్ని పెట్టుకొని 'అసత్యమేవవర్తతే' అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వంఅయితే దానివల్ల మిగిలినశాఖలన్నింటికి ప్రభుత్వ పద్ధతులన్నింటికి ఒక తప్పు అయిన శీలం కలుగుతూంటూంది. ఇది కేవలం త్రాగుడుతోనే పోవడంలేదు. సంఘాన్ని అంతను effect చేస్తోంది. ఒకమాటచెప్పి రెండవది ఇక్కడ చేస్తున్నాము. మరొకమారు ఈ ప్రభుత్వంవారు ధైర్యం తెచ్చుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేము ఒకపార్టీవారము, మాకు ఆలిండియాపాలసీ ఉన్నదంటే ఆలిండియాపాలసీ అనేది మీకులేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఢిల్లీలోలేని ప్రొహిబిషన్ ఆంధ్రలో ఉన్నది. హైదరాబాదులోలేని ప్రొహిబిషన్ ఆంధ్రలో ఉన్నది. మా పాలసీ, మాపాలసీ అంటే ఇది ఏదో నాటకంలో రాజులు మాట్లాడే మాటలుమాదిరి అనిపిస్తుంది కాని నిత్యజీవితంలో కంటికికనిపించే, స్పర్శకు దొరికే ప్రభుత్వం మాటగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను; నిన్నసే ప్రశ్నోత్తరాలసందర్భంలో చాలామంది బాకీపడ్డారనేవిషయంవచ్చింది. ఎవరు బాకీపడ్డారనే ప్రశ్న వేయడం తటస్థించింది. **Information**

లేదు అన్నారు. మంత్రిగారు రేపు కాబోలు జవాబు ఇస్తారు. రేపు జవాబు ఇచ్చే సమయంలోనైనా ఎవరెవరు పెద్దవారిలో బాకీ ఉన్నారో లిస్టు ఇవ్వవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వం సమతా దృష్టితో ఉందా లేదా అనేది ఇందులో ఇమిడిఉన్నది. అనాధులైనవారిని political influence లేనివారిని వేరే భాగ్యంలేనివారిని law ప్రకారం శిక్షలువేసి ఆస్థులు అమ్మించి వేయడం, influence ఉంటే ఎన్నిసంవత్సరాలు బాకీఉన్నా వారికంట్రాక్టులు బినామీగా వ్రాసుకున్నారనే సంగతి తెలుసుకునికూడా action తీసుకోకుండా write off చేసుకోవలసివస్తుందని ప్రభుత్వంవైపునుంచి సూచన రావడం చాలా విచారకరమైనవిషయం. తప్పనిసరిఅయితే write off చేసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వం ఇటువైపు అవలంబించవలసిన విధానానికి ఇదిఅంతా మార్గదర్శిగా ఉంటుందికాబట్టి తప్పకుండా ఇందులోని లోతుపాతులు వైకి తెలియచేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

ఎప్పుడైతే గవర్నమెంటుకి బాకీఉన్న డబ్బుని భాగ్యవంతులు హెచ్చుగా ఎగవేయడానికి సిద్ధపడతారో వారిని బయటపెట్టినట్లయితే ప్రభుత్వం బాగుపడుతుందిగాని భాగ్యవంతులపేర్లు మధ్యపెడితే బాగా అరాచకం పెరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. సీరావిషయం చెప్పారు. 460 సొసైటీలున్నాయన్నారు. సీరా అంతా అమ్మడానికి యత్నం గవర్నమెంటు ఒప్పుకుంది కాబట్టి మనరాష్ట్రంలో 20 జిల్లాలను 500 భాగాలుగానో వేయి భాగాలుగానో విభజనచేసి ప్రతిభాగానికి ఒక కన్సాలిడేటెడ్ సీరా లైసెన్సు ఇచ్చినట్లయితే రాష్ట్రం విస్తృతంగా 4 కోట్లు వస్తుందని వ్రాశారు కాబట్టి ఆ నాలుగుకోట్లేగాక చాల హెచ్చువస్తుంది. నాన్ ఆఫీషియల్సుని అసోసియేట్ చేసుకుందాం ఈ పాలసీలోనని క్రిందటిపర్యాయం అన్నారు. ఈ సంవత్సరం experiment చేస్తాం అంటున్నారు. నాన్ ఆఫీషియలు అసోషియేషన్ అంటే, ఇప్పుడున్న పద్ధతి సరియైన గుణం ఏమీ ఇవ్వదు. ఒకజిల్లాలో ఒకప్రాంతంలో ప్రత్యేకంగా తీసివేసి ప్రొహిబిషన్ స్కీములో వైకి చెబుతున్నంత హృదయపూర్వకంగా నమ్మకం ఉన్నవారి చేతిలో దీనియొక్క అమలును ఒకఫిర్కాలోనో ఒక తాలూకాలోనో అప్పచెప్పవలసినదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒకవేళ ఆవుతుందేమో, అవదేమో? అదికూడా అనుమానమే అయినప్పటికి ఆవిధముగాచేస్తే ఏదో కాంగ్రెసుప్రభుత్వంవారు పూర్వం మేమంతా పాలసీ అనుకున్న ప్రకారంగా గాంధీగారు చెప్పినమోస్తరుగా ఇదికూడా చేయదలచుకున్నాం అనే మాటచెప్పి experiment చేయడానికి వీలవుతుంది. ఏమీ నమ్మకంలేనివారిచేత డిపార్టుమెంటు అంతా అమలుపరిస్తే, సగంప్రభుత్వానికి నమ్మకం లేదు. 60% మెంబర్లకు నమ్మకం లేని అమలు కుదరదు. ఆకారణంచేత experimentalగా ప్రతిజిల్లాలో బాగా నమ్మకం ఉన్న నాన్ ఆఫీషియల్సు చేతిలో అప్పచెప్పి చూడవలసినదని మనవిచేసు

కుంటున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేరు బోర్డులోకి వెళ్ళితే చాలచోట్ల అనేక విధాలైన విమర్శలకు లోనై ఉంటున్నది. ఈ డిపార్టుమెంటుయొక్క ఉద్దేశ్యం. చాలమంచి ఉద్దేశ్యాలతో ఆరంభంచేశారు. అయినప్పటికీ సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అన్నది ఒక ప్రత్యేకమైన వాతావరణంలో వస్తున్నది. హెడ్‌క్వార్టర్సులో ఒక ఇబ్బంది ఉంటున్నది. పెర్సనల్ అసిస్టెంటుని వేస్తారు. అతడు అప్పుడే ప్రొమోటు అయిన డిప్యూటీ కలెక్టరు వస్తారు. ప్రొబేషనరీ పీరియడులో వస్తుండడం ఒక్కొక్కప్పుడు తటస్థిస్తూ ఉంటుంది. అతడు కన్ఫర్మేషను కోరుమని పెద్దలు ఎవరేమిచెప్పితే అదిచేయడం న్యాయాన్యాయాలను చూసి కార్యక్రమం నడిపించుకునే శక్తి లేకుండా పోతుంది. అందుచేత పెద్ద ఆఫీసరుని బాగా కన్ఫర్మ్ అయిపోయినవాడిని వేస్తే సరియైన సలహా యివ్వగలడు గాని లేకపోతే మరొకవిధముగా కాదు. ఇక్కడ గ్రాడ్యుయేట్సుని క్లార్కుగా వేయాలని 1959లో ఒక ఆర్డరుకూడా పాసుచేసినారు. అయినప్పటికీ చాలమంది non-graduates ఉన్నారు. 20 మంది గుమస్తాలు ఉన్నారనుకొంటా. నలుగురైదుగురు graduates అయిఉంటారు. గాని మిగిలినవారందరూ non-graduates అని నాకు తెలుస్తోంది. Non-graduatesకి ఇవ్వడమే కాకుండా relaxation కోసం ప్రభుత్వానికి వ్రాసి relaxation తెచ్చుకున్నట్లు కనిపించదు. ఎందుకు ఈవిధముగా చేస్తున్నారో ఎవరైనా అడిగారో, లేదో మంత్రిగారు దర్యాప్తు చేయవలసినదని మనవి చేసుకుంటున్నాను. అంతేకాక ఇన్నాళ్ళు అయినప్పటికీకూడా staffకి confirmation రాలేదు. దానివల్ల తమకు తోచినవారిని వెంటవెంటనే Head of the Department ఇక్కడనుంచి అక్కడికి, అక్కడినుంచి ఇక్కడికి replace చేయడానికి వీలుగా ఉంటుందనే కారణంచేత confirmation proposals లేవు. Confirmation కాలేదు. గవర్నమెంటువారుకూడా ఇన్నాళ్లు confirmation proposals ఎందుకు రాలేదని ఎప్పుడూ గట్టిగా అడిగినట్టుగా కనిపించదు. Equipment కొనడంలో లోటుపాట్లు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. పెండర్సు పిలవడం జరగలేదట. ప్రత్యేకమైన ఒక స్టోర్సు ఏదో ఉందట హైదరాబాదులో. అన్ని సామాన్లు అందులోనుంచి కొంటూ ఉండడం అయినదట. అటువంటిదిమాత్రం ప్రాపరుగా పెండర్సు పిలిచి సెంట్రల్ స్టోర్సు పర్చేజింగు డిపార్టుమెంటునుంచి నిష్కృతమయిన ఖరీదులకు కొనుక్కునే ఏర్పాటు జరిగేమోస్తరుగా మంత్రిగారు చూడవలసినదని ప్రార్థిస్తున్నాను. పెద్దపెద్ద amounts అయితే పెండర్సు పిలవవలసి వస్తుందని వేయిరూపాయిలు లోపుగా split up చేయడం అలవాటుకూడా ఉంది. బాగా తెలివైనవారు అందులో ఉన్నారు. వారిని గవర్నమెంటువారు కొంచెం చూడవలసినదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రేడియోలను కొంటూవుంటారు. అన్నీ ఒకేషాపులో కొనడంవల్ల పెండర్సు పిలవకపోవడంవల్ల స్టాండర్డ్డు షాపుకి వెళ్ళకపోవడంవల్ల మూడునాలుగు సంవత్సరాలు Sub-standard Radios కొని వారందరికి యిస్తున్నారట. మామూలుడీలర్సు ఎవరయినా కొంచెమన్న

పంపించినప్పటికి పక్కనుపెట్టేసి ప్రత్యేక షాపులో కొనడంవల్ల యివన్నీ వస్తున్నాయి. స్టాకురిజిస్టర్ల వెరిఫికేషను లేదని భోగట్టా తెలిసినది. స్టాకురిజిస్టరు వ్రాయడంలో ఒక సంవత్సరంనుంచి రెండవ సంవత్సరానికి తీసుకొని వెళ్ళడంలో క్రొత్తరిజిస్టరులో వ్రాసిన దానిని పాత దానితో compare చేయడంగాని పాతరిజిస్టరులో చూపించిన స్టాకు ఏమయినదని చెప్పడానికిగాని అజమాయిషీ జరగడంలేదని మేము వింటున్నాము. అంతే కాక వేరే చిల్లర చిల్లర వస్తువులు ఉమన్సు వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు అని వ్రాసి ఉన్నప్పటికి కొంతమంది పలుకుబడి ఉన్నవారు పట్టుకునిపోయి తమ పేర్లు ఇనీషియల్సు వేసుకొని వాడుకునే వ్యవహారం జరుగుతూ ఉందని నాకు భోగట్టా తెలిసింది. దానికి కారణం ఏమంటే సరియైన ఆడిట్ లేదు. Accountant Generalకి పంపించిన బిల్సు వారి టేబిలుదగ్గర చూడడమేగాని మిగిలిన డిపార్టుమెంటులలో జరిగినమోస్తరుగా సంపూర్ణమైన ఆడిట్ లేకపోవడంవల్ల ఇటువంటి యిబ్బందులన్నీ కలుగుతున్నాయని నాకు తెలుస్తున్నది. అందుచేత ఈ డిపార్టుమెంటుకి సంపూర్ణమయిన ఆడిట్ అన్ని డిపార్టుమెంటులలో చేసిన మోస్తరుగా చేయవలసినదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి కారణం మొత్తం చిన్నదేనని ఆడిట్ ఎందుకని ఇదివరకు ఎప్పుడో ఆఫీసర్సు అనుకున్న మోస్తరుగా కనిపిస్తోంది. దగ్గరదగ్గర 25 లక్షల రూపాయిలు ఖర్చవుతుంది కనుక తప్పకుండా ఆడిట్ దీనిలోకూడా initiate చేయవలసినది. ప్రొడక్షన్ సెంటర్సులో వచ్చిన ప్రొడక్షను ఎంతో దానికి డిస్ట్రిబ్యూషను ఎంతయినది, సరిగా accountకి తీసుకు వచ్చారో లేదో ఎక్కడా చూడడం అనేటటువంటిది ఏమీ జరగడంలేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమయిన, స్త్రీజనం అంతటికీ ఒకవిధమయిన మార్గదర్శకంగా ఉండవలసిన సంస్థ కాబట్టి వయోపరిపూర్ణులయినవారిని డైరెక్టర్సుగావేస్తే చాలాభాగుంటుంది. ప్రొమోషన్సు జరిగినచోట సీనియారిటీని ఓవర్‌లుక్ చేసి వారికి తోచినవారిని ప్రొమోటు చేస్తున్నారని తెలిసినది. 12 సంవత్సరాలు, ఆరుసంవత్సరాలు సర్వీసు ఉన్నవారిని వదలిపెట్టి 48 రోజులు సర్వీసులో ఉన్న మనిషిని, రెండు నెలలు సర్వీసు ఉన్నమనిషినికూడా వీరందరిపైన తప్పించి ప్రొమోషన్సు చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. మైనరు వ్యవహారాలలాగ కనిపిస్తాయి.

(ఎక్సైజు, మద్యపాన నిషేధశాఖల మంత్రి) శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:— పేర్లు పంపిస్తే వెరిఫైచేస్తాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:—డిసిప్లినరీ యాక్షను తీసుకోను అంటే పంపిస్తాను. మంచివాటికి ప్రొటెక్షను ఉండదుగాని చెడ్డవాటికి ఉత్సాహంగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:—డిసిప్లినరీయాక్షను తీసుకోను. కాన్ఫిడెన్షియల్‌గా నాదగ్గర ఉంచిచూస్తాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:– ఆరు సంవత్సరాలు సర్వీసు ఉన్నవారిని కాదని, 48 రోజులు సర్వీసు ఉన్నవారిని ప్రొమోటు చేశారు. క్వాలిఫికేషన్సు చెబితే పోల్చుకుంటారు, ఉత్తరం వ్రాయమన్నారు కాబట్టి వ్రాస్తాను. Grant-in-aid institutions కోసము intend అయినదని, individualsకి కూడా యిస్తున్నామని వ్రాశారు. అది ఏమిన్యాయంగా ఉందో బోధపడడంలేదు. Institutions కి 700 ఇచ్చిరు. 62,000 ఇండివిడ్యుయల్స్‌కిచ్చారు. బడ్జెటులో grant institutions కోసము ఏర్పాటయినదిగాని individuals కోసం కాదని వారికి తెలుసును. అందుచేత ఇది కూడా దర్యాప్తు చేయించవలసినదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఉన్న పరిస్థితులలో నూతన చైతన్యము తీసుకొనివచ్చి బాగా పడిపోయిన వారికి శీలం అభివృద్ధి అయ్యేమో స్తరుగా ఈ social welfare organisations ఏర్పాటు అయినవికాబట్టి ఇదంతా జాగ్రత్తగాజరిపించాలని కోరుతున్నాను. మగవారికికూడ after care homes వున్నవి అని వాటికి లక్షరూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నట్లుగా చూపించారు. ఇది కేవలము ఆడవారికి వుంటేనే బాగుంటుంది. లక్షరూపాయలు మగవారిమీద ఖర్చుపెట్టడము కొంచెము దండుగలాగ కన్పిస్తోంది. మగవారిని ఎవరయినా control చేయగలరా? బడ్జెటులో 22 వేలు ఖర్చుచూపించిన చోట 69 వేలు ఖర్చుఅయినట్లు, కాని revised estimatesలో 22 వేలు చూపిస్తున్నట్లుగా తెలిసినది. ఆ item మంత్రిగారికి వ్రాస్తాను. దర్యాప్తు చేయించవలసినదని కోరుతున్నాను. Audit లేక, Service rules లేక Promotions, Confirmations లేకుండా nebulous conditionలో వుండడంవల్ల అనుకొంటాను. ప్రతివారు స్థైర్యముచేసి వారికి తోచినట్లు చేస్తున్నారు. Regularise చేసి పెద్ద సంస్థగా మార్పించే అవకాశము మంత్రిగారికి కల్గినది. కాబట్టి, వారి హయాములోనే చేయాలని కోరుతున్నాను. Scheduled Tribes యీవస్తుందిక్ సరియైన wages, వారు ఇచ్చేవస్తువులకు సరియైన ధరలు దొరకడానికి మొదట్లో Scheduled Tribes Corporation ఆరంభించ బడినది ఈ Corporationను నూతన మయిన State Trading Corporation క్రింద, Monopolist Organisation క్రింద మార్చి వేసినందువల్ల కొండ ప్రాంతాలకు దిగువన వున్న యీవస్తుందిప్రజల సౌకర్యాలు తగ్గిపోయే పరిస్థితి కన్పిస్తున్నది. ఈ Scheduled Tribes Corporation కొంతకాలము పనిచేసినది కాబట్టి ఇది ఏ విధముగా పనిచేస్తున్నదో ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి కొంతవరకు నడిపిస్తే బాగుంటుంది. అప్పుడే మంచి కార్పొరేషన్ క్రింద తయారవుతుందని నా ఆశ. మన రాష్ట్రము మొట్టమొదట proposals పంపినపుడు ఇంత విప్లవాత్మకమైన proposals ఏ రాష్ట్రము పంపలేదని కేంద్రము సంతోషించినది కాని, రానురాను Company administration మోస్తరుగా balance

Sheet తయారు చేసుకొని, అందులో లాభము చూపించే పద్ధతిని స్నేహితులకో, తెలిసిన వారికో, గిట్టుబాటు అయ్యేమో స్తరుగా ఈ కార్పొరేషను తయారయి పోతున్నది. ఇది చాల విచారకరము కాబట్టి దీని విషయములో ఒక కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను. నాకు తెలిసినవి కొన్ని చెప్పాను. ఎన్నో జరిగి వుంటాయి కనుక ఇది పనిచేసే పద్ధతి ఎలావున్నది ఆలోచించి నట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ డిమాండులో Social Welfare Board, Scheduled Tribes విషయము చెప్పినప్పటికి మన కంటికి కన్పించేది Excise demand తప్ప మరొకటి లేదు. Excise demand విషయములో మంత్రిగారు ధైర్యం వహించాలని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఆల్ ఇండియా పాలసీలేదు. ఢిల్లీకి ఆల్ ఇండియా పాలసీలేదు. Prohibitionని cancel చేయడం ఇష్టములేదు. ఢిల్లీ మన భారత దేశానికి రాజధాని. మన పెద్దలందరూ అక్కడవున్నారు. కాబట్టి ఢిల్లీలో అమలులో వున్న పద్ధతినే ఇక్కడకూడ ప్రవేశపెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోకూడ ఆ విధముగానే పెట్టారని తెలిసినది. ప్రభుత్వము తరపున వున్న పెద్దపార్టీ ఎంతో సంతోషముతో ఆశించి నప్పటికి అంతమందికి ఆశాభంగం చేయడము ఉత్సాహము కల్గిన మంత్రిగారికి న్యాయము కాదని మనవి చేస్తున్నాను. దేశానికి డబ్బువచ్చే పద్ధతిని, corruption తగ్గేపద్ధతిని అవలంబించ వలసినదిగా మనవి చేస్తున్నాను. Prohibition Stations ఒక్కొకచోట సరిగా వుండవు. నా నియోజక వర్గములోని వడ్డాది అనే గ్రామములో Prohibition Station పెట్టారు. కాని ఆఫీసరు ఇక్కడ, ఆఫీసు చోడవరంలోను వుంది కాబట్టి, ఇటువంటి అవకతవకలు లేకుండా చేయవలసినదని మనవి చేస్తున్నాను. Prohibitionని తీసివేయడము ద్వారా దేశమంతటా నూతనమైన శీల సౌజన్యము కల్గిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. నమస్కారము.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (రామతీర్థం):– అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్-ఫేర్ డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. హరిజనులు అంటరాని వారయి, సాంఘికముగా, ఆర్థికముగా వెనుకపడినజాతి అని అందరికి తెలుసు. రాజ్యాంగములో చెప్పిన ప్రకారము కొంతకాలము సుముఖముగా జరిగినది. కాదనలేము. కొద్దో గొప్పో జరుగుతున్నది. కాని రాజ్యాంగ విధానము ప్రకారము జరగడము లేదని చెప్పకతప్పదు. అస్పృశ్యతపోయి సాటి మానవులవలె తిరుగుతున్నారని ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నాము. కాని వాస్తవ పరిస్థితులలో ఈ అస్పృశ్యత పోలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కాఫీహోటల్సులో డబ్బా, మాటడుపోలేదు, పూరి గుడిసెలు పోలేదు అరాచకము పోలేదు. కాని ఉపన్యాసాలలో పోయినదని ఇస్తున్నాము. పల్లెటూళ్ళలో ఊరికి ఆవలడదూరాన వుండకతప్పదు. అగ్ర

జాతులున్నచోట హరిజనులకు ఇళ్లుఇవ్వరు. మధ్యపరచి ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడమువల్ల హరిజనులు హర్షించరని అనుకొంటున్నాను. హరిజనులు కొంతమంది పిల్లల కోసము హాస్టలు పెట్టుకొంటే వర్తకము అని అనుకొంటున్నాము. 10,20 మంది పిల్లలను పెట్టుకొని, వారిని అభివృద్ధిపరుస్తూ వారి కుటుంబాలను పోషించుకొంటున్నారు. 20 మందికి హాస్టలులో భోజనము పెడుతూవుంటే 10 మందికే grant ఇస్తున్నారు. Additional grant అని పెట్టారు. అది సరిగారాక మేనేజర్సు డైరెక్టరు ఆఫీసుచుట్టూ తిరగవలసి వస్తోంది. కాబట్టి ఈ additional grantని తీసివేసి ఒక minimum సంఖ్యను నిర్ణయించి వారికి full grant ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము ఇచ్చేరు. 15/- లు ఆకలితీరే దానికికూడ చాలడములేదు. 20 రూపాయలకయినా పెంచాలని కోరుతున్నాను. ఇళ్ళ విషయములో ఏమంత సుముఖముగా జరుగుతున్నట్లులేదు. జిల్లాలలోవున్న జిల్లా వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్లు నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నారని చెప్పకతప్పదు. ఇది విజయనగరం తాలూకాకు చెందిన పైలు. ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా సమాధానములేదు. భూ ఖామందుల దగ్గరకుపోయి వారితో సంప్రతించి చేద్దాము అని ఉద్యోగస్థులను రమ్మనమంటే ఉద్యోగస్థులు నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నారు. సక్రమంగా పనులు చేయకుండా ఉద్యోగస్థులు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అందువల్ల పనులు సకాలంలో సక్రమంగా చేయాలని స్టేట్ వెల్‌ఫేర్ బోర్డుకు తాఖీదులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంట్‌లో ఎమ్. ఎల్. ఏ. లందరితో ఒక సలహా కమిటీ ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ కమిటీని తీసివేయడంవల్ల డైరెక్టర్, సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్లు ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా నడవటంవల్ల, ఇదివరకు వున్న సలహా లేకపోవటంవల్ల పనులు కుంటుపడుతున్నాయనుకొంటున్నాను. ఇప్పుడు ఎమ్. ఎల్. ఎ. లందరితో ఒక సలహా కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంతవరకు ప్రత్యేకంగా హరిజన వెల్‌ఫేర్ అని వుండేది. ఇప్పుడు సోషల్ వెల్‌ఫేర్‌లోనే స్త్రీ సంక్షేమం, వెనుకబడినవారు, ఏనాదులు అని చాలా కలిపి పెట్టారు. అందరికీ కలిపి డబ్బు కేటాయించటంవల్ల వారి వారికి వచ్చే డబ్బు చాలకుండావుంది. పూర్వం రాజ్యాంగంలో ఏవిధంగా నిర్వచింపబడిందో ఆవిధంగా చేస్తే పది సంవత్సరాలలో ఈ కార్యక్రమం సక్రమంగా జరుగుతుంది. హరిజనుల ఇండ్ల స్థలాలకు భూమిని సేకరించటం మానివేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అలా చేయటంవల్ల తగాదాలు రావటం, కోర్టులకు వెళ్ళటం జరుగుతున్నది. అందువల్ల భూమిని సేకరించి ఇవ్వటం కంటె ప్రతి కుటుంబానికి 500 రూపాయల చొప్పున ఇస్తే వారు పెద్దమనుష్యులతో స్నేహంగా వుండి వారు వుండే స్థలాలలోనే 250 రూపాయలతో స్థలం కొనుక్కొని మిగిలిన 250 రూపాయలను ఇండ్లు కట్టుకోటానికి ఉపయోగించుకొంటారు. ఇక హాస్టల్స్ విషయం

చూస్తే విద్యార్థులు స్కూల్స్‌లో జాయిన్ అయే సమయానికి హాస్టల్స్ తెరవరు. పిల్లలు జాయిన్ అయి హాస్టల్ వస్తుందని ఎదురుచూసినా ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ నెలలలో కాని తెరవటం లేదు. అంతవరకూ విద్యార్థులు ఎక్కడ వుండాలో తెలియక నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కనుక వారి విషయం కూడా ఆలోచించి స్కూల్స్ తెరిచే సమయానికి హాస్టల్స్ తెరిచే ఏర్పాట్లు చేయించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వై. పెద్దయ్య (దేవరకొండ):— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అనేక డిమాండులను కలిపి ఒకే డిమాండుక్రింద ప్రవేశపెట్టారు. అందువల్ల అనేక యిబ్బందులు కలుగుతాయి. ఇంతకుముందు హరిజన వెల్‌ఫేర్ ప్రత్యేకంగా వుండేది. పంచాయితీ సమితులలో ప్రత్యేకంగా కమిటి వుంది. నేను ఈ కమిటీలో నాలుగు సంవత్సరాలనుండి వున్నాను. కేవలం డబ్బు మంజూరు తీసుకోటానికి మమ్ము పిలుస్తూవుంటారు. ఆ డబ్బు ఏమి చేస్తారో, ఎక్కడ ఖర్చు చేస్తారో తెలియకుండావుంది. ఎక్కడో ఖర్చుచేసి చూపిస్తారు. అక్కడ మాకు అధికారంలేదు. కలెక్టరే అధ్యక్షులుగా వుంటారు. అక్కడ మా మాట చెల్లటంలేదు. వారిష్టంవచ్చినట్లు పనులు చేస్తున్నారు కనుక సోషల్ వెల్‌ఫేర్ జిల్లాపరిషత్తుల క్రింద వుంచకుండా ప్రత్యేకంగా వుంచితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. రాఘవులుగారు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం హరిజనులకు మంచి స్కీములు తీసుకువస్తున్నదని చెప్పారు. ఇంగ్లీషువారుకూడ హరిజనులకు మంచి అవకాశములు కలుగచేశారు. నైజాం ప్రభుత్వంకూడ మంచి అవకాశములు కలుగచేసింది. అలాగే ఇప్పుడూ కొద్దో గొప్పో చేస్తున్నారు. మన రాజ్యాంగం తయారుచేసినవారిలో ఒకరైన అంబేద్కర్‌గారు ఇంగ్లీషువారి కాలంలోనే చదువుకొన్నవారు. ఇప్పుడు హరిజనులలో చదువుకొన్నవారందరకూ కూడా ఉద్యోగాలు దొరకటంలేదు. వారు చదువుకొన్నా ఉద్యోగాలు దొరకాలంటే ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజ్‌లో రిజిష్టరుచేయించాలి, సీరియల్ ప్రకారం వారికి రావాల్సిందే. ఆఫీసులచుట్టూ తిరగలేక జేబులో బ్రేలను కాచుకొని వ్యవసాయం చేసుకొంటున్నవారే ఎక్కువమంది వుంటున్నారు. చేతిలో నాలుగుపైసలు వున్నవారికే ఉద్యోగాలు దొరుకుతున్నాయి. వీరి చేతిలో డబ్బు వుండదు; సిఫార్సు చేయించుకోవటం చేతకాదు. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ స్కీము క్రింద అక్కడక్కడ కొన్ని వ్యవసాయ క్షేత్రాలు వున్నాయి. వారు ఎప్పటినుండో ఆ భూములను దున్నుకొంటున్నారు. దాదాపు 20 సంవత్సరములనుండి దున్నుకొంటున్నా వారు ఆ భూమి తనది అని చెప్పుకొనే హక్కులేకుండా వుంది. వారు దున్నుకొంటున్న భూములకు పట్టాలుఇస్తే వారు తమ స్వంతభూమిగా భావించి ఎక్కువ

పంట రావటానికి కృషిచేస్తారు. కనుక ఆహారోత్పత్తిని అధికం చెయ్యాలంటే వారు దున్నుకొంటున్న భూములకు వారికి పట్టాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, విద్యావిషయంలో ప్రైమరీ స్కూల్స్‌లో విద్యార్థులకు సహాయం చేస్తున్నారు. అక్కడ మధ్యాహ్న భోజనం అని పెడుతున్నారు. అది భోజనంకాదు, ఉప్మా చేసి పెడుతున్నారు, పాలు యిస్తున్నారు దానిలో పంచదార గాని, బెల్లం గాని వుండదు. ఆ పాలను వారు త్రాగలేక తీసుకెళ్ళి కుడితిలో పోసుకుంటున్నారు. అది మధ్యాహ్నం భోజనం అని చెప్పటానికి వీలులేదు. ఇక పుస్తకాలు ఇచ్చేటప్పుడు 1961 వ సంవత్సరం పుస్తకాలు 1962వ సంవత్సరంలో ఇస్తారు. 62 వ సంవత్సరం పుస్తకాలు 63లో ఇస్తారు. మా సమితిలో అట్లా ఇచ్చారు. అలా ఇస్తే చదువు ఎలా వస్తుందని అడిగితే మమ్మల్నేం చేయమంటారు, పైనుండి మాకు పుస్తకాలు రాలేదని చెబుతున్నారు. పిల్లలు శ్రద్ధగా చదువుకోవాలంటే, వారికి చదువు నేర్పాలంటే వారికి పుస్తకాలు సకాలంలో అందేటట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, దేవరకొండ తాలూకాలో వేలకొలది హరిజన కుటుంబాలు వున్నాయి. అక్కడవున్న హాస్టల్‌లో పదముగ్గురికిమాత్రమే గ్రాంటు ఇచ్చారు. మిగిలిన వారందరికి చదువు అక్కరలేదని అభిప్రాయమాా? ఆ విషయాన్నికూడా ప్రభుత్వం గమనించి అందరకీ అవకాశం దొరికేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

హరిజనుల ఇండ్లస్థలాల విషయంలో కూడ అనేక ఇబ్బందులు కల్గుతున్నాయి. 800 రూపాయలు ఇస్తామని అంటారు. భూములకు పట్టాలు ఇస్తామంటారు. మాటలు చెప్పటమే కాని ఆచరణలో ఏమీ కన్పించటంలేదు. వారికి రిజిస్ట్రేషన్ వగైరా లేకుండా చేయాలి. ఇండ్ల స్థలాలకు సంబంధించి మా తాలూకాలో అనేక సమస్యలున్నాయి. వాటి నన్నింటిని పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకొని వారికి అన్నివిధాలా సహాయపడాలని కోరుతున్నాను. ' మరి దీనివిషయంలో Deputy Collector భూమి మంజూరు చేయాలి. దానికి దరఖాస్తు పెట్టుకోవాలి తరువాత Social Welfare Officer ఏమో చూడాలి. తరువాత Social Welfare Officerకు ఆజిల్లాలో ఉండే కొన్నివేల గ్రామాలు తిరిగి చూడవలసియుంటుంది, కాని అతనికి జీపులేదు. అందువలన వారికి ఇళ్ళస్థలాలుగురించి ఈవిధంగా యిబ్బందులు ఉన్నాయి. వీటిని అన్నిటినీగూడా దృష్టిలోపెట్టుకొని పరిశీలించవలయునని కోరుతూ శలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. రామారావు (చేవెళ్ళ) : అధ్యక్షా, Social Welfare, Excise Minister గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును నేనుబలపరుస్తున్నాను. ఈ down trodden

communities యొక్క సాధకబాధకాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈనాడు ఈ జాతులకు 3 కోట్లు 33 లక్షలు consolidated fund కేటాయించినారు. అందులో నిజంగా ఈ రెండు డిమాండ్లను దృష్టిలో పెట్టుకొని చూస్తే ఏదోఒక చేతితో ఇచ్చినట్లే ఇచ్చి ఇంకొక చేతిలోనుంచి తీసుకొంటున్నట్లు ఈ వ్యవహారం కనిపిస్తున్నది. ఈ వెనుకబడిన జాతులవిషయంలో ప్రభుత్వము ఇంత సహాయం చేస్తున్నప్పటికి, వారికి ఒక బాధ్యతకూడా ఉన్నది. ఈనాడు ఈ excise department కు ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు వృధాగా ఖర్చుపెట్టకపోయినట్లయితే ఆ వెనుకబడినవారియొక్క ఆర్థిక సాంఘిక పరిస్థితిని బాగుచేయడానికి ఒకమార్గం ఉండేది. కాబట్టి ఆంధ్రలోమాదిరిగా, తెలంగాణాలోకూడా prohibition పెట్టినట్లయితే, తెలంగాణా ప్రజలుకూడా బాగుపడడానికి మార్గం ఉన్నది. ఇప్పుడు కేటాయించిన 3 కోట్లు 33 లక్షల రూపాయిలు ఈ ప్రకారంగా ఖర్చుఅవుతున్నది. అందులో 11, 12 లక్షలరూపాయలు establishment ఖర్చులుక్రింద తరువాత 50 లక్షలు తక్కా వీ వ్యవహారాలకు. ఈ విధంగా ఈ నిమ్నజాతులకు కేటాయించినటువంటి 3 కోట్ల రూపాయలలో ఈమొత్తం జాతులన్నీ బాగుపడడానికి వీలులేదు. తరువాత loans and advances క్రింద మొత్తం ఖర్చు అవుతున్న 17 కోట్ల రూపాయలనుంచి ఈ జాతులకు ఏదో percentage ప్రకారంగా కొంతడబ్బు కేటాయిస్తున్నారు గాని, దానినుంచి వారు బాగుపడే టటువంటిమార్గం లేదు. ఇప్పుడు 17 కోట్ల రూపాయలనుంచి ఈ హరిజనులకు industrial loans గాని, agricultural loans గాని, housing loans గాని ఇచ్చేపద్ధతి లేదు. వారికి దాంట్లో ఏమాత్రం గుంజాయిలేకుండా ఉన్నది. ఎట్లయితే ఈ మూడు కోట్ల రూపాయలు ఒక subsidy రూపకంగా ఖర్చుపెడుతున్నారో, అదేప్రకారంగా ఒక మూడుకోట్ల రూపాయలు loans రూపకంగా ఈ హరిజనులకు ఇచ్చేందుకు బజ్జెటులో provide చేసినట్లయితే వారు అన్నివిధాలా బాగుపడడానికి మార్గం ఉంటుంది. Estimatesలో మాత్రము housing loans అని, agricultural loans అని, industrial loans అని అస్నీ ఉన్నాయి. కాని ఆ ప్రకారంగా కేటాయించలేదు. రెండవది, అంటరానితనము గురించి చెప్పవలసివస్తే నిజంగా ఈ అంటరానితనము అనేది మనదేశానికి irreparable loss అని చెప్పవలసియుంటుంది.

"మతము చేసెనో లేక మనుజులే చేసిరో
దూరమనగ సుఖము దూరమాయె
ఇంక దూరమన్న హిందూమతము సున్న"—

అని ఒక Hindu Reformer అన్నారు. ఈ ప్రకారంగా దూరం, దూరం అంటే, మహమ్మదీయమతములో కలసిపోయారు. ఆదేప్రకారంగా చాలామంది క్రైస్తవమతంలో కలసిపోయారు.

ఒకప్పుడు మనదేశంలో hand full of Muslims వచ్చి ఉంటే, ఈనాడు కోట్ల కొలది ప్రజలు Muslims కావడంవల్లనే పాకిస్తాన్ అనేది ఏర్పడింది. మన దేశానికి ఒక రాచపుండు ఈ ప్రకారంగా పుట్టినది. ఈ అంటరానితనమువల్లనే నా చిన్నతనములో ఒక సామెత వింటూఉండేవాడిని.

"ధేడ్ వాడా, చంబార్ వాడ, ముసల్మానోంకో ససురాల్ వాడా"— అనే పద్యం నా చిన్నతనంలో వినేవాడిని. నాకు 6 ఏళ్లు, 7 ఎళ్లు ఉన్నప్పుడు 800 జనాభా గల మా ఊరిలో 50% Muslims ఉండినారు. ఆర్యసమాజం పుణ్యమా అంటూ, రామకృష్ణ పరమహంస అంటూ, బ్రహ్మసమాజం పుణ్యమా అంటూ ఇంకా కొన్ని సాంఘిక సంస్థలు ఈ conversions అనేది stop చేయడంవల్ల, ఇప్పుడు అనేకమంది హరిజనులు అట్లాగే హిందూమతములో నిలబడిపోయినారు. ముస్లిములు ఎక్కువై పోయినారంటే, ఒక్కొక్క ముస్లిము ఒకఆడదాన్ని పెట్టుకొని వ్యవహారం చేసేదికాదు. ఒక్కొక్కరు ఇద్దరిని, ముగ్గురిని, నలుగురిని ఆడవాళ్ళను పెట్టుకొని ఈ ప్రకారంగా పిల్లలు ఎక్కువగా పుట్టుతూ అమతంలోనివారి సంఖ్య పెరిగిపోతున్నది. కాని మన హిందూదేశములో "ఏక్ నారీ సదా బ్రహ్మచారీ" అనే వేదాంతము ఉన్నది. కాని మన ఈ అంటరాని తనము వలన అనేకమంది ఇతరమతాలలోకి కలసిపోతున్నారు. ఇది చాలా serious problem. దీనిని తేలికగా చూడకూడదు. దీనిని పునాదులతోకూడా పూర్తిగా పీకిపాచేయవలసియుంటుంది.

తరువాత, మద్యపానం విషయంలో "లక్షాధికారులెల్ల భిక్షాధికారులైరి, మద్య పానకంబు మహిమవలన" అనే సామెత ఉన్నది. మనదేశముయొక్క spirituality, mentality, morality గనుక చూచినట్లయితే, మనదేశానికి ఈ మద్యపానం అవసరంలేదు. అది చల్లనిదేశములలో అవసరం కావచ్చు. మనదేశము త్రికాలములతో కూడుకొన్నటువంటిది. మనదేశానికి, మన ప్రకృతికి ఇది అవసరం లేదు. అందుకొరకే ఈ మద్యపానం తెలంగాణాలోకూడా లేకుండా చేయవలెనని సూచిస్తున్నాను. తరువాత ప్రభుత్వము ఈవిషయంలో చేస్తున్నటువంటి కృషి, పనులు వివరంగా, తేటతెల్లంగా తెలుపుతూ ఒక report ప్రతి సంవత్సరం అసెంబ్లీకి అప్పచెప్పాలి. What the Government has done to the untouchability అనేదానిని గురించి. ఇప్పుడు మన Commissioner for Scheduled Castes and Scheduled Tribes and other Backward classes of India. వీరు ఒక రిపోర్టు ప్రతి సంవత్సరం ఈ జాతులయొక్క సాధకబాధకాలను తెలియజేస్తూ పార్లమెంటుకు ఇస్తు

న్నారు. అదేప్రకారంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అన్ని departments లోను, వివరంగా ఈహరిజనులు class-I లో ఎంతమంది ఉన్నారు, class-II లో ఎంతమందిఉన్నారు, class-III లో ఎంతమంది ఉన్నారు; తరువాత హరిజన education విషయంలో ఎంతమంది ఈ సంవత్సరం scholarship holders ఉన్నారు, మొదలైన వివరాలు తెలియజేస్తూ ప్రతి సంవత్సరం అసెంబ్లీకి ఒక రిపోర్టు ఇస్తే బాగుంటుంది.

తెలంగాణా విషయంలో చాలా damage జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు educationకు ఒక కోటి, రుపై్పె లక్షలు ఏదైతే కేటాయించారో, అందులో కోటి రూపాయలు ఆంధ్రకు ఖర్చు పెడుతున్నారు. తెలంగాణాకు 30 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. 2:1 proportion ప్రకారం చూచినాకూడ, అంతకంటె ఎక్కువగా అక్కడ ఖర్చు అవుతున్నది. ఇక్కడ ఖర్చు చాలా తక్కువగా ఉన్నది. తెలంగాణాకు హెచ్చు డబ్బు కేటాయించి, ఇక్కడి హరిజన గిరిజనుల సాధకబాధకాలు తొలగించటానికి ఎక్కువ స్కీములు ఏర్పాటుచేయాలని ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బాబురావు (పోలవరం) : అధ్యక్షా, కార్మిక సంక్షేమశాఖకు కొంత డబ్బు కేటాయించారు. జనరల్ బడ్జెట్ నుండి కూడ వారికి రావలసిన వాటా ప్రకారం ఖర్చుపెట్టి, ఈ డబ్బును ఎడిషనల్ గ్రాంట్‌గా భావించి వారికి అదనపు సౌకర్యాలు కలుగజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు వారికి రావలసిన వాటా జనరల్ బడ్జెట్ నుండి రావటంలేదు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా పోలవరం తాలూకాలో అనేక వాటర్ రిసోర్సెస్, రహదార్లు ఉన్నప్పటికీ, వాటినిగురించి ప్రభుత్వం 15 సంవత్సరాలనుండి శ్రద్ధ తీసుకోవటంలేదు. మనం షెడ్యూల్ ట్రయిబ్స్ కొరకు కొన్ని శాసనాలు చేస్తున్నప్పటికీ, వాటివల్ల వారికి ఉపయోగంలేకుండా ఉన్నది. కోయలు మొదలైనవారు ఇతరులవద్దనుండి అధికవడ్డీలకు అప్పుతెచ్చుకొనే పద్ధతి ఆపటానికి 1957 లో డెట్ రిలీఫ్ యాక్ట్ ఒకటి చేశాము. అయినప్పటికీ, వారిదగ్గర వడ్డీ అధికంగా పుచ్చుకొని అప్పులిస్తున్నవారు ఉన్నారు. వారి భూములను ఇతరులు ఆక్రమించుకోవటం జరుగుతోంది. వారి భూములను ఇతరులు ఆక్రమించకుండా చేయటానికి ఒక ఉద్యోగిని వేశాము. కాని ఆచరణలో దానివల్లకూడ వారికేమీ ఉపయోగపడలేదు. ట్రయిబ్స్‌కు ఉద్దేశించి కొన్ని పథకాలు వేస్తున్నాము. ఫారెస్టు గ్రూపు లేబర్ సొసైటీస్ మనం పెట్టటానికి ఈసంవత్సరం కొంతడబ్బు కేటాయించాము. గత నాలుగు సంవత్సరములనుండి పోలవరం తాలూకా కన్నాపురంలో ఇటువంటి సొసైటీ ఒకటి పనిచేస్తున్నది. గత సంవత్సరంనుండి ఈ బాంబూస్ వారికి లేకుండా

సిరిపూర్ పేపర్ మిల్స్‌కు పూర్తిగా ఇవ్వటం జరిగింది. ఇదివరకునుండి ఉన్న సొసైటీలను సరిగా పనిచేయించలేకపోవటంవల్ల పెద్దపెద్ద పేపర్ మిల్స్‌కు కాంట్రాక్టు ఇవ్వటంవల్ల– ఈ సొసైటీస్‌కు డబ్బు ఇచ్చినంతమాత్రమున ఉపయోగంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్స్ కో-ఆపరేటివ్ సైనాక్షియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ విశాఖపట్నంలో పనిచేస్తున్నది. దాని బ్రాంచెస్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కొన్నిచోట్ల పనిచేస్తున్నవి. అవి కోయలకు, కొండజాతులవారికి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉన్నవి. వారికి లోన్స్ అధికంగా ఇచ్చి సహాయం చెయ్యాలి. కొన్ని శాసనములవల్ల వారికి షావుకార్లనుండి అప్పులు తెచ్చుకొనే అవకాశంపోయింది. అందువల్ల ఆకార్పొరేషన్ ద్వారా ప్రభుత్వం, వారికి వ్యవసాయానికి సరిపడుబుణాలు ఇచ్చే ఏర్పాటుచేస్తే వారికి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. వారు పండించిన పంటలకు మంచిధరలు ఇస్తున్నారు. వారికి చేతిపరిశ్రమలు నేర్పించే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం కొన్ని పథకాలు వేసింది. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా పోలవరంలో కార్పంటర్ సెంటర్స్ పెట్టి వాటికి కొంతడబ్బు కేటాయించటం, అందులో 20, 30 మంది ట్రయినీస్‌ను చేర్చుకోవటం, 12 మాసాలు ట్రయినింగ్ ఇచ్చి తర్వాత వారికి జీవనోపాధి కల్పించటానికి ఉద్దేశించబడ్డ పథకంఅది. కాని, ప్రారంభంలో నాలుగు మాసాలవరకు ముడిసరుకులు ఉండి, పని నేర్చుకోటానికి ఉపయోగపడింది. తర్వాత ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డిఫికల్టీస్‌వల్ల ముడిసరుకులు తెచ్చుకోలేకపోవటం, నాలుగుమాసాల వరకు వారు ఖాళీగా ఉండటం జరుగుతున్నది. పథకాలు సరిగా పనిచేసేటట్లు చూడాలి. ఏజన్సీప్రాంతాలలో పనిచేసే ఉద్యోగస్థులు తృప్తికరంగా పనిచేయాలంటే వారికక్కడ ఇళ్ళసౌకర్యాలు కలిగించాలి. అక్కడ పనిచేసే ఉద్యోగస్థులు ఉండటానికి ఇళ్ళులేక, కమ్యూనికేషన్స్ సౌకర్యాలులేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారికి ఏజన్సీ ఎలవెన్సు 1962 సెప్టెంబరు నుండి తీసివేయడం జరిగింది. వారికి ఏజన్సీ ఎలవెన్సు ఇప్పించి వారు సంతృప్తికరంగా పనిసేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులను ఇళ్ళస్థలాలు కొనుక్కోటానికి వీల్లేకుండా భూస్వాములు ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. గవర్నమెంట్ భూమిలో కొందరు ఇళ్ళు కట్టుకొంటే, ఆభూమి ఎవరో సాగుచేసుకొంటున్నారని చెప్పి, వారిని ఆ భూమినుండి తొలగించటం జరిగింది. అటువంటివారికి ప్రభుత్వం రక్షణ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అస్పృశ్యతా నివారణకు మనం శాసనం చేశాము. అది ఆచరణలో పూర్తిగా ఫెయిల్ అయినది. గ్రామాలలోని మంచినీటిబావులలోంచి హరిజనులను నీళ్ళు తెచ్చుకోనివ్వటంలేదు. హరిజనులు గ్రామాలలో ఉన్న మంచినీటిబావులలో నీరు తోడుకొంటూంటే ఆ గ్రామాలలోని పెత్తందార్లు వారిని దౌర్జన్యం చేసిన మూలముగా వారు గ్రామాలు

వదలిపెట్టిన పరిస్థితులుకూడా ఉన్నవి. ఆచరణలో అస్పృశ్యతా నివారణ జరిగేటట్లు చూడవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి సుమిత్రాదేవి (హైదరాబాదుఈస్ట్:-) అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన Social Welfare మరియు Excise demandsను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు తమ ముందు పెట్టదలచుకున్నాను. హరిజన గిరిజన వెనకబడ్డ జన, వీటన్నిటి సంక్షేమం అన్నమాట స్వతంత్రం రాగానే మన పెద్ద నాయకులు ఈజాతుల నన్నిటిని బాగుపరచాలని ఒక పథకం వేసి చాలమంచిగా నెరవేర్చారు. ప్రతి Stateలో ఈ జాతులకు కొన్ని మేళ్ళు చేయాలని మంచి విధానంతో దానిని నెరవేర్చుకుంటూ వచ్చారు. ఇళ్ళు, బావులు విద్యా సౌకర్యాలు 60,61 వరకు బాగా జరిగిపోయినాయి. ఒక సోదరుడు మాట్లాడుతూ ఎడ్లు యిచ్చినాక, దానిని అప్పుగా చెల్లించుకున్నారు అన్నారు. అక్కడ ఎట్లా చెల్లించుకున్నారో నాకు తెలియదు. నా నియోజకవర్గంలో 400 ఎడ్లు ఊరికనే హరిజనులకు యిప్పించడమైనది. వాళ్ళు వాటితో వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. భూమి సంగతి Social Welfareకు సంబంధంలేదు. అది రెవెన్యూకు సంబంధం ఉన్నది కాబట్టి, రెవెన్యూ వారే ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో 700 యిళ్ళు కట్టుకోవడం జరిగింది. Schools బావులు, మిషన్‌లు, ఈ విధంగా మంచిగానే పనులు చేసుకుంటూ ఉన్నాము. మొదలు రు. 700 యిచ్చినారు. తరువాత రు. 500 యిచ్చినారు ఇప్పుడు సమితుల దగ్గరకు వచ్చిన తరువాత 300 అయింది. 62లో సమితుల దగ్గరకు వచ్చింది. దానిని వివరించుకుంటే బాగా ఉండదేమో మంత్రిగారి దృష్టికి తేవాలి కాబట్టి చెప్పక తప్పదు అనుకుంటున్నాము. నిన్న కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుతూ అంతా హరిజనులకే చేస్తున్నారు, విద్యలేకున్నా వాళ్ళకే యిస్తున్నారు, విద్యాహీనులు అధికారంలో కూర్చుంటే ఎట్లా నడుస్తుంది అన్నారు. హరిజనుడు ఏది లేకున్నా హీనుడే. ఉన్నా హీనుడే. గజిటెడ్ ఆఫీసరు అయినా హీనుడే. ఏమి లేనివాళ్ళు పెద్ద జాతివాళ్ళు కొందరు ఉన్నారు. మమ్మలను చూపిస్తే వాళ్ళను కూడ మేము చూపవచ్చుగదా! ఏమిలేనివారు ఏ సిఫార్సుల మీదనో telephoneల ద్వారానో పెద్దపెద్ద ఆఫీసరులయి కూర్చున్నారు. వాళ్ళు ఏపాటి నడిపిస్తున్నారు అని అడగక తప్పదు. అటువంటి వాళ్ళను తీసి చూపించాలంటేకూడ చూపిస్తాము మాకు యిచ్చినది ఏమిలేదు. ఆ సంజీవయ్య మా మెడకు ఒకతాడువేసి పోయినాడు. G. O. ప్రకారంగా మాకు యిచ్చినదిలేదు మేము తీసుకున్నదిలేదు. మాటమటుకు వచ్చినది విద్య లేని హరిజనులను అధికారాలలో పెడుతున్నారని. ఎక్కడ పెట్టినారు? చూపించండి ఫలానాచోట విద్యలేని హరిజనులను పెట్టినట్లుగా చూపించండి ఒప్పుకుని తలవంచు

కుంటాము. అసెంబ్లీలో అనే అధికారం ఉన్నది కాబట్టి ఎట్లా అంటే అట్లా అనడం బాగుండదు. విద్యలేని వాళ్ళు దొంగలు త్రాగుతున్నారు వాళ్ళు, అంటే త్రాగేది అంతామేమేనా? త్రాగేవాళ్ళు ఎంతమంది ఉన్నారు? బుడ్లకు బుడ్లు, కుండలకు కుండలు యిండ్లలో పెట్టుకొని త్రాగేవాళ్ళు ఉన్నారు. రెండు అణాలు, నాలుగు అణాలు త్రాగితే, సడక్‌లో త్రాగుతాడు కాబట్టి త్రాగుతారు అంటారు. ఒక సభ్యుడు మాట్లాడుతూ పిల్లలు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు అన్నారు. హరిజనులు ఆరోగ్యవంతులు. ప్రొద్దునలేచి శ్రమపడతారు. భార్యభర్తలు నిష్ట నియమంగా ఉంటారు. కాబట్టి వారికి అధిక సంతానం ఉన్నదని ఒప్పుకోక తప్పదు. దవాఖానాలకు డాక్టర్ల దగ్గరకుపోయి మందులకు నూరులకు డబ్బు పెట్టుకొని ఆరోగ్యం పాడుచేసుకునే వారు కాను. కాబట్టి వారికి సంతానం అధికంగా ఉన్నది. అయితే ఆ సంతానాన్ని ప్రభుత్వం ఏమి పెంచడం లేదు. కష్టపడి గంజి, అంబలి, ఆకులు అలములు తినిపించి వారు తమ సంతానాన్ని పెంచుకుంటున్నారు. మాకందరికి అక్షరములే రాకుండా ఉంటే. Social Service వచ్చినాకనే చదువుకొన్నారని ఒకరు అన్నారు. వారు ఏ ధోరణిలో అన్నారో! ఆంధ్రలో అట్లా అయి ఉండవచ్చు తెలంగాణాలో సైజాఫ్ ఒక కోటి రూపాయలు Nizam Trust Fund గా హరిజనులకయిస్తే మేము అక్షరములు మొదలుపెట్టి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చేటప్పటికి B. A. M. A. లు కూడ అయినాము. ఇప్పుడు ఎక్కడైతే headmasters వేరే జాతి వాళ్ళు ఉంటారో అక్కడ ఫారాలు విషయం Director గారి దృష్టికి తెచ్చినాము. 10 మంది పిల్లలు ఉంటే రెండు ఫారాలు పంపితే పంపుతారు. లేకుంటే లేదు. ఫలానా పిల్లలకు డబ్బులేదు అంటే మేము ఏమి చేయాలమ్మా, ఇక్కడకు ఫారాలు రాలేదు అంటారు. అక్కడకుపోయి అడిగితే ప్రత్యేకంగా నాకు Staff యిచ్చినారా, నాకు తీరితే పంపుతాను లేకపోతే లేదు, మీ Social Service వాళ్ళను ఒక staff పెట్టుకోమను. ఇక్కడేమీ ఫారాలు fill up చేసి పంపడానికి మమ్మల్ని అడగనవసరంలేదు అని Headmasters మాట్లాడుతారు. ఎంతమంది హరిజనుల పిల్లలకు ఎన్ని కోట్లు, ఎన్ని లక్షలు రూపాయలు యిచ్చినారు? Scholarships అని లెక్కవేస్తే ఈ రెండు సంవత్సరాలనుంచి సున్న. ఈ సంవత్సరం క్రొత్తవి అసలే దొరకలేదు. డైరెక్టరుగారిని అడిగితే నన్ను ఏమి చెయ్యమన్నావమ్మా. Central Government డబ్బు పంపలేదు. మన State Government డబ్బు continue చేసినాము. నేను seniority చూసినాను, renewal యిచ్చినాను freshగా మటుకుతీసుకోడానికి వీలులేదు అంటారు. District Officerను అడిగితే నేను డైరక్టరుగారికి వ్రాసినాను. నన్ను ఏమి చేయమంటావు అని వారు అంటారు. వాళ్ళ దగ్గర డబ్బు లేకుంటే వాళ్ళను తిట్టి ఏమి లాభం? డబ్బు ఎక్కడనుంచి రావలసి యున్నది. హరి

జనోద్ధరణ కావాలనే భావం మనస్సులో పెట్టుకొని ఎక్కడనుంచి అయినా తెచ్చి దీనికి ఖర్చు పెడితేనే హరిజన సంక్షేమం జరుగుతుంది గాని ఏదో యిస్తున్నాము ఏడిచిన ముఖం తుడుస్తున్నాము అన్నట్లుగా ఉంటేమటుకు మాకు ఈ సంక్షేమం అవసరమే లేదు. ఇంతవరకు అయింది ఏదో అయింది. పెద్దపెద్ద ఆఫీసరులైనారు మేము M. L. A. లము అయినాము. మాకు తెల్లగుడ్లలు వచ్చినాయిచాలు. నడిపిస్తారా సక్రమంగా నడిపించండి లేకుంటే బొత్తిగా తీసివేయండి. భూమి పుట్టినప్పుడే మేము పుట్టినాము బ్రతక లేదా? ఎక్కువ majorityలో ఉన్నాము మేము. హరిజన, గిరిజన. క్రిందబడ్డజన, వెనకబడ్డజన, ముందరబడ్డజన, వీళ్ళందరిని చూస్తే ఎక్కువ majorityలో ఉన్నాము. చచ్చిపోలేదు. గంజిత్రాగి ఎట్లాగో బ్రతుకు తున్నాము. అక్కడ Christians ఎత్తుకపోయినారు. ఇక్కడ మహమ్మదీయులు ఎత్తుకపోయినారు. అయినా మేము majorityలోనే ఉన్నాము. వాళ్ళను ఎత్తుకపోకుండా ఉంటే ఇంకా బాగా ఉంటూ ఉంటిమి. ఎత్తుకపోయినా మా మెజారిటీ ఎప్పుడూ తగ్గలేదు. తగ్గదుకూడ. అయినా చేసేసంక్షేమాన్ని సక్రమంగా చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. దీనికి యిక్కడ సిబ్బంది ఉన్నది ఒక ఆఫీసు ఉన్నది. ఒక Director ఉన్నారు. ఇవన్నీ ఉన్నప్పటికి వీళ్ళు డబ్బు తీసుకోవడం జిల్లాపరిషత్‌లకు యివ్వడం, ఆ డబ్బు తీసుకొనిపోయి అతనికి యిచ్చే అధికారమేగాని మెదిలే అధికారం మటుకు ఎవరికీలేదు. జిల్లాపరిషత్ Chairman గారి దయాదాక్షిణ్యంతో పోయేవాళ్ళకు పోయింది. సమితికి పోతుంది. ఆ సమితులలోకూడ దరఖాస్తులు ఉన్నా లేకపోయినా ఎవరికి యిచ్చినా యివ్వకున్నా వారికి ఇష్టమైన వారికి యిచ్చేస్తారు. Social Service వాళ్ళు ఒక నియమం పెట్టినారు. ఒక గ్రామంలో 5 ఇళ్ళకు తక్కువ కట్టవద్దు అని. Chairman గారి యిష్టం అయితే 50 యిళ్ళు 50 గ్రామాలలో కట్టుకుంటారు. నిజంగా 50 గ్రామాలలో యిళ్ళు కట్టబడ్డాయా లేదా? ఆ contractors ఎవరు? సమితి President, పంచాయితీ ప్రెసిడెంటులయొక్క చుట్టాలు, అన్నతమ్ములు. వాళ్ళు బ్రతకడం Supervisor గారికి 50 రూపాయలు జేబులో పెడితే ఆయనకూడ గమ్మున ఊరుకుంటాడు. అక్కడ బావి complete అని వ్రాయడం, ఎక్కడ complete అయిందయ్యా అని గుంజుకపోయి చూపించడంకూడ జరిగింది. హరిజనులకు అస్తి వచ్చినాయి ఎక్కడ వచ్చినాయి? ఎంత వరకు వచ్చినాయి? ఎక్కడ ఉన్న గొంగళి అక్కడనేఉన్నది. ఎంతమంది హరిజనులకు ఉద్యోగాలుయిచ్చినారు ఎంతమంది హరిజనులకు ఎన్ని కోట్ల యిళ్ళుకట్టినారు ఇళ్ళుకట్టిస్తే ఊరుబైట కట్టించినారు బావులు త్రవ్విస్తే మురికి కుంటల దగ్గర త్రవ్విస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం దీనిమీద మాట్లాడడం జరుగుతోంది. సభ్యులు ఎవరికి తోచినట్లు వారు చెప్పడం జరుగుతోంది. కాని వాటి అమలు మటుకు ఏమీలేదు. మీరు అనేది అనండి. మేము

చేసేది మేముచేస్తాము అనే పద్ధతిలో ఉంటారు. పోయినసారి ముఖ్యమంత్రిగారు దయతో హరిజన సభ్యులందరిని కూర్చోబెట్టి, Director గారిని కూడ కూర్చోబెట్టి మీకు వచ్చిన యిబ్బందులు ఏమిటి అని అడిగినారు. ఫలానా యిబ్బందులు ఉన్నాయి, వీటిని తొలగిస్తేచాలు అన్నాము. అప్పుడు డైరక్టరుగారుకూడఉన్నారు. అసెంబ్లీ అయిన తరువాత నన్ను కలవండి ఏమైనా మార్పులు చేద్దాము అన్నారు. ఇంతవరకు మార్పులేదు. ఉన్నదికూడ సున్న అయింది. Scholarships అసలే సున్న చేసినారు. Vocational aid కూడ సున్న చేసినారు. ఈనాం భూములు వగైరాలలో ఎవరైన అపహరించుకుంటే కోర్టుకు పోవలసిఉంటే ప్రతిమనిషికి 50 రూపాయలు legal aid యిచ్చేది ఉండె. అదికూడ ఖతమ్ చేసినారు. Vocational aidను ఖతమ్ చేసినారు ఇండ్లకొరకు 200 రూపాయలు యిస్తున్నారు. అందులో 100 రూపాయలవరకు Supervisor జేబులోకి పోతాయి. ఇంకవచ్చేది 200, 250 రూపాయలు దానిలోకూడ వాళ్ళుతినివేయడం లేకపోతేవద్దు అని వదిలి వేయడం యివన్నీ జరుగుతున్నాయి. ఈ యిబ్బందు లన్నిటిని ఎవరికి చెప్పుకోవాలి అసెంబ్లీలో చెప్పుకుంటే ఆఫ్ బార్ లలో రావాలి అని చెపుతారు అంటారు. పార్టీలో చెప్పుకుంటే వినరు. Director గారికి చెపితే నేను ఏమిచేయాలమ్మా డబ్బు ఉంటే నేను యివ్వనా అంటారు. కనుక ఎవరిని అని లాభంలేదు అని గమ్మున ఊరుకోవడం జరుగుతోంది. Beggar homes నడిపిస్తున్నారు. అప్పుడు డబ్బు బాగాఉండేది. శంకర్ దేవ్ గారు, రామకిషన్ రావుగారు వాళ్ళంతా centre కోరుతున్నది కాబట్టి పెట్టాలని పెట్టారు. దానికి కొన్నివేలు ఖర్చు అవుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితులలో beggar homes మనకు అవసరంలేదనుకుంటాను. Beggars రోడ్డు వెంబడి బిచ్చం అడుక్కుంటూ ఉంటారు రాత్రిపోయి అక్కడతిని పడుకుంటారు. మనకు అవి అవసరం లేదు. Women welfare ఉన్నది. కొన్ని సంస్థలు నడుస్తున్నాయి. కొందరు స్త్రీలు బాగు పడుతున్నారు. కొందరు విద్యావంతులు అవుతున్నారు. వాళ్ళ కాళ్ళపైన వాళ్ళు నిలబడుతున్నారు. కనుక వాటికి అభ్యంతరంలేదు. కాని ఈ beggar homes అనవసరం ఆ పోయిన సంవత్సరం చెప్పాము. ఈ సంవత్సరంకూడ చెపుతున్నాము. ఆ డబ్బును విద్యార్థులపైన ఖర్చుపెడితే బాగా ఉంటుంది. పిల్లలకు hostelలో admission యిచ్చి నప్పుడే పుస్తకాలడబ్బుకూడ యిచ్చేటట్లుచూస్తే చాలబాగా ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, ఇంకా నేను ఎక్కువ విషయాలు చెప్పదలచుకొనడంలేదు. ఎక్సయిజ్ డిమాండుకు సంబంధించిమాత్రం రెండు సంగతులు చెబుతాను. ఈ రెండు పద్దులుకూడ కలిసివచ్చాయికాబట్టి ఒకసారే వాటికి సంబంధించిన విషయాలు చెప్పడం అవసరంగా నేను భావిస్తూ ఈ అవకాశాన్ని తీసుకుంటున్నాను. కాని, తీరా చెప్పబోయేసరికి ఏమి చెప్పాలో మాత్రం నాకు అర్థంకావడంలేదు. వేలు మనదే కన్ను మనదే. ఇంటింటా

ఈ నాడు గుడుంబా దుకాణాలు వెలిశాయి. రాత్రింబగళ్ళు తన్నుకుంటూ వుంటారు. నారాయణగూడాలో మా యింటిముందు వాళ్ళు అన్నారు కాని, అక్కడవచ్చి రాత్రింబగళ్ళు గొడవచేస్తూ వుంటారు. తమకుకూడా అక్కడ ఎలావుండేదీ తెలుసు. ఇంటిలో ప్రవేశించి గలాటా చేస్తూవుంటారు. ఆడవాళ్ళు వుంటారు. ఈ విధమైన గలాటను మాత్రం అరికట్టడానికి పోలీసువారు పూనుకోరు. అమ్మేవారు డబ్బులు యిస్తూ వుంటారు కాబట్టి వారినేమీ అనరు పోలీసులు. వస్తున్నారని తెలియగానే వారు వచ్చి చెప్పేస్తారు. అంతేగాక సుమిత్రాదేవి షికాయత్ చేసిందంటారు. ఇది ఈ విధంగా సాగవలసిందేనా, దీనిని ఆపడానికి మన ప్రభుత్వంవద్ద బలమేలేదా! అని అడుగుతున్నాను. చిన్నపిల్లలు సైతం త్రాగి లొల్లిచేస్తూ వుంటారుగా? ఇంటింటికి నారాయణగూడాలో గుడుంబా వెలిసింది. రోజురోజుకు దెబ్బలాటలు ఎక్కువ అయిపోతున్నాయి. దీనిని గూర్చి ఆలోచించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇంక సాల్వెన్సీ సర్టిఫికేట్సుగూర్చి చెప్పవలసివున్నది. రెండువేలు జాయెదాద్ వుంటే అతనికి ఇరవైవేల సర్టిఫికేట్ ఎలా దొరుకుతుందో అర్థం కావడంలేదు. హఠాత్తుగా వచ్చినప్పుడు తన అన్ననో, తమ్ముడినో నిలబెట్టి తీసుకుంటాడు. ఈ విషయాన్నికూడ ఆలోచించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ ఈ పద్దుపై మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సైదయ్య (గజ్వేల్):— అధ్యక్షా, ఈ సమయములో మెదక జిల్లాకు సంబంధించిన కొన్ని విషయాలు మీ ద్వారా ప్రభుత్వద్వష్టికి తీసుకురావలయునను కుంటున్నాను. హరిజనులకు కావలసిన అప్పులు, బావులు త్రవ్వుకొనడానికి, యితర సౌకర్యాలు చేసుకొనడానికి యిస్తున్నామని ప్రభుత్వం అంకెలు చూపిస్తుంది. హరిజనులకు ఇళ్ళు కట్టుకొనడానికి లక్షలు ఖర్చుపెడుతున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతుంది. ఇంకా అనేక రకాలుగా వారి అభివృద్ధికి అవసరమైన పథకాలు వేస్తున్నామనికూడ ప్రభుత్వం అంటుంది. కాని ఒకసారి ఎవరైనా పల్లెలకువెళ్ళిచూస్తే ఆచరణలో వారి అభివృద్ధి కొరకు ఎంతపని జరుగుతున్నదో తెలుస్తుంది. బావులు సగం వరకు త్రవ్వి అలాగే వుంచేస్తారు. అందులో కుక్కలు, పందులు పడి చస్తున్నాయితప్ప నీళ్ళు తోడుకొనడానికి ఉపయోగపడడంలేదు. అసలు కొన్ని గ్రామాలకు ఆ విధంగా త్రవ్వడంకూడ వుండదు. గజ్వేలు తాలూకాలోని నాలుగు గ్రామాలలో హరిజనులకు భూములు యివ్వడానికి ప్రయత్నించారు. వారు నాగలి కట్టుకుని ఆ భూములలోకి వెళ్ళబోతే పోలీసులువచ్చి పట్టుకొని కచేరీలకు తీసుకువెడుతున్నారు. ఈ విధంగా ఎన్నో అన్యాయాలు జరుగు

తున్నాయి. ఇవి ఎవరికి చెప్పుకోవాలో అర్థం కావడంలేదు. మెదక్ జిల్లాలో చాలా ఇళ్ళు కాలిపోయాయి. వారికి ఏ విధమైన సహాయం జరగలేదు. వారికి చదువుమాట అటుంచి, తినడానికి తిండికూడ లేక ఉపవాసాలుచేస్తూ ఎంతో బాధపడుతున్నారు. చెప్పుకుందామన్నా దిక్కు కనిపించడంలేదు. హైదరాబాదులో అనేక బిల్డింగులు కడుతున్నారుతప్ప గ్రామాలలో హరిజనులకు కాలనీలను ఏర్పాటు చేయడానికి మాత్రం ప్రయత్నించడంలేదు. వారికి బట్టలులేవు, పాతలు లేవు. ఇళ్ళు కాలిపోతే సహాయం చేసేవారు లేరు. కానీ, ఎక్కడ ఖర్చు పెడుతున్నారో మాత్రం తెలియడంలేదు. మెదక్ జిల్లాలో గజ్వేలు తాలూకా చాల వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ చాలా గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిసిటీలేదు. పత్రికాల్వలు వున్నా ఉపయోగపడే స్థితిలోలేవు. రైతులు ఎంతో కష్టపడి బావులక్రింద నే వ్యవసాయం చేసుకొనవలసి వస్తున్నది.

6 ఎడ్లుపెట్టి వ్యవసాయంచేస్తే నాలుగు ఎడ్లుమాత్రం మిగులుతాయి. రెండుఎడ్లు పోతాయి. నేను బీదవాడను, అన్ని పనులు చేసినవాడను, బీదప్రజలు కష్టాలు నాకు తెలుసు. అక్కడ చాల అన్యాయమైన పరిస్థితి ఉంది. మా తాలూకాకు సహాయం చేయవలసిందని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వర్లు (జగ్గయ్యపేట):—అధ్యక్షా, ఆబ్కారీ మద్యనిషేధ శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఆంధ్రలో ఎరుకల, ఏనాది, సుగాలీలను షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌లో చేర్చినందుకు షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్ తరపున హృదయపూర్వకమైన నమస్కారములర్పిస్తున్నాను. మన రాష్ట్ర గవర్నమెంటు తెలంగాణాలోవున్న ఎరుకల, ఏనాది, సుగాలీల వారినికూడ షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌లో చేర్చవలసిందిగా కేంద్ర గవర్నమెంటుకు రికమెండ్ చేయగా—దానికి ప్రతిఫలంగా—ఇప్పుడున్న షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌వారినికూడ ట్రైబ్స్‌నుంచి ఎందుకు తొలగించకూడదు అని రాష్ట్ర గవర్నమెంటును అడిగినట్లు తెలుస్తోంది. ఎరుకుల వారి భాషకు వ్రాతలేదు. ఏనాదివారి భాషకు వ్రాతలేదు. అట్లాగే సుగాలీవారి భాషకు కూడ వ్రాతలేదు. వారెవరూకూడ ఒకచోట వుండేవారుకాదు. గాడిదలతో సామానులు మోసుకుపోతూ అక్కడక్కడ తిరుగుతూ జీవిస్తుంటారు. విద్యలేక, ఉద్యోగాలు లేక నానా విధాల యిబ్బందులు పడుతున్న షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌ను ఎందుకు తొలగించకూడదు అని అడగడం విచారకరం. ఇంకా పదిహేను ప్రణాళికలవరకుకూడ ఆంధ్రలో వున్న షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌ను అట్లాగే వుంచవలసిందిగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వంవారు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరగలందులకు నేను కోరుతున్నాను. ఇద్దరు బీదవాళ్ళు ఆకలితో అన్నం పెట్టమని కోరితే ఒకనికి విస్తరివేసి అన్నంపెట్టి, రెండవవానికి అన్నములేదని విస్తరిలాగి

అవతలవేసినట్లున్నది ఈ పద్ధతి. షెడ్యూల్డు జాతులు, కులాలు, విముక్తజాతులు, వెనుక బడ్డ వర్గాలవారు—వీరి సంక్షేమం నిమిత్తం 62—63 సంవత్సరంలో 3 కోట్ల 55 లక్షల 89 వేల రూపాయలు ఖర్చుచేశారు. ఈ సంవత్సరం, 63-64లో 3 కోట్ల 33 లక్షల 96 వేల 700 రూపాయలున్నది. 24 లక్షల 92 వేల, 300 రూపాయల తరుగుతున్నది. ఇది చాల అన్యాయం. ఇంత తక్కువగా కేటాయించడంవల్ల మా జాతుల అభివృద్ధికి యిబ్బంది కలుగుతుంది. దాదాపు 5 కోట్ల రూపాయలైనా కేటాయించవలసిందిగా అధ్యక్షులద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 1961 జనాభా లెక్కలప్రకారం 13 లక్షల 24 వేల 368 మంది షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌వారం వున్నాము. వారి అభివృద్ధికి కావలసిన వివరం:— ఉండుటకు యిల్లు, త్రాగుటకు నీరు, ఆరోగ్యం, విద్య, ఉద్యోగాలు, భూమి వున్నవారికి ఎడ్లు, బళ్ళు, నాగళ్ళు, ఆర్థులు, విత్తనాలు వగైరా సబ్సిడీగా యివ్వవలయును. వృత్తిపన్ను లేకుండా ఎరుకలవారికి వెదురు, ఈత చువ్వల కొరకు కుటుంబం ఒక్కంటికి నూరు రూపాయలుయిచ్చి అల్లుకొనే ఏర్పాటు చేయించవలెను. ఏనాది వారికి చేపలుపట్టే వలలు సబ్సిడీగా యివ్వవలెను. సుగాలీవారికి గొగునార, జనపనార సబ్సిడీగా యివ్వవలెను. ఇందుకుగాను కుటుంబమునకు నూరు రూపాయలు యివ్వవలసివుంటుంది. 62-63 సంవత్సరానికి 200 ఇళ్ళకు, 25 బావులకు, ఒక లక్షా 50 వేలు కేటాయించారు. 63—64లో యిళ్ళకు, బావులకు ఒక లక్ష రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇది తీరనిలోటు. 13,24,368 జనాభా కలిగివుంటే యిళ్ళకు, బావులకు ఒక లక్షయిస్తే 20 జిల్లాలలో ఎంతమందికి ఎంతవస్తుందో, ఎన్ని యిళ్ళకు వస్తుందో, ఎవరికి అభివృద్ధి కలుగుతుందో ఆలోచించాలి. కనీసం మూడు లక్ష లైనా యిళ్ళు కట్టుకోడానికి, బావులకు కేటాయించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాను.

శ్రీ బి. ధర్మభిక్షం (నల్‌గొండ):- అధ్యక్షా, ప్రొహిబిషను శాఖామాత్యులు వారికివున్న ఇతర శాఖలకు సంబంధించిన పద్దులన్నీ కలిపి పెట్టారు. అందువల్ల వివరాలు చెప్పడంలో మాకు కొంత యిబ్బందిగా వున్నది. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ గురించి అందరూ మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించడంవల్ల ఎక్సయిజ్ గురించి, ప్రొహిబిషను గురించి చెప్ప డానికి అవకాశం తక్కువగా వుంది. ప్రొహిబిషను తీసేయడానికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకోక పోయినా ఆంధ్రప్రాంతంలో నీరా సొసైటీలు పెట్టి అధనంగా నాలుగుకోట్ల రూపాయలు సంపాదించుకుంటామని ప్రకటించడం ఒక తెలివిగలపని అని యీ సందర్భంలో చెప్పక తప్పదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి కైంటిమెంటల్ ఫీలింగ్స్ వున్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఒకసారి మద్యనిషేధం చేసినతరువాత మళ్ళా ఎట్లా రద్దుచేయ్యాలి అని వారు అనుమాన పడుతున్నట్లు కనుపిస్తోంది. ఇది చాల తప్పు పద్ధతి. విశ్వనాథంగారు చెప్పినట్లుగా

ప్రొహిబిషను పాలసీనే కంప్లీట్‌గా మార్చవలసిన అవసరం వుందని చెబుతున్నాను. ప్రొహిబిషను రద్దుచేయాలని మేము అంటే అందరు కల్లు, సారాయి త్రాగాలని మా ఉద్దేశమని ఎవరూ అనుకోవలసిన అవసరంలేదు. ఈనాడున్న పరిస్థితులలో ప్రొహిబిషను అమలు పెట్టలేరు. నేడున్న ఆర్థిక సామాజిక పరిస్థితులలో యిది అసంభవం. త్రాగుడు మానండి, త్రాగితే జైలులో పెట్టుతాము, శిక్షిస్తాము అనే బదులు ప్రజలను ఎడ్యుకేట్ చేయడంద్వారా మన ఆశయాన్ని సాధించాలనితప్ప మరొకటి లేదు.

రెండవది మనంచూస్తూనే ఉన్నాము. మద్యపాననిషేధం అమలులోఉన్న ప్రాంతాలలో శాసనోల్లంఘనం బ్రహ్మాండంగా జరగడం అలవాటుగా మారింది అనేది ప్రభుత్వమే అంగీకరిస్తుంది. ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలద్వారా జరుపుతున్న దాడులద్వారా ఇది స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఈపద్ధతిని వదలుకుని ప్రజలను educate చేయడంద్వారా ఈపద్ధు divert చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రజలను జైలులోపెట్టి మద్యపాన నిషేధ చట్టాలు అమలుచేసేబదులు ప్రచారపద్ధతులద్వారా సారాయివల్ల ఈనష్టం ఉంటుందని educate చేయవచ్చును. అదేపద్ధతిని విదేశాలలో అవలంబిస్తున్నట్లు పత్రికలలో చదివే ఉంటారు. జెకోస్లేవేకియాలో ఏపద్ధతిని అవలంభిస్తున్నారో 30-12-62 తేదీనాటి Sunday Standard పత్రికలో ఒక వ్యాసము వచ్చింది. దానిప్రకారం చట్టాలను అమలుచేసి లక్షలు ఖర్చుచేసి కుటుంబాలను చెదరగొట్టడంద్వారా ప్రొహిబిషన్‌ను అమలు చేయలేము; ఆడబ్బును ప్రచారానికి social and cultural activitiesకు ఖర్చుచేస్తే మంచిఫలితం వస్తుందని స్పష్టం అవుతుంది. Fruit Drinks, soft drinks అనే పద్ధతిని అవలంబించి 1961 నుంచి 1965వ సంవత్సరానికి 40% increase సాధించారు. మొన్ననే మా పార్టీ ఆఫీసుపై దుకాణాలు పెట్టారని అమ్ముతున్నారని దాడి జరిగితే firing జరిగితే ప్రాణంకూడా బలిఅయినట్లు వార్తవచ్చింది. ఇది ఎంత విచారకరమైన విషయమో ఆలోచించవలసి ఉన్నది. ప్రభుత్వం నాలుగుకోట్ల ఆదాయానికై జిల్లాకు 100, 150 దుకాణాలు ఇవ్వడంద్వారా సమస్య పరిష్కారంకాదు. నీరా సొసైటీలు ప్రతిగ్రామంలోను ఇవ్వాలి. అందుకు అవసరమైన పథకం వేయాలి. ఆ పథకం వేసినపుడు ఎంతడబ్బు ఖర్చు అవుతుందని చూడవలసిన అవసరం లేదు. దానిని అమలులో పెట్టడానికి పూనుకోవాలని చెప్పదలచాను. ఆదుకాణాలను హరాజు వేస్తారని ప్రకటించారు. హరాజు వేయడమనేది మంచిపనికాదు. ఇదివరకు వలెనే tappers societies కు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఈవృత్తితో సంబంధంలేని వారిని మరొక రకంగా ఈవృత్తిలో ప్రవేశపెట్టడానికి హరాజుపద్ధతి దారితీస్తుందని తప్ప మరొకటికాదు. ప్రభుత్వం సాధ్యమైనంతవరకు "జిల్లాలలోను అప్లికేషన్‌తో నిమిత్తంలేకుండా అన్ని

ప్రధాన కేంద్రాలలోను నీరా దుకాణాలు తెరవడానికి లైసెన్సులు ఇవ్వాలి. మద్య పాన నిషేధం పాలసీని సంపూర్ణంగా వదలిపెట్టడానికి సిద్ధపడాలి. తెలంగాణా సొసైటీల విషయం మాట్లాడుతాను. మంత్రిగారి లెక్కలలో చాలా వివరాలున్నాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలోని ముస్తాజరు విధానాన్ని కంట్రాక్టుపద్ధతినిపోగొట్టి tappers' co-operative societies పెడతామని ప్రకటించారు. 1957–58లో ఇది మొదలు పెడితే 1963లో ఇపుడు మనం ప్రవేశిస్తే 1012 దుకాణాలు సహకారసంఘాలకు allot చేసామని చెప్పారు ఇంకా అయిదువేలకు పైగా దుకాణాలున్నాయి. ఈలెక్క ప్రకారం పోతే వెయ్యిదుకాణాలకు ఆరు సంవత్సరాలు పట్టింది. అయిదువేలు దుకాణాలు ఇవ్వడానికి 30 సంవత్సరాలు పడుతుందన్నమాట. అప్పారావుగారు మంత్రి అయినతరువాత ప్రభుత్వం తాబేలు నడక అనుసరిస్తూ cooperative movement దెబ్బతింటోంది. తెలంగాణా రీజనియల్ కమిటీ ఒక తీర్మానం చేసినది. తెలంగాణా అంతా సహకార సంఘాలు కావాలని తీర్మానం చేశారు. ఉన్న గ్రామాలన్నింటికి సహకార సంఘాలు ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంలో కోరుతున్నాను. Excise arrears విషయం హైదరాబాదు, మెదక్, నల్గొండజిల్లాలలో స్పెషల్ స్టాఫ్‌ను పెట్టి వసూలు చేయగా, 366 లక్షలు రావలసి ఉంటే 299 లక్షలవరకు మిగిలేఉంది. కోటికి పైగా వసూలు చేస్తారేమో. దానికి 20–30 లక్షలవరకైనా ఖర్చు అయివుంటుంది. నేను వివరాలు చూడలేదు. అధ్యక్షా, ఈరకంగా ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి ప్రత్యేకమైన staff పెట్టి వసూలుచేయడంవల్ల ఏగ్రామంలోనైనా పేదవానినుంచి వసూలు చేశారు. మిగతావారు లక్షలు బాకీ ఉన్నవారు. మేము అసలువాళ్ళం కాదని హైకోర్టులో రిట్ వేశారు. పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. పాలసీ నిర్ణయించండి. 1947–48 నుంచి 1951–52 వరకు రజాకారు period లోని అప్పులున్నాయి. దానికి total గా మాఫీ ఇవ్వండి. తరువాత వాటిని పేదవారికి మాఫీలు ఇచ్చి చెల్లించేవారినుంచి వసూలుచేయాలన్న సందర్భాలలో శాసనసభలో ప్రకటించాము. కనిపించిన వారినుంచి వసూలుచేయడంలో పేదవారు harass చేయబడ్డారు. పెద్ద దేశముఖ్‌లు, landlords escape అయినారు. రెండుకోట్ల రూపాయలు వసూలు కావాలంటే వారు ఇవ్వవలసిన డబ్బు అది. ఆవివరాలన్నీ శాసనసభముందు పెడితే బాగుంటుంది. ఎవరెవరు ఎంత బాకీ ఉన్నారో తెలుపక పోవడం భాగాలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. శాంతయ్య (పాలేరు):– అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. మనకు స్వరాజ్యం వచ్చి 15 సంవత్సరాలు మాత్రమే అయినది. కొంత అభివృద్ధిని సాధించు

కున్నాము. మనరాష్ట్రంలో హరిజన, గిరిజన, తదితర వెనుకబడ్డ జాతులకు 821 హాస్టల్సుమాత్రం ఉన్నాయి. ఇంగులో సుమారు 17 వేలమంది బాలబాలికలు విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు వారుమాత్రమే కాకుండా బైటనుంచి వచ్చే బాలబాలికలకు కూడా ప్రభుత్వం స్కాలర్‌షిప్పులు ఇస్తూ వారియొక్క విద్యాభివృద్ధికొరకు ఎంతో తోడ్పడుతున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. కాని ఈహాస్టల్సులో కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. హాస్టలు గ్రాంటు పదినెలలకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. న్యూల్సుతో పాటే హాస్టలును తెరువలేకపోతున్నారు. జూన్‌లో న్యూల్సు తెరిస్తే జూలైలో హాస్టలును తెరుస్తున్నారు. ఈకారణంచేత ఈవిద్యార్థుల తలిదండ్రులు విద్యా విజ్ఞానాలు లేనివారవడంచేత పిల్లలు సకాలంలో బడికి రాక హాస్టలులో వసతులులేక ఎక్కువసంఖ్యలో fail అవుతున్నారు. వారికి దొరికే స్కాలర్‌షిప్పులు సకాలంలో దొరకడంలేదు. న్యూలును వదలిపెట్టి వెళ్ళే సమయంలో స్కాలర్‌షిప్పు వస్తుంది. పుస్తకాలకు డబ్బు, స్కాలర్‌షిప్పులు బైటనుంచి వచ్చే విద్యార్థులకు సకాలంలో లభించడంలేదు. విద్యావిధానంలో హరిజనులు ముందుకు రావాలంటే రాజధానిలో ఉండే షెడ్యూల్డుకులాల హాస్టల్సులో ఇంజనీరింగు మెడిసను చదివే విద్యార్థులకు వసతులు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. అయిదారు సంవత్సరాలనుంచి హైదరాబాదుకు వస్తూచూస్తూఉన్నాను. ఎప్పుడుచూసినా 50 మందికంటె ఒక పిల్లవాడుకూడా ఎక్కువ లేదు. ఎక్కువసీట్లు లేనికారణంచేత బయటిప్రాంతంనుంచివచ్చి ఉన్నతవిద్యను అభ్యసించలేక వెనక్కుతిరిగి పోవడం జరుగుతున్నది. అట్టి విద్యార్థులకు మెడిసనుకి సంబంధించిన పుస్తకాలుగాని ఇంజనీరింగుకి సంబంధించిన పుస్తకాలుగాని లైబ్రరీలో ఏర్పాటు చేస్తే చక్కగా చదువుకొని వారుకూడా మంచి డాక్టర్లుగా ఇంజనీర్లుగా తయారై మంచి సౌకర్యాలుపొందే అవకాశాలున్నాయి. కనుక ఇట్లాంటి సౌకర్యాలు కలిగించుటకుగాను ఈ సంవత్సరంనుంచి అయినా రాజధానిలో సుమారు వందమందిని తయారు చేయడానికి అయినా హాస్టలు వసతులు కలిగించడానికి ప్రభుత్వం తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. తెలంగాణాలో కొంతమంది పేర్లు షెడ్యూలు జాతులలోలేవు. లంబాడీలు, సుగాలీలు, ఎరుకలు, ఏనాదులును షెడ్యూల్డు జాతులలో చేర్చుకోనందున తెలంగాణాప్రాంతంలో ఇబ్బందులున్నాయి. వరంగల్లుజిల్లాలో ఒక లంబాడీహాస్టలులో 50 మంది విద్యార్థులుంటే 15 మందికి కూడా స్కాలర్‌షిప్పులు దొరకడంలేదు. వారు షెడ్యూల్డు జాతులలో లేని కారణంచేత ఇబ్బందిపడ్డారు. ఖమ్మంజిల్లాలో లంబాడీ బాలిక మెడిసను చదువుతున్న ఆమెకు ఇలాంటి స్కాలర్‌షిప్పు దొరకాలంటే కష్టం. ఆమె కష్టపడి ఫస్టుమార్కు తెచ్చుకున్నందువల్ల మెరిట్ స్కాలర్‌షిప్పుమాత్రం దొరుకుతున్నది. గాని బీదతనంకు సంబంధించినది దొరకలేదు. అందుచేత వారిని షెడ్యూల్డు

జాతులలో చేర్చాలి. వెనుకబడిన తరగతులవారికి పిల్లలకు హాస్టలువసతులు. స్కాలర్ షిప్పులు, పుస్తకాలు, పరీక్షఫీజు ప్రభుత్వం యిచ్చి తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. తెలంగాణాలోను ఆంధ్రలోను నాలుగేసి జైల్బలు జిల్లాలున్నవి. తెలంగాణాలోఉండే జైల్బలు ఏరియాలో మాత్రం ఖర్చుకావడంలేదు. పోయిన డివిజనల్ కమిటీలో నేను కొన్ని లెక్కలు తెలుసుకున్నాను. 1960-61 సంవత్సరంలో 50 లక్షలు మొత్తం శాంక్షను ఉన్నది. ఆంధ్రప్రాంతంలో నాలుగుజిల్లాలకు 33 లక్షలు ఖర్చయితే తెలంగాణాలో 2 లక్షలు మాత్రమే జైల్బలుకి ఖర్చయినది. తెలంగాణాప్రాంతంలో ఉన్న జైల్బలు ఏరియాని ఏజన్సీ ఏరియాగా గుర్తించని కారణంగా అవకతవకలు జరుగుతున్నయని భావిస్తున్నాది. ఆంధ్రఏజన్సీ ప్రాంతంలో జరుగుతున్నట్లు తెలంగాణాలో కూడా colonization, రోడ్సు మొదలగు సౌకర్యాలు లభింపజేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అయితే అవాంతర పరిస్థితులవల్ల సాంఘిక సంక్షేమానికి డబ్బు తగ్గించడం సబబుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. మన ప్రణాళికలో 305 కోట్ల రూపాయలున్నవి. దానిలో 18% చొప్పున సాంఘిక సంక్షేమానికి ఖర్చుపెడితే అయిదు సంవత్సరాలలో అదనంగా 60 కోట్లు సాంఘికసంక్షేమానికి ఖర్చుపెట్టాలి. చైనా దురాక్రమణనుగాని అత్యవసర పరిస్థితులనుగాని ఎదుర్కొనాలంటే హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన జాతులను ముందుకు తెస్తేనే దేశాన్ని ముందుకి తీసుకొని పోగలుగుతాం. ప్రతిసంవత్సరం 12 కోట్ల రూపాయలు వరకు డిపార్ట్‌మెంటుమీద ఖర్చుచేసి ఆదిమ జాతుల, హరిజన, గిరిజనుల పురోభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వము దృష్టికి తెస్తూ తమకు నా హృదయపూర్వక నమస్కారాలతో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) : అధ్యక్షా, ఎక్సయిజు, సోషలు వెల్ఫేరు డిపార్ట్‌మెంటు, రెండూ కలుపుతూ చర్చకువచ్చినందువల్ల బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో చేసిన నిర్ణయం కాబట్టి ఇప్పుడు చెప్పేది ఏమీలేదు. కాలవ్యవధి లోపంవల్ల చెప్పవలసిన చాలా సమస్యలు చెప్పడానికి అవకాశంలేకుండా పోతున్నది. ప్రొహిబిషను సంబంధించినంతవరకు మన ప్రభుత్వంయొక్క పాలసీ అత్మవంచనకరమైన పాలసీ అని చెప్పకతప్పదు. అంగీకరిస్తున్నారు అందరూ. అంగీకరించడమే కాదు, సంతకాలుపెట్టి కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు, ఇదంతా విఫలం అయిపోయింది, నిరుపయోగం అయింది, రద్దుచేయండని చెప్పినమాట చెల్లకపోతే ఇది ప్రజాస్వామ్యమని భావించడం అంతకంటె తెలివితక్కువ మరొకటి ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరో కేంద్రంలో ఒకరిద్దరు పెద్దమనుష్యులు పనికిరాదు, మేముచెప్పినట్లు 'సలామాలేకుం, అనే good boys లాగ behave చేస్తున్న శాసనసభక్రింద మార్చడం ప్రజాస్వామ్య

ధర్మానికి సూత్రానికి చాల ప్రమాదకరమని విరుద్ధమని మరొకసారి తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. చేతకానిపని చేతకాదని చెప్పుకోవడంలో గౌరవం ఉంది. సభ్యత ఉంది. చేతకాదు పోతేపోనీ మేము అదే అన్నాం కనుక చేస్తున్నాం అంటే అది మూఢుల లక్షణమో, మొండిలక్షణమో తమరే ఆలోచించాలి. నేను దానినిగురించి ఎక్కువగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఇప్పుడు tappersకి పాపం, 420 సొసైటీలు ఉన్నాయి. ఆంధ్రదేశంలో tappersకి పునర్‌వృత్తులు కల్పిస్తామన్నారు. చాలా సొసైటీలు సక్రమంగా ప్రవర్తించలేదని tappersను ఉద్ధరిసామని ఆక్ష నువేసిఎవరైనా అభిమానస్థులకు ఆదాయం కల్పించడానికి వేస్తున్న ఆక్ష నా, ఆ tappers కోసం వేస్తున్న ఆక్ష నా అని ఆత్మ పరీక్ష చేసుకోవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని నేను వినయపూర్వకంగా కోరుతున్నాను. నిజంగా tappers మీద అభిమానం ఉంటే tappersకి సరాసరి లైసెన్సు యివ్వండి. Middle-men అక్కరలేదనుకున్నప్పుడు సొసైటీలో అన్యాయం జరుగుతున్నదంటే సొసైటీని రద్దుచేసే అధికారం ఉంది. వారు ఎందుకు విచారణ చేయరు ? ఈరోజు మార్కెటింగు సొసైటీలను క్రెడిట్ సొసైటీలను కో-ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకు మీద వస్తున్న పిర్యాదులను ఏవిధముగా పరిశీలనచేస్తున్నారో ఎట్లా చర్యలు తీసుకుంటున్నారో అందరికీ తెలిసిన నగ్నసత్యం. ఆటువంటి సందర్భంలో లేపర్సు కో-ఆపరేటివు సొసైటీలలో ఎవరో పదిమంది డైరక్టర్లు లాభాలు సంపాదించుకుంటున్నారు, గొప్పవారు అయిపోతున్నారు, చెప్పినమాట వినకుండా పోతున్నారనే నెపంతో వ్యవహారం చేయడం ఏ ప్రజాస్వామ్య సైతిక ప్రభుత్వానికి సరియైన ధర్మంకాదని అది పునరాలోచన చేయవలసిన అవసరముందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆక్ష ను వేస్తారు. సొసైటీలనుకూడా ఆక్ష నుకి రమ్మంటారు. గీతపనివారలను ఆర్థికంగా సాంఘికంగా, బానిసత్వంలో పెట్టి నలగగొట్టడానికి, త్రొక్కిపెట్టడానికి దురుద్దేశ్యముతో చేయలేదని అనుకోడానికి అవకాశంలేదు. దీనిలో నిగూఢమయిన రాజకీయ దురుద్దేశ్యము ఇమిడి ఉందని చెప్పడానికి ఏలాంటి సందేహమూలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. పునరాలోచనచేసి నీరాదుకాణాలను వేలంవేయడంకంటే డిపార్టుమెంటుద్వారా సరాసరిగా tappersకి లైసెన్సుయిచ్చి వారు నిర్ణయించిన కొట్ల డగ్గర అమ్మించడానికి ఏర్పాటుచేస్తే కొట్టు పన్ను, చెట్టు పన్ను, నంబరు వేయడానికి ఒక పన్ను ఇవన్నీ తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది గాని కాంట్రాక్టర్సును పెట్టి నందువల్ల ఫీజు యివ్వాలి, గవర్న్‌మెంటు ఫీజు ఇవ్వాలి, తోట ఆసామీకి ఒక ఫీజు ఇవ్వాలి మరియాదలకోసం యధావిధిగా సాగిపోవలసినదే

నీరా దుకాణాలను వేలము వేస్తాను ఒక కోటి రూపాయలు రావాలని అంటున్నారు. నీరాదుకాణము అని పేరుకు కొన్ని conditions పెడుతున్నారు. కాగితము

మీద పెట్టాము. దానిని గురించి పట్టింపు చేస్తామా. పట్టింపుచేయములే అని అంటే అది ఆత్మవంచన అవుతుంది. అదిసరియైన మార్గముకాదు. విఫలమయినదనుకొన్నపుడు విరమించుకొనడము మంచిది. వికృతరూపములో వ్యవహారముచేయడము సబబుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణాలో excise arrears గురించి జరిగిన యదార్థ పరిస్థితులు ధర్మభిక్షంగారు చెప్పారు. Special staff ని వేసి కోటిరూపాయలు వసూలు చేశారు అంటే సామాన్యరైతుల ఇళ్ళమీద దాడి జరిపించి తిండికి దాచుకొన్న గింజలను జప్తు చేసి డబ్బువసూలుచేశారు. వేలాది రూపాయలు బకాయీలను పట్టుకొనడము చేతకాదు అని నిన్ననో మొన్ననో ముఖ్యమంత్రిగారు శలవుయిచ్చారు. దరిద్రులను ఏడిపించడానికి కాంగ్రెస్, సోషలిస్టు ప్రభుత్వానికి చేతనవుతుంది. అంతకంటె అక్రమము అన్యాయము మరొకటి లేదని చెప్పవలసివుంటుంది. ప్రతి case merit మీద విచారించకండి. Cheating చేస్తే case పెట్టండి. ఫలానా వ్యక్తి కంట్రాక్టుచేసి రు. 10ల ఆస్థికి 1 లక్ష రూపాయల ఆస్థిఅని సర్టిఫికెట్ తెచ్చాడు అని, మోసము చేశాడని కేసు పెట్టాలిగాని అమాయకులను పీడించి దోపిడిచేసుకొనడము దొరతనముకాదు. దుర్మార్గమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. పునఃపరిశీలించుకోవలసిన అవసరమువుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్-ఫేర్ డిపార్టుమెంటుగురించి మాట్లాడాలంటే సోషలా వెల్-ఫేరా ఏమి అనాలో తెలియదు కాని, కొన్ని లెక్కలు తమదృష్టికి తెస్తాను. Concession to backward classes 1961–62 లో రు. 36,17,359/– లు కేటాయిస్తే 1963–64 లో 34 లక్షల చిల్లర కేటాయించారు. 2 లక్షల progress వచ్చింది. 3 వ ప్లాను వచ్చేటప్పటికి అందరూ బాగుపడ్డారు. Progress ఏమంటే 1963–64 లో allotment ని తక్కువచేయడమన్నమాట. ఇది ఎక్కడి సోషల్ వెల్-ఫేర్. కంతశోష పెట్టుకొని చేస్తున్న కృత్రిమమయిన కపటనాటకమా అని అడుగుతున్నాను. వారు చేయదలచుకొంటే స్పష్టముగా చేయమనండి. వారికి ఇష్టము లేకపోతే రద్దుచేయమనండి. సవతితల్లిప్రేమ చూపించి కపటనాటక మాడడము సరియైన మార్గముకాదు. Amelioration of backward classes అనిచెప్పి 1961–62 లో రు. 7,11,892/- వుంది. 1963–64 లో రు. 6,16,000/- లకి తగ్గిపోయినది. తమరే ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. Schemes in 3rd plan అని చెప్పి 1961–62 లో 7 లక్షల 92 వేలు వుంటే 1963–64 లో 3 లక్షల 74 వేలకు తగ్గిపోయినది. కేంద్రప్రభుత్వము ఈమధ్య సోషల్ వెల్-ఫేర్ మీద ఒక సోషలిజం ప్రారంభించినది. Economic basis ప్రకారము backwardness ని నిర్ణయించాలని ఆన్నారు. Art. 15 clause (4) ను రద్దు చేయకుండా చెప్పడము దుర్మార్గముకాదా అవునా అనేది పరిశీలించాలి. Social and educational backwardness will

be the primary consideration to define backward class అని Art. 15 (4) కి amendment తెచ్చి నిర్ణయించిన తరువాత ఈరోజున కాకాకలేల్కర్ రిపోర్టును 7 సంవత్సరాలవరకు బుట్టలోపెట్టి–తగుదునమ్మా అని economic basis ను బట్టి backward classes నిర్ణయించడం రాష్ట్రపరిభుత్వాలకు ఆదేశాలు పంపడం జరిగింది. కేరళ ప్రభుత్వము దానిని అనుసరిస్తుందని ముఖ్యమంత్రి అన్నట్లు పత్రికలలో వచ్చినది. మన ప్రభుత్వము reservation principle ఉంది honour చేస్తున్నాము అని అంటూనే merit ఎక్కడయినా effect అయితే re-consider చేయండి అని మెమోలు పంపించి ఒకచేతితో ఇస్తున్నాను అని చెబుతూ రెండవ చేతితో లాక్కొంటూ కృత్రిమమయిన కపటనాటకము ఆడవలసిన అగత్యము ఎందుకువచ్చింది ? కేంద్రప్రభుత్వము చెప్పినది నమ్మితే తీసిపారేయండి. ఆత్మవిశ్వాసము, నీతి, నిజాయితీ ఉంటే చేసినపని నిక్కచ్చిగా, నిర్మొహమాటముగా చెప్పి చేయండి. ఉన్నదని చెప్పడము నాటకను ఆడడముకాదా ? ఇది ప్రజాస్వామిక మూలాలకు ద్రోహము అవుతుంది. హృదయముమీద చెయ్యివేసుకొని ఆలోచించమనండి. "లచ్చన్నగారు exaggerate చేసి చెబుతున్నారు. కాపులపేరుతో రెడ్లు వేయడము అబద్దము" అని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు general discussionలో సమాధానము చెపుతూ అన్నారు. విచారణ చేయండని చెప్పాను. తిరుపతి కాలేజిలో నెల్లూరు రెడ్లు కాపులు అనే పేరుతో ఎన్ని స్థానాలు సంపాదించారో విచారణ చేయించమని కోరుతున్నాను. సర్వీసుకమీషనుకు 8 అప్లికేషన్సు వస్తే రెడ్లనుకూడ కాపులుగా treat చేయమనా గవర్న్మెంటు intention అని సర్వీసు కమీషను ఇచ్చిన reference కి ఈరోజువరకు ప్రభుత్వము సమాధానము ఇవ్వరు. ఎందుకు ఈ కపటనాటకము ఆడాలని అడుగుతున్నాను. ఇది ఆత్మవంచన కాదా ? Backward class list లో అందరినీ పెట్టండి. Articles 340, 15, 325, 245 ప్రకారము assurances ఇచ్చి ఈరోజున backward class అని చెప్పడము తప్పు. అది కులతత్వము అని చెప్పడము న్యాయమయిన మాట కాదని మనవిచేస్తూ ఒక విషయము తమదృష్టికి తెస్తున్నాను. తరతరాలనుంచి చదువు సంధ్యలులేక బట్టలు మోసుకొని, మూటలుమోసుకొని, కర్రలు కొట్టుకొని, సాంఘికముగా వెనుకపడి నిర్లక్ష్యించబడి త్రొక్కివేయబడిన కుర్రవాడిని merit మీద compete చేయమనడము శాశ్వతముగా బానిసత్వములో పడివుండండని చెప్పడము కాదా. గుండెమీద చెయ్యివేసుకొని ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. Fail అయినవారికి scholarships ఇవ్వండని చెప్పడములేదు. Merit వుండి, poverty certificate ఉండి 100 మంది eligible అయి దరఖాస్తు పెడితే నలుగురికి scholarships ఇవ్వడానికి ఇంత రాద్ధాంత సిద్ధాంతము చేస్తున్నారు. వారితాతగారి సొత్తు

లాగ, వారి అబ్బగారి రాజ్యములాగ. ఇది ధర్మముకాదు అని నామనవి. కాలము ఎప్పుడూ ఒకరీతిగా ఉండిపోదు. కాలము తారుమారుకాక మానదు. కాలము వచ్చి నపుడు తగిన ప్రతీకారం పొందవలసివస్తుంది. అటువంటిదానికి సాధారణ ప్రజలను రెచ్చగొట్టవద్దు అని మనవిచేస్తు న్నాను. వారు చేయదలచుకొన్న ది ఏదో నిజాయితీగా నీతిగా, చెప్పినమాటమీద నిలబడి చేయమనండి. లేకపో తే ఇష్టములేదని చెప్పమనండి అని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:—తమరు emotional గా మాట్లాడకూడదని నా విజ్ఞప్తి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఏదయినా అనకూడని పొరపాటు మాట వుంటే క్షమించండి.

శ్రీ జి. బసప్ప (మడూరు) :- అధ్యక్షా, Social Welfare మరియు Excise Demandను బలపరుస్తున్నాను. హరిజనుల డిమాండుచూసి సంతోషము పొందాలా, విచారము తెల్పాలా అని రెండు అంశాలున్నవి. హరిజనుల విద్యా, వైద్య, నిటి సరఫరా ఇళ్ళ స్థలాల సౌకర్యాల విషయములో అత్యవసర పరిస్థితులదృష్ట్యా డబ్బు తక్కువ కేటాయించబడినదని మంత్రిగారు వారి noteలో చెప్పారు. అది సంతోషకరమయిన విషయమే. చైనాదాడి ఎదుర్కొవలసిన సంఘటన గురించి డబ్బుతక్కువ చేశాము అని వారి noteలో వున్నందుకు సంతోషము. ఆ కొద్ది మాత్రమే ఎందుకు తగ్గించారో నాకు విచారముగా వుంది. దేశము బాగా వున్నపుడే ప్రజల మేలు కోసము ఏపని అయినా చేసుకొనే అవకాశము వుంటుంది. కాబట్టి ఈ డిమాండు కొరకు వున్న మొ త్తము డబ్బు అంతా అత్యవసర పరిస్థితులదృష్ట్యా దానికొరకు utilise చేస్తే ఎంతో హర్షించేవాణ్ణి.

వీనీకి 21 లక్షలు పై చిల్లర తగ్గించటం చాలా విచారకరమైన విషయమని భావిస్తు న్నాను. ఆర్థికమంత్రిగారి బడ్జెటు ప్రసంగంచూస్తే ఏ డిమాండు చూసినకూడ కొద్దో గొప్పో గత సంవత్సరంకన్నా ఈ సంవత్సరం అధికంగా కేటాయించినట్లు కన్పిస్తున్నది. అయితే ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో ఎక్కడా కూడా హరిజన సంక్షేమం గురించి ఒక్కశబ్దంకూడా వాడినట్లు నాకు కన్పించలేదు. అది విచారకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. యుగ యుగముల నుండి వున్న అంటరానిన్ని తనాన్ని లేకుండా చేయాలని వెనుకబడిన కులాలను ఉద్ధరించాలని కాన్స్టిట్యూషన్‌లో ఒక ప్రొవిజన్ ఏర్పాటు చేసుకొన్నందువల్లనే ఈనాడు దీనికి ఇంత ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసి వచ్చిందని

ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. సత్య హరిశ్చంద్రుని కాలంనుండి, బసవేశ్వరుని కాలంనుండి అంటరానితనాన్ని దూరం చేయటానికే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ విషయాన్నే కలియుగంలో మహాత్మాగాంధిగారు గ్రహించి రాజ్యాంగంలో ప్రత్యేకంగా వీరికి అవకాశం కలుగచేసి పది సంవత్సరాల గడువు పెట్టారు. ఆ పది సంవత్సరాలలో మొత్తం హరిజనులయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి, సామాజిక పరిస్థితి, సాంఘిక పరిస్థితి వీటన్నింటిని సవర్ణులతో పాటుగా సమానం చేయాలని అనుకొని ఆ పది సంవత్సరాలను ఆ విధంగా గడిపారు. ఆ పది సంవత్సరాలు సరిపోలేదని మరో పది సంవత్సరాలు పొడిగించారు, అందుకు సంతోషం. అయినా ఈ పది సంవత్సరాలలో హరిజనులయొక్క, ఆర్థిక, సామాజిక, సాంఘిక పరిస్థితులను ఉద్ధరించలేదని చెప్పకతప్పదు. మినిష్టరుగారు ఇచ్చిన నోట్‌లో మిడ్డే మీల్స్ కొరకు రోజుకు సదహారు నయాపైసలు చొప్పున ప్రతి విద్యార్థికి కేటాయించినట్లు వుంది. పదహారు నయాపైసలకు చిన్న గ్రామంలోకూడా మూడు కిళ్ళీల కంటె ఎక్కువరావు. ఆ మూడు కిళ్ళీలతో తృప్తిపడి ఆ విద్యార్థి ఎట్లా చదవగలడో ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసివుంది. గత సంవత్సరం ఈ డిమాండుపై మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు అంటరాన్ని తనాన్ని దూరం చేయటానికి హాస్టల్స్‌లో పది పర్సంటు సవర్ణులను చేర్పించటానికి ఆలోచిస్తామని చెప్పారు. అది సంతోషకరమైన విషయం. కాని ఈనాడు మంత్రిగారిచ్చిన నోట్‌లో రెండు చీలికలుచేసి హరిజనుల లిస్టులో నాలుగు కులాలను మాల, మాదిగ, మోచిఛమార్, పాకీవారని పెట్టారు. మాలవారికి ఇంత డబ్బు, మాలవారికి ఇన్ని ఇండ్లు అని, మాదిగ వారికి ఇన్ని ఇండ్లని, మాదిగవారికి ఇంత డబ్బని అలా ప్రత్యేకంగా కేటాయించటం గత పది సంవత్సరాలలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. అందువల్ల ప్లాన్ సామూహికంగా నడిచేటట్లు కన్పించటంలేదు. బ్లాక్ లెవల్‌లో ఆఫ్కారీ ఖాతాలు తెలంగాణాలో గ్రూపుల వారికి హక్కురాజు. అలాగ్రూపు రూపంలో తీసుకోవటంవల్ల టూపర్స్‌కు దొరికే అవకాశంలేదని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి, నిజంగా టూపర్స్‌కు సహాయం చేయాలనేదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశమయితే ఆయా గ్రామాలలో వున్న చెట్లను విడదీసి అక్కడవుండే టూపర్స్‌కు సాసైటీఫారమ్ చేసి వారికి ఇవ్వాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఉప్పల మలుసూర్ (నూర్యాపేట):— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండులో గత సంవత్సరం కంటె ఈ సంవత్సరం ఈ పద్దుకు తక్కువ కేటాయించినట్లు కన్పిస్తున్నది. గతంలో 340 లక్షలు అయితే ఈ సంవత్సరం 333 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇలా తగ్గింపుకు కారణం అత్యవసర పరిస్థితి అని చెప్పడం జరిగింది. అత్యవసర పరిస్థితి హరిజనుల మీదనే కేంద్రీకరింప బడిందా అత్యవసర పరిస్థితి

వీరి కొరకే వచ్చిందా అని అనిపిస్తున్నది. లేక తరతరాల నుండి వెనకబడివున్న ఆ కులాల వారు స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత ఈ 15 సంవత్సరాలలో అభివృద్ధి చెందారని, బాగు పడ్డారని, విద్యావంతులయ్యారని, వారికి ఉద్యోగాలు దొరికాయని ఇక వారి అవసరాలన్నీ తీరిపోయాయని, ఇక చేయవలసింది ఏమిలేదనే ఉద్దేశంతో తగ్గించారేమోనాకు అర్థం కావటంలేదు. వీరిలో చాలామంది వ్యవసాయ కూలీలుగా జీవించేవారే. వారు కష్టపడే పనికిమాకు ఇంతడబ్బు కావాలి అని అవకాశం వారికి లేకుండా వుంది. వారి కొరకు చేసిన కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అమలు జరిపి వారికి జీవనోపాధి కల్పించటానికి ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేయటం వారు పడుతున్న కష్టాలకు ప్రతిఫలం రాకుండా వుంది. వారు సమాజంలో చాల వెనుకబడ్డవారని అన్ని పార్టీల వారు అంగీకరించిన విషయం. దీనినిఅమలు పరచడంలో ప్రభుత్వం విఫలమై పోయింది. అదేవిధంగా బంజరు భూముల విషయం ఉన్నది. కూలీలు ఎట్లాగు రైతులమీద ఆధారపడి తెచ్చుకొంటారు కాబట్టి, ఈఅడవులలో ఉన్న బంజరు భూములలోనైన నేద్యం చేసుకొంటే మానెడు వస్తుంది కదా, ఈ భూములు ఎవరిసొమ్ముకాదు. ఎవరి ఆధీనంలో లేవు, కనీసం వీటిలో నైనా నేద్యం చేసుకొంటే కొద్దో గొప్పో వస్తుంది. కనీసం నేను కూలిచేసుకొని బ్రతికినా, ఇందులో వచ్చినటువంటి పంటతోటి ఆదాయంతోటి, నావల్లకాదు అనివదలుకొంటాడు అని దాంట్లో నేద్యం చేసుకొంటూ ఉంటే వారికి penalties వేస్తున్నారు. ఆ penalties కట్టలేక వారు తాము చేసేటటువంటి కూలి నుంచి తెచ్చి కట్టవలసిన పరిస్థితి ఈనాడు ఉంటున్నది. ఏదో ఈనాడు వారు బ్రతకలేక ఆ భూములలో కంటో సెంటో చేసుకొంటే, దానికి ప్రభుత్వము విధిస్తున్న పన్నులు చెల్లించలేక కూలి నుంచి దానిని కట్టుకొని ఉపవాసం ఉండేటటువంటి పరిస్థితి గ్రామాలలో ఉన్నది. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. తరువాత, ఈ బంజరు భూములకు పట్టాలు ఇచ్చేదిలేదని చెప్పారు. దానితోవాటు, ఇప్పుడు చేసుకొంటున్నటువంటి ఈ బంజరు భూములకు penalties కూడా విధించడం, అదనపు శిస్తుకూడా వేయడం జరుగుతున్నది. కనీసం కొన్నిరోజుల వరకు ఇది జీవనాధారంగా బ్రతకండని, అది ఎవరికో పట్టా ఇచ్చిననాడు మాత్రం అధికారి స్వంతం అయిపోతుంది. అంతవరకు అయినా దీంట్లో చేసుకొంటూ బ్రతకండని చెప్పవలసినది. అవి కూడా ప్రభుత్వము చేయలేదు. కనీసం తినడానికి తిండి, కట్టుకోడానికి ఇల్లు, ఈ మూడు ఉంటే సరిపోతుంది. విద్య తరువాత సంగతి. ఆ సమస్య లే నేలేదు. పోనీ, ఇంటి జాగాలు ఇప్పించండయ్యా అంటే అదికూడా చేయడంలేదు. నేను M.L.A అయినప్పటినుంచి, 1952 నుంచి, 90 దరఖాస్తులు తహశిల్దారుకు వెడితే, 24 పరిష్కారమైనాయి. ఆ 24లో, 1,2 పరిష్కారం అయి మరల తిరిగి పోయినాయి. వాటి విషయంలో మంత్రులు stay orders ఇచ్చారు. ఉదాహరణకు మూడు సంవత్స

రాల క్రిందట హుస్సేనబాదు గ్రామంలో, గజెట్ నోటిపికేషన్ కూడా అయిపోయి, ఆ భూమిని acquire చేసి దానిని హరిజనులకు hand over చేశామని కలెక్టరు declare చేసి, తహశీల్దారునుంచి ఆ పంచాయితీ అధ్యక్షునికి, ఆ హరిజనులుఅక్కడ ఇళ్లు కట్టుకోడానికి అనుమతి ఇవ్వండని వ్రాయబడింది, ఇందంతా జరిగిన తరువాత, అక్కడ local గా ఉన్నటువంటి భూకామందులు ఇక్కడ మంత్రిగారి వద్దకు ఆ విషయం తీసుకొనివచ్చి హరిజనులకు hand over చేయాలని declare చేసినటువంటిదానిని stay orders ఇప్పించి దానిమీద గుడిసెలు వేయకుండా చేసిన పరిస్థితి ఉన్నది. అదే విధంగా తుమ్మల వెనుబాడు గ్రామంలో గ్రామ పంచాయితీ agree అయింది. Health Inspector approval అయింది, ఆ భూమి బాగా ఉంటుందని, భూకామందుకూడా ఇస్తానని తయారుగా ఉన్నాడు. అటువంటి దానిని తీసుకొని ఆరైతులకు ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వము సిద్ధంగా లేదు. కొన్ని సందర్భాలలో ఈ భూమి ఇస్తామని, ఎన్నికల కొరకు ఆ మాట చెప్పి ఆ విధంగా తమ కార్యాన్ని సాధించుకోవడం జరుగుతుంది. సూర్యాపేట మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగేటప్పుడు, సంజీవయ్యగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ఆ భూమిని acquire చేయకుండానే ఆ భూమి ఎవరిదో తెలియకుండానే, అక్కడ హరిజనులకు కాలనీ కట్టిస్తామని పునాదివేశారు. ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాలైంది. కాని ఇప్పటికైనా ఆ భూమిని acquire చేసినారా అంటే లేనేలేదు. ఆమాటేలేదు. అది recordలో ఉన్నదా అని ప్రశ్నవేస్తే, దానికి answer లేదు. అసలు ఆ సమస్యలేదు. ఈ విధంగా ఇటువంటి వాగ్దానాలు చేయడం జరిగిపోతున్నది. ఆ విధంగానే Scholarships విషయంలో చెప్పవలసినప్పుడు లక్షలకొలది డబ్బు కేటాయిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. కాని అది directగా పిల్లలకు అందడంలేదు. మధ్యలోనే పోతున్నది. నేను మొన్న జిల్లా పరిషత్తు Standing Committeeలో చూచినప్పుడు, ఒక పెద్ద కట్ట అట్లాగే పడియున్నది. అది ఏమిటి అని అడిగితే, పనికిరాని applications వారు పంపించినారని అవి సక్రమంగా పూర్తిచేయలేదని, Gazetted Officer సంతకము లేదని, అందువల్ల వాటిని cancel చేశారని, కొద్దిమాత్రమే వారు అంగీకరించారని తెలిసింది. ఆ విధంగా కాకుండా గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి ఉపాధ్యాయులకు గాని, హరిజనులకుగాని, ఇదో మీరు ఈవిధంగా సక్రమంగా దరఖాస్తులు పెట్టుకోండి, సక్రమంగా పెట్టుకొన్నట్లయితే మీకు scholarships ఇస్తాము లేకపోతేలేదు అని ప్రచారము చేయడంగాని, లేక ఒక G.O. పంపడంగాని జరిగితే, ఆ అవకాశాన్ని వారు ఉపయోగించుకోటానికి వీలుగా ఉంటుంది. ఇప్పుడు లక్షలకొలది డబ్బు కేటాయిస్తున్నాము, scholarships ఇస్తున్నాము అని చెప్పడమేగాని అవి వారికి అందుతున్నాయా, లేదా అని చూడకపోవడం, వాటిని ఈవిధంగా

తిరగదోడడం జరుగుతున్నది. అంతేకాకుండా పిచ్చుకమీద బ్రహ్మాస్త్రం అన్నట్లు, ఈ అవాంతర పరిస్థితి వారికే వచ్చినట్లు, demand యొక్క allotment ను తక్కువ చేశారు. మరి జమీందార్ల పద్దును అత్యవసరపరిస్థితులలో ఎందుకు ఎక్కువ చేయవలసి వచ్చిందో, అది గతములో 101 ఉంటే, ఇప్పుడు 142 దాకా పెంచారు. అదే విధంగా మంత్రులు రాజ్యాధిపతులు దరికి ఈ ఆత్యవసర పరిస్థితులు ఎందుకు రాలేదు ? గతములో ఆ డిమాండుమీద 189 ఉంటే, ఈ సంవత్సరం 215 కు ఎందుకు ఎక్కువ చేయవలసివచ్చింది ? వాటికి అత్యవసరపరిస్థితులు లేవా ? ఇటు అభివృద్ధి కాకుంటే, అటు అత్యవసరపరిస్థితులు వస్తే అణగద్రొక్కడమే ఈ ప్రభుత్వముయొక్క ఉద్దేశమాశి చేస్తామని చెప్పడం, demand లో తక్కువ కేటాయించడం, అవసరమైనవి చేయక పోవడం జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రాములు (చొప్పదండి): అధ్యక్షా, నేడు సాంఘిక సంక్షేమ, Excise పద్దులపైన కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. 1958-59 లో స్వర్గీయ కళా వెంకట రావుగారు అబ్కారీ శాఖామాత్యులుగా ఉన్నప్పుడు తెలంగాణాలో ప్రప్రథమంగా గీత పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు ఇవ్వాలని సంజీవరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకోబడింది. అప్పటినుంచి నేటివరకు కూడా గ్రామ సహకారసంఘాలు దాదాపు 1480 వరకు తెలంగాణాలో చాలా సక్రమంగా నడుస్తూ చాలా విజయవంతంగా ముందుకు పోతున్నది. దానితోపాటు ఇప్పుడు ఈ గ్రూపు సంఘాలు తెలంగాణాప్రాంతంలో ఏవైతే ఉన్నాయో ఇవి సహకార సంఘాలకు ఇచ్చి కొన్ని రాజకీయకారణాలవల్ల వాటిని ప్రభుత్వము ఆపివెట్టింది. అవి అట్లాగే ఉండిపోయినాయి. ఇప్పుడు ఈ గ్రూపు సంఘాల పేరిట పెద్దపెద్ద contracts అధికలాభాలు ఆర్జించడంకొరకు దానిని తీసుకొని, బీద tappers కు వారి లక్షల రూపాయలు లాభము తీసుకొని వారికి కాలుకు ఇస్తున్నారు. దానివల్ల చాలా ఉపద్రవం ఉన్నది. కనుక ఈ గ్రూపు సంఘాలను వేరుగామార్చి గ్రామ సహకార సంఘాలకు ఇవ్వాలని అబ్కారీ శాఖామాత్యులతో, ముఖ్యమంత్రిగారితో, ఆర్థిక మంత్రిగారికి మెమొరాండంద్వారా అర్పించడం జరిగింది. అయితే ఈ గ్రూపు సంఘాలలో పెద్దపెద్ద contractors, ధనవంతులు తీసుకోవడంవలన, ఎన్నోకష్టాలు సంభవిస్తున్నాయి. కరీంనగర్ జిల్లాలో నాకు తెలిపినంతవరకు ఉదాహరణగా ఒకటి చెబుతున్నాను. హైదరాబాదు contractor ఇక్కడ మామ్‌లా తీసుకొని, మెట్టుపల్లి తాలూకానుంచి, సిరిసిల్లా తాలూకానుంచి, జమీరా తాలూకానుంచి చెట్లు allot చేయించుకొంటారు. హైదరాబాదులో లైసెన్సు పొందినవానికి ఇక్కడ చెట్లు ఉండవు. అయితే, ఒక్కొక్క గ్రూపు కంట్రాక్టరుకు ఒక్కొక్క జిల్లాలో కొన్ని లక్షలకొలది రాసులు ఉంటాయి. దీనివల్ల చిన్న

contractors చెట్లు తీసుకోవడం కష్టమైపోతుంది. దానివలన గ్రామసంఘాలలో పనిచేసే tappers ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. కనుక గ్రూపు సంఘాలను విడదీసి వేరువేరుగా గ్రామవారీగా వేలము పద్ధతిమీద ఇచ్చినట్లయితే, localగా ఎవరైతే tap చేస్తారో ఆ గీతకార్మికులే స్వంతంగా లాభము పొందడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత కొంతమంది గౌరవసభ్యులు దీనిలో విషాలు Hydro chloride మొదలైనవి కలుపుతారని సూచించారు. ఇది పెద్దపట్టణాలలో పెద్ద గ్రూపు సంఘాలలో తప్పితే, గ్రామాలలో ఆవిధంగా జరగదని ఈ సంవత్సరమైనా విడదీసి వేరువేరుగా గ్రామసంఘాల పేరట సహకారసంఘాలకు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఆబ్కారీ బకాయిలు దాదాపు 8 కోట్ల రూపాయలు రావలెనని ఎక్సైజ్ మినిస్టర్ గారి రిపోర్టులో ఉంది. గ్రామాలలో ఒక ఇళ్ళు మాత్రమే ఉన్నటువంటి బీదకంట్రాక్టర్స్ ఇళ్ళు వేలం వేయవద్దని ప్రభుత్వం 1960లో ఒక జి.ఒ. చేసింది. అయినప్పటికి ఆబ్కారీ బకాయిలు వసూళ్ళు విషయంలో గ్రామాలలో పేదకంట్రాక్టర్స్ ఆస్థులు వేలంవేస్తున్నారు. లక్షాధికారులైన పెద్ద కంట్రాక్టర్స్‌కు బకాయిలున్నప్పటికీ, వారి ఆస్థులు వేలం వేయటంలేదు. ఆబ్కారీశాఖ ఉద్యోగస్థులలో ఎంతో కరప్షన్ ఉన్నది. పెనాల్టీ విధించబడిన కంట్రాక్టర్స్ పూర్తి ఎరియర్స్—సేల్స్‌టాక్స్ బకాయి, రెంటల్ బకాయి పూర్తిగా చెల్లించినట్లయితే—ఆ పెనాల్టీ మాఫీ చేయాలనికూడ ఒక జి. ఒ. ఉంది. కాని ఆ జి. ఒ. అమలు జరగటంలేదు. తెలంగాణాలో బీదపారిశ్రామికులకు ఆ జి.ఒ. సంగతి తెలియనందువల్ల, ఇవాళ వేలమంది ఆస్థులు వేలం వేయబడుతున్నవి. వారి పెనాల్టీస్ రైటాఫ్‌చేసి, వారినుండి సేల్స్ టాక్స్, రెంటల్ బకాయి మాత్రమే తీసుకోమని ప్రభుత్వంవారు ఉత్తరువు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి (వర్ధన్నపేట):-అధ్యక్షా, సాంఘిక సాంక్షేమ, ఆబ్కారీ శాఖ మంత్రిగారు మద్యనిషేధం పద్దు తగ్గించి, సాంఘిక సాంక్షేమంకొరకు పద్దును ఎక్కువచేస్తే బాగుంటుంది. సాంఘిక సంక్షేమం పేరుతో మనం ఖర్చుపెడుతున్న డబ్బు చాలా తక్కువగా ఉంది. అందుకు ఖర్చుపెడుతున్న డబ్బు ఏమాత్రం సరిపోదు. వారికి డబ్బు మార్చి చివరలో దొరుకుతున్నది. అదికూడ వారు స్వకష్టంగా పొందేది వీలులేకుండావుంది. వారికి అప్పులు పొందే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ, వారి భూములకు పట్టాలు ఉండనికారణంగా సాల్వెంట్ సర్టిఫికేట్ తెచ్చుకోలేక, అప్పులు ప్రభుత్వం నుండి పొందలేకుండా ఉన్నారు. కనుక, వెనుకబడిన జాతులవారికి వ్యక్తిగత హామీ

లేకపోయినా వారి స్వంతహామీమీదనైనా కొద్దికొద్ది అప్పులిచ్చేదానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ కొరకు, వారి వ్యవసాయ అభివృద్ధికొరకు ఒక ఆఫీసర్‌ను ఎపాయింట్ చేశారు. మూడు నాలుగు జిల్లాలకు కలిపి ఒక ఆఫీసర్‌ను వేశారు. వారేదో పెద్దపట్టణంలో ఉంటారు. వారి ఇంటికి అద్దె; జీపుఖర్చులు అవన్నీ ఉన్నవి. వారు ఎక్కడో అడవిలో మూడునాలుగు గుడిసెలున్న ట్రయిబల్ ఏరియాకు పోవటానికి జీపులకు పెట్రోలుకు అవుతున్న ఖర్చులకు సరిపోయేంతకూడ వారికిచ్చే డబ్బు ఉండదు. వారికొరకు ఉద్దేశించబడిన ఎరువులు విత్తనాలలో పదవభాగంకూడ వారికి ముట్టటంలేదు. అక్కడక్కడ దూరం దూరంగా ఉన్న ట్రయిబల్స్ అందరిని ఒక ప్రాంతానికి చేర్చి, వారందరికి చిన్న చిన్న ఇళ్ళు కట్టించి ఇచ్చి, వారికి దగ్గరలో ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసు పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. చాలామంది సభ్యులు మద్యనిషేధం అమలుజరపకూడదంటున్నారు. మద్యనిషేధం ప్రజలకు లాభదాయకంగా లేదు; ప్రభుత్వానికీ లాభదాయకంగా లేదు. అది ఎన్నో అవకతవకలకుగురై, ప్రజలు దానివల్ల కష్టాలపాలౌతున్నారు. దానివల్ల ప్రభుత్వానికికూడ ఖర్చు ఎక్కువ అవుతున్నది. ప్రభుత్వం ఎట్లాగూ నీరాషాపులు పెట్టటానికి అవకాశం ఇస్తున్నారు. నీరా ఆన్నా, కల్లు అన్నా ఒకటే. తీసేపద్ధతి ఒకటే. తీసేచెట్లు ఒకటే. కల్లుకు నీరాకు కొద్దిమార్పు మాత్రమే ఉంది. కల్లుపైన నిషేధం పెట్టారు. నీరామీద నిషేధంలేదు. నీరాకు ప్రభుత్వం వారు ఒప్పుకొన్నారు. నీరా కాలుకు ఇచ్చేదానికంటే—ఆంధ్ర తెలంగాణాలో ఒకే విధంగా వేలంపద్ధతిమీద ఇస్తే బాగుంటుంది. గీత పారిశ్రామికులు తప్ప, వేరేవాళ్ళు ఆ వేలంలో పాల్గొనకుండా చేయాలి. చెరువులకు ఎట్లాగైతే మత్స్యపారిశ్రామికుల్లోనే పోటీపెట్టి, వారే తీసుకోవటానికి అవకాశం కలిగించినట్లుగా, గీతపారిశ్రామికులకే ఈ వేలంలో అవకాశం కల్పించి—వారికి ఇవ్వాలి. రాయల్టీ వేరు, చెట్టుపన్ను వేరు అని పెడుతున్నారు. అట్లాగాక, "ఇన్ని చెట్లతోటి వేలము వేస్తున్నాము అంటే—వారు ఒకేపద్ధతిగా రెండువేలో నాలుగువేలో ఇచ్చి, తీసుకొంటే" సౌకర్యంగా ఉంటుంది. దానివల్ల లంచాలు తీసుకోవటమనేది ఉండదు. బిలానెంబర్లు—అని ప్రభుత్వముయొక్క వత్తిడి వారికివుండదు. వాళ్లు దొంగతనంగా చెట్లు గీసుకోవటమనేది కూడ ఉండదు. వాళ్ళ ఇష్టంవస్తే పూర్తి చెట్లు గీసుకొంటారు. లేకపోతే కొద్దిగానే గీసుకొంటారు. పూర్తి చెట్లు గీసుకొని వారు నీరా ఎక్కువ తీయవచ్చును. తక్కువ ధరకు అమ్మవచ్చును. అందులో కల్మషంలేకుండా అమ్మవచ్చును. దానివల్ల చాలా మందికి పని కల్పించవచ్చును. దానివల్ల ప్రభుత్వానికికూడ వ్యయప్రయాసలు తగ్గుతాయి. బిలానెంబర్లు చెట్లు గీస్తున్నారని- ఒకరిపైన ఒకరు ప్రభుత్వోద్యోగులు చెక్ చేయటం—

లంచాలు తీసుకోవటం—మొదలైనవన్నీ తగ్గిపోతాయి. దానివల్ల ప్రజలకు లాభదాయకంగా ఉంటుంది. గ్రామాలలో కాఫీహోటల్స్ ఉండవు. అందువల్ల మద్యనిషేధం అమలుజరపటంవల్ల గ్రామాలలోని వ్యవసాయకూలీలకు, ఇతర లేబర్‌కు చాలాకష్టంగా ఉంది. గీతపారిశ్రామికులు కష్టపడుతున్నారు. ప్రభుత్వంవారు, నీరా షాపులు, కల్లు దుకాణాలు ఒకేమాదిరిగా ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు గ్రామాలలో దొంగతనంగా సారా కాస్తున్నారు. దానిలో విషపదార్థాలు కలిపి త్రాగుతున్నారు; అమ్ముతున్నారు. ప్రభుత్వం సారా తక్కువ ధరకు సప్లయిచేసినట్లయితే, గ్రామాలలో దొంగసారాయి తయారుచేయకానికి అవకాశం ఉండదు. తెలంగాణాలో హక్కే మాలిఖానా అని—నెంబరువేసిన చెట్లుగల ఓనర్స్‌కు కొంత డబ్బు ఇచ్చే పద్ధతిఉంది. వారు తాలూకాకు పోయి తెచ్చుకొన్న ఆ డబ్బు వారి రానుపోను ఖర్చులకే సరిపోతున్నవి. ఇంతకుపూర్వం పోస్టుద్వారా వారికి డబ్బు పంపించే పద్ధతి ఉండేది. ఇప్పుడు కూడ అదేపద్ధతి ఉన్నది అంటున్నారుగాని—ఆవిధంగా ఎవరికీ పంపుతున్నట్లు లేదు. ఈ చెట్లు అన్నీ కలిపే ఒకే హక్రాజు చేసినట్లయితే, చెట్టుకు రూపాయో, రెండు రూపాయలో ప్రభుత్వం నిర్ణయించి. అక్కడికక్కడే ఆపక్షేదార్లకు— (ఈ హక్కే మాలిఖానా) డబ్బు ఇచ్చే ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ఇకముందు చేసే వేలములలో చెట్లకు నెంబరువేరు, ఈ రాయల్టీ వేరు, అన్నదిగాక, ఈ రెండూ ఒకటిగాచేసి, ఒకే పద్ధతిగా గీతపారిశ్రామికులు ఆ వేలంలో పాల్గొనే అవకాశం కలుగజేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. జానకిరాం (నెల్లూరు): అధ్యక్షా, గౌ. సాంఘిక సంక్షేమశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్‌ను నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలనుకొంటున్నాను. ఈ శాఖక్రింద ప్రభుత్వము ప్రతి సంవత్సరం మూడు నాలుగుకోట్లు వ్యయపరుస్తున్నది. అది సక్రమంగా ఉపయోగపడటంలేదని మిత్రులచర్చలవలన తెలుస్తున్నది. 62–63 సంవత్సరంకన్నా, 63-64 సంవత్సరంలో సుమారు 21 లక్షల రూపాయలు తగ్గించటం విచారకరమైన విషయము. ఇప్పుడు దేశంలో ఏర్పడిన అవాంతరపరిస్థితులవలన ఆ తగ్గింపు జరిగినట్లు మంత్రిగారు తమ నోట్‌లో తెలియజేశారు. ఇటువంటి ముఖ్యమైన పద్దుమీద తగ్గించటం విచారకరము. బిత్తుక ఆశ్రమాలకుకూడ ఈ డిమాండ్స్‌లో కొంత కోతాయింపు తక్కువచేసినారు. హరిజనోద్ధరణ జరగవలెనంటే, వారికి మెచ్చు విద్యాసౌకర్యాలు కలుగజేయాలి. వారు ఆర్థికంగా బాగుపడేటట్లు చూడాలి. గ్రామాలలోని హరిజనుల, వెనుకబడినజాతులవారి ప్రధానవృత్తి వ్యవసాయం. వారు

వ్యవసాయం చేసుకోవాలంటే వారికి భూమి కావాలి; వ్యవసాయపరికరాలు, కావ్వాలి. వారికి ఎక్లు ఇవ్వవలసిన అవసరంవుంది. వారికి హెచ్చు ఆర్థికసహాయము; విద్యాభివృద్ధి జరుగునట్లు ఈ బడ్జెట్ ను రెండు భాగాలుగా భాగించి, వారి విద్యాభివృద్ధికి, ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తే బాగుంటుందని నా సూచన.

హరిజన నిర్బంధ విద్యవంటి పథకాలను వేసి ప్రభుత్వ సిబ్బందికి పెట్టే ఖర్చులను తగ్గించి బీద హరిజనుల అభివృద్ధి కార్యకలాపాలకు ఖర్చు పెడితే ఎంతో లాభదాయకంగా ఉంటుందని సూచిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కోట్లకొలది ఖర్చు పెడుతుంది. గాని చాల మటుకు దుర్వినియోగం అవుతుందని గౌరవనీయ సభ్యులు శెలవిచ్చారు. దాని కొరకై Christians వలె ఒక machinary విద్యాసంస్థ నెలకొల్పి ప్రతిసంవత్సరం వేలాది విద్యార్థులను graduates గా చేసి, ఈసంవత్సరం యింతమందిని graduates గా చేసినాము, ఇంతమందిని నిపుణుల చేసినాము అని చెప్పుకొనే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ప్రతిసంవత్సరం ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్న కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతున్నదా లేక నిజంగా ఖర్చు అవుతున్నదా అనేదానికి ఒక commission ను ఏర్పాటు చేయలేదు. ప్రతిసంవత్సరం డబ్బు ఖర్చుపెట్టడమే కాకుండా అది మంచి ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడుతోందా, లేదా అనేదికూడ ప్రభుత్వం చూడవలసి యున్నది. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుంచి Foreign Countries కు చదువుకోడానికి విద్యార్థులు ఒక్కరుకూడ పోలేదు. ఇది చాల విచారకరమైన విషయం. ప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం 15,20 మందిని foriegn countries కు చదువుకొరకు పంపితే బాగా ఉంటుందని నా సూచన. Hostel విషయంలో చాలాసార్లు చెప్పుకున్నాము. ప్రభుత్వ hostelలో 15 రూపాయల చొప్పున ప్రతినెల యిస్తున్నారు. అంటే విద్యార్థికి రోజుకు 8 అణాలు పడుతుంది. అదిసరిపోదు అని పదేపదే చెప్పుకున్నాగాని ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్య తీసుకోదు. దానిని 20 రూపాయలకు పెంచితే బాగాఉంటుంది. విద్యార్థులకు scholarships time లోపల అందనందువలన నానాబాధలు పడుతున్నారు. ఆంధ్ర తెలంగాణా hostels విషయంచూస్తే చాల విచారం కలుగుతుంది. ఇంతకుముందుకూడ ఆంధ్ర తెలంగాణా hostels లెక్క చెప్పినాము. ఆంధ్రలో సుమారు 670 hostels ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో 170 ఉన్నాయి. దీనికి కారణం ఏమని చాలాసార్లు ప్రభుత్వాన్ని అడిగినాము. దానిని సరిదిద్దడం లేదని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకుంటున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదములు.

శ్రీ టి. బాల కృష్ణయ్య (సత్యవేడు):— ఆధ్యక్ష మహాశయా, గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన demandను బలపరుస్తూ కొన్ని

ముఖ్యసూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. హరిజనులకు ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో యిచ్చే సహాయానికి హరిజనులు ప్రభుత్వంవారిని అభినందించకతప్పదు. కొన్ని ముఖ్య విషయములగురించి ప్రభుత్వానికి చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇచ్చే కొద్దిడబ్బు ఏ విధంగా ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఎంతవరకు మనం దీనిలో కార్యాన్ని సాధించాము అని పరిశీలించడానికి ఒక officerను నియమించి తనిఖీ చేయించి ఉంటే బాగాఉండేది. ఆ విధమైన ఏర్పాట్లు చేయనందువలన ఎంతవరకు ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగినాయి ఇంకా ఎంత చేయవలసి యున్నదనేది తెలియడంలేదు. ఇండ్ల స్థలాలకు కేటాయించిన మొత్తం చాల తక్కువ. చిత్తూరుజిల్లాలో 62-63 సంవత్సరానికి 45 వేల రూపాయలు యిచ్చారు. ఈ 45 వేల రూపాయలతో ఏవో గ్రామాల్లో యిళ్ళస్థలాలు కొనియివ్వడానికి వీలుఉన్నది. ఇళ్ళస్థలాలు కావలసిన గ్రామాలు అనేకం ఉన్నాయి. కాని వారికి డబ్బు కొద్దిగా ఉండడంచేత యివ్వలేకపోతున్నాము. ఇటువంటి ముఖ్యమైన అవసరాలకు కావలసిన డబ్బును హెచ్చించడం అవసరం. ఇండ్ల స్థలాలు acquire చేసేది welfare officers. పంచిపెట్టడం మాత్రం తాసిల్దార్లు చేస్తున్నారు. తాసిల్దారులకు వేరేపనులు ఉండడంచేత త్వరగా దీనిని పంచిపెట్టలేకపోతున్నారు. ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు ఆలస్యం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి ఆలస్యములు జరగకుండా పంచిపెట్టే పనినికూడ District Welfare Officerకు అప్పగించి త్వరితంగా పంచిపెట్టేవిధంగాచేస్తే హరిజనులు త్వరగా యిళ్ళుకట్టుకొని జీవించగలరని భావిస్తున్నాను. Housing Scheme, ఇళ్ళుకట్టి యివ్వడం అనేది ఇప్పుడు తెలంగాణాలో ఉన్నట్లుగా ఆంధ్ర జిల్లాలో లేదని యిక్కడ యిచ్చిన demand speech వల్ల తెలుస్తున్నది. అయితే ఆంధ్రలో ఉన్న హరిజనులుగాని, తెలంగాణాలో ఉన్న హరిజనులుగాని, రాయలసీమ హరిజనులుగాని అందరు ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డవారే కాబట్టి ఈ విభేదం లేకుండా అన్నిచోట్ల యిలాంటి Housing Schme ను extend చేయవలసిందిగా మనవిచేసుకుంటున్నాను. మద్రాసు ప్రభుత్వం scavangers, sweepers చాల పేద వాళ్ళయిన హరిజనులు అని category పెట్టి ఒక్కొక్కరికి యింత percent అని యిస్తున్నారు. ఇక్కడ అదేవిధంగా sweepersకు యిన్ని percent, scavangersకు యిన్ని percent మిగతావాళ్ళకు యిన్ని percent యిస్తున్నామని ఆవిధంగా డబ్బు కేటాయిస్తే బాగుంటుందని నాఉద్దేశ్యం. వెనుకబడిన హరిజనులకు ఆర్థికంగా సహాయం చేయడానికిగాను legal aids యిస్తున్నారు. ఆ legal aids వారికి అందడంలేదు. కోర్టు ఫీజు remission యిచ్చే అధికారం ప్రభుత్వం చేతిలోఉన్నది కాబట్టి హరిజనులేసుకునే అర్జీలకు దావాలకు stamps ఆతికించవలసిన అవసరం లేదని remission యిస్తే చాల సహాయకరంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. Assignment of

land Soldiersకు భూములు యివ్వడంలో మాకు ఎలాటి ఆక్షేపణలేదు. వాళ్ళను తప్పనిసరిగా ఆదరించి ఉత్సాహపరచవలసిందే. కాని యిప్పుడున్నటువంటి G. O. Pending cases ను పరిష్కరించకుండా చూడవలసి ఉన్నది. ఈ G. O. లో ముఖ్యమైన wording ఒకటి పెట్టి ఉంచాలి. జవాన్స్‌కు preference యిస్తూ తదితరులకుకూడ భూములు యివ్వవచ్చునని ఉంటే చాల బాగా ఉండేది. Preference should be given to the Jawans, then others. అట్లా ఉంటే బాగుండేది. కాని అలా చేయకుండా ఆకార్యక్రమాన్ని పూర్తిగా drop చేశారు. దానిని పునరాలోచించ వలెనని మనవిచేస్తున్నారు. Hostels గురించి చాలమంది సభ్యులు మాట్లాడారు. దానిలో కొంత నిజంఉన్నది. Government hostelsకు 15 రూపాయలు యివ్వడమే కాకుండా, దానితోపాటు యింటిబాడుగ, మిగతా ఖర్చులకు అయ్యే డబ్బుకూడ ప్రభుత్వంవారు మంజూరు చేస్తారు. Subsidy hostels కు యిచ్చేది 15 రూపాయిలే. 15 రూపాయలతో వీళ్లు అన్నీ జరుపుకోవాలి, అందుచేత వాళ్ళు సరిగా తిండిపెట్ట లేకుండా hostels సక్రమంగా manage చేయలేకపోతున్నారు. అందుచేత 15 రూపా యలను హెచ్చించడమో లేక subsidy hostels ను completeగా తీసివేసి అన్నీ ప్రభుత్వ hostelsగా చేయడమో యోచించవలసిందని ప్రభుత్వంవారికి మనవిచేస్తు న్నాను. Abolition of caste system. దీనిని గురించి చాలమండి మాట్లాడినారు, గత సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని సలహాలు చెప్పారు. మాలపల్లెలు, మాదిగ పల్లెలు అనేవి లేకుండా వాటి నన్నిటిని amalgamate చేయడానికి యితరులతో కలిపి యిండ్లు కట్టించడానికి ప్రయత్నంచేస్తే బాగుండును అని ముఖ్యమంత్రిగారు శెలవిచ్చారు. అది చాలమంచిసూచన. ఇప్పటికైన ప్రభుత్వంవారు ఎక్కడైన experimental basis పైన మాల, మాదిగలకు, యితరజాతులతో కలిపి కొన్ని యిండ్లు కట్టించి వాళ్ళతో కలిపితే అంటరానితనాన్ని నిర్మూలించడానికి అది దోహదంగా ఉంటుంది. Inter-caste marriagesను encourage చేయాలి. College hostels, High school hostels common hostels చేసి, జరిజనులకు యిచ్చే subsidy యిచ్చి, వాళ్ళు యితరులతో కలిసి ఉండడానికి ఎక్కువగా seats కేటాయించాలని ప్రభుత్వా నికి మనవిచేస్తున్నాను. Decentralization policy క్రింద ఎక్కువ అధికారాలు సమితి presidentsకు జిల్లాపరిషత్ Chairmen కు యిస్తున్నది. Chairman గాని, సమితి President గాని, B. D. O. గాని తగిన చర్య తీసుకోకుండా పోవడంవలన మనం యిచ్చే డబ్బును వాళ్ళు ఖర్చుపెట్టలేక ఈడబ్బునంతా ప్రభుత్వానికి surrender చేయడమో లేక lapse కావడమో జరుగుతున్నది. మా చిత్తూరుజిల్లాలో last time Third B, కమిటీక్రింద జరిగిన సమావేశ review ఒకటి ఉన్నది. ఎక్కు-

డెక్కడ ఏఏ సమితి ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బును హరిజనులకు వినియోగిస్తున్నదని పరిశీలించడానికి ఈసంఘానికి అధికారం ఉన్నది, దానిలోచూస్తే సమితులు 50 వంతు కూడ ఎవరూ ఖర్చుపెట్టలేదు, వారిని అడిగితే. మీరు ఏదో చెబుతున్నారు మంచిదే, అన్ని items క్రింద 15% మేము ఖర్చుపెట్టవలసిందే నని చెబుతున్నారు.

ఈ స్కీముకు సంబంధించి ఇరవైఅయిదు శాతం కంట్రిబ్యూషన్ హరిజనులు యివ్వవలసివున్నది. అంగువలన దానిని చేయలేకపోయినారు. దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. కలెక్టర్లకు ఆదేశం యిచ్చామని, వారు దానిని ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. అంతేగాదు. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఇంకొకవిధంగా కూడా ఆలోచించవలసియున్నది. పదిశాతమో, అయిదుశాతమో వారు కంట్రిబ్యూట్ చేయగలరు. మిగతాది ప్రభుత్వమే భరించి చేయవలయును తప్ప అంతపెద్ద మొత్తాలలో వారు కంట్రిబ్యూట్ చేయలేరు. ప్రభుత్వంగనుక అంతంతపెద్ద మొత్తాలను ఇన్‌సిస్ట్ చేసినట్లయితే ఈ స్కీములన్నీ ఆగిపోవడంతప్ప మరేమీ జరగదు. కనుక ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో సానుభూతితో ఆలోచించి చేయవలసియున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. అందుకు అవసరమైన ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ క్రిందివారికి వెంటనే యివ్వవలసినదని కూడ వారిని నేను కోరుతున్నాను. హాస్టల్సుకు యిచ్చే ధనసహాయం చాలా తక్కువగా ఉన్నది. మా చిత్తూరుజిల్లాలో ఈ సంవత్సరం యిచ్చిన గ్రాంట్లనుండి సమితికి ఒకజత ఎద్దుల చొప్పున మంజూరు చేశాము, ఒక బావిని కేటాయించాము, హరిజనులకు కేటాయించిన మొత్తమునుండి 1/3 మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. తక్కిన మొత్తంకూడా వెంటనే రిలీజ్ చేయవలసివుంది. దీనివలన తలపెట్టిన కార్యక్రమములేవీ చేయలేకపోతున్నాము. సమాజములో అధిక సంఖ్యలోనున్న హరిజనుల అభివృద్ధికి కృషి చేయకపోయినచో మొత్తము సమాజమంతా వెనుకబడియుంటుందనే విషయం ప్రత్యేకంగా గమనించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. వీరి విద్యాభివృద్ధికికూడ ప్రత్యేకంగా కృషి జరపవలసియున్నది. హైస్కూల్సు, కాలేజెస్ అప్లికేషన్ ఫారమ్స్, స్కాలర్‌షిప్ ఫారమ్స్ సచివాలయములో యివ్వడంలేదు. ఇటువంటివాటి విషయములో తగు శ్రద్ధగా వ్యవహరిస్తే ఎక్కువ ఎలిగేషన్స్ రావడానికి అవకాశముండదని అందుకు ప్రయత్నించవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ అవకాశం నాకు యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ యింతటితో శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, మన రాజ్యాంగములోని 17,47 ఆర్టికల్స్ క్రింద నిషేధింపబడిన వాటికి సంబంధించినవి యిప్పుడు మనమందున్న పద్దులు. 17వ ఆర్టికల్ క్రింద అస్పృశ్యత నిషేధింపబడినది. 47వ ఆర్టికల్ క్రింద ప్రభుత్వం

నిషేధింపబడినది. ఈ రెండు నిషేధాలనుగూర్చి మనమిప్పుడు చర్చిస్తున్నాము. 47వ ఆర్టికల్ క్రిందవున్న నిషేధమును ఎవరైనా అతిక్రమించినట్లయితే వారిని ప్రభుత్వం జైళ్ళలో పెడుతున్నది. మరి, 17వ ఆర్టికల్ క్రిందవున్న నిషేధాన్ని ఎవరైనా అతిక్రమిస్తే వారినికూడ ఈ ప్రభుత్వం జైళ్ళలో పెడుతున్నదా అనేది నా ప్రశ్న. దీనిని సక్రమంగా అమలుజరపడానికి ప్రభుత్వం ఏవిధమైన శ్రద్ధ తీసుకొనడంలేదు. ప్రొహిబిషన్ అమలుజరపడానికి మాత్రం ప్రత్యేకంగా ఒక డిపార్ట్‌మెంటును వేశారు. రాజ్యాంగములో రచించిన ఉన్నతమైన ఆశయాలను అమలుజరపడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉదాసీనత వహిస్తున్నదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. దానికి కారణం, ఈ రోజుకీ, యింకా అగ్రకులాలలో అహంకారం పోకపోవడమే నేమో. ఇంకా కులం, మతం ప్రాతిపదికపైనే వ్యవహారాలు చేసుకుంటున్నారు. ఇంక 47వ ఆర్టికల్ క్రింద వ్యవహారం చూస్తే - యిది అర్ధనారీశ్వరుడుగా వున్నది. ఒకచోట వెట్, ఒకచోట డ్రైలా వున్నది. దీనిలో విశ్వాసం వుంటే - పూర్తిగా అన్నిచోట్ల ఒకేరకంగా అమలుజరపండి. లేకపోతే అన్నిచోట్ల తీసివేయండి. మా ఏరియాలో ప్రొహిబిషను అమల్లో వుంది. కాని, మేము ప్రొహిబిషన్ అమల్లోవున్న ఏరియాలో వున్నామను కోవడంలేదు. అంత విచ్చలవిడిగా కొనసాగుతున్నది. పట్టుకునేవారు లేరు. సత్తెనపల్లి తాలూకాఫీసుకు ఎదురుగుండా ఒక కొట్టువుంది. అక్కడకువెళ్ళి మందువుందా? అని అడుగుతారు, కొనుక్కుంటారు. ఆఫీసర్స్ అందరికీ ఈ విషయం తెలుసు. రెండుమూడు సార్లు ఆఫీసర్ల దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఆక్కడకి ఎట్లాపోతామండీ, మరోచోటికి పోతాం' అని అంటారు. ఈ విషయంలో ఏమిశ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు. మంత్రిగారికి ఒకసారి నవ్వుతూ చెప్పానుకూడ. సత్తెనపల్లివచ్చినప్పుడు మీరుకూడ ఆక్కడకువెళ్ళి చూడవచ్చునని. దీనినిగూర్చి చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించవలసివున్నది.

ఇంక సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలున్నాయి. ఈ కార్యక్రమాలలో బీద వారికి సహాయంచేయడానికి ఎక్కువగా ఉద్దేశించబడినప్పటికి ఆచరణలో మాత్రం ఉన్నవారే వీటిని అనుభవిస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా వీరికి అని గాకుండా బీదవారందరికి వీటిని వర్తింపజేస్తూ బీదతనమే ముఖ్యంగా గమనిస్తూ యీకార్యక్రమాలను నిర్వహించినట్లయితే కొంతవరకైనా యీ పథకాలవలన బీదవారికి ప్రయోజనం కలగడానికి అవకాశమున్నదని మనవిజేస్తున్నారు. హరిజనులు, వెనుకబడినవారు, విముక్తజాతులు మొదలైన పేర్లతో మనం కార్యక్రమాలను రచిస్తున్నప్పటికి, ఆచరణలోమాత్రం ఆశయానికి విరుద్ధంగా జరుగుతున్నది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా గమనించవలసి వున్నదని మనవిజేస్తున్నాను.

నల్లమలై ఏరియా, హరికోటఏరియా—యీ రెండింటిలో షెడ్యూల్డు ఏరియాలలో చేర్చాలని చాలరోజులనుంచి అడుగుతున్నాము. కేంద్రప్రభుత్వానికికూడ వ్రాశారని నా నమ్మకం. చేర్చినట్లయితే వారికి కొంతప్రయోజనం ఉంటుంది. ఎరుకల, ఏనాది, సుగాలీలు వున్నారు. వీరంతా ఆంధ్రప్రాంతంలో విముక్తజాతులలో వున్నారు. కొంత సౌకర్యం పొందుతున్నారు. తెలంగాణాప్రాంతంలో వుంటున్నవారినికూడా కలిపితే బాగుంటుంది. వీరు యిక్కడ దాదాపు 6 లక్షలమంది వున్నారు. వీరు ఆర్డినరీ జనాభా లెక్కలలోకే వస్తున్నారు కాని షెడ్యూల్డు లెక్కలలోకి రావడంలేదు. వీరినికూడ కలిపితే షెడ్యూల్డు జాతులవారు 20 లక్షలమంది అవుతారు. వీరి విషయం మన ప్రభుత్వం అనుకూలంగానే కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసింది. కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నాం అన్నారు. తెలంగాణావారికి లేనేలేదుకనుక ఆంధ్రలో వున్నవారినికూడ తొలగించేస్తే తగదావుండదు. యిద్దరూ సమానంగా వుంటారు అన్నారు. ఇంతకంటే అన్యాయం మరొకటి వుండదు. కేంద్రప్రభుత్వం మళ్ళీ ఆలోచించాలి. రాష్ట్రప్రభుత్వం మళ్ళీ స్ట్రాంగుగా వ్రాయాలి. ఈనాడు గ్రామాలలో హరిజనులకూ యితరులకూ కలిపి యిళ్ళు కట్టడం చాల అవసరం. 1931–32లో గాంధిగారు ఉపవాసం చేస్తానన్నరోజున హరిజన ఉద్యమం ఎంత ఉధృతంగా జరిపామో జ్ఞాపకం చేసుకుంటే ఈనాడు హరిజనులకు భానిసత్వం వచ్చిందా లేక స్వేచ్ఛావాయువులు ఎక్కువ వచ్చాయా అంటే—అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్ట్రక్చర్ గాని, సోషల్ స్ట్రక్చర్ గాని వారిని మరింతభానిసలుగా తయారు చేస్తున్నాయి ఎవరికైనా దణంపెట్టికొని బ్రతికితే సరిపోతుందేమో ఆనే ఫరిస్థితిలో వారుంటున్నారు. ఇకనామిక్ బేసిస్—ఇదంతా అధికారులలో వుంది. వారు క్రిందివారిని తలకాయ ఎత్తనీయడంలేదు. ఫ్యూడలిజం ఎక్కువ అయిపోయింది. అందువల్ల కోర్టులకు వెళ్ళినప్పుడు వీరి డిఫెన్సుకు ప్రభుత్వం అవకాశం యివ్వకపోతే వారికి యిచ్చిన హక్కు రక్షింపబడుతుందనే విశ్వాసం నాకు లేదు. ఈనాడు మాలపల్లెల పరిస్థితి చాల విషాదంగా వుంది. హరిజనుల హాస్టలు పాడువనీ, తక్కినవన్నీ మంచివనీ వుద్దేశం వున్నట్లు చెబుతున్నారు. మంచివి మంచివి, చెడువి చెడువి. ఉన్నతకులాలవారిలో చాలామంది దీనిని ఒక వ్యాపారంగా సాగిస్తున్నారు. హరిజనులు వ్యాపారంగా చేస్తున్నారని కొంతమంది అంటున్నారు. అయితే, అందులో ఒక్క హరిజనుడైనా డబ్బు తింటున్నారు. ఉన్నతకులాలవారు నడిపేవాటిల్లో అంతా వారే తింటున్నారు. హరిజనులకు ఒక మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనుల హాస్టల్సులో తిసేస్తే వారి విద్యార్థులకే నష్టమై, వారు తిట్టుతారు. వారు సక్రమంగా నడిపిస్తే తక్కినవాటిని మేము అపోజ్ చేస్తామని చెబుతున్నాను. కలేల్కర్ రిపోర్టును లచ్చన్నగారు మెన్షన్ చేశారు. ధేబర్ కమిటీ రిపోర్టులో వివరంగా వుంది. మన ప్రభుత్వం వేసిన వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి

కమిటీ రిపోర్టు యిచ్చారు. ఫాదర్ ఎల్విన్ అనే ఆంత్రపాలజిస్టు చాల సమగ్రమైన రిపోర్టు తయారుచేశారు. ఈ రిపోర్టులు చూచి సమగ్రంగా చేయకపోతే అన్యాయం అవుతుంది. మళ్ళానీ రిపోర్టులో స్కాలింజర్సునుకూడ అందరితో సమాన స్థాయిలో ఉండేట్లు చేయాలన్నారు. అదికూడ చూడవలసిన అవసరం వున్నది. హరిజనులకు యిళ్లు కట్టే విషయం సమితులకు యిచ్చాము. మంచిదే. డీసెంట్రలైజేషను కావలసినదే. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడిగి అయినాసరే హరిజనులకు, విముక్తజాతులకు కొన్ని యిళ్ళు యినా కట్టితే వారు కొంచెం బాగా బ్రతకడానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి ఆ విధంగా చేయాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య (పొయకరావుపేట) : ఆధ్యక్షమహాశయా, ఈనాడు చర్చిస్తున్న పద్దు సుమారు 80 లక్షలమంది ప్రజలకు సంబంధించినది. ఆంధ్రరాష్ట్రంలోని జనాభాలో సుమారు 4వ వంతు జనాభాకు సంబంధించినది. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థలోగాని, సాంఘికపరిస్థితులలోగాని ఈ జనాభాకువున్న స్థానం ఏమిటి? వీరు నిర్వర్తించవలసిన పాత్ర ఏమిటి, వారియెడల ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక బాధ్యతలు ఏమిటి, సాంఘిక న్యాయం సమకూర్చడానికి ఒనరులేమిటి అనేవి చూచినప్పుడు స్పష్టంగా అర్థంఅవుతాయి. అనేక రాష్ట్రాలలో వెనుకబడిన హరిజనులున్నారు. వీరినిగురించి పార్లమెంటు ఎంక్వయిరీ కమిటీ నియమించింది. రెండు రిపోర్టులనుసబ్మిట్ చేసింది. వాటిలో ఏమివుందో ఈ సందర్భంలో చెప్పకతప్పదు. హరిజనులలో ఎక్కువ మంది వ్యవసాయ కూలీలుగా బ్రతుకుతున్నారు. ఎక్కువమంది అంటరానివారుగా పరిగణించబడుతున్నారు. సంవత్సరంలో నాలుగునెలలు వీలాంటి వృత్తికూడ లేకుండా వుంటున్నారు అని స్పష్టంగా చెప్పారు. అంతేగాదు, మిగతా 8 నెలల్లో వారికిచ్చే కూలి ఇన్ సఫిషియంట్ గా, గంజిత్రాగడానికిమాత్రమే సరిపోయేదిగా వున్నది తప్ప సరైన యిళ్ళలో నివసించడానికిగాని, ఆరోగ్యవసతులు కలిగివుండడానికి గాని, మంచి ఆహారం పొందడానికిగాని సరిపోవటలేదనికూడ స్పష్టంగా చెప్పారు. పవిలేని నాలుగు నెలల్లోను ధనవంతులదగ్గర, భూస్వాముల దగ్గర అణా, బేడ ఫడ్డీలకు అప్పులు తెచ్చుకోవడంవల్ల ఒక్కొక్క కుటుంబం సగటున 150 రూపాయలనుంచి 250 రూపాయల వరకు అప్పులబాధతో వుంటున్నదని ఆకమిటీ చెప్పింది. వారి ఆర్థికపరిస్థితి అధ్వాన్నంగావుంది. వారు ఈ ప్రజల జీవనపరిస్థితిని మెరుగుపర్చడానికి కొన్ని సూచనలు చేశారు. గ్రామీణప్రాంతంలో నిరుద్యోగసమస్యను రూపుమాపాలంటే వీరంతా వ్యవసాయంమీద నిమగ్నులయ్యేటట్లు చూడాలని ప్లానింగు కమీషను చెప్పింది. అదనపుభూములు సాగులోకి తెచ్చి భూములివ్వాలని చెప్పింది. మొదటి ప్రణాళికలోను,

రెండవ ప్రణాళికలోనుకూడ ఇరిగేషను వసతులు కలిగించి, మిడియం సైజు, మధ్య తరగతి పాజెక్టులు కట్టి వాటిక్రిందవున్న బంజరుభూములు వ్యవసాయ కార్మికుల కివ్వడంవల్ల నిరుద్యోగ సమస్యను చాలవరకు పరిష్కరించవచ్చని స్పష్టంగా చెప్పింది. అది ఏ కమ్యూనిస్టుపార్టీ గాని, దేశంలోవున్న ఏ యితర అతివాదపార్టీ గాని చెప్పినట్లు యితే నమ్మడానికి వీలులేదని కొట్టేస్తే నాకు ఆభ్యంతరంలేదు. ప్లానింగు కమీషను చెప్పినప్రకారం నడచుకుంటున్నామని చెప్పుకొనే ప్రభుత్వం ఈ సూచనలను ఎంతవరకు అమలులో పెడుతోందని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికి రెండు ప్రణాళికలు పూర్తయ్యాయి. కొన్ని పాజెక్టులు నిర్మించడంవల్ల కొన్నివేల ఎకరాలబంజర్లు సాగులోకి వచ్చాయి. ప్లానింగు కమీషను చెప్పినట్లుగా నిరుద్యోగ సమస్యను నిర్మూలించడానికి వ్యవసాయ కార్మికులకు బంజరుభూములు పట్టాలమీద యిచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. అసలు ఈ ప్రభుత్వాలకు ప్లానింగు కమీషను అంటే నమ్మకం వుందా? వెనుకబడిన తరగతుల ఆర్థికపరిస్థితిని మెరుగుపర్చాలనే ఆలోచనవుంటే చిత్తశుద్ధితో ఆపని ఎందుకు చేయరని అడుగుతున్నాను.

బంజరుభూములను వ్యవసాయకార్మికులకు ఇవ్వలేదు సరికదా, ఆ భూములను అట్టేపెట్టలేదు. రాజకీయబాధితులనే ఒక సైన్యాన్ని సృష్టించి వందల వేలఎకరాలు వారికి కట్టబెట్టారు. ఇంకా ఏమైనా భూములున్నాయంటే వాటిని పంచడానికి ఎమర్జెన్సీ అడ్డంవచ్చింది. అవన్నీ సిపాయిలకు ఇస్తామని వారితరపున వకాల్తా పుచ్చుకుని మేముతప్ప వారినిగురించి మాట్లాడడానికి ఎవరికి హక్కు లేదన్నట్లు మాట్లాడుతున్నారు. అయినప్పటికి సాగుకు లాయకీఅయిన భూములు ఆంధ్ర తెలంగాణాలలో 40 లక్షల ఎకరాలవరకు ఉన్నాయి. నీటివసరులు కల్పిస్తే మరొక 40, 50 లక్షల ఎకరాలు సాగులోనికి తీసుకురావచ్చును. మొత్తం 80, 90 లక్షల ఎకరాలవరకు ఆంధ్రదేశం ఈ బంజరుభూములున్నాయి. వీటిలో కొంతభాగం సిపాయి కు కేటాయించవచ్చును. కాని జవానును అడ్డంపెట్టి 30, 40 సంవత్సరాలుగా సాగుచేస్తూ ఎన్నో కష్టాలనోర్చి కొన్ని వంద పెట్టి భూములను పారవరతం చేసినవారికి ఎమర్జెన్సీ కారణంగా పట్టాలు ఇవ్వకపోతే అధికాహారోత్పత్తికి సహాయపడుతుందా అని అడుగుతున్నాను. రెండవ ప్రపంచయుద్ధ సందర్భంలో బ్రిటిషువారు అధికాహారోత్పత్తి ప్రోత్సహించడానికి ఈ బంజరుభూముల ఉద్యమాన్ని వారే ప్రవేశపెట్టారు. కొన్నివేల ఎకరాల బంజరు భూములను సాగులోనికితెచ్చి వేలకొద్ది టన్నుల ఆహారోత్పత్తిని పెంచడానికి పరాయి ప్రభుత్వమైన బ్రిటిషుప్రభుత్వమే పూనుకున్నది. ఈరోజున దేశంలో ఎమర్జెన్సీ అంటున్నాము. ప్రతిసంవత్సరం కోట్ల విలువగల ఆహారధాన్యాలను ఇతర దేశాలనుంచి

తెప్పిస్తున్నాను. దేశంలో interestతోనైనా బంజరుభూములను అభివృద్ధిపరచే సాగుదారునికి పట్టాఇచ్చే అధికారాహారోత్పత్తికి ఆలోచన చేయకపోవడం విచారకరమైన విషయం. బ్రిటిషుప్రభుత్వానికి ఉన్న దూరదృష్టికూడా కాంగ్రెసుప్రభుత్వానికి లేదా అనే అనుమానం కలుగుతోంది. ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్పిన మేరకైనా ఈ బంజరుల సమస్యను పరిష్కరించవలసిఉన్నది. ఈ 70, 80 లక్షల ఎకరాలను వ్యవసాయ కార్మిక కుటుంబాలకు పంచగలిగితే ఎంతో పెద్ద ఎత్తున మూడు వంతుల నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించగలిగినవారం అవుతాము. నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడానికి చిన్నతరహా పరిశ్రమలనుకూడా అభివృద్ధి చేయాలని ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్పింది. వ్యవసాయంలో absorb అయినవారు పోగా మిగిలినవారందరికి చిన్నతరహా పరిశ్రమలు స్థాపించాలని చెప్పారు. చిన్నతరహా పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించే విషయంలో హరిజనులకు ఇతర వెనుకబడిన తరగతులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరగడంలేదు. ఈ విషయం చాలా తీవ్రంగా భావిస్తున్నాను. ఇండ్లస్థలాల సమస్య గురించి అనేక మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. 15,20 సంవత్సరాలనుంచి అప్లికేషన్లు పెట్టినా ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడలేదని ఇక్కడ చెప్పారు. నేను ఒక విషయం అడుగుతున్నాను. మీరు చిత్తశుద్ధిగా హరిజనుల ఇండ్ల సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరితే తెలంగాణా అభివృద్ధి నిమిత్తమై తెలంగాణా శాసనసభ్యులందరినిచేర్చి రీజనల్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసినట్లుగానే 40,45 మంది వరకు ఉన్న హరిజన శాసనసభ్యులను గిరిజన శాసనసభ్యులకుచేర్చి ఒక కమిటీని నియమించి హరిజనులకు సాంఘిక న్యాయం, ఆర్థికాభివృద్ధి కలిగేటట్లు ఎందుకు చేయరని అడుగుతున్నాను. రాబోవు సంవత్సరంలో నైనా ఇటువంటి కమిటీని హరిజన, గిరిజన శాసనసభ్యులతోచేర్చి, ఏర్పరచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇండ్లస్థలాల సమస్య గురించి చెప్పవలసి ఉన్నది. ఆంధ్ర దేశంలో 18521 పట్టాలున్నాయి. వాటిలో 8062 పట్టాలకు ఇండ్లస్థలాలు కావాలి. వెంటనే మాత్రులు మంజూరు కావలసినవి మూడు వేలున్నాయి. ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఇది. ఊధృతరంగాఉన్న ఈ ఇండ్లస్థలాల సమస్యనుకాని పరిష్కరించడానికి కేటాయించిన నిధులు సరిపడతాయా అని అడుగుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఒక్క విషయం చెప్పాలి. మన లైబ్రరీలో శాసనసభ పాత ప్రొసీడింగ్సు చదువుతూంటే అప్పుడు హరిజన మంత్రిగా ఉన్న లచ్చన్నగారు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ నావద్ద ఉన్న అప్లికేషన్లు అన్నీ పరిష్కారం చేయాలంటే నాకు 25 లక్షలు రూపాయలు కావాలి; నాకు బడ్జెటులో కేటాయించినది 6 లక్షలు మాత్రమే అన్నారు. ఇది 1956వ సంవత్సరంలో చెప్పినమాట. ఈ నాటికి అదే పరిస్థితి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం కేటాయించినది ఏడు లక్షలవలోపు. ఈనాటి పరిస్థితిలో ఆలోచిస్తే, సంవత్సరానికి కనీసం

20 లక్షలు చొప్పున కేటాయిస్తే ఆ డబ్బు అంతా న్యాయంగా పంచిపెడితే 15,20 సంవత్సరాలలోనైనా హరిజనులు, వెనుకబడిన జాతులవారి ఇండ్లస్థలాల సమస్యను పరిష్కరించుకోగలుగుతాము. సంవత్సరానికి 6,7 లక్షల చొప్పున కేటాయించి ఇండ్లస్థలాల సమస్యను పరిష్కరించాలంటే 150,200 సంవత్సరాలు పడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధమైన నత్తనడకతో ప్రారంభిస్తే ఈ సమస్య ఏరకంగా పరిష్కరిస్తారో ఎవరికి అర్థంకాని విధంగా ఉంది. ఎమర్జెన్సీ కారణంగా మంచినీటి బావులకై 50 లక్షల మాత్రమే కేటాయించారు. ఇది చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉంది. ఒకవైపు దేశంలో కలరా ఉందని చెబుతున్నాము. హరిజనులు, గిరిజనులు కుంటలలో కాలువలలో పారే మురికినీరు, బురదనీరు, త్రాగుతున్నారని ఒకవైపు అంగీకరిస్తున్నాము. గత సంవత్సరంలో ఇచ్చినదానికంటే 50 లక్షలు తక్కువ చేయడం ఏ విధంగాను సమర్థనీయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజన హాస్టల్సు, ఇండ్లస్థలాల విషయమై చెప్పాలి. ఏ గ్రామంలోనైనా ఒక వంద గడప హరిజనులుంటే ఏ ఒక్కరో చదువుకొంటూంటారు. వారిలో ఎవరికో ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుంది. దేశంలో నూటికి 80 మంది 90 మంది వరకు ఆర్థికంగా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నవారే ఉన్నారు. ఎవరికో ఒకరికి హరిజనులలో స్కాలర్ షిప్పులు ఇచ్చే సందర్భంలో విశాలదృష్టితోను హుందాతనంగాను మాడకపోవడం బాధగా ఉంటున్నది. చదువుకున్న వారే కొంతమంది హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులనుద్దేశించి మీరందరు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి అల్లుళ్ళయ్యా, మీకు ఏమిటి అని విమర్శనలు చేయడం బాధాకరమైన విషయం. ఏవో కొన్ని లక్షలు వారికి కేటాయిస్తే డబ్బు అంతా వారేతినేస్తున్నారు. మిగతా కులాలలో కూడా పేదవారున్నా వారే అంతా గుటకాయస్వాహా చేస్తున్నారనేవారు కొంతమంది. ఇటువంటి దృక్పథం ఏ మాత్రం సహాయపడదు. ఇచ్చే స్వల్పమైన సహాయం సకాలంలో ఇవ్వాలి. హరిజన హాస్టల్సుగురించి అనేకమంది చెప్పారు. ఇప్పుడు విద్యార్థికి రు. 15 లు ఇస్తున్నారు. దానిలోనే వార్డెన్ కుటుంబం బ్రతకాలి; అద్దె ఇచ్చుకోవాలి. ప్రవేటు హాస్టలులో మిగిలిందే ఏమైనా విద్యార్థికి తిండి రూపంలో వెడుతుంది. చలపతిరావుగారు మనవిచేశారు. రు. 15 లతో వచ్చే తిండిలో విటమిన్లు, nutrition value లేకపోతుంది అని ఇటువంటి తిండితో హైస్కూలు, కాలేజీల విద్యార్థులు ఏ రకంగా శరీర పటుత్వాన్ని పెంచుకోగలుగుతారు? కనీసం రు. 25 లకైనా పెంచితే కాని వారు ఆరోగ్యంగా బ్రతికి మానసిక శక్తులను పెంపొందించుకొనే అవకాశం ఉండదు. కాలేజీలో చదువుకొనే హరిజన విద్యార్థులున్నారు. మదరాసులో నేను చదువుకొన్నప్పుడు విక్టోరియా హాస్టలులో హరిజన విద్యార్థులు, వెనుకబడిన విద్యార్థులు ఉంటే సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు నుంచి ఫలానా విద్యార్థులకు యివ్వడలచు

కున్నామని చీటీ తీసుకొని సంవత్సరం చివరలో వచ్చినా ఏ సెల జీతం ఆ సెల అడిగే పని లేకుండా remit చేసుకునేవారు. ఇప్పుడుకూడా మదరాసు రాష్ట్రంలో ఆ పద్ధతి ఉంది. మదరాసు సిటీలోను, రూరల్ ఏరియాస్‌లోను ఉంది. ఆ పరిస్థితి ఆంధ్రదేశంలో లేదు. గత సంవత్సరం నుంచి ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగు, మెడిసను, ఇతర ప్రొఫెషనల్ కళాశాలలో చదువుకునే హరిజన విద్యార్థులకు ఈ అవకాశాన్ని కలుగజేశారు. ప్రయివేటు హాస్టల్సులో ఉండి చదువుకునే హరిజన విద్యార్థులకు యీ అవకాశంలేదు. దీనినికూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. కాలేజీలోచేరి పుస్తకాలు కొనడం ఒక పెద్ద సమస్య. స్కాలర్షిప్సు యిచ్చేది మార్చి, ఏప్రిలు నెలల్లో యిస్తూంటారు. ఏ నెలకానెల 40–50 రూపాయలు మెస్సు చార్జీలు కట్టడం సాధ్యమయే పనికాదు. ఫలానా యోగ్యులయిన విద్యార్థులకి స్కాలర్షిప్సు యిస్తామని వార్డన్సుకి హామీయిస్తే ప్రభుత్వం యిచ్చే స్కాలర్షిప్సునుంచి డబ్బు రెమిట్ చేసుకునే సదుపాయాలు మదరాసులోలాగ యిక్కడకూడా కలుగజేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అధ్యక్ష మహాశయా, ఉద్యోగుల మెరిట్‌ని గురించి కొన్ని అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడం జరిగింది. ఉద్యోగాలు అన్నప్పుడు ఒక గ్రేడులో 120 ఉద్యోగాలుంటే హరిజనులకు కేటాయిస్తున్నారు. 60 ఉంటే 4–3 ఉంటున్నాయి. మేము కోరేది రిజర్వేషను ప్రిన్సిపిల్ అంగీకరించిన తరువాత 6–7 పూర్తి చేయండి. హరిజనులకు కేటాయించిన వాటిని హరిజనులకే యివ్వాలని అడగడంలో ఎందుకు పొరపాటుగా అర్థం చేసుకోవాలో అర్థం కావడంలేదు. 120 ఉద్యోగాలలో 6 మాత్రం కేటాయించి అందులో రెండు మాత్రమే fill up చేసి మిగతా నాలుగుని పూర్తి చేయడానికి administrative efficiency పోతుంది. కొంపలారిపోయే ప్రమాదం ఉందనేగోల అర్థం కాకుండా ఉంది. అలాగే మెరిట్. కొంతమంది మేధస్సు కగిలిన విద్యార్థులున్నారు. దానికి భౌతిక పరిస్థితులు కావాలంటాను. హరిజన విద్యార్థులు P.U.C. చదవడంలో ఆర్థిక హంగులుండవు. ఇతర విద్యార్థులు P.U.C. చదివితే వారికి ప్రతి సబ్జెక్టులోను ప్రయివేటు మాస్టరు అందుచేత 70–80% మార్కులు తెప్పించుకుంటారు. అవి రాకపోతే మార్కులవేటకుపోయి మెడిసన్ సీటుకన్నా ఇంజనీరింగు సీటుకన్నా సరిపోయేమార్కులు వేయించుకుని ఆ రకంగా ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో చేరుతారు. ఆర్థిక హంగులున్నవారితో బీదవారికి పోటీపెట్టి మెరిట్ లేదని మార్కులు రావడంలేదని చెప్పడం న్యాయంకాదు. ఉద్యోగాలకు కాంపిటేటివ్ ఎగ్జామినేషన్సులో కూర్చొనరాదాఫి పరీక్షలలోపాసయి ఉద్యోగాలకు రాకూడదా అని చెబుతారు. అందులోకూడా ఎంతమంది మేరిటుమీద వస్తున్నారఫి I.A.S. నుంచి ప్రతిదానికి రికమెండేషన్స్, ఫలానా candidate ఉన్నాడని ఆ భాగవతం అట్లా ఉంటే ఏదో మెరిటు ఉందని మోసం చేయడేరి ఎందుకఫి అది

న్యాయంకాదని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్ష మహాశయా, ప్రొహిబిషను గురించి రెండు మూడు మాటలు చెప్పవలసిన అవసరముంది. నీరా పాప్పును ఆక్ష ను పెట్ట డానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించడంద్వారా ఆంధ్రదేశంలో అనేకసంవత్సరాలుగా ప్రొహి బిషను రద్దు చేయాలని ఆందోళన చేసే ప్రజలకు ఇది ఒక రకంగా విజయమని డైరెక్టుగా ఒప్పుకోపోయినప్పటికీ ఇన్ డైరెక్టుగా అంగీకరించిని విషయమే. అయితే ఇంకా ప్రతిష్టంచి కొన్ని ఏవో అడ్డం వస్తున్నాయి. వాటినికూడా కాస్తజాగ్రత్తగా ఆలో చించి తొలగించడం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సెల శ్రీకాకుళం జిల్లాలో, విశాఖపట్నం జిల్లాలో రెండుచోట్ల కాల్పులు జరిగాయి. ప్రొహిబిషను పోలీసులు మధ్య గ్రామాలలో రెండుచోట్ల కాల్పులు జరిపారు. కల్లు గీసేవారిని పట్టుకునే పేరుతో ఒక పార్టీ వెళ్ళుతూ ఉంటుంది. వారి దగ్గర తుపాకులు, కత్తులు, లాటీలు ఉంటాయి. వా స్త వంగా ఆ పార్టీ వెళ్ళేది మామూళ్ళు వసూలు చేసుకొనడానికి తప్ప ప్రొహిబిషనుని అమలు జరపడానికి కాదు. ఏ సెలకు ఆ సెల ఖాతాదార్లదగ్గర మామూళ్ళు వసూలు చేసుకుంటున్నారు. Enquiry జరిపిస్తే తెలుస్తుంది. ఇనస్పెక్టరుకు జీతంకాక సెలకు కనీసం మూడువేల రూపాయలు ఆదాయంవస్తుంది. మూడువేలు అతిశయోక్తిఅనుకుంటే రెండువేలయినా మామూళ్ళు సంపాదిస్తారు. క్రింది ఉద్యోగులకు తర తమ భేదాలలో ముడుతుంది. ఈ రకంగా కొంతమంది వ్యక్తులకు ధారాదత్తం చేయకూడదు. స్కీము ఫెయిలయినదని అంగీకరించినప్పుడు scrap చేసి ఆ డబ్బును ప్రొజెక్టులకు సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించాలని మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే కొన్ని కొన్ని విమర్శలుకూడా జరుగుతున్నాయి. కొంతమంది పెద్దలు మాట్లా డుతూ ఉపన్యాసంయొక్క ప్రారంభంలోను మధ్యలోను కూడా హరిజనులను గురించి మాట్లాడేటప్పుడు మానవత్వం పెల్లుబికి అపరగాంధీలాగ హరిజను లను యివ్వాళే ఉద్ధరిస్తారనే అభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది. ముగింపు వచ్చేసరికి హరిజను లకు పెద్ద ఉద్యోగాలు అవసరంలేదు. బంజరు భూములు, చవిటి భూములు పనికిరావు అంటారు. ఈ రకమైన ఆలోచనా విధానం హరిజనులకు వెనుకబడినవారికి ఏ రకంగా సహాయపడతాయని అడుగుతున్నాను. వారి ఆలోచనా విధానాన్ని పునఃపరిశీలన చేస్తే తప్ప దేశంలోని హరిజనులుగాని ముందుకు పోవడానికి సహాయపడదు. సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు గురించి ఒక విషయం చెప్పవలసిన అవసరముంది. ఆఫీసులోఉన్న డైరెక్ట రుకిగాని P.A.కి గాని ఆఫీసుమీద ఎక్కువ కంట్రోలుతో శక్తివంతముగా పనిచేయించే ఏర్పాట్లు చేయకపోతే పరిస్థితి బాగుపడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక చిన్న ఉదాహ రణ చెబుతాను. నాలుగు రోజుల క్రితం సోషల్ వెల్ఫేరు ఆఫీసుకి వెళ్ళి తిరిగి వస్తున్న సందర్భంలో అక్కడ అరవై ఏళ్ళ ముసలి ఏడుస్తున్నారు. ఆయన కూతురు విశాఖపట్నం

మెడికల్ కాలేజీలో Second year medicine చదువుతున్నది. నిరుడు స్కాలర్షిప్ యిచ్చారు. ఈ సంవత్సరం renew చేయలేదు. నిరుడు యిచ్చిన స్కాలర్షిప్పును renew చేయడానికి ఎందుకు జరుగుతుందో అర్థం లేదు. ఆలస్యం కారణంగా వారం రోజులలో డబ్బు కట్టకపోతే హాస్టలునుంచి బయటకు వెళ్ళాలని ఉత్తరవులు జారీచేశారు. వెంటనే P.A. దగ్గరకు కాగితం తీసుకొని వెళ్ళి సూపరింటెండెంటుతో చెబితే మూడు నాలుగు రోజులలో స్కాలర్షిప్ యిస్తారని చెప్పారు. ఇలాంటి కేసులు ఉండవచ్చు, బయట పెట్టడం ఇష్టం లేదు. ఇప్పటికయినా శక్తివంతంగా సామర్థ్యంతో ఆఫీసులు నడపాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ లోపం లేదు. కేటాయించేడబ్బు ఏ ఫిబ్రవరిలోనో మార్చిలోనో యిచ్చే పద్ధతి కాకుండా మొదటిలోనే కేటాయించండి. వచ్చిన అప్లికేషన్లు అన్ని చాల జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఎవరు యోగ్యులో ఎవరుకారో నిర్ణయించుకొనడానికి ముందుగా డబ్బు బట్వాడా చేయడానికి వీలుంటుంది. చివరగా డబ్బు కేటాయిస్తే దుర్వినియోగం అవడానికి అవకాశం ఉంది. ఆపద్ధతిని మానుకోవాలి. హరిజన విద్యార్థులకు యిప్పుడు కేటాయించిన డబ్బు హరిజనులకు ఏమాత్రం సరిపోదు. వెనుకబడిన స్కాలర్షిప్పుకోసం పెట్టుకునే అప్లికేషన్లు ఎక్కువభాగం తిరస్కరించబడుతున్నవి. 50% మార్కుల basis మీద యిస్తున్నారంటే వెనుకబడిన తనానికి సహాయంకాదు. వారిలో కొంత మెరిటు ఉన్నవారికియ్యి కళ్ళనీళ్ళు తుడవడంతో సమానమైన సహాయంతప్ప నిజమైన సహాయం కాదు.

1.30 P.M.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Monday, the 18th March 1963.

UNSTARRED QUESTIONS

Fire Engines in Service

88—

1401 Q.—*Sri K. Guruswamy Reddy*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the taluq-wise and district-wise number of fire engines in service in the whole state:

(b) the number of villages to which help was rendered by these fire engines during the years 1960 61 and 1961-62 respectively;

(c) the number of casualities due to the fire accidents and

(d) the value of the properties damaged in the years 1960-61, 1961-62?

A:-* Statements furnishing the requisite particulars have been placed on the Table of the House.

Theft Cases Reported to Cumbum Police Station

89—

2498 Q.—*Sri P. Subbaiah*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) how many cases of theft have been reported in Cumbum Police Station, Kurnool district from January, 1962 uptill 15—10—1962; and

(b) how many cases have been detected and offenders convicted?

A:—(a) 12 (twelve).

(b) Number of cases detected 10 (ten).
Number of offenders convicted 3 (three).

---

* Vide pages 930-932

Kidnapping of Girls

90—

2771 Q.—*Sri N. Venkataswamy*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that many girls are being kidnapped from our State and or being sold in Punjab and other States;

(b) the number of girls kidnapped; and

(c) the action taken by the Government thereon?

A:-(a) A few instances of kidnapping of girls from this State for sale in Punjab and other States have come to the notice of Government.

(b) Altogether, there were 8 such instances, during the last five years. Of the 8 girls involved in these 8 cases 2 were sold at Bombay and the remaining 6 were sold in the Punjab State.

(c) Necessary steps have been taken to prevent the recurrence of such cases. Steps are also being taken to see that the offenders in the 8 cases reported are awarded deterrent sentences by the courts.

Survey of Industries in Kodangal and Kosgi Constituencies

91—

1655 (2071) Q.—*Sri Rukma Reddy*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any survey was conducted with regard to industries in Kodangal and Kosigi Constituencies;

(b) the village-wise number of industries (small and big) functioning in Kodangal and Kosigi Constituencies at present; and

(c) the steps taken by the Government to accelarate the progress of the above industries (village-wise) during

the 1st and second plan periods and 1st year of Third Five Year Plan ?

A:-(a) In 1959 a comprehensive industries survey was conducted by the Industries Department in the entire districts of Mahaboobnagar and Kurnool including Kodangal and Kosigi Constituencies respectively.

(b) & (c) * A statement is placed on the Table of the House.

Scholorships to the Students of Backward Classes

92—

41 (496) Q.—*Sri P. Panasa Ramanna*:—Will hon. the Minister be pleased to state :

(a) the amount spent towards scholarships for the students of Backward Classes during the year 1961-62;

(b) the number of applications received;

(c) the number of eligible applications thereon; and

(d) the number of students to whom the scholorships ha ve been given ?

A:—(a) Rs. 43,22,149.92

(b) 43,473

(c) 20,157

(d) 10,138

Police Cases filed in Nuzvid and Tiruvur Taluks

93—

222 (1557) Q.—*Sri Peta Bapaiah*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the village-wise number of police cases filed in Nuzvid and Tiruvur taluks, Krishna district, for the cutting down of reserve forests and taking illegal possession of the same; and

(b) the number of cases decided therein, and those still pending respectively ?

A:—(a)

---

* Vide pages 933 to 937

Name of the taluk	Name of the village	No. of police cases filed
(1) Nuzvid taluk	Katrenipadu	1
	Battulavarigudem	1
	Seetharamapuram	1
(2) Tiruvur taluk	Tatakuntla village	1

(b) All the above cases have been disposed of, except the case filed in Seetharamapuram village in Nuzvid taluk which is pending trial before the Court.

Working Plans for the Forest Division

94—

2306 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) The number of working plan parties engaged in the preparation of working plans for the forest divisions in the State;

(b) the number of divisions in which the preparation of working plans completed by now; and

(c) the estimated cost of each plan in each forest division?

A:—(a) Eight.

(b) Nine, since 1956.

(c) Rs. 1,17,000.

Forest Produces

95—

2328 Q.—*Sri P. Rajgopal Naidu*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the time allowed for the removal of various forest produces under the permit system; and

(b) the reason for not extending the period for twenty four hours?

A—(a) The period allowed depends upon the distance and also the nature of produce to be removed from the forests.

(b) if a period, longer than that required to transport forest produce is given, the permits are likely to be misused.

Applications for Lands in Warangal District.

96—

1701 (2293) Q.—*Sri N. Yathi Raj Rao*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the No. and names of political sufferers who submitted applications for lands in Warangal district.

(b) the No. and names of persons to whom lands were assigned so far; and

(c) the reason for not assigning the land so far, to the remaining persons?

A:—(a) 1,163 applicants.

(b) 208 grantees.

As regards the particulars of the names of persons, the time and labour involved in furnishing the particulars in this case are not commensurate with utility.

(c) the land applied for by the political sufferers are of objectionable categories such as Reserve Forest land etc., and most of them also have not produced original certificates.

Assignment of Lands to the Political Sufferers in Mollagunta Sea Area.

97—

1745 (2554) Q.—*Sri M. Pitchayya*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether is it a fact that the lands in Mollagunta sea area in Repalle taluk, Guntur district were assigned to

the political sufferers between 1955 and 1962 evicting the persons who were in possession of the said lands since a long time; and

(b) the number and names of persons to whom the aid land was assigned together with the extent of the same?

A:—(a) Yes Sir, in a few cases only, in one case of about 20 years standing and in the remaining six of about six years duration.

(b) the particulars are as follows:

Fasli	S. No.	Name of the person to whom assigned.	Extent
(i) 1365	171/1	Sri Vadlamudi Kameswara Rao ...	Ac. 2.73*
		*Sri Mekale Balaramayya is the encroacher with about 20 years occupation and is a rich ryot.	
(ii) do	52/1 (Gangadipalem)	Sri Sk. Davood ...	Ac. 4.83**
		**Sri Repalle Sreeramulu is the encroacher of about six years standing and he occupied Ac. 1.00 of land in this S. No. subsequent to the occupation of Ac. (0.54) by the political sufferer.	
(iii) 1366	632/2B	Sri Peruchuru Venkata Subbayya ...	Ac. 2.59+
	633/1	Do. ...	Ac. 1.99

+Sri Nayudu Laxmayya Sri Srimannarayana Smt. Boddu Subbamma Sri Nayuduraghavayya Sri Laxmayya	The encroachers are of about 6 years standing.

Banjar Lands to Harijans in Gummadam Village

98—

1800 Q.—*Sri G. Suryanarayana*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether banjar lands have been issued on pattas to Harijans of Gummadam village in Cheepurupalli taluk, Srikakulam district;

(b) the extent of banjar land (in acres) assigned to Harijans on pattas together with Survey Numbers:

(c) whether it is a fact that there is obstruction from the ryots to give possession of the lands assigned to the Harijans on pattas by the Government: and

(d) whether the Government propose to give instructions to the authorities there in the matter?

A:—(a) Yes.

(b) Ac. 37.27:

Survey numbers:—1/3, 1/4, 7/3, 7/5, 7/6, 8/1, 8/2, 8/3, 47/1, 65/3, 66/5, 79/1, 79/3, 79/5, 118/1, 118/8 and 132/3.

(c) the lands assigned to the Harijans are under their possession and enjoyment except the land assigned in S. Nos. 7 and 8 an extent of Ac. 8.02. For this land, it is reported that the harijans have filed a criminal case against the ryots and it is pending disposal.

(d) Does not arise.

Distribution of Land to the Landless Poor in Kurnool District

99--

1823 Q.—*Sri E. Ayyapu Reddy*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the extent of banjar land available for distribution to the landless poor in Kurnool district;

(b) the extent of banjar land distributed so far to the landless poor in Kurnool district;

(c) the extent of lagoon lands reclaimed under the K. C. Canal Scheme which is under unauthorised occupation of landless poor, or small peasants ; and

(d) the amount collected from them as penalty so far ?

A:- (a) An extent of Ac. 31,236.50 is still remaining unassigned in Kurnool district but the entire extent is not available for assignment. An extent of Ac. 12,818.69 is unfit for cultivation and an extent of Ac. 13,068.73 is covered by blocks exceeding Ac. 250.00 whose assignment is prohibited in G. O. Ms. No. 901 Rev. dated 24—5 - 61. Thus the actual extent available for assignment is only Ac. 5,349.08.

(b) an extent of Ac. 36,974.93 has been assigned to the landless poor persons in Kurnool district from 1-2-61.

(c) & (d) An extent of Ac. 1,625.00 in Tangedancha Lagoon area of Nandikotkur taluk and an extent of Ac. 406.00 in Edurur Lagoon area of Kurnool taluk was reclaimed under the scheme of improvements to K. C. Canal. The praticulars of extent occupied in each fasli and the amount of penalty levied are furnished below ;

Fasli 1367	Extent occupied	Ac.	80.52	Nil.
	Penalty levied.	Rs.	7.25	
Fasli 1368	Extent occupied	Ac.	806.09	Nil.
	Penalty levied.	Rs.	92.25	
Fasli 1369	Extent occupied	Ac.	975.29	.. Ac. 12.26
	Penalty levied.	Rs.	422.50	.. Nil.

Fasli 1370	Extent occupied	Ac. 1134.92	.. Ac. 29.48
	Penalty levied.	Rs. 305.00	.. Nil.
Fasli 1371	Extent occupied	Ac. 1116.32	.. Ac. 22.60
	Penalty levied.	Rs. 226.00	Nil.

4½% State Loan

100 –

1940 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu* :— Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) the amount collected towards 4½% Loan floated in the month of August, 1962 ; and

(b) the amount raised from the Banks towards the above loan in the state ;

(c) the number of individuals contributed towards this loan ;

(d) the amount of commission paid to the Banks and other individuals who contributed towards this loan ; and

(e) how this commission was met by the Government ?

A:– (a) Rs. 13,25,18,500,

(b) Subscriptions were received as noted below :—

Reserve Bank of India Branches at Bombay, Bangalore, Calcutta, Madras, Nagpur and New Delhi.		4,96,90,300
State Bank of India Branches	—	7,23,41,000
State Bank of Hyderabad Branches	—	98,37,100
Treasuries and Sub-treasuries	—	6,50,100
Total	...	18,25,18,500

(c) information not available ; likely to be available only when finally scripts are issued by the Reserve Bank of India to all applicants.

(b) Rs. 0.50 nP. for every Rs. 100/ of the loan applied for; in addition, brokerage at the rate of 6 Naya Paise per Rs. 100 (Nominal) to recognised Banks and broker was paid as per para 14 of the Loan Notification dated 7—8—1962.

(c) From the budget provision under "16 Interest on Debt and other obligations. A-Interest on Public Debt and other obligations; (b) discount on Loans and (ii) Expenditure connected with issue of New Loans".

4½% Loan in Cuddapah District.

101—

2109 Q.—*Sri C. Balireddy* :— Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) the target fixed for Cuddapah District for the Andhra Pradesh State Development 4½% Loan recently floated; and

(b) the name of the persons together with the amount subscribed by each in the above district ?

A:- (a) Rs. 60 lakhs.

(b) Information not available with Government.

102—

2369 Q.—*Sri P. V. Ramana* :— Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state ;

(a) the number of Consumer Co-operatives in the State ;

(b) the number of Public Servants Consumer Co-operatives in the State ;

(c) whether the said Co-operative Stores are working at profit ; and

(d) the number of persons benefited by these Co-operatives ?

A:- (a) As on 30-6-1961, there were 289 Consumers' Co-operative Societies.

(b) (i) Co-operative Stores for the State Government Employees. 15

(ii) Stores for the Central Government employees (including 11 for Railway employees). 15;

(c) only 52 stores worked at profit

(d) 67,000

Residential quarters for women teachers in Telangana rural areas.

103—

85 (980) Q.— *Sri K. Rajamallu* :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state ;

The district-wise names of the villages where the residential quarters for women teachers in Telangana rural areas were constructed ?

A:–* A statement is laid on the Table of House.

Percentage of passes in the H. S. C. Examination in Telangana area.

104—

189 (1451) Q.— *Sri J. T. Fernandez* :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state ;

(a) the percentage of passess in the H.S.C. Examinatoin in the year 1961-62 in the Telangana area in respect of school candidates and private candidates in Government schools and aided schools, separately;

(b) the percentage of passes in each medium of instuction i.e., English, in Telugu, Urdu etc,; and

(c) the percentage of passes of girl students separately?

A:–(a),(b)&(c): ** A statement is laid on the Table of the House.

High Schools in Andhra Pradesh.

105—

981 Q.—*Sri Antony Reddy*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) the number of high schools at present in Andhra Pradesh district-wise under Government management, the Zilla Parishad management and under private management;

---

* Vide pages 937 to 940

** Vide pages 940 to 941

(b) the number of middle schools upgraded into high schools during 1962-63; and

(c) the number of middle schools started during 1962-63 ?

(a) * Information is placed on the Table of the House.

(b) 217(For boys 196 and for girls 21).

(c) 169(For boys 160 and for girls 9).

Library Cess in Chittoor District.

106—

1004 Q. *Sri P.Rajgopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) the amount collected by way of library cess in Chittoor District during 1961–62;

(b) the expenditure incurred on Library in Chittoor District during 1961–62;

(c) the cost of books purchased during 1961–62 for the Libraries in Chittoor District; and

(d) the number of Libraries under Local Library Authorities in Chittoor District during 1961–62 ?

A;-(a) an amount of Rs. 30,997.46nP. was collected as Library Cess in Chittoor District during 1961–62;

(d) an expenditure of Rs. 55,473 was incurred during 1961–62 on the maintenance and upkeep of all Libraries Authoritity, Chittoor District,

(c) the cost of books including periodicals purchased during 1961–62 was Rs. 8,152-32nP.

(d) the number of Libraries under its control during 1961–62 is as follows:

(i)	District Central Libraries	...	1
(ii)	Branch Libraries	...	10
(iii)	Children's Libraries	...	2
(iv)	Book Deposit Centres	...	19

* Vide pages 942–943

Upgrading of Middle Schools.

107—

2130 Q. *Sri P.O. Satyanarayana Raju*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) the number of middle schools upgraded during 1961–62 in the State; and

(b) the total amount of expenditure incurred for the purpose?

		Boys	Girls
(a) Government	...	15	5
Zilla Parishad	...	173	10
Municipal	...	2	1
Aided	...	10	2
Total Rs.		200	18
(b) Telangana	...	2,03,040	
Andhra (estimated)	...	30,560	
Total Rs.		2,33,600	

Tamil Section in Govt. Training Schools, Chittoor.

108—

2376 Q. *Sri C.D. Naidu*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is Tamil section in the Higher and Secondary Grades of the Government Training School, Chittoor;

(b) if not, why;

(c) whether there is any proposal to establish a Tamil section in Zilla Praishad Multi-purpose High School, Bommasamudran, Chittoor Taluq;

(d) how many N. C. C., A. C. C., units are in Zilla Parishad Multipurpose High School, Chittoor;

(e) is there any proposal to start another unit in the said school; and

(f) the grade of pay given to the Telugu Pandits in those High Schools?

A:-(a) There is one Tamil Secondary Grade Training Section (Two years Course) in the Government Basic Training School, Chittoor, but there is no Tamil Higher Grade section in that school.

(b) As the Tamil candidates of Andhra Pradesh were not available for admission into the Tamil Secondary Grade first year class, during the current year, no admission could be made during 1962-63. Hence the section is being kept in abeyance during the current academic year.

(c) No, Sir.

(d) There are four units: 1. Junior Air Troop. 2. Junior Girls Troop. 3. Junior Army Troop. 4. A.C.C. Troops.

(e) No, Sir.

(f) According to the Inspection Report of the Zilla Parishad Multipurpose school, Chittoor for 1961-62 there were 9 Telugu Pandits (5 Grade I and 4 Grade II) The scale of the Grade I is Rs. 90-250 and the scale of pay of Grand II is Rs. 50-120 (Pre-merger of D. A.)

Employees Working in Chittoor Electric Corporation Ltd.

109—

2063 Q.—*Sri P. Rajgopal Naidu* :—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state:

(a) the number of employees working in Chittoor Electric Corporation Ltd., prior to its taking over by the Government;

(b) the number of additional employees employed for the same jurisdiction and for the same work after its ng over; and

(c) the amount spent each year for such extra staff employed?

A:- (a) 48

(b) 7, consisting of billing clerks and 5 bill collectors.

(c) Rs. 6,300 per year.

Services of the Employees of the Private Electrical Undertakings.

110—

2064 Q.—*Sri P. Rajagopal Nadu*:–Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

The conditions under which the services of the employees of the private electrical undertaking were taken over by the Government.

A:–The conditions under which the services of the employees of private undertakings are taken over by the Government are governed by Rule 19 of the Andhra Electrical Supply undertakings (Acquisition) Rule, 1955. Such employees are retained and continued in Government service provisionally for a total period not exceeding twelve months from the vesting date. Government may from time to time extend the period of provisional continuance. This continuance, however, is not allowed to exceed twenty-four months from the vesting date.

During the period of the provisional continuance the employees are allowed the same pay and allowances which they were entitled to receive from the Licensee immediately before the vesting date, and they are subjected to the same conditions to serve in regard to leave, provident fund and other matters as were applicable to them under the Licensee immediately before the vesting date, provided, however, that where the Licensee has allowed to the employees any bonus or other concessions not allowed to the Government servants, are not conti-

nued. The employees are also permitted to carry over the amount of the leave accumulated by them during their service under the Licensee and standing to their credit on the vesting date. They are liable to be transferred to any other place or post in the Government Electricity Department depending on exigencies of service.

Absorption of Officials of Private Electrical Undertakings.

111—

2065Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*:–Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) whether the service of the absorbed officials in private electrical undertakings is counted as service under Government;

(b) if not, the reasons therefor;

(c) whether gratuity, bonus, provident fund are being paid to the absorbed employees; and

(d) whether pension is given to each employee whose service in Government is less than five year?

A:–*Clause*(a)–No Sir. The service is counted only from the vesting date of the staff of the electrical undertaking and not the service they have put in the electrical undertaking.

Clause (b)—Under Rule 19 of the Andhra Pradesh Electrical Supply Undertaking (Acquisition) Rules, 1955, the staff of the Ex. Licensee are provisionally continued in the Electricity Department for a total period not exceeding 24 months from vesting date. They will however be absorbed regularly into Government service after examining their suitability with effect from the vesting date. The service rendered by them in the private electrical undertaking is not counted as service under Government. Their regular service only is counted from the vesting date.

Clause (c)—Gratuity and Provident Fund are being paid to the absorbed employees of the electrical undertaking. But as per Rule 19 (2) of the said Rules bonus or any other concession not allowed to the Government servants will not be continued to the employees of the Ex. Licensee.

Clause (d) –No Sir. Under Article 474 (a) of the Pension Code a Government servant, who has put in less than five years service is not eligible to draw any pension. He is however eligible to a gratuity not exceeding one month's emoluments for each completed year of service.

Members in the State Eelectricity Board.

112—

2070 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

The number of members in the State Electricity Board and their term of office?

A–:The number of members of the Andhra Pradesh State Electricity Board is 5 and the term of their office is upto 31–3 1963.

Amount spent for Anti-flood measures.

113—

2673 Q.—*Sri M. Ramgopalreddy* :—Will the hon. Minister for Power and Irrigation be pleased to state:

(a) the amount allotted and spent in the years 1959–60, 60–61 and 61–62 for anti-flood measures; and

(b) the amount sanctioned in the Third Five Year Plan for this purpose?

A:–(a)

Year	Amount allotted	Amount spent
1959–60	65,25,200	69,62,000
1960–61	1,13,57,900	1,17,09,972
1961–62	62,09,000	64,74,117

(b) Rs. 200 lakhs.

Expenditure on 'Greenlands' during 1961-62.

114--

2116 Q.—*Sri T. K. R. Sarma*:—Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to state:

(a) the expenditure incurred for the maintenance of and repairs to Greenlands during 1961-62:

(b) the expenditure on the maintenance of the garden therein; and

(c) the expenditure incurred on electricity and water charges?

			Rs.
A:-(a) (i)	Civil	...	11,263.48
(ii)	Electrical (Maintenance & repairs)	...	305.97
		Total	11,569.45
(b) (i)	Garden Establishment	...	10,404.00
(ii)	Garden expenses (manures etc.)	...	240.47
		Total	10,644.47
(c) (i)	Electricity consumption	...	2,198.68
(ii)	Water supply consumption	...	1,278.18
		Total	3,476.86

Blood Banks.

115—

1018 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government started Blood Banks in all the District Headquarters Hospitals; and

(b) if not, the hospitals where blood banks have not been started?

A:-(a) the answer is in the negative.

(b) the Government Headquarters Hospitals, Karimnagar, Nalgonda, Adilabad, Medak, Khammameth and Mahboobnagar.

Medical Inspectors of Schools.

116—

2169 Q.—*Sri S. Vemayya*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of Medical Inspectors of Schools now in the State; and

(b) their qualifications, pay and duties?

A:-(a) 21.

(b) Candidates possessing M. B., B. S., L. M. & S., D. M. & S., and L. M. P. and who are working as Health Officers are appointed as Medical Inspectors of Schools. They will draw pay in the scale of Rs. 375–25–500–30–800 plus non-private practising allowance of Rs. 75/- per mensem. Their main duties are:

(a) Instruction in personal hygiene to school going children including demonstrations.

(2) Environmental Hygiene.

(3) Improvement of Nutritional Standards.

(4) Raising specific resistance against communicable diseases.

(5) School Medical Inspection and follow-up.

Primary Health Centres in Nellore District.

117—

2170 Q.—*Sri S. Vemayya*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

The names of Primary Health Centres in Nellore District for which Doctors have not been posted for the last several months?

A:-(1) Primary Health Centre, Tallur.

(2) Primary Health Centre, Chintavaram.

(3) Primary Health Centre, Anamasamudram.

(4) Primary Health Centre, Mallam.

An Assistant Surgeon has since been posted for Primary Health Centre at Mallam.

T. B. Sanatorium at Yerragadda, Hyderabad.

118—

2337 Q.—*Sri A. Ramachandra Reddy*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of patients admitted in the T. B. Sanatorium at Yerragadda, Hyderabad during 1959-60, 1960-61 and 1961-62 respectively; and

(b) the number of those discharged after recovery and those expired respectively;

A:-(a) 1959-60 ... 1,351
1960-61 ... 1,125
1961-62 ... 1,125

(b) Those discharged after recovery.
1959-60 ... 1,275
1960-61 ... 1,022
1961-62 ... 1,032
Those expired:
1959-60 ... 78
1960-61 ... 83
1951-62 ... 96

Vans to Primary Health Centres.

119—

2638 Q.—*Sri N. Sreenivasa Reddy*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of Primary Health Centres for which vans have been supplied so far in the State; and

(b) the number of Primary Health Centres in I Stage Block for which vans have not been supplied ?

A:-(a) 107

(b) 60

Books Printed in the Government Press.

120—

1717 (2383) Q.—*Sri T. Balakrishnaiah*:—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

The category of books printed in the Government Press, Andhra Pradesh and supplied to the different Educational Institutions in the State of Andhra Pradesh ?

A:- Codes, Manuals & Rules that are printed in the Government Press are being supplied to the different Educational Institutions in the State of Andhra Pradesh.

Amount spent under Low Income Group Housing Scehme.

121—

2134 Q.—*Sri P. O. Satyanarayanaraju*:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

(a) the amount spent under Low Income Group Housing Scheme during 1961-62;

(b) the number of Panchayats given loan under the above scheme;

(c) the number of Panchayats that have so far constructed buildings ;

(d) the number of applications pending with the Government; and

(e) if so, reasons ?

A:-(a) Rs. 4. 37 lakhs.

(b) 3 Panchayats : Kosagi Panchayat, Allur Panchayat, Polamur Panchayat.

(c) no Panchayats have started construction of the house.

(d) No applications are pending with the Government relating to 1961-62.

(e) Does not arise.

Land under Religious and Charitable Endowments.

122—

1244 (2176) Q.—*Sri G. Rama Rao*:—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state:

The total extent of land under Religious and Charitable Endowments in the State (District-wise list)?

A:-* A statement is placed on the Table of the house.

Subsidy for wells in Nalgonda District.

123—

56 (739) Q.- *Sri K. Ramachandra Reddy*:-Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the taluk-wise names of the persons who received the amounts of subsidy for wells during the years 1959-60 and 1960-61 in Nalgonda District.

(b) whether the wells have been sunk by the said persons; and

(c) if not, the number of persons from whom the amount has been recovered?

A:-** A statement is placed on the Table of the house.

Tractors and Bulldozers on Hire Basis.

124—

2469 Q.—*Sri A. Sarveswara Rao*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the provision made for the purchase of the tractors and bulldozers during the Third Plan period for giving them on hire basis to agriculturists and the amount spent in 1961-62 for the purchase of the above machines; and

---

* Vide pages 943-944

** Vide pages 944-1005

(b) how many tractors and bulldozers were purchased in the current year (1962–63) and the number of tractors and bulldozers allotted to West Godavari District?

			Rs.
A:—(a)	Andhra	...	20.00 lakhs.
	Telangana	...	10.00 lakhs.
		Total	30.00 lakhs.

No expenditure was incurred during 1961–62 since no tractors and bulldozers were purchased.

(b) No units have been purchased during 1962–63. The following tractors and bulldozers have been alloted to West Godavari District

High H.P. Crawlers	...	7
Wheel Tractors.	...	2

Tractors and bulldozers owned by private individuals.

125—

2616 Q—*Sri A. Ramachandrareddy*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the district-wise number of tractors and bulldozers owned by private individuals in the State; and

(b) the amount of loan advanced by the Government to each individual owner for the purpose of purchasing tractors and bulldozers, the year in which it was given and the year in which it was recovered respectively?

A—(a) A statement* showing the year-wise and district-wise number of tractors supplied departmentally under hire purchase system to the cultivators together with details of loans sanctioned is enclosed. Bulldozers are not supplied to cultivators on hire purchase system. Information regarding the number of tractors and bulldozers purchased by the private individuals with their own funds is not available with the Government.

(b) information regardigu the recovery of instalments of loans is being collected and it will be placed on the Table of the House soon after it is collected.
*Printed as Appendix I at Pages 928 & 929.

Car and Lorry accidents on the Vijayawada-Hyderabad National Highway.

126:

1292 (2531) Q—*Sri B. Dharma Bhiksham*—Will the hon. Misnister for Labour and Transport be pleased to state:

(a) the number of motor car and lorry accidents on the Vijayawada-Hyderabad National Highway from 1956-57 to 1961-62;

(b) the number of persons died and injured respectively in the said accidents and the value of property damaged thereby;

(c) the names of places at which the said accidents occurred together with their dates; and

(d) whether it is a fact that the frequent occurrence of the accidents is due to improper condition of brakes etc., and the want of control over the motor speed;

(e) the nature of the said accidents; and

(f) the steps taken by the Government for prevention of accidents?

A:—(a), (b), (c) and (e). * The statement showing the particulars is placed on the Table of the House.

(d) Improper conditions of brakes and lack of control over the speed are partly responsible for some of the accidents. Many accidents are due to the negligence of drivers and lack of control of drivers over the vehicles. The condition of roads also is sometimes a contributory factor to the causes of accidents. The main cause of accidents in the cities of Hyderabad and Secunderabad is the negligence of drivers, pedestrians and jay-walking.

(f) All possible steps are being taken for the prevention of accidents. High standard of efficiency is being

* Vide pages 1005–1008

insisted upon in conducting driving tests. Such high standard is also insisted upon in respect of the mechanical condition of the vehicles in order to enforce the provisions of the Motor Vehicles Act and the rules rigidly. Traffic signs prescribed in the Motor Vehicles Act are being erected for the guidance of drivers and pedestrians. Safety First Weeks are being organised by the police department. To impress upon the police and the drivers the need to adhere to the traffic regulations to avoid accidents, it has been decided to exhibit placards in stage carriages explain ing the elementary principles of road sense, in English and in the Regional languages to inculcate traffic sense. One way traffic system has been introduced in congested areas.

Employment Exchange Office Mahboobnagar District.

127—

2332 Q—*Sri P. Mahendra Nath*:–Will the hon. Minister for Labour & Transport be pleased to state:

(a) The number of persons who got their names registered in the Employment Exchange Office, Mahboobnagar District for employment during 1961–62 and 1962–63 respectively;

(b) the number of Harijan candidates among them;

(c) the number of persons who got employment; and

(d) the number of Harijans among them ?

A statement is placed on the Table of the House.

(Signed) G.V. Chowdary,
Secretary to the State Legislature.

APPENDIX-I

Vide Answer to unstarred Question

Statement showing the year-wise and District-wise

S. No.	District	1953-54 No. issued	Amount advanced in Rs.	1954-55 No. issued	Amount advanced in Rs.	1955-56 No. issued	Amount advanced in Rs.	1956-57 No. issued	Amount advanced in Rs.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Srikakulam ...	1	20,006	3	69,397	...	...	...	...
2.	Vishakapatnam.	2	28,122	1	22,000	2	40,700	1	21,829
3.	East Godavari ..	3	47,710	12	2,25,715	4	79,023	2	41,890
4.	West Godavari .	2	28,128	22	3,70,395	10	1,86,523	7	1,12,129
5.	Krishna ...	1	14,018	24	3,68,806	16	3,02,420	11	1,62,295
6.	Guntur ...	1	12,835	8	1,31,338	1	17,994	2	43,277
7.	Nellore ...	4	62,868	25	3,92,406	12	2,36,976	7	1,19,220
8.	Chittoor ...	3	48,031	5	87,891	3	49,334	...	...
9.	Cuddapah ...	.	...	...	..	1	21,265	2	28,780
10.	Anantapur ...	.	...	6	1,16,067	...	...	6	96,710
11.	Kurnool ...	2	27,340	7	1,38,660	2	37,533	1	16,810
12.	T. B. P. ...	.	...	7	1,31,394	5	93,668	2	38,710
13.	Khammam ...								
14.	Warangal ...								
15.	Adilabad ...								
16.	Nizamabad ...								
17.	Karimnagar ...								
18.	Nalgonda ...								

No. 2616 Serial No. 125.

Sanction of Loans for Purchase of Tractors.

1957-58 No. issued	Amount advanced in Rs.	1958-59 No. issued	Amount advanced in Rs.	1959-60 No. issued	Amount advanced n Rs.	No. issued	Amount advanced iu Rs.	1962-63 No. issued	Amount advanced in Rs.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	30,259.58	..	...	2	31,000	2	27,600	..	...
5	77,093	2	26,050	1	15,640	..	...	..	...
6	85,477	4	62,000	..	...	2	31,300	..	...
25	3,95,323	6	94,880	..	...	2	32,000	..	...
10	1,53,549	4	63,460	..	...	2	31,300	..	...
3	43,369	1	16,000	..	...	3	46,800	3	47,900
9	1,40,900	4	58,935	1	16,000	4	62,800	1	16,000
6	93,410	1	15,990	1	11,960	4	54,580	3	48,000
1	14,370.56	1	1(,000	1	15,730	3	42,600	1	15,300
2	28,100	1	15,000	2	30,200	3	46,800	3	46,600
4	61,280	..	...	1	15,990	2	32,000	1	15,600
5	76,370	1	13,680	..	...	1	15,900	1	...
1	15,900							1	15,900
		2	32,000	..	...	2	31,200	..	...
		1	16,000						
		1	15,564-18	1	14,100	1	15,900	1	
						2	32,000	2	27,700
									32,000

Statement laid on the Table of the House, vide Answer to L. A.Q. No. 1401 (Unstarred)

Sl. No.	Name of the District	Name of the Taluk	Fire Engines				
			Mobile Tank Units	Tenders	Trailer Dump Units	Ambulances	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Anantapur	Anantapur	1	1	1	1	4
		Guntakal	1	1	1	1	4
		Hindupur	1	...	...	...	1
		Tadpatri	1	...	...	...	1
2.	Cuddapah	Cuddapah	1	1	1	1	4
		Proddutur	1	1	1	1	4
		Jammalamadugu	1	...	...	...	1
3.	Chittoor	Chittoor	1	1	1	1	4
		Chandragiri	1	1	1	1	4
		Madanapalli	1	...	...	...	1
4.	Kurnool	Kurnool	1	1	1	1	4
		Nandyal	1	1	1	1	4
		Adoni	1	1	1	1	4
5.	Nellore	Nellore	1	1	1	1	4
		Gudur	1	...	...	...	1
6.	Guntur	Guntur	1	1	1	1	4
		Tenali	1	1	1	1	4
		Chirala	1	1	1	1	4
		Narasaraopet	1	...	...	...	1
		Ongole	1	...	...	...	1

7. Krishna	Masulipatam	1	1	1	1	4
	Vijayawada	1	2	2	2	7
	Gudivada	1	1	1	1	4
	Jaggiahpet	1	...	...	...	1
8. Visakha-patnam	Visakhapatnam	1	2	2	3	8
	Anakapalli	1	...	...	...	1
	Vizianagaram	1	1	1	1	4
9. Srikakulam	Srikakulam	1	1	1	..	3
	Bobbili	1	...	...	...	1
10. E. Godavari	Kakinada	1	2	2	1	6
	Peddapuram	1	1	1	1	4
	Rajahmundry	1	1	1	2	5
	Amalapuram	1	1	1	1	4
11. W. Godavari	Eluru	1	1	1	1	4
	Nidadavole	1	1	1	...	3
	Narasapur	1	1	1	1	4
	Bhimavaram	1	1	1	1	4
	Tadepalligudem	1	...	...	...	1
	Tanuku	1	...	...	...	1
12. Warangal	Warangal	2	2	2	...	6
13. Mahaboob-nagar	Mahaboobnagar	1	...	...	...	1
14. Nalgonda	Nalgonda	1	...	...	...	1
	Suryapet	1	...	...	...	1
15. Karimnagar	Karimnagar	1	...	...	...	1
16. Medak	Medak	1	...	...	...	1
17. Nizamabad	Nizamabad	1	1	1	1	4
18. Khammam	Khammammeth	1	...	...	...	1
	Kothagudem	1	...	...	...	1

19. Adilabad	Adilabad	1	...	...	...	1
20. Hyderabad	Hyderabad and Secunderabad	7	7	12 plus 5 Water Tanker 1 T. E. C. 1 F. T.	1	27

Sl. No.	Name of the District.	No. of villages to to which help was rendered by the Fire Services Engines during.		No. of Casualties		Value of property damaged during the year.	
		1960–61	1961–61	1960–61	1961–62	1960–61	1961–62
1.	Anantapur	15	19	3	3	77,059	7,64,422
2.	Cuddapah	46	51	1	–	3,93,305	3,26,130
3.	Kurnool	84	49	8	–	4,55,000	1,85,000
4.	Chittoor	75	102	9	9	58,620	3,60,918
5.	Nellore	58	36	–	–	6,10,518	4,75,659
6.	Eluru	145	85	1	2	3,44,481	5,89,832
7.	Kakinada	79	103	8	3	4,10,028	6,13,540
8.	Krishna	189	191	2	2	4,70,204	4,73,350
9.	Guntur	184	159	3	5	6,35,809	9,71,534
10.	Srikakulam	35	57	21	5	9,22,811	7,99,709
11.	Visakhapatnam	15	17	9	10	27,62,869	17,40,965
12.	Adilabad	—	—	–	—	—	—
13.	Hyderabad	—	—	2	13	5,83,845	1,02,640
14.	Karimnagar	3	—	–	—	9,875	9,180
15.	Khammam	1	12	–	—	5,875	6,09,655
16.	Mahboobnagar	2	2	1	—	16,752	16,753

17.	Medak	—	—	— —	—	—
18.	Nalgonda	2	—	— —	5,963	5,963
19.	Nizamabad	16	20	1 —	1,88,535	71,203
20.	Warangal	10	10	— —	61,062	17,345

Statement Placed on the Table of the House.

Answer to the Legislative Assembly Question No. 2701 (unstarred) to clauses (b)&(c) by Sri Rukma Reddy)

Kodangal Constituency:

There are no large and medium industries in Kodangal Taluk. The details of small industries in the Taluk according to the Survey conducted by the Industries Department in 1959 are furnished below:

	Village			*Industry*
1.	Kodangal	...	2	Rice mills.
2.	Kodangal	...	3	Flour mills
3.	Kodangal	...	3	Beedi factories
4.	Kosgi	...	7	Flour mills
5.	Kosgi	...	3	Rice mills
6.	Makeempet	...	1	Flour mill
7.	Dudial	...	1	Flour mill
8.	Nusabad	...	1	Flour mill
9.	Rudram	...	1	Flour mill
10.	Shanjakanpet	...	3	Flour mills
		Total	25	Factories

The following Industrial Co-operatives are functioning at present, in Kodangal taluk.

1. Potters Industrial Co-operative Society, Kodangal.
2. Potters Industrial Co-operative Society, Kosgi.
3. Tanning Industrial Co-operative Society, Kosgi.
4. Chappal Makers Industrial Co-operative Society, Kodangal.

5. Hand-pounding of Rice Industrial Cooperative Society-Kosgi.

6. Hand-pounding of Rice Industrial Co-operative Society, Doulatabad.

No department and units either under Small Scale or Large Scale and Medium scale sectors are functioning in Kodangal taluk. The details of financial help given to the Industrial Cooperatives of the Taluk are noted below:

	Name of the Society.	*Finances provided.*
1.	Potters Industrial Cooperative Society, Kodangal.	Rs. 2,000/- from Khadi Board as working capital loan.
2.	Potters Industrial Co-operative Society, Kosgi	Rs. 2,500/- from Khadi Board as working capital loan· Rs. 500/- grant from Social Welfare Department.
3.	Tanning Industrial Co-operative Society, Kosgi.	Rs. I2,500/- Loan from Khadi Board. Rs. 5,500/- grant from Khadi Board· Rs· 333/- grant from Social Welfare Department·
4.	Chappal Industrial Co-operative Society, Kodangal.	Rs. 2,00/- Loan under State aid to Industries Act.
5.	Hand-pounding Rice Industrial Cooperative Society, Kosgi.	Rs. 4,400/- Loan from Khadi Board.
6.	Hand-pounding of Rice Industrial Cooperative Society, Daulatabad.	Rs. 7,900/- Loan from Khadi Board.

There is a demonstration-cum-seed supply station for Tassar culture at Kosgi. This scheme is implemented under plan schemes during the IIIrd Five Year Plan. The total cost of the scheme is Rs. 201 lakhs and it has been implemented in November,1961 during the first year of IIIrd Five Year Plan. An amount of Rs. 15,220/- was

spent for purchase of equipment and a building. The aim of the scheme is to produce and distribute disease free seeds to the rearers and to train the rearers in impoved methods.

In the last financial year an amount of Rs. 900/- was granted as loan to carpenters and blacksmiths numbering five under State Aid to Industries Act.

The following schemes have been formulated for implementation in Kodangal Block during the IIIrd Five Year Plan.

1. Rural Community workshop.
2. Tape weaving Centre.
3. Dress making Centre.
4. Supply of improved tool on 50% subsidy to Artisans.
5. Supply of sewing machines on contribution to trainees.
6. Deputation of artisans for training with stipends to Regional Rural Artisans Training Centre and other places.
7. Improved implements and tools for demonsrtation.

Kosgi Constituency:

There are no big industries in this constituency. The details of Small Industries in the constituency are furnished below:

Oil, Cotton and Ginning Factory, Kosgi		—	1
Ginning Factories: Kosigi	—	—	2
Kowthalam	—	—	1
Kosigi	—	—	1

The following schemes were implemented during Second Plan Period.

1.	Dress making centre for women	For 1 year.
2.	Peripatetic tape Weaving Demonstration Unit ...	For 1 year.
3.	Demonstration – cum–training Centre ...	For 1 year.
4.	Peripatetic demonstration in Village Pottery	Functioning from 15—8—1960
5.	Common facility centre in blacksmithy ...	Functioning from 16—4 –1960

6. During the Second Plan period 209 artisans have been given training and refresher training in the above training centres.

18 Artisans were given loan for purchase of implements and raw materials to the tune of Rs. 1,800/–.

	Industrial Coop. Societies functions.	*Date of starting.*
1.	Leather Workers Coop. Society 1	18—3 1959
2.	Village Potters Coop. Society —1	

Besides this there are two Handloom Weavers Co-operative Societies and three Neera and Palmgur Co-operativesocieties. The two centres namely Peripatetic Demonstration unit in village pottery and common facility centre in blacksmithy are continued during the 3rd Plan period. 70 artisans were given refresher training in the above training centres from the common cement of Third Plan. During they year 1961–62, 5 artisans were given loans under Cottage Industries Act to a tune of Rs. 1,900/–.

The following departmental units have been started during the 3rd Five Year Plan period:

1.	*No. of artisans.*	*Expenditure incurred.*
	12	10357–50

1.	Comply WeavingDemonstration – cum training centre at Peddathumbalam (Started) on 2-10-1961	The second batch of trainees is undergoing training from September, 1962.
2.	Rural Community Workshop for the manufacture of Agricultural Implement at Peddatumbalam.	The centre was started from September, 1962. The necessary equipment and tools have been purchased at a total cost of Rs. 11320/-

(Signed) K. I. Vidyasagar,
Secretary to Government.

Statement showing the District-wise names of Villages where residential quarters for women Teachers in Telangana Rural Areas were constructed Vide Legislative Assmebly Question No. 980 (*Unstarred*)

S. No.	Name of the District	Name of the Block	Name of the Village	No. of qutrs. constructed
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Mahbubnagar:	Bijnapalli Nagar	Bijnapalli	1
	,,	Kurnool	Latpalli	1
			Palem	1
	,,		Awanchi	1
	,,	Atmakur	Amarchinta	2
	,,	Devarkonda	Peroor	2
	,,	,,	Deverkonda	2
	,,	Manapad	Kyathor	1
	,,	,,	Manapad	1
	,,	,,	Alampur	1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	,,	,,	Rajoli	1
	,,	Kalwakurthy	Vedanda	1
	,,	Shadnagar	Panireddiguda	1
	,,	,,	Nagdigaon	1
	,,	Kalwakurthy	Ragupathipet	1
	,,	Jadcherla	Padepally	1
	,,	Kollapur	Kollapur	1
	,,	,,	Kadair	1
	,,	Amagal	Amagal	1
2.	Medak	Jogipet	Muslapur	1
	,,	Mirzapur	Rajantal	1
	,,	,,	Sathuar	1
	,,	,,	Hadnoor	1
	,,	Ramayapet	Narsingi	1
	,,	Vergal	Kucharam	1
	,,	Narayanakhed	Kalmer	1
3.	Adilabad	Madhole	Basar	1
	,,	Adilabad	Gimma	1
	,,	Asifabad	Tandur	1
	,,	Chinur	Swadam	1
	,,	Khanpur	Khanpur	1
	,,	,,	Kotpally	1
4.	Hyderabad	Tandur	Karankotla	1
	,,	,,	Kokat	1
	(Secunderabad)	Mominpet	Kotpally	1
	,,	Medchal	Srirangaram	1
	,,	,,	Chowdeavelli	1
	,,	,,	Deverayamjal	1
	,,	,,	Mudchitalpalli	1
	,,	,,	Roshaiguda	1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	,,	,,	Kusiguda	1
	,,	,,	Thumkunta	1
	,,	,,	Cheriyal	1
	,,	,,	Shamirpet	1
	,,	Vicarabad	Karelli	1
	,,	,,	Dharur	1
	,,	,,	Thylmandi	1
5.	Khammam	Palair	Mudigonda	1
	,,	,,	Nalakondapalli	1
	,,	,,	Surdepalli	1
	,,	Wyra	Brahmanpalli	1
	,,	,,	Annargudem	1
6.	Nalgonda	Munugode	Narayanpur	1
	,,	Nakrekal	Chandupatla	1
	,,	Choutuppal	Choutuppal	1
	,,	Suryapet	Pillamarri	1
	,,	,,	Anajapur	1
	,,	Devarkonda	Permatpally	1
	,,	Miryalguda	Pamulpadu	1
7.	Karimnagar	Bhimadevarapally	Gopalpur	1
	,,	,,	Mulkanur	1
	,,	Husnabad	Husnabad	1
	,,	Narmal	Gambiraopet	1
	,,	Manthani	Khammampally	1
	,,	,,	Gunyapadya	1
	,,	Gangadher	Choppadandi	1
8.	Warangal	Parkal	Shyampet	1
	,,	,,	Modgalaguda	1
	,,	Mulug	Mulug	1
	,,	,,	Jangadpally	1
	,,	,,	Papaihpally	1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9.	Nizambad	Banswada	Borlam	1
	,,	,,	Budki	1
	,,	Kamareddy	Sadasivanagar	1
	,,	,,	Ramareddy	1
	,,	Armur	Chaipur	1
	,,	,,	Brahmanpally	1
	,,	Banswada	Imbrahimpet	1
	,,	Nairpet	Makloor	1
	,,	Madnoor	Kowlas	1

Statement laid on the Table of the House.

(Vide L. A. Q. No. 1451 (Unstarred) given notice of by Sri J. T. Fernandez)

Pupil Candidates from Government Schools (*H. S. C. Exam: October* 1961) :—Nil.

Pupil Candidates from Aided Schools (*H. S. C. Exam: October* 1961) :—Nil.

Private Candidates October 1961 (*Boys*)

Medium of Examination.	Percentage.
English	32.9
Telugu	26.3
Urdu	14.1
Hindi	17.4
Marathi	22.0
Kannada	10.7

Private Candidates October, 1961 (*Girls*)

English	46.0
Telugu	22.1
Urdu	22.5
Hindi	11.3

Marathi	47.2
Kannada	28.5

Pupil Candidates from Government School, March 1962.

English	30.3
Telugu	32.2
Urdu	28.0
Marathi	55.3
Kannada	...
Hindi	...

Pupil Candidates from Aided School, March 1962.

English	82.8
Telugu	43.5
Urdu	52.0
Hindi	62.8
Marrthi	42.0
Kannada	37.5

Boys–Private Candidates March, 1962.

English	20.3
Telugu	24.0
Urdu	20.3
Hindi	19.8
Marathi	19.7
Kannada	24.0

Girls–Private Candidates March, 1962.

English	39.7
Telugu	18.9
Urdu	17.8
Hindi	20.5
Marathi	13.1
Kannada	7.1

H. S. C. Examination March, 1962 *Pupil Candidates.*

	Pass Percentage
Boys	34.1%
Girls	59.8%
Total:	37.1%

Information laid on the Table of the House L.A.Q. Unstarred No. 981 *of 2nd session*, 1962.

Statement showing the number of High Schools by management/provisional in Andhra Pradesh as on 31-3-1962.

Educational Districts.	Government		Zilla Parishad		Municipal Board		Aided		Unaided		Total
	Boys	Girls	Boys	Girls	Boys	Girls	Boys	Girls	Boys	Girls	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Srikakulam	–	1	38	1	1	–	–	–	–	–	41
Visakhapatnam	2	–	27	1	3	2	5	3	–	–	43
Vizianagaram	2	1	39	–	3	–	1	–	–	–	46
Kakinada	–	–	19	2	1	11	9	1	–	–	33
Rajahmundry	1	–	26	–	3	–	7	–	–	–	37
Eluru	1	–	29	1	1	–	3	1	–	–	36
Tanuku	–	1	29	1	1	2	5	–	–	–	39
Krishna East	1	1	32	–	1	2	2	1	–	–	40
Krishna West	–	–	41	2	2	1	6	1	–	–	53
Guntur	–	1	27	1	3	1	10	2	–	–	45
Narsaraopet	–	–	24	1	–	–	6	3	–	–	34
Bapatla	–	1	26	–	5	1	15	2	–	–	50
Kurnool	1	2	51	1	1	–	3	–	–	–	59
Adoni	–	1	26	4	2	1	3	–	–	–	37
Anantapur	1	1	33	2	–	1	–	–	–	–	38
Cuddapah	–	1	34	2	3	–	2	–	–	–	42
Nellore	2	1	17	1	–	1	4	2	–	–	28
Kanigiri	–	–	21	–	–	–	1	–	–	–	22
Chittoor	–	2	55	1	1	1	4	1	1	–	66

Hyderabad City	19	9	—	–	–	–	19	12	2	–	61
Hyderabad Dist.	6	1	23	1	–	9	12	11	–	–	54
Medak	–	2	35	1	–	–	2	–	–	–	40
Nizamabad	2	2	23	–	–	–	2	–	–	–	29
Mahbubnagar	3	3	42	–	–	–	2	–	–	–	50
Nalgonda	1	2	39	2	–	–	2	–	–	–	46
Warangal	6	2	31	–	–	–	3	1	1	–	44
Khammam	6	1	32	1	–	–	2	2	–	–	44
Karimnagar	1	1	39	–	–	–	1	–	–	–	42
Adilabad	–	2	13	–	–	–	1	–	–	–	16
Total	55	39	871	26	31	14	132	43	4	–	1215

Statement laid on the Table of the House in answer to L.A.Q. No. 2176 (*Unstarred*) *by : Sri G Ramarao, M·L.A.*

Name of the District	Total extent of land under Religious & Charitable Endowments.
	Acres Cents
1. Srikakulam	36,353–20
2. Chitoor	7,668–14½
3. Krishna	29,852–60½
4. East Godavari	22,568–48
5. West Godavari	19,833–36¼
6. Anantapur	36,751–40
7. Kurnool	39,364-92¼
8. Guntur	39,324–64¼
9. Nellore	50,255–50-5/8
10. Cuddapah	11,627–63½
11. Visakhapatnam	14,323-31½
12. Adilabad	1,377-21
13. Hyderabad	4,803–18
14. Karimnagar	1,737–02

15.	Khammam	13,230-10
16.	Mahaboobnagar	17,764-00
17.	Nalgonda	7,537-33
18.	Warangal	2,431-01
19.	Nizamabad	2,104-01
20.	Medak	1,390-13
	Total	3,60,297-20-5/8

Statement placed on the Table of the House with reference to Legislative Assembly question No. 739 (Unstarred) by Sri K.Ramachandra Reddy, Member of Legislative Assembly.

NALGONDA

For the year 1959-60

1.	P. Madhava Reddy,	Angadepet	750-00
2.	Raghava Ranga Rao,	Pangal	750-00
3.	Padur Ranga Reddy	Pangal	750-00
4.	Dodda Veeraiah, s/o Kotaiah	Torgal	750-00
5.	Mala Pullaiah, s/o Chandraiah	Marriguda	750-00
6.	Khaja Naseeruddin,	Chittalur	750 00
7.	Kancharla Kondaiah s/o Ramaiah	Chittalor	750-00
8.	V.V.R. Narasinharao	Chittalor	750-00
9.	Kotta Sreehari	Maror	750 00
10.	Pujala Venkateswara Rao, s/o Pream Krishna Rao	Pajjur	750-00
11.	Aitagani Ramswamy	Durapalli	750-00
12.	Mohd. Khasim	do	750-00
13.	Smt. Danda Ramulamma	G. Yedavelli	750-00

14.	Yathiraj Tarabayamma, w/o Seshagiri Rao	Shapalli	750 00
15.	Poreddy Ramareddy, s/o Papireddy	Akaram	750–00
16.	Mohd. Jhan	Nalgonda	750–00
17.	C. H. Shankar Rao, s/o Venkaiah	Chendagouram	750 00
18.	G. Anantha Reddy	Boinepalli	750–00
19.	Aithagani Marriah	Dorepalli	750–00
20.	Bogaraj Yellaiah	G. Yedavelli	750–00
21.	Kancharla Seetamma	Tondlavi	750–00
22.	Vangala Narasingamma, w/o Laxma Reddy	Mungode	750–00

For the year 1959–60 (*Additional allotment*)

1.	Kancharlakankamma	Cherughat	750–00
2.	Banda Venkat Narsimha Reddy	Nakkalapalli	750–00
3.	Kollu Janaiah	Bhahronibanda	750–00
4.	Goli Janardhanreddy	Kalmera	750–00
5.	Vangur Ramshankar s/o Lachaiah	Narayanpur	750–00
6.	Chalkala Pitchaiah	G. Yedavelli	750–00

Miryalguda 1959–60

1.	Mudigonda	T. Cherlama Reddy s/o Pulla Reddy	750 00	Allotted to B. D O. for spot inspection.
2.	do	R. Bheegya, s/o Narya	750 00	do
3.	Chinnadeserpally	K. Papaiah	750 00	do

4.	do	K. Veera Reddy s/o Somi Reddy	750-00	Allotted to B.D.O. for spot inspection.
5.	do	K. Papaiah and Jangaiah, s/o Seeta Ramaiah	750 00	do
6.	Homanthala-pally	M. Lachiah, s/o Buchaiah	750-00	do
7.	do	E. Rajam, s/o VenkatRamaiah	750 00	do
8.	Pendilipakla	G. Shayenna s/o Iddaiah	750 00	do
9.	do	Narsimha Rao, s/o Kanthiah	750 00	do
10.	Iddampally	Mulkuntla Ayenna s/o Jamiah	750 00	do
11.	Medlawai	Vemula Maisaiah	750 00	Allotted to B. D. O Chintapally for spot inspection.
12.	Peerwal	G. Dheepula s/o Ramulu	750-00	Allotted to B. D. O. Devarkonda for spot inspection.
13.	do	Nella Ramaiah	750-00	do
14.	Duggiyala	G. Mohanreddy s/o Ramachandra Reddy	750 00	B. D. O. Peddavoora for spot inspection.

15.	Bheemanpally Pattik-koppole	B. Narayana Reddy and Venkatreddy, s/o Venkat Rama Reddy	750–00	Dy. Tahsildar Revenue started but not completed.
16.	Padmatapally	Shayenna	750–00	B. D. O. Deverkonda
17.	Gottimukkula	K. Venkaiah	750 00	do
18.	Moosangi	Ranga Rao	750-00	Dy. Tahsildar (Revenue) started but not completed
19.	Vaddepally	K. Venkatadri, s/o Anandam	750 00	B. D. O Chintapalli.
20.	do	M. Kondal Rao, s/o Krishn Rao	750–00	do
21.	Ghatlamalepally	KummariPitchiah, s/o Ramaiah	750–00	do
22.	do	P. Ramachandraiah, s/o Ramaiah	750–00	do
23.	Nampally	K. Rukmareddy	750–00	do
24.	Pasnoor	M. Ramulu	750–00	Allotted to B. D. O Devarkonda
25.	Timmapoor	Eppa Narayan Reddy s/o Konda Reddy	750–00	do
		1959–60		
1.	Miryalguda	K. Narasimha Reddy s/o Matta Reddy	750–00	

2.	Madugulpalli	K. Appa Reddy s/o Venktreddy	750–00
3.	Vootlapalli C	Rama Chandra Rao, s/o Narasimha Rao	750–00
4.	Vootlapalli	T. Kondaiah s/o Papaiah	750–00
5.	Venkatadripalem	K. Chinna Koti Reddy s/o Lachi Reddy	750–00
6.	Indugula	K. Laxmareddy s/o K. Venkata Reddy	750–00
7.	Indugula	Yatha Venkaiah, s/o Butchaiah	750–00
8.	Kukkudam	K. Sambaiah s/o Butchaiah	750–00
9.	Molkapataam	M. Janardhan Reddy s/o Ranga Reddy	750–00
10.	Nandipahad	Tejavath Ratiya Ram s/o Nanda	750–00
11.	Pedda Deval palli	Smt. Kummari Kotamma, w/o Narsaiah	750–00
12.	Kothapalli	T. Hrushikeshwar Rao, s/o Seeta Rama Rao	750–00
13.	Kothapalli	Alugula Venkat Reddy, s/o Janaiah	600–00
14.	Rajaram	B. Acham Raju s/o Chinnashuraju	750–00

15.	Pervedula	Danda Venkat Ram Reddy s/o Somi Reddy	750–00
16.	Pervedula	M. Linga Reddy s/o Venkatreddy	750–00
17.	Thirmalgiri	S. Sivaiah, s/o Kotaiah	600–00
18.	Kupaspalli	K. Ramaiah	750–00
19.	Yacharam	K. Ramaiah, s/o Peddaiah	750–00
20.	Rajaram	K. Venkat Ram Rao, s/o Raghava Rao	750–00
21.	Ibrahimpet	A. Narayana Reddy, s/o Narsimha Reddy	750–00
22.	Kannekal	Jonnalgagadda Venkaiah, s/o Venkataramiah	750–00

A certain period is given to the applicants to sink the wells. This might have not expired as no instructions have been received from R. D. O's Office, the date of completition of the wells and the date of inspection of the Officers.

As no instructions received to inspect the wells for submitting the reports. Hence this data cannot be furnished.

Bhongir Taluk 1959–60

1.	Jalalpur	China Reddy
2.	Laxmakapalli	Seelamraji Reddy
3.	do	N. Malla Reddy

4.	Kolpak	P. Narsiah does not arise
5.	Laxmakpalli	S. Some Reddy
6.	Jamilapet	V. Sitaiah
7.	Madipalli	G. Pochiah
8.	Jamilapet	G. Vishwanatham
9.	Madipalli	N. Daniah Etc.
10.	Rairaopet	V. N. Dinabando
11.	Basantapur	M. Pedasome Reddy
12.	Laxmapur Kurad	Mahbob Shrif
13.	Raigir	N. Narsimha Rao
14.	Pochampalli	V. Raghunadam Reddy
	do	G. Seetharamreddy
	do	V. Ramparthap Reedy
15.	Kesaram	S. Tirmal Rao
16.	Raigir	A. Venkateswar Rao
17.	Jainipalli	C. Patha Raj Reddy
18.	Vadapadti	Noorbaj Khaja
	do	P. Sarviah
	do	J. Narsiah
19.	Tangtoor	Khasim Gori

Huzurnagar Taluk 1959–60

Name of the Village	Name of the loanee	Whether the wells have been sunk by the persons	If not the No. of persons from whom the amount has been recovered
1	2	3	4
1. Kodad	Dasratha Ramaiah	The due date of completion of	
2. Anantha-giri	K.V. Seshagiri Rai	wells is 30-6-'62 hence the ques-	
3. Mella-cheruvu	V. Satyanara-yana	tion of comple-tion of wells	

4.	Shanti-nagar	S. Venkat Reddy
5.	Gondri-yala	K. Hanumantha Rao
6.	Kodad	V. Anantha Ramaiah
7.	Kandi-banda	Dasaratha Rama Rao
8.	Kodad	M. Janki Ramulu
9.	Kalakova	G. Venkaiah
10.	Tellaballa	A. Venkata Rama Rao
11.	Kodad	M. Chandra Mouli
12.	Palaram	T. Matta Reddy
13.	Kodad	G. Appaiah
14.	Tatnava-ram	M. Rama Narsimha Rao
15.	Gudi-banda	P. Raghavaiah
16.	Nadi-gudem	M. Ranga Naikyamma
17.	Togarrai	K.Murlidharrao
18.	Kalva-palli	S. Pullaiah
19.	Appana-pata h/o Pongod	E. Balaiah
20.	Huzur-nagar	C. Kotaiah
21.	Velidanda	P. Veera Raghavaiah
22.	Lingagiri	K. Pullaiah
23.	Janaldi-nna	P. V. Venkata Bhater

24.	Velidana	P. Narasaiah
25.	Yatava-killa	M. Somaiah
26.	Barkat-gudem	P. China Narasaiah
27.	Huzur-nagar	K. Narayana (Converted into subsidy vide R. D. O's Lr. No.A 1/952/62, dated 30-3-62)
28.	Gaddi-palli	K. Kotaiah
29.	Somaram	B. Somaiah
30.	Yellapu-ram	T. Burraiah

Suryapet Tahsil, Suryapet 1959–60.

1.	Miryal	Seeta Satyanarayana
2.	-do-	Matta Rangayya
3.	-do-	G. Purushothamrao
4.	-do-	Venkatramayya
5.	Tirumalagiri	Kandukuri Sailoo
6.	Hussainabad	R. Narasayya
7.	-do-	Sandu Saheb
8.	Nuthankal	Bashu Miah
9.	Istalapur	Marru Lachayya
10.	Mukkididevipalli	M. Muthayya
11.	Velgupalli	Chityal Nandayya
12.	Mamidial	M. Venkatramayya
13.	Mallaguda	G. Satyanarayanarao
14.	-do-	Velindanda Narayya
15.	Kasarlapad	Nallu Pratapreddy

Panchyat Samithi Area, Suryapet 1959–60.

1.	Balemla	R. Bhiksham
2.	Balemla	B. Chandraiah
3.	Penpahad	G. Ramaiah
4.	Yerkaram	Lonavathi Alya
5.	Yerkaram	Lonavath Harichandra
6.	Bidiguda	Dharavath Seetya
7.	Kesaram	Chintala Venkaiah

Statement showing the persons received the subsidy amount in the year 1959–60–*Block Choutuppal.*

1.	Dhanoor Maisiah	Lingojiguda	600
2.	Manuku Chandraiah	Velminedeu	550
3.	Gade Muthiah etc.	Sirpur	750
4.	Veddere Achiah etc.	Choutuppal	750

Block Mothkour.

1.	K. Narasimha Reddy etc.	Kanchanapalli	750
2.	P. Mallareddy	Patimatla	750
3.	Gayan Ramreddy	Vengal	750
4.	Arey Rajaiah	Kaparaipalli	750
5.	Pratapreddy	Mothkour	750
6.	Madde Rangareddy	Mothkour	750
7.	K. Papiah etc.	Bodduguda	750
8.	K. Tirmalreddy	Kanchanapalli	750
9.	A. Agareddy etc.	–do–	750
10.	B. Anantharedy	–do–	750
11.	Yelpaddi Kistareddy	Masanpalli	750
12.	Devarapalli Narasiah etc.	Kapraipalli	750

13.	Agavaram Brahmachari etc.	Dacharam	750
14.	Pushupa Leela	Jankipur	750
15.	Lingala Narsireddy	Repak Patti Dacharam	750
16.	K. Kodandramreddy	Padishal Kalan	750
17.	K. Laxmareddy	Kanchanpalli	750
	Block Ramannapet.		
18.	Chada Ramreddy	Chade	750
19.	Chade Dharmapal	Chade	750
20.	Chade Raghavareddy	Chade	750
21.	Nazeeruddin	Munipumpla	750
22.	Devireddy Ramrao	-do-	750
23.	Nalla Sathiah	Yennaram	750
24.	M. Ramachandrareddy	Tummalaguda	750
25.	Ramrao etc.	Bhogaram	750
26.	G. Laxmareddy	Bhogaram	750
	Block Area Choutuppal.		
1.	A. Ramachandraiah	Dharmareddipalli	750
2.	B. Tithalreddy	Venkatapalli	750
3.	G. China Lachiah	Lakkaram	750
4.	C. Buchiah	Choutuppal	750
5.	K. Madan Mohan Sarma	Varkatpalli	760
6.	A. Narasaiah	Sirpur	750
7.	M. Durgiah and others	Chinakondour	750
8.	K. Pullaiah and others	Chinakondour	750
9.	K. Narasimhareddy	Valigonda	750
10.	Mashwaram	Yellanki	750
11.	Mohd. Ibrahim	Gokaram	750

12.	V. Siviaha	Peepalapahad	750
13.	Ramaiah	Lingojiguda	750
14.	V. Veeraiah	Jiblakpalli	750
15.	P. Veeraiah	Redlarepak	750
16.	P. Maraiah	Redlarepak	750
17.	G. Kishtaiah and others	D. Nagaram	750
18.	J. Gopaiah	Golnepalli	750
19.	B. Ramreddy	Pathangi	750
20.	B. Rama Kishtiah	Velingonda	750
21.	B. Buchiah and others	Velverthi	750
22.	P. Ramaiah and others	Chinakaparthi	750
23.	B. Buchaiah and others	Velverthi	750
24.	K. Buchi Reddy and others	Redlarepak	750
25.	P. Rajiah and others	Malkapur	750
26.	Parme Maishaiah	Yellanki	750
27.	Bande Shab and others	Velminedu	750
28.	N. Pentaiah	Sangam	750
29.	Smt. M. Ramalashamma	Pedkaparthi	750
30.	V. Venkata Narasimha Reddy	Veligonda	750
31.	V. Peda Rajaiah	Pahilwanapur	750
	Block Mothkour.		
32.	D. Venkatnarasiaha	Pankabanda	750
33.	J. Venkat Kishanrao	Ambal	750
34.	D. Laxmha Chari	Mothkour	750
35.	S. Venkaiah	Addagudour	750
36.	K. Ram Reddy	Kanchanapalli, Petti Daccnaram	750

37.	R. Venkata Ramaiah	Chinapadishal	750
38.	M. Laxma Reddy	Padapadishal	750
39.	K. Yellaiah	Mothkour	750
40.	T. Ramaiah	–do–	750
41.	D. Madhavareddy	Bondakotapalli	750
42.	A. China Mallareddy	Decharam	750
43.	P. Damodher	Peedapadishal	750
44.	A. Sreenivasarao	Dattpaguda	750
45.	B. Ramakistiah	Repakpatti Dacharam	750
46.	K. Narsiah	Repakpatti –do–	750
47.	V. Bikshmaiah	Peedapadishal	750
48.	T. Satyanarayanreddy	Mothkour	750
49.	K. Mallareddy	Chinnapadishal	750
50.	P. Sivareddy	Singarampatti Veldevi	750
51.	K. Ramaiah	Sadarshapur	750
52.	V. Timareddy	Kanchanpalli	750
53.	C. Ramreddy	Bijlapur	750
54.	V. Venkiah	Adnagudour	750
55.	Harikirthi Sathamma	Gundal	750
56.	B. Anjaiah	Mothkour	750
57.	R. Narsiah	Muripiral	750
58.	A. China Narsiah	Ramaram	750
59.	E. Anantharedy	Anantharam	750
60.	S. Somaiah	Mothkour	750
61.	K. Pratapreddy	Bandakotapalli	750
		Block Ramannapet.	
62.	Sadanandham	Munipumpla	750
63.	N. Malliah	Dubbak	750

64.	K. Narsiah	Ramannapet (Proper)	750
65.	T. Ravindar Reddy	Aroor	750
66.	Padma Byamma	Chada	750
67.	Venkat Gopal Reddy	Chada	750
68.	P. Venkataiah	–do–	750
69.	S. Siva Rajaiah and others	Ramannapet (proper)	750
70.	Y. Veeraiah	Chittapur	750
71.	B. Laxmi Narsiah	Korella	750
72.	Ch. Mallaiah	Uppalvancha	750
73.	B. Malliah	Kapraipalli	750
74.	M. Abbas	Munipumpla	750
75.	B. Boraiah	Nagaram	750
76.	K. Purshothamreddy	Palliwada	750
77.	E. Sailu	Raheemkhanpet	750
78.	K. Ramakrishnareddy	Sarveypalli	759
79.	E. Venkat Narsireddy	Sunkishal	750
80.	G. Narayanreddy	Uppalvancha	750
81.	Yasa Kotiah	Vemalkonda	750
82.	A. Bakka Reddy and others	Dubbak	750
83.	B. Kontharedy	Aroor	750
84.	Medi Muthiah and others	Bhogaram	750
85.	C. Narayanreddy	Bachuppalturkapalli	750
86.	Dentala Narsiah	Bachuppal	750
87.	T. Kistareddy	Lingarajpalli	750
88.	K. Ramreddy	Shobhandripur	750
89.	G. Vamaswamy	Surveypalli	750

90.	Y. Sathireddy	Atmakur	750
91.	M. Jaffar Ali and others	Mungal turkapalli	750
92.	K. Agiah	Raipalli	750
93.	A. Narsiah	Janampalli	750

Deverkonda 1959–60.

1.	K. Venkayya	Gottimukkala	750
2.	R. Bhogya	Mudigonda	750
3.	Sayanna	Padmatpalli	750
4.	B. Narayanareddy	Bheemanpalli	750
5.	J. Chalam Reddy	Mudigonda	750
6.	K. Papayya	Adisarlapalli	750
7.	Mohan Reddy	Dugyal	750
8.	N. Ramayya	Perwal	750
9.	Narasimharao	Pendlipakala	750
10.	E. Narayanreddy	Timmapur	750
11.	Rangarao	Mosangar	750
12.	M. Ramulu	Pasnur	750
13.	E. Rangam	Homanthapalli	750
14.	M. Lachaiah	–do–	750
15.	K. Veerareddy	Adserlapalli	750
16.	G. Sayanna	Pendlipakala	750
17.	Rukmareddy	Nampalli	750
18.	Ayyanna	Iddampalli	750
19.	N. Pattiah	Toorpalli	750
20.	K. Venkatadri	Vaddipalli	750
21.	G. Dapal	Perwal	750
22.	Kondarao	Vaddepalli	750
23.	P. Ramachandraiah	Ghottimukkala	750

24.	Kumari Pichaiah	–do–	750
25.	Vemula Maisayya	Madhapur	750
26.	K. Venkatadri	Vaddepalli	750
27.	G. Dupla	Perwal	750
28.	Kummari Pichayya	Chatlamallepalli	750
29.	P. Ramachandraiah	–do–	750
30.	Vemula Maisaiah	Mudlavai	750
31.	M. Kondalrao	Vaddipalli	750
32.	Nagaram Pullaiah	Thurkapalli	750
33.	M. Ayanna	Iddampalli	750
34.	K. Rukmareddi	Nampalli,	750
35.	K. Veerareddi	China Adserlapalli	750
36.	Mudikonda Lachaiah	Homanthalapalli	750
37.	Ellurajam	–do–	750
38.	M. Ramulu	Pasnur	750
39.	Ippa Narayan Reddy	Thimmapur	750
40.	Narasimha Rao	Pendlipakala	750
41.	Neela Ramayya	Perwal	750
42.	G. Mohan Reddy	Duggyal	750
43.	K. Papaiah	China Adserlapalli	750
44.	T. Chalma Reddy	Mudigonda	750
45.	Narayana Reddy	Bheemanpalli	750
46.	Shayamma	Padmatpalli	750
47.	Bheegya	Mudikonda	750
48.	K. Venkaiah	Gottimukkala	750
49.	T. Narayana Reddy	Ganugupalli	750

Subsidy 1960–61 *Additional Allotment–Sanction of Application.* 1960–61. *Nalgonda District*

1.	Nuvvula Mallaiah, s/o Veeraiah	Torgal	750
2.	GanneboinaBushaiah, s/o Gurviah,	Dorepalli	750
3.	Nemila Veeraiah, s/o Peddiah	Pajjur	750
4.	Bagam Muthiah, s/o Bakkaiah,	Pongode	750
5.	Desireddy Anthiah s/o Gopaiah	Suabdullapur	750
6.	Bubbaka Venkata Reddy s/o Kishta Reddy	Survaram	750
7.	Gulam Dastagir s/o Sharufuddin	Nalgonda	750
8.	Ramamaguddu Venkateswaralu. s/o Narayana	Survaram	750
9.	Dokuri Satiah s/o Narsiah	Chinna–Suraram	750
10.	Komati Reddy Prabhakareddy. s/o Rama Reddy	Medladuppalli	750
11.	Kancherla Narsimhareddy, s/o Chakar Reddy	Tipparthi	750
12.	Kancherla Prabhakara reddy s/o Venkata Reddy,	Janagamreddyguda	750
13.	Madugula Kistaiah, s/o Pedda Laxmi Narsiah	Surrrm	750

14.	Pambala Ramaiah, s/o Ballaiah	Regatta	750
15.	Kadari Masaiah s/o Beddaiah	–do–	750
16.	Jilla Guravaiah. and others s/o Venkaiah	Regatta	750
17.	Talari Ramaiah s/o Pitchaiah	G. Yedavelli	750
18.	Mansoor Ali s/o Fakir Mohammed	–do–	750
19.	Madagani Venkaiah s/o Bakkaiah	–do–	750
20.	Kummari Ramaiah and others	–do–	750
21.	Kateboyina Ramaiah s/o Sayanna	–do–	750
22.	Kadatala Achiah s/o Papaiah	Chinnamdharam	750
23.	Nakka Lingaiah s/o Pitchaiah	Gudapur	750
		Total.	17, 250

Nalgonda Block (Normal)—38 wells

1.	Abdul Jabbar	Nirsanmetla	750
2.	Noya Chellay	Shabdullapur	750
3.	Abdul Majeed	Malaram	750
4.	Ali Hussain	Tipparthi	750
5.	Devarampalli Basavareddy	Budharam	750
6.	D. V. Gopala Rao	Gundlapalli	750
7.	Koya Kanthayya	Shabdullapur	750

8.	Mandadi Rajayya	Pagadimmarri	750
9.	Vemireddy Venkata Narsayya	Pagadimmarri	750
10.	Dontha Ayyanna	Jangamayaguda	750
11.	Chala Ravullama	–do–	750
12.	Ahmad Usman Hussain	Gondlapalli	750
13.	Ananthula Sathayya	Narsingapatla	750
14.	Mannem Gangyya	Dorepalli	750
15.	Bhandamedi Pullayya	G. Yedavelli	750
16.	Anneboyanna Tirumalayya	Tipparthi	750
17.	Bhanala Pradymnna Reddy	Regatta	750
18.	Kancherla Venkata Narsaiah	Yendlur	750
19.	Tatikonda Naraya	Pajjur	750
20.	D. Pedda Venkaiah	Shabdullapur	750
21.	Jogu Kisthaiah	Pongode	750
22.	K. Ranga Reddy	Jangamreddyguda	750
23.	Ch. Papaiah.	P. Domanapalli.	750
24.	Pasham Bashkar reddy.	Tipparthi	750
25.	Palanati Ramaiah	P. Domanapalli.	750
26.	Chekoori Manikkaiah	Kanchanpalli.	750
27.	Mohd. Abdalnubi	Pongode,	750
28.	Yenugu Ramaiah	P. Domanapalli	750
29.	Kummari Papaiah	Narsingapatla	750
30.	Ramadugu Narahari	Sarvaram	750
31.	Mangali Lingaiah	Nalvalapalli	750

32.	Yerrabathu Anthiah	P. Domanapalli	750
33.	G. Raghupathi Rao	Toragal	750
34.	Tangala Lachamma	P. Domanapalli	750
35.	Chamakura Lachiah	Narsingapatla	750
36.	K. Venkaiah	Toragal	750
37.	D. Hanumanthu Rao	Regatta	750
38.	Gadepaka Ramaiah	Bommepalli	750

Nalgonda Non-Block (*Narketpalli*)... 33 *wells*

1.	V. Muthi Lingam	Dugnevarli
2.	Lateef Sab	Nakkalapalli
3.	Gayam Venkareddy	Akkenepalli
4.	Akkenepalli Ramchandra Rao	Pamungundla
5.	Vanam Venkiah	Cherlapalli
6.	Yaramada Jogaiah	Edlur
7.	Dosapani Ramanna	–do–
8.	Dubbka Papi reddi	Nerada
9.	Devaram Papaiah	Nerada
10.	Ankereddy Narsaiah –do– Marraiah	Takkallapahad
11.	Chama Papaiah	Chityal
12.	P. Madava Ramachandar Rao	–do–
13.	Immadi Gopiah	–do–
14.	Mekala Laxmaiah	Yellareddyguda
15.	Bodukupalli Kumar Gopiah	–do–
16.	Mandadi Narsaiah	Charughat
17.	Bireddy Lingaiah	A. Lingotam

18.	Dokena Ramaiah	-do-
19.	Narra Gopaiah	Vatrimarthi
20.	Lenkala Rajaiah	-do-
21.	Visaka Kantha Reddy	Madna Yedavelli
22.	Kandikalla Dasaiah	Shanapalli
23.	Medi Kistaiah	Vanapakalo
24.	Medi Laxmaiah and others	
25.	Kotta Malliah	-do-
26.	Akaram Somaiah and others	Akarar
26.	Akaram Somaiah and others	-do-
27.	Gundu Seetaiah	Kattangor
28.	Jangi Shankaraiah	Parada
29.	Nukabthdla Laxmi Narsu	Munukuntla.
30.	Donti Kashiah	Pullipatpula
31.	Udtha Pedaiah	Nalgonda
32.	Yeta Malliah	Panagal
33.	Gade Ram Reddy	Ammugudan

Nalgonda Non-Block

1.	Yeramadu Peddy Reddy	Edlur	750-00
2.	Raja Lingam and others	Akaram	750-00
3.	Valisetti Yadagiri	do	750-00
4.	Gaddaparthi Chandraiah	Kurmathi	750-00
5.	Chintala China Ramaiah	Bollepalli	750-00
6.	Gummadavali Narsaiah	do	750-00
7.	Tekula Ramaiah	Urumadla	750-00

8.	Jannepala Papaiah and others	do	750–00
9.	Miryala Narayan	Nemmani	750–00
10.	Chama Chandraiah and others	Chityal	750–00
11.	Chikula Buchaiah	Cherughat	750-00
12.	Kumari Ramulu	Yellareddyguda	750–00
13.	Mekala Ram Kisthaiah	do	750–00
14.	Kummari Variajala	Narketpalli	750–00
15.	Chanda Buchiah	Dandampalli	750–00
16.	Neera Buchaiah	Vattimarthi	750–00
17.	Varkantam Malla Reddy	do	750–00
18.	Boddupalli Narsaiah	Nalgonda	750–00
19.	Asadbin Mohammed	do	750–00
20.	Bongu Papaiah and others	Neerada	750–00
21.	Vadla Rajaiah	do	750–00
22.	Dubbaka Yellareddi	do	750–00
23.	Dasari Lachiah	Akkinepalliwari Lingotam	750–00
24.	Pagidimarri Venkata Narsamma	Dugneyalli	750–00
25.	Paduru Laxmi Narsimhareddy	Pangal	750–00
		Total	18,750–00

New well subsidy Scheme (additional allotment)
Nakrekal Block. 1960–61

1.	Batka Lachiah	Advibollaram	750–00
2.	Mettu Anna Reddi	Itkulaphad	750–00
3.	Golamari Chinapu Reddi	do	750–00

4.	Akkinepalli Pullaiah	do	750–00
5.	Mettu Show Reddi	do	750–00
6.	Tandu Pullaiah	Tungaturthi	750–00
7.	Mandadi Kannaiah	do	750–00
8.	Mukkala Kankal Reddi	do	750–00
9.	Mitta Kankamma	Chandupatla	750–00
10.	Yanala Linga Reddi	Nellibanda	750–00
11.	Dasari Muthiah	Kadapathi	750–00
12.	Velisetti Ramaiah	Marror	750-00
13.	Challa Narsaiah	Kasangode	750–00
14.	Dasyam Laxmaiah	Bhimmaram	750–00
15.	Pullimamidi Laxma Reddi	Bopparam	750–00
16.	Pasnor Lachaiah	do	750–00
17.	Ankam Sathiah	Mamidyal	750–00
18.	Valla Mattiah	do	750–00
19.	Goda Appaiah	do	750–00
20.	Bathula Lachiah	do	750–00
21.	Abdul Khadar Nakrekal	do	750–00
22.	Macherla Venkaiah, Adloor	do	750–00
23.	Mancherla Narsimha Reddi	Shaligouraram	750–00
24.	Goli Anthaiah	Bandapalem	750–00
25.	Gorlapati Mathiah	do	750–00
26.	Boinepalli Show Reddy	Yangamarthi	750–00
27.	Soma Lingaiah	Tati Konda	750–00
28.	Kallu Laxma Reddy	Palam	750–00
		Total	21,000–00

Nakrekal Block

1.	Namaram Veera Reddy	Banapalem	750–00
2.	Kasi Mohammad	Mamidyal	750–00
3.	Pallabone Maraiah	Nakrekal	750–00
4.	Yerakonda Reddy	Otkur	750–00
5.	Battula Peda Kistaiah	Nakrekal	750–00
6.	Suduru Rangiah	Kadaparthi	750–00
7.	Dasim Peda Rangiah	Bhimmaram	750–00
8.	Pasula Papaiah	Kothapalli	750–00
9.	Jamala Sab	Kasangode	750–00
10.	Kammari Bramayaiah	Madharam	750–00
11.	Ramamallu Machaiah	Kondaparthi	750–00
12.	Kothakonda Ramkrishnaiah	Perkakondaram	750–00
13.	Surangam Mangamma	Yenupmala	750–00
14.	K. Appa Reddy	Kondaram	750–00
15.	Tanuguturu Veeraiah	Kasangode	750–00
16.	Singaki Sathiah	Vadaparthi	750–00
17.	Gudepu Yennaiah	Kothapalli	750–00
18.	Bathula Veeraiah	Bopparam	750–00
19.	Yanala Rama Reddy	Nellibanda	750–00
20.	Boli Konda Lingaiah	Kasangode	750–00
21.	Abdul Kareem (Chittallore)	Chittallore	750–00
22.	Anumala Palliah Yellaiah	Korlapahad	750–00
23.	Talla Kasaiah	Cherukupalli	750–00
24.	Saragi Veeraiah	Mamidyal	750–00
25.	B. Laxmi Narasimha Rao	do	750–00
26.	Musku Venkata Ramaiah	Nomula	750–00
27.	Nabi Sab	Nakrekal	750–00

28.	Pasula Ballaiah	Cherukupalli	750–00
29.	K. Janardhan Reddy	Kadaparthi	750–00
30.	Ragi Laxmi Narsiah	Ramachandrapur	750-00
31.	Are Rangaiah	Cherukupalli	750–00

Block of Narayanpur (Normal)

1.	Pandu Papaiah	Kortukul	750–00
2.	Mohd. Abdul Ghani	Mungal	750–00
3.	Mane Narsimha	G.Malkapuraram	750–00
4.	Tota Narsiah	Angadipet	750–00
5.	Vadla Viswanadham	Mohammadabad	750–00
6.	Miriyala Laxminarsu	Mungode	750–00
7.	Boya Buchaiah	Servial	750–00
8.	Rachankonda Laxmaiah	Narayanpur	750–00
9.	Palvai Veera Reddy	Idukonda	750–00
10.	Karanithoth Buchaiah	Mohammadabad	750–00
11.	Gopi Madhava Reddy	Pullamla	750–00
12.	Kondapalli Ramkrisha Rao	Cholledu	750–00
13.	Cherukupalli Achanna	Chandur	750–00
14.	Mohd. Abdul Nabi Sab	Gattupal	750–00
15.	Palavai Gopala Reddy	Chandor	750-00
16.	Vemu Reddy Linga Reddy	Chalmada	750–00
17.	Babbali Narasaiah	Pullamla	750–00
18.	Jala Chandra Reddy	Chikatmamidi	750-00
19.	Modugu Sarvaiah	Gattupal	750–00
20.	Bollepalli Pullaiah	Putpak	750–00
21.	Bobbala Bujanga Reddy	Pullamla	750–00
22.	Nekarikanti Ramaiah	Solipuram	750–00
23.	Madugu Basavaiah	Gattupal	750–00

24.	Nella Kajaiah	Kothaguda	750–00
25.	Kondaveeti Ram Reddy	Palvala	750–00
26.	Gutta Venkata Kista Reddy	Yelkatta	750–00
27.	Katukoor Venkaiah	Gundrepal	750–60
28.	Chelmal Mohan Reddy	Velmakanne	75–000
29.	Vasi Reddy Kista Reddy	Narayanpur	750–00

Narayanpur Block (*Additional Grant*) 1960–61.

1.	Mandai Mallya	Idukuda	750–00
2.	Gollapudi Rayanna	Mungode	750–00
3.	Makala Chandraiah	Kavakuntla	750–00
4.	Charlur Muthat	Sngadipet	750–00
5.	Pampati China Hanmanthu	Chandor	750–00
6.	Manchukonda Narayana	-do-	750–00
7.	Koppala Rameswarrao	Sirdepalli	750–00
8.	Chokali Kanakaiah	Gundrepalli	750–00
9.	Kondakindi Mattaiah	Velkatta	750–00
10.	Pantangi Yellaiah	-do-	750–00
11.	Kummari Dungaiao	Nermatla	750–00
12.	Jala Veeraiah	Ookondi	750–00
13.	Narthari	Jangoan	750–00
14.	Gaddam Chandraiah and others	-do-	750–00
15.	Ganji Yennareddy	Velmakanne	750–00
16.	Maddi Ram Krishareddy	-do-	750–00
17.	Donnuru Agireddy	Kothaguda	750–00
18.	Madugu Mallaiah	Gattupalli	750–00

19.	Katta Papaiah	Narayanapur	750–00
20.	Yerrola Pentaiah	-do-	750–00
21.	Vesireddy Chokkamma	-do-	750–00
22.	Konda Jangamma W/o. Ramaswamy	-do-	750–00
23.	Syed Moulana	-do-	750–00
24.	Vesireddy Mallareddy	-do-	750–00
25.	Karantotu Chandru	Mohammadabad	750–00
26.	Lachu Lambada	-do-	750–00
27.	Raji Lambada	-do-	750–00
28.	Pocham Narsimharao	Kompalli	750–00
29.	Pagidimarri Narsiah	Sarvail	750–00
30.	Gutta Kankareddy	-do-	750–00
31.	Purushothamreddy	Teretapalli	750–00
32.	Vaddare Mallaiah	Kortakal	750–00
33.	Madireddy Tirumal-Reddy	-do-	750–00
34.	Bonnam Janireddy	Ipparthi	750–00
		Total.	25,500–00

Miryalaguda—1960–61.

1.	Peddavoora	Raghavulu	750-00
2.	Shakhapur	M. Ramakrishna-Reddy	750-00
3.	Anumole	M. Venkaiah	750-00
4.	Kothalloor	K. Narayanareddy	750–00
5.	Mukkamala	G. Ramaiah	750-00
6.	Pallem	M. Yellaiah	750-00
7.	Amlatpalli	K. Venkatreddy	750–00

8.	Silagapur	M. Nagabhushanam	750-00
9.	Alwal	M. Vengalreddy	750-00
10.	Abhanagapur	V. Veeraiah	750-00
11.	Thurkapalli	P. Somaiah	750 00
12.	Pervedula	J. Mattareddy	750-00
13.	Mupparam	M. Narayanreddy	750-00
14.	Peddavoora	K. Buchireddy	750-00
15.	Kannekal	P. Gopaiah	750-00
16.	Kannekal	G. Mattaiah	750-00
17.	Tuntipalli	Uppalapedda Venkaiah	750-00
18.	Kannekal	J. Rangaiah	750-00
19.	Bookamanthalapahad	Anreddi Seetaiah	750-00
20.	Duggepalli	M. Narayanareddy	750-00
21.	Bokkamanthalapahad	Ch. Yerraiah	750-00
22.	Pallem	Palreddi Venkatreddy	750-00
23.	Kannekal	Nama Venkaiah	750-00
24.	Abhangapur	R. Mattaiah	750 00
25.	Kannekal	M. Jaganmohan Reddy	750-00
26.	Kannekal	J. Venkatramaiah	750-00
27.	Sreenathapur	Chitturu Durgaiah	750-00
28.	Peddavoora	M. China Mallaiah	750-00
29.	Ambatpalli	K. Sriramulu	750-00
30.	-do-	P. Laxminarasaiah	750-00
31.	Peddavoora	K. Durgaiah	750-00
32.	Sangaram	Ch. Ramulu	750-00
33.	Thungathurthi	Vadla Buggaiah	750-00
34.	Kampasagar	G. Kanthaiah	750-00

35.	Yerrabelli	M. Laxma Reddy	750-00
36.	Peddavoora	Akka Mattaiah	750-00
37.	Kothapalli	A. Narsaiah	750-00
38.	Teppalamadugu	Narsaiah	750-00
39.	Mukkamala	G. Buchaiah	760-00
40.	Chervupalli	S. Gurvaiah	750-00
41.	Annaram	M. Mallaiah	750-00
42.	Abhangapur	C. H. Ramaiah	750-00
43.	Abhangapur	Ch. Narsaiah	750-00
44.	Abhangapur	Sharbaiah	750-00
45.	Rajaram	Meeran Mohiuddin	750-00
46.	Mukkadamala	Gone Lachaiah	750-00
47.	Bokkamunthalapahad	A. Laxminarasaiah	750-00
48.	Vootkur	M. Sreenivasareddy	750-00
49.	Yerrabelli	G. Jeedikallu	750-00
50.	Kompalli	Ch. Mallareddi	750-00
51.	Peroor	G. Buchi Reddy	750-00
52.	Thirmalgiri	M. Kotaiah	750-00
53.	Anumula	A. Alvalamma	750-00
54.	Peddavoora	A. Durgaiah	750-00
55.	Yacharam	K. China Seethaiah	750-00
56.	Annaram	K. Papaiah	750-00
57.	Ramadugu	K. Bharathamma	750 0
58.	Yerrabelli	J. Mattareddi	750-00
59.	Marepalli	Laxminarayana Rao	750 00
60.	Bokkamunthalaphad	A. Nasaiah	750-00
61.	Annaram	Katta Pichi Reddy	750-00
62.	Venkatadripalem	P. Thirpathaiah	750 00

63.	Yacharam	Shaik Hussain	750-00
64.	Kannekal	Ch. Gopaiah	750 00
65.	Peddavoora	K. Ramaiah	750-00
66.	Venkatadripalem	P. Rangarao	750-00
67.	Rajaram	Ch. Bhaja	750 00
68.	Thimmapur	G. Siva Reddy	750 00
69.	Kannekal	Ch. Rangaiah	750 00
70.	Marepalli	K. Joga Reddy	750 00
71.	Yerrabelli	S. Ramachandraiah	750 00
72.	Korrigudem H/o. Peroor	G. Venkat Reddi	750 00
73.	Pervedula	Palla Malla Reddy	750-00
74.	Peroor	A. Domodar Reddi	750-00
75.	Velmaguda	Sreenivasa Rao	750 00
76.	Marpak	R. Pandu Reddi	750 00
77.	Surepalli	A. Ramaiah	750-00
78.	Vempahad	S. Ananthaiah	750-00
79.	Velmaguda	K. Vasunder Rao	750 00
80.	Chervupalli	Kotta Radhamma	750-00
81.	Pedda Devalapalli	A. Saidaiah	750 00
82.	Marepalli	M. Narayanarao	750-00
83.	Tammadapalli	Katta China Narayanareddi	750-00
84.	Hydlapur	P. China Narsaiah	750 00
85.	Ramadugu	K. Devekamma	750-00
86.	Mupparam	M. Ramachander	750 00
87.	Cheruvupalli	Kotha Somaiah	750-00
88.	Nellikal	G. China Mangaiah	750-00
89.	Bankapur	M. Laxmaiah	750-00
90.	Vootlapalli	K. Ch. Mattaiah	750-00

91.	Vootlapalli	K. Anataiah	750-00
92.	Rayenpallem	R. Ramulamma	750-00
93.	Miryalaguda	J. Ramireddi	750-00
94.	Settipalem	M. Somaiah	750-00
95.	Kukkadam	K. Hanumanthareddi	750-00
96.	Ravulpenta	K. Narayanarao	750-00
97.	Kukkadam	A. Mangareddi	750-00
98.	Anjenpalli	K. Mohanrao	750-00
99.	Anjenpalli	K. Venugopalrao	750-00
100.	Narsaimhulaguda	M, Ramaiah	750-00
101.	Kukkadam	P. Venkatarao	750-00
102.	Indugula	M. Venkatareddi	750-00
103.	Vemulapalli	Gurram Ramireddi	750-00
104.	Tadkamalla	D. Laxmareddi	750500
105.	Kondrapole	Pasya Prataparedd	750-00
106.	Indugula	M. Ramakrishnarao	750-00
107.	Madugulapalli	Chimala Ramaiah	750-00
108.	Molkapatnam	Laxminarasimhareddi	750-00
109.	Kothaguda	N. Chenakrishna Reddi	750-00
110.	Kothaguda	Dheeravath China Veera	750-00
111.	Kothaguda	D. Buchiah	750-00
112.	Buggabhaviguda	A. Seshaiah	750-00
113.	Kukkadam	Mohd. Jani Mia	750-00
114.	Venkatadripalem	G. Bhikshmaiah	750-00
115.	Vemalapalli	Alam Khan	750-00
116.	Settipalem	Donda Gopaiah	750-00
117.	Mundlapahad	Gaddam Satya-narayana	750-0

118.	Chalicheemalapalem	Vijayakumar	750–00
119.	Kukkadam	A. Sivareddi	750–00
120.	Thorocherla	Y. Rajaiah	750–00
121.	Kukkadam	P. Narayanarao	750–00
122.	Madugulpalli	C. Pedda Narsiah	750–00
123.	Buggabhaviguda	A. Venka Ramaiah	750–00
124.	Miryalguda	T. Mattaiah	750–00
125.	do	K. Somaiah	750–00
126.	Vootlapalli	V. Durgaiah	750–00
127.	Thungapahad	T. Raghavareddi	750–00
128.	Buggabhavigudda	A. Lachaiah	750–00
129.	Thopecherla	V. Bhadraiah	750–00
130.	Kondrapole	Dhanavath Yerra	750–00
131.	Nadipahad	Dhanavath Jojya	750–00
132.	Vootlapalli	V. China Veeraiah	750–00
133.	Nandipahad	G. Durgaiah	750–00
134.	Bommakal	G. Ananthaiah	750–00
135.	Thopecherla	M. Venkaiah	750–00
136.	do	B. Venkaiah	750–00
137.	Amangal	Chinna Pakeer	750–00
138.	Ravulpenta	Chandraiah	750–00
139.	Advidevalpalli	M. Mattapallirao	750–00
140.	Thopecherla	B. Somulu	750–00
141.	Advidevalapalli	Dhanavath Ram	750–00
142.	Thopecherla	P. Ananthaiah	750–00
143.	Salknoor	N. Satyam	750–00
144.	Miryalguda	Suraiah	750–00
145.	Advidevalpalli	K. Gurvaiah	750–00
146.	Nandipahad	G. Rajaiah	750–00
147.	Poosalpahad	K Lachaiah	750–00

148.	Vootlapalli	Venkateswararao	750–00
149.	Chityala	V. Venkaiah	750–00
150.	Chityal	Madi Somaiah	750–00
151.	Balnepalli	Rama Raju.	750–00
152.	Mokkapatnam	P. Ramaiah	750–00
153.	Ravulpenta	Challa Venkata Reddy	750–00
154.	Vemalapalli	M. Domadar Reddy	750 00
155.	Annaram	Jeeva Ratnam	750–00
156.	Bommakal	Kanakaiah	750–00
157.	Salknoor	K. Jayamma	750–00
158.	Ravulpenta	P. Sriramulu	750–00
159.	Pamulapahad	Y. Laxminarasaiah	750–00
160.	Damercherla	Bantu Mattaiah	750–00
161.	Narsapur	Isvavathu Metu	750–00
162.	Mlokacherla	Mang Singh	750–00
163.	Regulagadda	M. Dansingh	750–00
164.	Regulgadda	Keera Pichamma	750–00
165.	Yadagarpalli	Ch. Venkaiah	750–00
166.	Pallem	P. Venkata Reddi	750–00
167.	Zapthiveerappagudam	Rupavat Devala	750–00
168.	Amangal	K. Sreenivasa Swami	750–00
169.	Indugul	Kotha Nagi Reddi	750–00

(169 Total wells)

Bhongir Taluk–1960–61

1.	Alir	G. Chandra Reddy
2.	Renukunta	R. Venkatiah
3.	Jainepalli	K. Boom Reddy
4.	Madhapoor	Rehman Sherif
5.	Dharamaram	M. Konda Reddy
6.	Vasalmeri	Yadgir Rao
7.	Jalal Poor	S. China Narayan

8.	Nemerugumalar	G. Narsiah
9.	Solipet	Bal Reddy
10.	Konapur	K. Nagabushnam
11.	Jainepalli	Y. Narayana
12.	Rai Rao pet	B. Mallaiah
13.	Raiger	B. Narsaiah
14.	Bhongir	Sogan Begum
15.	Resaram	Gopal Rao
16.	Pocham Palli.	K. Narsiah
17.	Hanmpaur	V. Laxma Reddy
18.	Khaprai Palli	K. Mallaiah
19.	Raiger	B. L. Narasimha Rao
20.	Bhongir	K. Abaiah
21.	Raigir	M. Malliah
22.	Kesaram	T. Shashadari
23.	Raigir.	R. Ratan Prashed
24.	Nagi Reddy Palli	V. Narsiah
25.	Marriyal	E. Veera Reddy
26.	–do–	G. Chandra Reddy
27.	–do–	Kishan Singh
28.	–do–	G. Dhrama Reddy
29.	China Laxmapur	Tirpathreddy
30.	Venkatapuram	K. Jaganadam
31.	–do–	A. Ramreddy
32.	Timapuram	Mohd. Hussaian
33.	Madipalli	Ch. Yadirreddy
34.	Gudur	K. China Ramaswamy
35.	–do–	J. Manga Reddy
36.	Dattipalli	K. Ramaiah
37.	–do–	E. Venkatamma
38.	Ramkunta	P. Chandraiah
39.	Kurrarram	M. Radhamma
40.	Rajapet	G. Narhari

41.	Rajapet	Ch. Vishvanatham
42.	Tajpur	Y. Pochaiah
43.	-do-	K. Narsaiah
44.	-do-	B. Bakaiah
45.	Gopalpur	M. Lingaiah
46.	-do-	R. Narsiah
47.	Madhapuram	G. Rajiah
48.	Rustapur	B. Goniya
49.	Velpalli	Anantha reddy
50.	-do-	G. Komriah
51.	Nemla	R. Kisha Reddy
52.	Veera Reddy Palli	T. Bal Reddy
53.	Turka Palli	P. Rama Rao
54.	-do-	P. Venkata Narsaiah
55.	Konapur	A. Pedda Veera Reddy
56.	Parraram	Ch. Narayana Reddy
57.	Bomalrammaram	P. Chittari
58.	Bandakadpalli	S. Narsimha reddy
59.	Begumpet	T. Rajaiah
60.	Renukunta	Ch. Ramachandra Reddy
61.	Rajapet	G. Ramachandraiah
62.	Ravalpalli	A. Malla Reddy
63.	Nandaram	M. Yellaiah
64.	Ekurthi	B. Narsaiah
65.	Gouskonda	B. Narayana
66.	Ali Nagar	B. Pentaiah
67.	Rangapur	Datar Laxmaiah
68.	Nandanam	N. Narsiah

69.	Abdulla Nagar	Maddi Ramaswamy
70.	Vertur	P. Narayan Reddy
71.	Raigir	B. Som Raj
72.	Penchikal Pahad	M. Narayana
73.	Mottakundur	P. Chennappa
74.	Mugutapur	P. Misiah
75.	Nagireddy Pally	Ch. Chinna Buchiah
76.	Husenabad	Balreddy
77.	Hanmapur	B. Laxmaiah
78.	Pillaipalli	B. Veeraiah
79.	Bobinagar.	K. Narsaiah
80.	Rudravelli	M. Anjamma
81.	Pochampalli	N. Papaiah
82.	Choller	D. Muttaiah
83.	C. Himalkondur	J. Venkat Ramreddy
84.	Bhongir	P. S. Venket Narsiah
85.	do	B.Aylliah
86.	do	Chenna Sathiah
87.	Bollepalli	R. Venket Narsiah
88.	Julur	P. Basavaiah
89.	Bollepalli	R. Muttiah
90.	Nandanam	M. Yellaiah etc.
91.	Kolnabak	A. Laxminarsa Reddy
92.	Motoor	J. Beeraiah
93.	Lexmakkapalli	T. Rangaiah
94.	Raghunathpur	K. Amantha Reddy
95.	Kecharam	D. Malla Reddy
96.	Alir	Mohd. Bande Ali

97.	Manthapuri	P. Sidhaya
98.	Mallapur	K. Mallaiah
99.	Basavapur	B. Malla Reddy
100.	Sharaj pet	Ch. Narsaiah
101.	Kolanpak	P. Gal Reddy
102.	Jangampalli	A. Chandra Reddy
103.	Gollankonda	P. Chinna Narsi Reddy
104.	Peda Kandjur	P. Veeraiah
105.	Kollur	Janardhan Reddy
106.	Chaloor	S. Venkaiah
107.	Alir	K. Kishta Reddy
108.	Alir	M. Chandraiah etc.
109.	Somaram	S. Narsiah
110.	Mariyal	B. Balaiah
111.	Nemla	K. Narsaiah
112.	do	R. Ramreddy
113.	do	V. Rajiah
114.	Tajpur	B. Mallaiah etc.
115.	Venkatapur	K. Yada Reddy
116.	do	A. Ram Reddy
117.	Banda Kadpalli	P. Malla Reddy
118.	Gopalpur	Rahimmuddin
119.	Vasalmari	G. Antiah
120.	Rajapet	D.Alliah
121.	Vellupalli	J. Mallaiah
122.	Kalvpelli	K. Lingaiah
123.	Renukunta	B. Yadau Reddy
124.	Nemla	D. Raja Reddy

125.	Chinna Laxmapur	Botha Reddy
126.	Ramlingampelli	Ch. Lachiah
127.	Dattarpalli	Ramlingiah
128.	Vasammari	P. Narsaiah
129.	Pallepahad	B. Veeramma
130.	Kondamadgu	G. Maga Reddy
131.	Renukunta	Jamalu
132.	Kalvapalli	V. Narsimha Reddy
133.	Begumpet	S. Hanumantha Reddy
134.	Rajapet	M. Eknatham
135.	Madhapur	Eshvaramma
136.	Dattaipalli.	K. Narsiah etc.
137.	Sokipet	Ch. Narasimha Reddy
138.	Kurraram	Ravalbeerapa
139.	Mariyal	Megavat munia
140.	Bundgal	S. Laxma Rao
141.	Banda Somaram	M. Raja Reddy
142.	Raghvapur	Chakali Ramaiah
143.	Deshmukhi	K. Sathiah
144.	Chinna Kandur	G. Yadgir Reddy
145.	Hanmapur	Y. Mallaia
146.	Jampalli	P. Narasimha Reddy
147.	Raigir	K. Gouriah
148.	Pedda Rayal palli	M. Chandriah
149.	Brahamampalli	K. Narayan
150.	do	S. Balaiah
151.	Yerampelli	M. Veeramma
152.	Nandanam	Ravigopal Reddy
153.	Mottakudur	S. Venkaiah
154.	Raigir	P. Pentaiah

155.	Bollepalli	B. Bangari
156.	do	R. Raghava Reddy
157.	Jampalli	P. Narayana Reddy
158.	Husainabad	Syed Sahib
159.	do	G. Narsi Reddy
160.	Narireddypalli	R. Krishna Reddy
161.	Nandanam	B. Narayana Reddy
162.	Veravelli	T. Somaiah
163.	Muktapur	Bal Reddy
164.	Inkrial	P. Manikiam
165.	Vertoor	G. L. Narasimha Reddy
166.	Tukkapur	Mahboob Ali
167.	Gholer	K. Sathiah
168.	Madharam	P. Ramaswamy
169.	Bomaipelli	B. Narayana Reddy
170.	Tekul Somaram	K. Mallaiah
171.	Raigir	B. Raghavlu
172.	Matoor	P. Pasi Reddy
173.	Mallapoor	K. Laxmaiah
174.	Pedda Nadloor	P. Muttiah
175.	Vadapadthi	S. Parvathamma
176.	Wangapalli	G. Sudhakar Reddy
177.	Jangam palli	M. Ramachandraiah
178.	Vadapadti	V: Ramaiah
179.	do	V. Mallaiah
180.	Alir	P. Malliah
181.	Golankonda	N. Ram Reddy
182.	Jangampalli	P. Kistiah
183.	do	T. Balnarsiah
184.	Golankonda	T. Domodar Reddy

185.	Kolanpak	A. Veera Reddy
186.	Thimmapur	V. Narsaiah
187.	Pedda Kandkur	P. Chandraiah
188.	Chloor	B. Balreddy
189.	Kecharam	V. Bakiah
190.	Yadgirpalli	M. Lingaiah
191.	Raghunathpur	K. Bucha Reddy
192.	do	K. Malla Reddy
193.	Kecharam	D. Veeramma
194.	Wangapalli	K. Alliah
195.	Yadgirpalli	M. Ramaiah
196.	Saidapur	K. Venod Reddy
197.	Golankonda	Y. Ramachandra Reddy

List of Wells Sanctioned in Huzurnagar Taluk under New Well Subsidy Scheme for the year 1960-61 *at Rs.* 750/- *each.*

1.	Ananthagiri	Teerdham Suryanarayana S/o. Rangaiah
2.	Kuchipudi	M. Subbaiah S/o. Narsaiah
3.	Kalkova	S. Venkaiah
4.	Chilkur.	Bhanoth Heera S/o. Lachia
5.	Nadigudem	Y. Venkata Ramaiah S/o. Chandraiah
6.	Yasantapur	K. Venkata Reddy Ranga Rao S/o. Venkata Krishna Rao
7.	Brundavanpur	K. Anantha Reddy S/o. Ramaiah
8.	Revoor	K. Veeraiah S/o. Kotaiah
9.	Kandibanda	K. V. Ranga Rao

10.	Yasanthapur	A. Ramaiah S/o. Ram Krishnaiah

Due date of completion ofwells has not been expired. The due date is 30—6—1963.

12.	Repala	Kalluri Venkateswar Rao s/o Bhadraiah
13.	Kagitaramchandrapuram	Narsimha Rao s/o Laxminarsmiha Rao
14.	Chilkur	Ch. Gurvaiah s/o Lingaiah
15.	Ananthagiri	Y. Jaggaiah s/o Ramaiah
16.	Chilkur	Shaik Saheb s/o Mohiuddin
17.	Kodad	Madar Saheb s/oKhajaSaheb
18.	Tripuram	P. Ananthu Ramulu s/o Kishniah
19.	Lakkavaram	B. Venkata Reddy s/o
20.	Redlakunta	G. Papaiah
21.	Gundla Palli	G. Brahma Reddy
22.	Chilkur	Anantha Ramaiah
23.	Chakirala	Ch. Laxmaiah
24.	Ramapuram	Y. Gurvaiah
25.	Ghanpavaram	S. Venka Appa Reddy
26.	Chilkur	Bhanooth Chookla
27.	Togarrai	K. Murlidhar Rao
28.	Yaklaskanpet	R. Pitchaiah
29.	Ramapuram	K. Janaiah
30.	Yaklaskanpet	R. Pitchaiah
31.	Tropuraram	Shaik Ismail
32.	Chimriyal	M. Venkat Ramaiah
33.	Tammarabandapalem	K. Seeta Ramaiah

34.	Chimriyal	Venkayya
35.	Kapugal	K. Somaiah
36.	Chilkur	B. Ramaswamy
37.	Yerravaram	K. Laxmi Narasimha Rao
38.	Kandibanda	P. Matta Reddy
39.	Kandibanda	P. Veera Reddy
40.	Mellacheruvu	Yella Reddy, Ram Reddy
41.	Vellatoor	S. Venkayya
42.	Chilkur	B. Venkaiah
43.	Ananthagiri	K. Venkata Reddy
44.	do	Ch. Veeraiah
45.	Palaram	P. Papaiah
46.	Kodad	Yerakam Rooker
47.	Kodad	T. Kondal Rao
48.	Palaram	P. Guruvaiah
49.	Mellacheruvu	S. Pitchaiah
50.	Yerraram	N. Madhaiah
51.	Radlakunta	K. Bhooshiah
52.	Gudibanda	Gulammohiuddin
53.	Togarrai	K. Narasimlu
54.	Anantagiri	G. Venkatamma
55.	Togarrai	Ch. Seetha Ramaiah
56.	Yerraram	B. Arsaiah
57.	Chenpalli	M. Siva Reddy
58.	do	Venkatramamurthi
59.	Repala	P. Laxmi Narsaiah
60.	Kodad	K. Raghava Rao
61.	do	T. Sita Ram Rao
62.	Yepalsingaram	K. Yennaiah
63.	Tammarabandapalem	Y. Venkat Narsaiah

64.	Rayanguda	K. Guruvaiah
65.	Lakkaram	P. Narsaiah
66.	Komarabanda	B. Somaiah
67.	Huzuranagar	P. Venkaiah
68.	Kallur	K. Pandiah
69.	Yellapuram	T. Burraiah
70.	Huzuranagar	P. Mallaiah
71.	Medaram	Gurunadham
72.	Gaddipalli	G. Narsaiah
73.	Kallur	Ch. Narsaiah
74.	Somaram	B. Bhoojanga Rao
75.	Komatikunta	Hassan Mohd.
76.	Macharam	G. Latchaiah
77.	Huzurnagar	T. Dekshaiah
78.	Rayangunta	T. Laxmi Narsaiah
79.	do	K. Latchaiah
80.	Penchikaldinna	P. Ramaiah
81.	Sarvaram	Lingaiah
82.	Lakkaram	Mali Ram Reddy
83.	Huzurnagar	G. Ramlingaiah
84.	Veldanda	K. Bhadraiah
85.	do	V. Dharma Rao
86.	Akumpamula	K. Venkat Appaiah
87.	Kalvapalli	B. Appaiah
88.	Penchikaldinna	K. Omkaram
89.	Sarvaram	M. Kishtiah
90.	Rayanguda	M. Rama Reddy
91.	Taduvai	G. Rama Reddy
92.	do	V. Narsimha Rao
93.	Somaram	Vemula China

94.	Pongod	T. Pedda Mattaiah
95.	Sajjapuram	Jani Reddy
96.	Ghanparam	V. Kotaiah
97.	Rayanguda	T. Saiyanna
98.	do	Bhanoth Raju
99.	Kalvaldina	G. Kotamma
100.	Huzurnagar	Ch. Pitchi Reddy
101.	Bethovolu	P. Rangaiah
102.	Dirsincherla	K. Latchanna
103.	Somavaram	B. Somaiah
104.	Bethovolu	V. Seetharamaiah
105.	Komatkunta	M. Ranga Reddy
106.	Janaldinna	Ramkoti Reddy
107.	Fathepur	K. Somaiah
108.	Syedmuzawarpet	A. Krishna Rao
109.	Velldanda	K. Bhadraiah
110.	Kallu	V. Venkat Narayanna
111.	Burgugadda	A. Jai Ramaiah
112.	do	S. Venkat Appaih
113.	Badaidinna	K. Ranga Reddy
114.	Pedaveedu	M. Koti Reddy
115.	do	B. Ram Reddy
116.	Kokkireni	B. Veeraiah
117.	Madhavaram	A. Latchaiah
118.	Garidepalli	D. Ram Reddy
119.	Mattapalli	D. Venkata Ramaiah
120.	Bothalapalem	K. Laxmaiah
121.	Yerraram	K. Veera Bhadraiah
122.	Munagala	A. Laxma Reddy
123.	Komarbanda	V. Atchaiah

124.	Dirsancherla	Mallaia
125.	Palakveed	Koti Reddy
126.	Dirsancherla	Butchiah
127.	Garepalli	Janiki Ramarao

Tahsil Suryapet 1960–61

1.	Velchal	Muthineni Kistayya
2.	do	Y. Rangayya
3.	Vempati	Gaddam Kistareddy
4.	Gundepuri	M. Narsayya
5.	do	Kommu Chandraiah and others
6.	Tirmalgiri	G. Buchimallu
7.	do	K. Sathi Reddy
8.	do	N. Vijaya
9.	Tonda	N. Manohar Rao
10.	do	Potharaj Venkayya and others
11.	do	N. Narsimha Rao
12.	Jalalpoor	Errem Kistaiah
13.	Nandapoor	P. Laxminarasimha Rao
14.	do	B. Veerayya
15.	Gottiparthi	Cheekati Mallayya
16.	do	M. Jayanarayya
17.	do	T. Appayya
18.	do	N. Rangarao
19.	Anantharam	S. Venkatnarsimha Reddy
20.	Malipur	Irkulla Narsayya
21.	Mamidiyal	N. Sathayya
22.	Yadwalli	Lakshmayya
23.	Gumadavalli	G. Dharma Rao

24.	Gumadavalli	Ch. Annamma
25.	do	G. Venkatrao
26.	Kukkadam	V. Manoharrao
27.	Gorenta	Elmineti Ramayya
28.	do	Elmineti Lakshminarasayya
29.	do	Kodaparthi Ramayya
30.	do	G. Anasuryamma
31.	do	B. Viswanadam
32.	Reddiguda	Burgula Chandrayya
33.	do	Pathipaka Rajayya
34.	do	V. Naraharirao
35.	do	V. Sundarsharao
36.	do	N. Venkateswarrao
37.	do	N. Venkatrao
38.	Nuthankal	Sreepadi Balayya
39.	do	D. Veerareddy
40.	do	Mangali Peddamuthayya
41.	do	Mangali Chinnamuthyya
42.	do	Narendruni Manikyam
43.	Bhikmal	K. Narsayya
44.	Bhikmal	R. Jittendarreddy
45.	Chinnemla	Lanjapalli Jampalu & others
46.	Epoor	G. Krupakarreddy
47.	Epoor	B. Sambayya
48.	Langampalli	M. Venkatnarasayya
49.	Langampalli	M. Narsayya
50.	Mukkididevepalli	Ch. Satyanarayanarao
51.	Istapaloor	D. Kondalrao
52.	Atmakoor	T. Pedda Gopayya
53.	do	I. Bikashamayya

54.	Atmokoor	T. Seetayya
55.	do	N. Venkatanarsimha Chary
56.	Mothe	K. Chinnanarayana
57.	Chandupatla	P. Kistayya
58.	do	P. Seetamma
59.	Sirikonda	Banoth Ganya
60.	do	K. Gopayya
61.	do	N. Sathayya
62.	do	T. Suryanarayana Sarma
63.	do	B. Ramanareddy
64.	Namayaram	Ch. Mukundarao
65.	do	S. Veerayya
66.	do	K. Venkat Ramreddy
67.	do	K. Veerayya
68.	Vibhalapur	Bhookya Bhadra
69.	do	V. Kistayya
70.	Burkacherla	K. Pichireddy
71.	do	K. Papirdedy
72.	Annariguda	U. Antayya
73.	do	V. Chalamayya
74.	do	V. Ramnarasayya
75.	do	R. Rangayya
76.	do	R. Ramayya
77.	do	R. Guravayya
78.	Ravipahad	R. V. Seshsagirrao
79.	do	M. Venkayya
80.	Kasarlapahad	N. Veerareddy
81.	do	B. Narasayya
82.	do	N. Sanjeevareddy
83.	Kunchamarthi	M. Ramaswamy

84.	Kesavapur	P. Papayya
85.	do	R. Kondayya
86.	Annaram	T. Laxminarsimharao
87.	do	D. Veeramallu
88.	Parsaipalli	K. Kistareddy
89.	do	S. Chandrayya
90.	Lakshmapur	G. Tirupathayya
91.	Jagireddiguda	A. Ramreddy
92.	do	R. Muralidharrao
93.	do	K. Lakshminarayana
94.	do	A. Lakshiminarasimareddy
95.	Devernenikothapalli	G. Lachireddy
96.	Velgupalli	P. Narayanreddy
97.	Tatipamula	N. Ramakka
98.	do	E. Venkatreddy
99.	Tungaturthy	N. Chinna Yallayya
100.	Bandaramaram	Lokavath Nanda
101.	do	B. Veeraiah
102.	do	P. Lakshminarasayya
103.	do	A. Chinnaveeriah and others
104.	Karvirala	B. Abbayya
105.	do	Radhabai
106.	Miryal	M. Venkatnarasayya
107.	do	A. Veeraswamy
108.	do	M. Ramaswamy
109.	do	K. Bachayya
110.	Mukundapur	Chinna Kistayya
111.	do	M. Veerayya
112.	do	N. Venkayya
113.	Yarrapahad	Irgu Chandrayya

114.	Tummalapenpad	R. Seshayya
115.	Bopparam	D. Radhakrishnarao
116.	Mamillaguda	Dudekula Rajamma
117.	do	G. Veerayya
118.	Motapahad	V. Lakshminarasayya
119.	Adivemla	G. Rangareddy
120.	do	B. Veerareddy
121.	Nagaram	Ch. Narsayya
122.	do	Ch. Lakshmayya
123.	Panigiri	V. Lachireddy
124.	Vardhamankot	Yarala Kantamma
125.	do	Yalka Pothalu

List showing the persons who has sanctioned the subsidy wells under Panchyat Samithi Area Suryapet 1960-61

1.	Chivemla	Sri M. Gopaiah
2.	do	Y. Pedda Mallayya
3.	do	Abraham
4.	do	K. Narasayya
5.	Balmla	M. Venkanna
6.	do	Douda
7.	do	M. Sattaiah
8.	do	A. Venkatramaiah
9.	do	Jatooth Munya
10.	Pinayapalem	Ramavath Bhallu
11.	do	Smt. Moula Bi
12.	Nemmikal	Sri Danda Mattaiah
13.	do	Dudekula Lalu
14.	do	Sama Venkaiah
15.	do	R. Lingaiah
16.	Pillalmarri	Gurram Kistiah

17.	Pillalamarri	S. Veeriah
18.	Vattikammampahad	Y. Lachaiah
19.	do	R. Veeriah
20.	Mohammadapur	Bhukya
21.	do	G. G. Gopaiah
22.	S. R. Palem	Paparao
23.	Dharmapur	P. Venkat Narsu
24.	do	B. Kishan
25.	Kudakuda	Ananthula Mallayya
26.	do	Anthati Bhiksham
27,	Solipet	Ramavath Veera
28.	do	K. Satyanarayanareddy
29.	Ramachandrapur	B. Ramaiah
30.	Paterlapad	A. Lingaiah
31.	do	K. Pratapreddy
32.	Ghattikal	Konda Myasiah
33.	Gayamvariguda	Malya
34.	do	Dharvath Feekam
35.	Lingal	G. Mallaiah
36.	Annaram	M. Venkatappaiah
37.	do	B. B. Narsaiah
38.	do	D. Brahmaiah
39.	Gunple	K. Satmaiah
40.	Tirmalagiri	K. Venkaiah
41.	Tirmalagiri	Mattapalli Rao
42.	Bigiguda	B. Madhsudhan
43.	–do–	V. Ramaiah
44.	Chidella	Y. Narsaiah
45.	–do–	Imam Saheb
46.	Tuljaraopet	D. Gurvaiah

47.	Galulmalkapur	P. Venkata Reddy
48.	-do-	Vonkunoth Lachiram
49.	Macharam	Jolakanti Veeraiah
50.	-do-	R. China Ramaiah
51.	Gunjaloor	Smt. V. Nagamma
52.	Ramannaguda	M. Pichamma
53.	Yerkaram	Pillala Ayodhaya
54.	-do-	Reddy Narsaiah
55.	-do-	Reddy Rangaiah
56.	Penapahad	T. Buchaiah
57.	Endlapalli	N. Venkaiah
58.	Enmamul	Ghulam Mohiuddin
59.	Anantharam	Gajjala Kotaiah
60.	Potlapahad	R. Gurvaiah
61.	Kandaghatla	Pesaru Bachaiah
62.	Bhaktalapur	T. Narsaiah
63.	-do-	Y. Rajaiah
64.	Dupahad	B. Gurvaiah
65.	Imampet	P. Narsireddy
66.	B. Madharam	T. Mallaiah
67.	Ramaram	A. Satyanarayana
68.	-do-	A. Buchaiah
69.	Kesaram	K. Venkaiah

Devarkonda Taluk, 1960-61

1.	Damera Bheemanpalli	Ch. Mohan Reddy, s/o Janga Reddy
2.	Sulthanpur	K. Gopaiah, s/o Narsaiah
3.	Pochampalli	Algupalli Venkat Reddy, s/o Koti Reddy

4.	Rebally	Anantharedy, s/o Venkat Reddy
5.	Rebally	K. Narsimha Reddy, s/o Laxma Reddy
6.	Tenepalli	Rami Reddy, s/o Papi Reddy
7.	Khudbakshpalli	P. Kistareddy and Narasima, s/o Venkatareddy
8.	Sivannaguda	Mallaiah, Peda Pullaiah, China Pullaian and Mathyala s/o Mallaiah
9.	Vinjamoor	A. Ramaiah, s/o Peddaiah
10.	Chinthapalli	K. Narasimhareddy s/o Pullareddy
11.	Kondoor	P. Mallareddy, s/o Narsireddy
12.	Mallepally	Palloti Mallaiah, s/o Muthaiah
13.	Marriguda	Anjeyya, s/o A. Narasimharao
14.	Nampally	K. Rangareddy, s/o Venkat Narasimhareddy
15.	Vadepally	Thirpathaiah, s/o Mallaiah
16.	Chatla Mallepalli	Bujunoor Venkaiah, s/o Ramaiah
17.	–do–	Jada Thirpathaiah and others
18.	Tungapati Gouraram	S. Rathnarao
19.	Ghamlaid	Ch. Keshavareddy, s/o Ramachandrareddy

20.	Cehpoor	Volsetti Jonakiramulu, s/o Sambaiah
21.	Thakkellapally	P. Ramachandram, s/o Ramulu
22.	Sarampet	Y. Jansireddy, s/o Venkat-reddy
23.	Nampally	Mahaboob Ali, s/o Akbar Ali
24.	Tenepalli	Chandrareddy, s/o Antaiah
25.	Theeded	V. Ramaiah, s/o Pullaiah
26.	Banda Thummapur	Kumbam Raghavareddy, s/o Narasimhareddy
27.	Pagidipalli	T. Rangareddy, s/o Venkat-reddy
28.	Theeded	G. Venkaiah, s/o Ramaiah
29.	Swamulavari Lingotam	Pelleti Mallaiah, s/o Muth-aiah
30.	Vattipalli	Mendo Ramreddy, s/o Chan-drareddy
31.	Bhattapalli	Vangoor Durgaiah, s/o Ra-maiah
32.	Tirmalagiri	Allgupalli Kotaiah
33.	Nampalli	K. Ramachandraiah, s/o Papaiah
34.	Sarampet	V. Mallareddy, s/o Narsi-reddy
35.	Chepur	Songarli Chandramouli, s/o Narsaiah
36.	Pagidipalli	T. Manikyareddy, s/o Ven-katramreddy

37.	Ummapur	Rukkam Venkataih, s/o Narsimlu
38.	Chamlaid	Ch. Laxminarsimaiah, s/o Ramachandraiah
39.	–do–	Manedi Pichaiah, s/o Chandraiah
40.	Chintapalli	K. Veeraiah, s/o Narsaiah
41.	Ganugupalli	T. Narayanareddy, s/o Ramakrishnareddy
42.	Warkal	G. Veerareddy, s/o Mangareddy
43.	Kethepalli	Pasnoor Raghavareddy
44.	Cehpur	B. Suryanarayana, s/o China Mallaiah
45.	Rabally	Sudhakarreddy, s/o Madhavareddy
46.	Shagazipur	Godkondla Chandraiah
47.	–do–	Yellareddy, s/o Ramareddy
48.	Devatapalli	K. Shayanna, s/o Achaiah
49.	Thammadpalli	G. Anthaiah, s/o Ramaiah
50.	–do–	Balla Narsiaiah, s/o Venkaiah
51.	–do–	Gudepalli Venkaiah, s/o Kistaiah
52.	Sivannagudem	Ballam Narsaiah, s/o Chandraiah
53.	Linkalpally	Y. Ananthaiah, s/o Mallaiah
54.	Gumadvelli	Andala Papaiah
55.	Nelavelpalli	Baldar Veeraiah
56.	Marriguda	Mahboob Ali, s/o Latheef
57.	Gumdavelli	P. Raghavareddy s/o Narayanreddy

58.	Chinthapally	A. Kareem, s/o Shaik Chand
59.	Pasnur	Ganya, s/o Ramoo
60.	Vattikode	Tirpataiah, s/o Pullaiah and Ramaiah, s/o Pullaiah
61.	Mustipalli	Chakaliramesaiah, s/o Venkaiah
62.	T. Gouraram	Dindge Laxmaiah, s/o Buchaiah
63.	Kacharam Pattikoppole	Bojjanaboina Ramaiah, s/o Narsaiah
64.	Kam:palli	Metta Jaggaiah and Rokkam Lingaiah
65.	Mustipally	K. Rajaiah,, Mallaiah, s/o Venkaiah
66.	Pasnur	A. Nagireddy, s/o Pullareddy
67.	Theeded	Chakali Mallaiah, s/o Tirmalaiah
68.	Nasaralapally	V. Achanna, s/o Ramaiah
69.	Senkishala	Almapalli Sambaiah, s/o Venkatramaiah
70.	Tenapally	C. Bikshapaty, s/o Mallaiah
71.	Ganugapally	Epoor Ramaiah, s/o Iddaiah
72.	Chinthapally	Kongara Gopal, s/o Rangaiah
73.	Vaddipally	B. Shankaraiah Kistaiah, s/o Gangaiah
74.	Theeded	D. Vaddaiah, s/o Peddaiah
75.	Varkal	Macharla Bakkaiah, s/o Ramaiah
76.	Kurmed	Pratapreddy, s/o Narayan reddy

77.	Sultanpur	Laxmamma, w/o Kistaiah
78.	Tenepalli	Kotya
79.	Junuthala	G. Venkatareddy, s/o Rangaiah
80.	Allur	Kotta Mallaiah, s/o Ramaiah
81.	Tanedarpalli	S. Narayan, Ananthaiah and Ramlingam
82.	Indurthry	M. Ramulu, s o Venkataramaiah
83.	Damera Bheemanpalli	Yerdla Chandraiah, s/o Venkaiah
84.	G. Gouraram	S. Narsaiah, s/o Narsaiah
85.	Koppole	Pole Narsaiah, s/o Kistaiah
86.	Narsimlapally	Doreddy Laxmaiah s/o Seetaramaiah
87.	Koppole	Gulam Dastagir
88.	Neredlapally	P. Chinnarangaiah, s/o Achaiah
89.	Rebally	Kantareddy, s/o Manikyareddy
90.	Gottimukkala	K. Sapavath Dhonaiah, s/o Jeevala
91.	Kamepally	G. Atchaiah, s/o Singaiah
92.	Chityal	Nenavathi Lachaya, s/o Veeraiah
93.	Parepally Singaram	Vaddipalli Pedaramreddy, s/o Ramreddy
94.	Touklapur	Anantha Sivaiah s/o Bakkaiah
95.	Gudipally	Itkala Narsiah, s/o Ramaiah
96.	Surepally	Gajjala Chenaiah, s/o Jagmareddy

97.	Rollakallu	M. Chandraiah Lachaiah, s/o Venkaiah, Ramaiah, s/o Shayanna
98.	Pulicherla	V. Ramaiah, s/o Seshaiah
99.	Gundlapally	Chintalpal Ramulu, Papaiah and Kasahaiah, s/o Shayanna
100.	Kandjkur	Ramaiah, Sharna Venkatramaiah, s/o Venkat Narsaiah
101.	Duggayal	Kummari Saiga, s/o Venkulu
102.	Iddampally	S. Pullareddy, s/o Mallaiah
103.	Chennaram	Ambolu Bheemlu, s/o Balyya
104.	Mallapur	K. Mallaiah, s/o Lachaiah
105.	Duggyal	G. Balakrishna reddy s/o Chandra Reddy
106.	Yellapur	Yevoboina Mukkaiah s/o Yellaiah
107.	Polepally Gandrampally	MangaliKashiah s/o Kistaiah
108.	Deverkonda	Avupally Pullaiah s/o Venkaiah
109.	Bachapur	Kota Bicham Slakuru s/o Rakha
110.	Peda Adserlapally	Bandi Lachaiah s/o Muthaiah
111.	Yellapur	Garendha Keshaiah s/o–Ramaiah
112.	Gampally	K. Kista Reddy s/o Buchiram reddy

113.	Achampet–patti–Chandampet	T. Ramulamma w/o Mattapally
114.	Kalmontalpahad	Ramawath Bimla s/o Lalya
115.	Mallapur	Sayyad Ali s/o Md. Kasim
116.	Konda Mallepally	Pasnur Venkat Ramaiah s/o Venkaiah
117.	Chintakunta	Macharla Rajaiah s/o Narsaiah
118.	Yepoor	Ramavat Chokla s/o Dharma
119.	Venkavalanpahad	Eli Rajaiah s/o Veeraiah
120.	Neredugummu	Nanavath Balya s/o Lokma
121.	Polepalli Gardepally	M. Achaiah s/o Chenaiah
122.	Madamadka	P. Ram Reddy s/o Venkaiah
123.	Yerraram	Goreti Ramaiah s/o Sayanna
124.	Gaddipally	Itkyala Parandhamaiah s/o Ramaiah
125.	Donyal	Kattu Ramachandrareddy s/o Pedda Somaiah
126.	Perval	Chakala Yellaiah s/o Ramaiah
127.	Brahamanpally	Raghava Reddy s/o Laxma Reddy
128.	Touklapur	Korra Rajaiah s/o Lachaiah
129.	Gazinagar	Namavat Nani s/o Keekya
130.	Anjapur	Buchi reddy s/o Narsi reddy
131.	Mallareddipalli	P. Buchaiah s/o Narsiah
132.	Komepally	Khasim Ali s/o Sharabali
133.	Dasarnemilipur	Bhajya s/o Tukya

134.	Rollakal	K. Mallaiah s/o Venkaiah
135.	Neredgummaul	V. Narayana s/o Yellaiah
136.	Pothnur	Dunna Iddaiah s/o Mallaih
137.	Guntipally	G. Narsaiah s/o Ramaiah
138.	Kacharam	M. Pichaiah s/o Ramaiah
139.	Mainampally	T. Ashanna s/o Venkat Ramaiah
140.	Gagilapur	G. Venkaiah s/o Yellaiah
141.	Medaram	M. Pullaiah s/o Muttaiah
142.	Murpunuthala	S. Sunder Rao s/o Ramkrishna Rao
143.	Chandampet	K. Shakree s/o Chandya
144.	Murpunuthala	B. Ramulu s/o Ramaiah
145.	Timmapur	Jaggaiah s/o Peddaiah
146.	Vavilkole	Mala Gurvaiah s/o Lachaiah
147.	Channavaram	Sambaih s/o Ram reddy
148.	Deverkonda	Amkuri Muttaiah s/o Mallaiah
149.	Konda Bheemanpally	Nanavat Dora Raj s/o Kukla
150.	Kothapally	Yellaiah s/o Venkaiah
151.	China Adserlapally	K. Somi reddy s/o Veera Reddy
152.	Tatikole	Nalla Muttiah s/o Ramaiah
153.	Bheemanpally	Ch. Sivaiah s/o Lachaiah
154.	Potnur	P. Anthaiah s/o Rangaiah
155.	Mallapur	M. Muttaiah s/o Venkat Ramaiah
156.	Palvai	P. Anasuyamma w/o Satyam
157.	Turupally	B. Lalaiah s/o Venkaiah
158.	Shakavally	MahaboobAli s/o ShameerAli

159.	Madmadka	Abdul Khader, Inayathulla
160.	Fakirpur	Kondaiah s/o Laxminarsaiah
161.	Kalapallypatti Mugal	K. Mtattaiah s/o Gurvaiah
162.	Peda Adserlapally	Ch. Ramulu s/o Mallaiah
163.	Padmatpally	D. Chennaiah s/o Gurvaiah
164.	Iddampally	Mereddi Parvat reddy s/o Narsi reddy
165.	Kolmunthalpahad	K. Narayanreddy s/o Venkatreddy
166.	Tirmalgiri	Ch. Narsaiah s/o Venkaiah
167.	Kandukur	Gudushab s/o Bammu Sab
168.	Ganpur	Varkala Rajaiah s/o Ramaiah
169.	Perval	P. Peddaiah s/o Ramaiah
170.	Utlapally	M. Tirmal reddy s/o Buchi reddy
171.	Dugyal	G. Mattareddy s/o Chandra reddy
172.	Veeraboinapally	K. Bhadru s/o Ramu
173.	Pendlipakala	Maniya s/o Kadu
174.	Pinnavoora	Kasireddy Ram Reddy s/o Narsi Reddy
175.	Madhapur	Ramavat Bulya s/o Hanma
176.	Gatnemilipur	B. Yellaiah s/o Lachaiah
177.	Polkampally	Saheb Ali s/o Nabi Saheb
178.	Elmalmanda	L. Bhadru s/o Tookya
179.	Vaddipatla	Bhajya s/o Jotya
180.	Kombalapally	M. Achi Reddy s/o Laxma Reddy
181.	Chintakunta	E. Ramulu s/o Ayanna
182.	Surepalli	Ramawat Bhajya s/o Seetya

183.	K. Gouraram	Kovva Abba s/o Hanma
184.	Pulicherla	Anantareddi s/o Mallareddy
185.	Teldevaripally	Venkataiah s/o Venkatesham
186.	Kasamnenipally	Ramavat Bhchya s/o Lachi Ram
187.	Deverkonda	Pagidimarri Yellaiah s/o Ramaiah
188.	Hanmanthalpally	P. Hanumantharao s/o Narsimha Rao
189.	Mamidigundem	T. Narayan reddy s/o Ranga reddy
190.	Pedda Adserlapally	Jikala Narsiah s/o Mallaiah
191.	Godkondla	K. Se taiah s/o Chandraiah
192.	Vottipally	K. Chenna reddy s/o Sharbha reddy
193.	Kopple	Busi China Buchaiah R/o. Ramulaiah
194.	Chamalapally	G. Raraiah, Mallaiah and Chinna s/o Veeraiah
195.	Kachirajpally	Natala Buchaiah s/o–Salyam
196.	Azampur	Mallaiah s/o Laxmaiah
197.	Bollaram	China Jabbu s/o Laxmaiah
198.	Chilkamarry	Venkat Muthyamreddy s/o Ramreddy
199.	Chinamemipally	M. Veerareddy s/o Kotireddy
200.	Deverkonda	China Sailu s/o Ramayya
201.	Kondur	P. Sudersanrao s/o Narsimharao

30-6-63 and
(b) and (c)

Last date for completion of wells and conversion of loans into subsidies are 30–6 62 and 31–3–63 and 31–3–64 respectively under New Well Subsidy Scheme 1959–60 and 1960–61. It is only after the expiry of last dates that action is taken to recover or convert the loan into subsidy as the case may be.

Statement placed on the Table of the House in connection with the Legislative Assembly Question No. 2531 (*Unstarred*) *by Sri Dharma Bhiksham, M. L. A.*

Item.	1958–1959	1959–1960	1960–1961	1961–1962	Total
(a) The number of motor and lorry accidents on the Hyderabad National Highway.	21	43	35	38	137
(b) Number of persons died	5	19	8	16	48
Injured	12	11	24	35	82
Value of property damaged	Rs. 750/-	Rs. 6480/-	Rs. 11760/-	Rs. 9,875/-	Rs. 28865/-

Note:–As complete figures for 1956–57, 1957–58 are not available, they have not been furnished.

Statement showing the place and nature of accidents occured in the National Highway Vijayawada-Hyderabad during the years 1958-59 *to* 1961-62 (*Items* (6) (*c*) *and* (*e*) *of the L.A.Q.*

No. of motor car and lorry accidents occured.	No. of persons died and injured and nature of property damaged.	The name of place together with the date.	The nature of accidents	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	1958–59.			
1. Lorry APL 428	1 Girl injured Damages nil	29—1—59 M. S. 63/5 Eitpamala	Non-fatal	

2.	Lorry APT 3569	1 person killed	Eliminade 5—2—59	Fatal
3.	Lorry APT 3852	Nil. No damages	M. S. 74/4 near Enpamla	Non-fatal
4.	APL 374	3 persons injured	Gollapudi 16—12—58	Non-fatal
5.	APZ 2076	1 boy died	21—12—58 Jaggayapet	Fatel
6.	APK 441	1 boy died	M. S. 51/5 on Hyderabad road 12-3—59	Fatal
7.	APY 341	1 person died	Chilakallu 27—3—59	Fatal
8.	Car No. APL 389	1 injured Cycle damaged.	Chaderghat Bridge on 11—4—58	Non-fatal
9.	APX 3445	Nil. Cycle damaged.	Azampura road 16—5—58	Non-fatal
10.	Auto-ricksha No. not available	1 woman injured	Malakpet 17—6—58	Non-fatal
11.	APF 108	1 injured	Malakpet 21—6—58	Non-fatal
12.	Lorry APB 150	1 injured	Dilsuknagar 22—6—58	Non-fatal
13.	Lorry APH 112	Nil. Rickshaw damaged	Malakpet 25—6—58	Non-fatal
14.	Car APX 1780	Nil. Rickshaw damaged	Malakpet 13—7—58	Non-fatal

15.	Jeep APX 9606	1 injured	City limits 16—7—58	Non-fatal
16.	Car MSX 217	Nil. Cycle damaged	Chader-ghat Bridge 2—10—58	Non-fatal
17.	Lorry APT 508	Nil.	Malakpet 18-10—58	Non-fatal
18.	APF 422	Nil.	Malakpet Rly. Bridge 22-10—58	Non-fatal
19.	Car APX 9778	2 injured	Opp. to Mahabub Mansion 27-11—58	Non-fatal
20.	Number not available	1 injured	City limits 1—12—58	Non-fatal
21.	—do—	1 died	Malakpet 9—1—58	Fatal

1959-60.

1.	APL 283	2 persons killed. No damages	M.S. 100/5 near Kodad 6—5—59	Fatal
2.	APL 2270 Lorry	1 died	M. S. 71/5 to 71/6 Kurlapad 27—5—59	Fatal
3.	Lorry APW 1576	1 injured. Vehicle damaged.	M. S. 67/1 on Vijayawada-Hyd. road date not available.	Non-fatal

25.	APL 339	1 injured	49/0 on Hyderabad road, 6-1-1960	Non-fatal
26.	APL 162	1 person injured	Hyderabad road, 22-1-1960	Non-fatal
27.	APK 1895	1 died	61/0 on Hyderabad road, 27-1-1960	Fatal
28.	APF 260	1 died	72/3 on Hyderabad road, 9-2-1960	Fatal
29.	APT 1651	1 boy died	Near Nandigama, 1-2-1960	Fatal
30.	APG 651	1 person died	VYA -HYD Road, 23-3-1950	Fatal
31.	DBW 955	1 injured	Dilsuknagar Road, 21-5-1959	Non-fatal
32.	APY 1808	Nil. Cycle rickshaw damaged	Musarambag, 15-10- 959	Non-fatal
33.	Taxi-car APT 3508	1 injured	City limits, 11-1-1960	Non-fatal
34.	Lorry APT 701	1 died	Malakpet road 27-1-1960	Fatal
35.	Lorry APT 3990	1 injured	Malakpet road 24-2-1960	Non-fatal

36.	APF 2744	Nil, cycle rickshaw damaged	Malakpet road,	Non-fatal
37.	APF 2016	Nil	Malakpet road 26 2–1960	Non-fatal
38.	APX 1662	1 injured	Malakpet road 6–3–1960	Non-fatal
39.	APY 2330	Nil, cycle damaged	Chaderghat Bridge 14–3–1960	Non-fatal
40.	Lorry APF 295	Nil, vehicle damaged	M.S. 26/2 near Narketpalli Hyderabad road, 14–1–1960	Non-fatal
41.	Car APY 2171	1 injured, vehicle damaged	M.S. 50/3, Hyderabad Vijayawada Road, Chityala, date not available	Non-fatal
42.	Lorry APT 4054	Nil, vehicle damaged	M.S. 48/1, between Chityala and Narketpalli 2–3–1960	Non-fatal
43.	APF 870	Nil	M.S. 50/5 Vijayawada Hyderabad Road 26–3–1961	Non-fatal

1960–61

1.	APT 2362	3 persons injured, vehicle damaged.	M/s 108/2, P.S. Munagala. 10–4–1960.	Non-fatal

2.	APY 3101 Car	1 injured,	Toal gate, 16-4-1960.	Non-fatal
3.	Lorry APY 3172	1 injured	M/S 105 near L. P.S.Munagala, 20-5-1960.	Non-fatal
4.	Lorry APK 798	3 persons injured, vehicle damaged.	Kothapalli, 18-6-1960.	Non-fatal
5.	Lorry APA 3827	3 persons injured.	M/S 30/4 under P. S. Mullahpur.	Non-fatal
6.	Lorry APT 4403	No damages, Nil.	Near Kullapad, 13—7—1960	Non-fatal
7.	Lorry MSY 3310, APT 3458	Vehicle damaged.	M/S 66/7 VJA-HYD Road, 30—7—1960	Non-fatal
8.	Car APL 372	1 killed	M/S 103 and 104 HYD-VJA Rd., 17-8-1960	Fatal
9.	Lorry APT 4088	1 killed	M/S 48/3 near Wattimarthy, 19-10-60	Fatal
10.	APL 363 (lorry)	2 injured	Near P. S. Chityala 22-12-1960	Non-fatal
11.	Lorry APT 4889	2 died, vehicle damaged.	Near M/S 93/4, Earakalva, 1-3-60	Fatal
12.	APK 1440 APK 3116	Nil, vehicles damaged.	77/3 M/S, 6-6-60	Non-fatal
13.	APG 2260	1 died	Vijayawada-Hyderabad road, 10-6-20	Fatal

14.	APZ 2193 APK 1465	Nil, Vehicles damaged.	70/7, M.S., 2-7-1960	Non-fatal
15.	APK 3921	Vehicles damaged Nil.	Ibrahimpatnam, 24-8-1960	Non-fatal
16.	APK 1477	Nil.	46/7, M.S., 8-1-1961	Non-fatal
17.	APL 36	Nil.	55/7, M. S., 8-1-1961	Non-fatal
18.	WBE 2523	4 persons injured	57/4, M S., 15-1-1961	Non-fatal
19.	APK 4699	1 person died.	60/7 M. S. 16-1-61	Fatal
20.	APF 817	1 person injured.	73/4 M. S. 18-2-61	Non-fatal
21.	APK 4417	1 injured	60/1 M.S. 1-3-61	Non-fatal
22.	APK 4021	1 died	59/1 M. S. 11-3-61	Fatal
23.	APT 3883	1 died	90/7 M. S. 14-3-61	Fatal
24.	APT 2436	1 injured.	Malakpet road, 2-1-1960	Non-fatal
25.	APG 1173 APZ 2062	Nil	Malakpet road, 7-4-1960	Non-fatal
26.	APT 4489	Nil	Dilsukhnagar, 7-5-1960	Non-fatal
27.	Car APX 3077	Nil	City limits, 16-6-1960	Non-fatal
28.	APT 4296	Nil	Malakpet Rly. Bridge, 3-8-60	Non-fatal
29.	APT 4455	1 injured.	Malakpet road, 27-8-1960	Non-fatal

30.	APT 4124	1 injured.	Malakpet road, 21-9-1960	Non-fatal
31.	APX 8787	Nil	Chaderghat Bridge dated 4-12-1960	Non-fatal
32.	APX 7785	1 injured, cycle and rickshaw damaged.	Malakpet road, 27-1-1960	Non-fatal
33.	APX 1820	Nil, cycle damaged.	Kamal Talkies, 15-1- 961	Non-fatal
34.	APT 4717	Nil, rick-shaw damaged	Chaderghat Bridge, 9-2-1961	Non-fatal
35.	Number not avai-lable	1 injured	City limits, 12-2-1961	

1961-62

1.	MSY 7669	2 injured. vehicle damaged.	M. S. 98/4, VIZ-Rd. 13-4-1961	Non-fatal
2.	APT 4454	Nil, vehi-cle dama-ged.	M. S. 105/5 HYD-VYA Road, 1-5 1961	Non-fatal
3.	APT 3336	3 injured, vehicle damaged.	M. S. 111/7 Devarakonda Tank 14-5-61	Non-fatal
4.	APG 1265	1 killed.	M.S. 35/1, Den-tanagar, 13-5-61	Fatal
5.	APT 4581	1 killed.	Kodad bus stand 14-6-1961	Fatal
6.	APK 3360	1 injured, vehicle damaged.	M. S. 56/6 near Nakrical, 21-6-61	Non-fatal

7.	APT 5117	Nil, vehicle damaged.	Near Bakkatagudem 28-11-1961	Non-fatal
8.	Car APY 5848	1killed.	M/S. 48/6 near P. S. Chityal, 21-12-1961	Fatal
9.	APK 1465	1 injured	M.S. 74/6 Cheeketgudem, 20–12–1961	Non-fatal
10.	APW 1835 Lorry	Nil, vehile damaged	M.S. 96/6, Vja., Hyd. Rd, 11-1-61	Non-fatal
11.	Lorry APO 420	1 died, 4 injured, vehicle damaged	M.S. 49/0, Nalgonda Chityala Road 19-1-62	Fatal
12.	APT 5184	1 died	M.S. 44/5 & 44/4 Hyd.–Vja. road 23–2–1962	Fatal
13.	APT 4046 APT 3540	2 injured, vehicle damaged	M.S. 42/3, Padakaparthi, 4-2-1962	Non-fatal
14.	APX 532 Car	6 injured, vehicle damaged	M.S. 55/0, Hyd., Vja. road, 15-2—1962	Non-fatal
15.	APK 4055	Nil	46/0 M.S. on Vjayawada Hyderabad Rd., 17-4-1961	Non-fatal
16.	APK 2241	1 died	Hyderabad road, 27-4-1961	Fatal
17.	APZ 2143	3 persons injured	Gollapudi, 25-5-1961	Non-fatal

18.	APK 4884 APT 3889	Nil	56/57 M.S. Hyderabad road, 7-6-61	Non-fatal
19.	APK 2070	1 boy died	51 M.S. on Hyderabad road, 13–6–1961	Fatal
20.	APK 2495	1 died	50th M.S., 23–6–61	do
21.	APL 457	1 died	47/0 M.S., 24-6-61	do
22.	APL 1758	2 injured	45/0 M.S. 25–6–61	Non-fatal
23.	APK 2229	1 died	Hyderabad road, 9—7—61	Fatal
24.	MSC 2344	1 boy died	Gollapudi, 14 –7—61	Fatal
25.	APT 1820	1 boy injured	Bhavani-puram, 30—6—61	Non-fatal
26.	APG 3116	1 jnjured	Hyderabad road, 14—11—61	Non-fatal
27.	APT 4059	1 died	76 & 76/1 M.S. 22—4—61	Fatal
28.	APN 776	2 persons injured	74/6 M.S. 9—3—62	Non-fatal
29.	APK 4644	1 person died	84/3 & 84/4 M.S., 21—4—62	Fatal
30.	APG 2386	1 died	Chaderghat Bridge, 12—10—61	Fatal

31.	APK 774	1 died	73 M.S., 4—6—62	Fatal
32.	APT 144	1 died	Azampura, 9—11—61	Fatal
33.	APT 107	1 injured motor cycle damaged	Malakpet, Jn. 16—11—61	Non-fatal
34.	Number not available	1 injured	Opp. to Osman Gadh 21—12—61	Non-fatal
35.	APO 557	1 injured, rickshaw damaged	Malakpet, road, 19—12—61	Non-fatal
36.	Lorry APO 559	1 injured	New Malakpet Colony, 21—12—61	Non-fatal
37.	Motor Car No. not know	1 injured	Malakpet Rly. Bridge 9—3—62	Non-fatal
38.	R.T.C. Bus No. not available	1 injured	Dilsukhnagar, 21—3—62	Non-fatal

Statement to be placed on the Table of the House in connection with LAQ No. 2332 *(unstarred) given notice by Sri P. Mahendra Nath M.L.A.*

		During	During
(a)	Total No. of persons registered for empolyment at the district empolyment Exchange Mahboobnagar	1961–62 4761	1962–63 2947 (upto October 62)

(b)	The No. of Harijans registered among the above	316	139 (upto October 62)
(c)	The total No. of persons who got employment	878	466 (upto October 62)
(d)	No. of Harijans among them	71	43 (upto October 62)